הארץ

1.20 ש"ח יום ו' כ"ב באלול תשמ"ו, 26 בספטמבר 1986 VOL. 68/20493 SEPTEMBER 26 1986

צד"ל וצה"ל בעירנות למרות הערכה שהמתיחות — גל חולף

המדינות התורמות חיילים לכוח יוניפי"ל קיימו ישיבה סגורה באו"ם
שר החוץ הצרפתי לשמיר: צרפת לא תוציא את חייליה מכוח יוניפי"ל

מאת עקיבא אלדר, מנחם הורוביץ ושלמה שמיר סופרי "הארץ"

בירושלים מעריכים כי המתיחות בדרום לבנון הינה גל חולף שמ־אחוריו מגמה של מנהיגי חיזבאללה לגרום לסילוקו של יוניפי"ל מהאי־זור. מביעים כי גם אם תחליט צרפת להחזיר את חייליה הביתה, לא יביא הדבר בהכרח לצעד דומה של מדינות אחרות השותפות ביוניפי"ל והמנדט של הכוח הבינלאומי יוארך עם תום המנדט הנוכחי שלו.

עם זאת, קיים בירושלים חשש כי בטווח הארוך יותר קשה יהיה להי־מנע מהתנגשות חזיתית עם גורמים שיעיים קיצוניים בחיזבאללה ואף באל אמל הנתון באחרונה להשפעה גוברת של תועמלנים איראניים המזינים את השיעים בנשק, הדרכה וממון. גורמים מדיניים בכירים מות־חים באחרונה ביקורת נגד הממשלה שזנחה את הקשרים עם גורמים שיעיים מתונים והשליכה את כל יהבה על צד"ל בראשות הגנרל אנטואן לחד, כפי שנהגה ממשלת בגין שביססה את אחיזתה בדרום לבנון על המיליציה חדד.

מטוס ישראלי תקף בסיס של חיזבאללה

בעל בק (ע"פ). מטוס ירוט ישראלי ירה אמש טיל אוויר־קרקע לעבר בסיס של חיזבאללה באיזור בעל בק הנתון תחת פיקוח סורי במרחק 3 ק"מ מהגבול הלבנוני סורי — על כך דיווחו הכתבים באי־זור. התקיפה נועדה לפגוע בבסיס ג'נטה, במרחק 75 ק"מ מזרחית לביירות. הכתבים מציינים, בהסתמכם על מקור המקורב לחיז־באללה, כי לא היו אבידות בנפש.

(סוף בעמוד 2 טור 5)

שקט יחסי

שקט יחסי השתרר ביומיים האחרונים בדרום לבנון ומשני עברי גבול לבנון. המחבלים, השיעים הקיצונים, נמנעים מלתקוף מוצבים של צבא דרום לבנון, לנסות לכבוש את מוצבי הדרום או לירות ממרחק אל עמדות צד"ל. למרות הרגיעה היחסית, ממשיכים כוחות צבא דרום לבנון, בעיקר אלה המוצבים בצפון תחום רצועת הביטחון, לשמור על עירנות גבוהה ביותר. גם חיילי צה"ל שומרים על עירנות. מקורות ביטחוניים בצפון מסבירים כי נראה שתיגבור כוחות צה"ל בתחילת השבוע, וההצהרות התקיפות מישראל כי צה"ל לא יאפשר התמוטטות רצועת הביטחון וצד"ל,

המציאות המורכבת של אמל

הארגון השיעי אינו רוצה ואינו יכול לנהל שיחות ישירות עם ישראל

פרשנות / זאב שיף

ישראל הציעה לפני כמה חו־דשים לאמל להסכים להפסקת אש לתקופת ניסיון של מספר חודשים שבסיומה תיבחן האפ־שרות שאמל יקבל אחריות על קטעים מסוימים לאורך גבול לב־נון תוך רצועת הביטחון. ראשי אמל דחו את ההצעה ומנהיגם נביה ברי הצהיר כי יסרב לנהל כל מו"מ עם ישראל.

זוהי דוגמא אחת למציאות המורכבת שבה מצוי כיום אמל. הארגון השיעי אינו רוצה ואינו יכול לנהל שיחות ישירות עם ישראל. ספק רב אם הוא מוכן לקבל כיום את האחריות המלאה על קטעים מהגבול אם הדבר היה מוצע לו. היתה תקופה אחרי נסיגת צה"ל מלבנון, בקיץ 85, שבה אפשרות כזו באה בחשבון אולי, אך אז דחתה זאת ישראל בטענה כי אמל אינו בשל לפתרון כזה.

נראה כי החשש כיום של מני־הגי אמל הוא כי במקרה כזה יו־פנה כל הלחץ של חיזבאללה, הפלשתינאים וכן של הסורים ושל גורמים איראניים נגדם בתביעה כי יאפשרו לכל הגור־מים הקיצוניים הללו לתקוף את ישראל מהשטח הנתון למרותם. גם בגיבוי האו"ם בתוך אלי האפשרות כי אמל יגיע להסדר עם ישראל. ושיוניפי"ל ייערך יחד עם המיליציה של אמל לאורך הגבול. באמור הגישושים הללו נקטעו באיבם.

המדיניות של ישראל לטווח ארוך היא שבשלב מסוים יהיה שיתוף פעולה בין המשמרות האזוריים השיעיים של צד"ל עם אמל. אך בשום פנים לא להסכים ליצירת חלל ריק ברצועת הביט־חון. ישראל לא היתה מתנגדת לתזוזות של יוניפי"ל דרומה, אך בתנאי מפורש כי יוניפי"ל יכיר בצד"ל ובכוחותיו של רצועת הביטחון לתתקים. דבר זה מחייב שינוי במנדאט המקורי של יוני־פי"ל אלא שממשלת לבנון תסרב ודאי לכך.

אדרי: לא היה לי מנדט מפרס להציע הצעות
התרשמתי מהרצון הכן של המלך חסן בשלום

(ע). ח"כ רפי אדרי, שעמד בראש משלחת של ארבעה חברי כנסת, שביקרה במרוקו, מסר אתמול עם שובו לארץ, כי הציע באזני אישי המלך חסן, שמרוקו תשתתף בהועידה המכינה של הועידה הבינלאומית לשלום במזה"ת ולאחר מכן גם בועידה הבינלאומית. ח"כ אדרי, שהשיב לשאלות עיתונאים בנמל התעופה בן־גוריון, ציין כי לא היה לו מנדאט מראש הממשלה להעלות את ההצעה, אבל הוא התרשם מהכנות של המלך ברצונו לקדם את תהליך השלום.

על הצעתו לשיתוף מרוקו בוע־ידה הבינלאומית, אמר אדרי: "אל נשכח שעל אדמת פאס, עם כל הסעיפים השליליים, כל מדינות ערב, פרט ללוב, החליטו להכיר במ־דינת ישראל. המפגש באיפראן נותן לגיטימציה להמשיך את מרוקו להשתתף. דיברנו בשיתופו גם על הנושא של קונפדרציה ירדנית־פלשתינית. הרעיון לא נדחה. צריך לתת זמן לשני הנושאים, כדי לקבל אותם. אין לי תשובה שלילית", אמר ח"כ אדרי. ח"כ אדרי, שמסר למלך שדר מראש הממשלה שמעון פרס, הביא עמו שדר מהמלך לפרס. בפ־גישה עם המלך השתתפו גם חברי הכנסת מאיר שטרית, אהרן אבו חצירא ויצחק פרץ.

מקור מוסמך בירושלים אמר, כי חברי הכנסת הישראלים "נתקבלו אצל המלך בתור יהודים יוצאי מרוקו ולא בתור חברי פרלמנט ישראלים." אדרי דיווח לפרס על פגישתו עם חסן. ממשרד החוץ נמסר כי לשדרים שהוחלפו חשיבות שולית.

עודד זראי שליח "הארץ" ללונדון מוסר: לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מקורות מארוקאים רשמיים הכחישו אתמול בפני כתב העיתון הכוויתי "אל־קבס" במהדורתו הבינלאומית קיום מגעים נוספים עם ישראל מאז פסגת איפראן. המקורות מכחישים גם את הידיעות שפורסמו במקורות ישראלים כי יועצו של המלך אחמד אל־גדירה ביקר בישראל. יחד עם זאת אישרו המקורות המארוקאים את דבר ביקורם בראבאט של ארבעת חברי־הכנסת "בעלי נתינות מארוקאית" בראשות רפי אדרי במסגרת הועידה היהודית העולמית. כמו כן אישרו כי אדרי נועד עם המלך ומסר לו על קריאת כיכר באשקלון על שם אביו המלך מוחמד ה־5.

במקביל מוסרים המקורות על הי־דוק היחסים ושיתוף הפעולה בין מצרים למארוקו.

רפי אדרי

משאל פור"י — מיוחד ל"הארץ"

אילו נערכו בחירות עתה היה המערך מקבל כמחצית מכלל הקולות — 46.1%

הליכוד היה יורד לשפל של 22.8 אחוז ★ המפלגות הקטנות היו מחזקות את כוחן

בהתקרב הרוטציה מגיע המערך לקרוב למחצית מכלל הקולות, בעוד שהליכוד יורד לשיעור הנמוך ביותר מאז הבחירות לכנסת הקודמת — אלו ממצאיו העיקריים של משאל הבחירות של מכון פורי, שנערך בהזמנת "הארץ".

אילו נערכו עתה בחירות לכנסת, היה המערך מגיע ל־46.1 אחוז מכלל הקולות, ב־9 אחוז יותר מאשר קיבל בבחירות לכנסת הי"א (37.1 אחוז). הליכוד היה יורד לשפל של 22.8 אחוז, ב־9.1 אחוז פחות משקיבל בבחירות לכנסת הי"א (31.9 אחוז). המפלגות הקטנות, הן אלו הנוטות למערך והן אלו הנוטות לליכוד, היו מחזקות את כוחן. המפלגות הקטנות הנוטות למערך היו מתחזקות ב־1.5 אחוז והמפלגות הקטנות הנוטות לליכוד היו מתחזקות ב־3.4 אחוז. המפלגות הדתיות היו מפסידות 3.6 אחוז מכוחן.

שיעור ההצבעה החוזרת

80.9% ממצביעי המערך לכנסת הי"א הצהירו עתה כי היו חוזרים ומצביעים שוב בעד המערך לעומת 50 אחוז בלבד ממצביעי הליכוד לכנסת הי"א, שהצהירו, כי היו חוזרים ומצביעים שוב בעד הליכוד. 18 אחוז ממצביעי הליכוד לכנסת הי"א, הצהירו כי היו מצביעים כיום בעד המערך לעומת 1.4 אחוז ממצביעי המערך לכנסת הי"א שהצהירו כי היו מצביעים כיום בעד הליכוד.

שיעור הנמנעים הכללי עומד עתה על 22.3 אחוז, מהם 12.1 אחוז "אינם יודעים" בעד מי היו מצביעים אילו נערכו עתה בחירות ו־10.2 אחוז סרבו לומר בעד מי היו מצביעים.

להלן תוצאות המשאל (באחוזים) תוך השוואה לתוצאות הבחירות לכנסת הי"א:

	משאל	כנסת 11	השינוי
מערך	46.1	37.1	+9.0
נוטים למערך	6.6	5.1	+1.5
ליכוד	22.8	31.9	-9.1
נוטים לליכוד	8.6	5.2	+3.4
דתיים	7.8	11.4	-3.6
אחרים	5.1	6.4	-1.3

המשאל הקיף מדגם מייצג של 1200 איש ואשה, בני 18 ומעלה, בעלי זכות בחירה באוכלוסיה היהודית, שרואיינו במחצית הראשונה של ספטמבר, בכל רחבי הארץ, תוך שמירת פרטיות מלאה.

מובארק באיגרת למנהיגי ערב: הסכמת פרס לוועידה בינ"ל מהווה התחייבות ישראלית

הצבא המצרי עומד לערוך תמרון ראשון מסוגו בסיני בנוכחות הנשיא מובארק

מאת עודד זראי שליח "הארץ" בלונדון

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מצרים מתייחסת להסכמת ראש הממשלה, שמעון פרס, לעיקרון הועידה הבינ־לאומית לשלום, כאל מחויבות מצד ממשלת ישראל, בעוד שהיא רואה בהסתייגותו של מ"מ ראש הממשלה, יצחק שמיר, עניין פנימי ישראלי. מקורות ערביים כאן שע־קבו אחר המגעים המזרח־תיכוניים שהתנהלו בימים האחרונים בלונדון, ואשר לא כולם זכו לפרסום, מסרו אמש כי הנשיא מובארק הבהיר כך את פני הדברים באיגרת ששיגר למנהיגי ערב השבוע לאחר שיחות קודם כל באיגרת למלך חוסיין שהועברה על־ידי ראש לשכתו ד"ר אל־באז. המקורות מוסיפים כי המלך חוסיין קיבל בתשובתו למובארק את הרעיון לכינון ועדת הכנה לועידה הבינלאומית אך התנה זאת בכך שהוועדה תוקם על־ידי חמש המדינות הקבועות במועצת הביטחון.

חוסיין עזב כאן את בית־החולים לאחר שעבר ניתוח באוזנו והוא עומד לשוב לירדן במהלך השבוע הבא לאחר תקופת החלמה במעונו הפר־טי. במקביל נמסר כי הצבא המצרי עומד לערוך בשבוע הבא תמרון ראשון מסוגו בסיני שבו יחזה הנשיא מובארק וקצינים בכירים מצבאות ערב שיוזמנו במיוחד. התמרון כולל הפגנת כוחות יבשתיים ותרגילים בלוחמה אלקטרונית וכן טילים שיוצרו בתעשיה הצבאית המצרית השנה, ומכשירי אזהרה. התמרון יימשך שלושה ימים.

בידיעות מקאהיר נמסר אתמול כי השגריר הישראלי במצרים, משה ששון, נועד עם אנשי עסקים מצריים ובהם איש העסקים סאיד אל־טוויל וחבר סמיר אל־אסכנדראני. מטרת הפגישות לבחון את האפשרויות לכינון אגודת ידידות מצרית־ישראלית.

המים התייקרו ב־11 אחוז

מאת עירנה אוירדר כתבת "הארץ" לעניני כלכלה

ועדת המים של הכנסת אישרה אתמול העלאה של 11 אחוז במחיר המים לצרכנים ברשויות המקומיות. הוועדה קבעה כי מכל צרכן תיגבה תוספת במחיר של 6 אג' לכל קוב מים. מצרכנים במיגזר התעשייתי והחקלאי תיגבה תוספת של 1.5 אג' לכל קוב. ההתייקרות תיכנס לתוקפה בעוד מספר שבועות.

תוספת הסכום שאושרה אתמול נועדה למימון הקמת קרן שתשמש לשיקום וחידוש מערכת המים ברשויות המקומיות.

יו"ר ועדת המים של הכנסת, ח"כ אפרים שלום, יקבע בה־תייעצות עם כל הגורמים הנו־געים בדבר, מי יגבה את התוספת — הרשויות המקומיות או חברת מקורות.

צבא העם ?...

כבר לפני שנים הנהגו בצה"ל "מסעי התעודדות", שבהם אולצו החיילים להאזין להטפה דתית והרבנות הצבאית הפרידה את שגרת חייהם. לאחרונה הושגו שיאים חדשים: על חיילי מלד־אים נאסר לצאת לחופשה קצרה בשבת; מחיילים אחרים נשללה אפשרות לטלפן הביתה; קציני הגדנ"ע מחויבים לבוא לכנס הטפה דתית; רב אחד הורה לחיילים להפר פקודות מפקדים ולצאת לתפילה במקום לאמו־נים. אותו ציבור שאברכיו ובנו־תיו אינם משרתים בצה"ל, מב־ליה לעצב מיותר.

האם מעוניין משרד הבטחון בה־תגברות הציבור החופשי מצה"ל אל נשכח, צבאנו אינו צבא הש־מיים אלא צבא העם.

שינוי מפלגת המרכז

שמיר נועד עם שר החוץ של ניגריה על אפשרות לחדש היחסים

בולגריה תשקול פתיחת נציגות בישראל כדוגמת פולין

מאת עקיבא אלדר סופר המדיני של "הארץ"

שר החוץ יצחק שמיר נועד אתמול בניו יורק עם עמיתו הניגרי לשיחה על אפשרות חידוש היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות. מקור בכיר שמסר על כך אמש העיר כי העיתונים רזו את הפגישה לאחר שכבר קיומה הודלף בארץ. באחרונה משקיע משרד החוץ מאמצים רבים להרחיב את הקשרים הכלכליים הענפים עם ניגריה ליח־סים דיפלומטיים. ניגריה נחשבת למדינה החשובה ביותר באפריקה השחורה, אולם הממשל הצבאי בל־אגוס חושש מפני תגובות שליליות של גורמים מוסלמים המהווים רוב בצפון המדינה.

באחרונה נוהלו מגעים גם עם ממשלת טוגו בדבר חידוש היחסים עם ישראל ואף נדונה אפשרות ביקור של ראש הממשלה שמעון פרס שם ימים ספורים לפני הרו־טציה. פגישה של פרס עם נשיא טוגו על אדמת ספרד, בדרכו ארצה בחזרה מארה"ב בוטלה ברגע האחרון בגלל הפגישה עם שר החוץ הסובייטי אדוארד שוארדנדזה.

שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו יורק מוסר: בשיחה שקיים שמיר עם שר החוץ של בולגריה פיטר מלדנוב אמר הבולגרי כי ארצו תשקול פתיחת נציגות בישראל כדוגמת פולין. מגעים בנושא זה יתק־יימו בקרוב בין שגרירי שתי המדינות באו"ם. שר החוץ הבולגרי ציין כי לא יתכן פתרון במזרח התי־כון בלי השתתפותה של ברית המועצות. על כך השיב שמיר כי ישראל איננה האויב של ברית המועצות אך אין זאת אומרת שישראל מסכימה שברית המועצות תהיה שותפה לתהליכי השלום. שר החוץ הבולגרי אמר "לקמיד" כי לאומיים אין ידיד בזול יותר באזורנו מאשר העם הבולגרי, אבל הפוליטיקה איננה מאפשרת לתת ביטוי לידידות זו.

מאוחר בערב נפגש יצחק שמיר גם עם שר החוץ ההונגרי פיטר ואר־קוני. שמיר ציין כי הפגישה היתה בהמשך לשיחה שהיתה לו עם שר החוץ ההונגרי אשתקד. "החלנו בנקודה בה סיימנו אשתקד", שני־כים לקיים קשרים לא פורמליים בין שתי המדינות על רקע העובדה שבינתיים התפתחו קשרים בין שתי המדינות בתרבות ותיירות. לפי הערכת אחד ממקורבי שמיר נראה כי הסיכויים שהונגריה תפתח נצי־גות בישראל הם גדולים יותר מאלה שבולגריה תעשה זאת משום שהונגריה מפגינה מידה רבה יותר של עצמאות בגוש הקומוניסטי מאשר בולגריה.

הרב משה דוד טננבאום מארגן פטור משירות מילואים לחוזרים בתשובה

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

בעלי תשובה וחוזרים בתשובה מקבלים פטור משירות מילואים באמצעות אישור בכתב שהם מקב־לים מהרב משה דוד טננבאום, העומד בראש "ועד הישיבות בארץ ישראל". כך עולה ממכתב ששיגר חבר הכנסת יוסי שריד, מסיעת רצ לשר הביטחון, יצחק רבין.

שריד כותב כי קיבל תלונות מחיילים בנושא זה, ובידיו אף נמצא מסמך צה"לי המאשר את הטענה הזו. לדברי שריד, הישיבות הן מוסדר קן חרדיות ואינן ציוניות. "חזרה בתשובה היתה לדרך היע־ילה ביותר להשתמטות מצה"ל", כותב שריד לשר הביטחון.

שוק ההון

ריבית הזכות ממשיכה לרדת

מאת יהודה שרוני סופר "הארץ" לעניני כלכלה

שיפור מצב הנזילות במערכת הבנקאית, הביא להמשך מגמת יר־ידת ריבית הזכות על פקדונות שיק־ליים. ביומיים האחרונים ירדה הריבית על פקדונות ג'מבו מ־19 אחוז ל־17 אחוז. בשוק המניות היתה אתמול המגמה מעורבת. סוחרי הבורסה הורימו ביקושים למניות של חברות שפרסמו דוחות כספיים חיוביים. אתמול פרסמו בנק המזרחי ובנק כללי, את הדוחות הכספיים החצי שנתיים, אשר הצביעו על רווחים. גם קונצרן כלל פירסם את הדוחות הכספיים של חברות הקבוצה.

ערכה את העמוד: אודית גלילי

האחיות מאוכזבות — המו"מ יתחדש ביום ראשון

מאת צבי זרחיה ומיכאל גרמי

המו"מ בין האחיות והמעסיקים יתחדש בראשית השבוע ויימשך ביו־מים א', ב' וג'. כך סיכמו אתמול הממונה על השכר באוצר, הלל חדאי, ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד. סיכום זה הושג בפ־גישת ראש הממשלה עם נציגות האחיות, שר הבריאות וממלא מקום שר האוצר, שנערכה אתמול בלשכת ראש הממשלה.

האחיות יצאו מהפגישה מאוכ־זבות. בלה סופרין, ממנהיגות האחיות, אמרה בתום הפגישה כי אינה מאמינה שמישהו מוכן לנקוף אצבע. היא אמרה שהיא מתוסכלת וכעוסה. במהלך הפגישה עם פרס

(סוף בעמוד 2 טור 3)

האחיות המאוכזבות מפגישתן עם פרס אך עם זאת החליטו "מתוך כבוד לראש הממשלה" להימנע מעיצומים עד שיתחדש המו"מ (צילום: רחמים ישראלי).

חיל האוויר תקף דרומית לצידון: מחבל נהרג ושלושה אזרחים נפצעו

בעת התקיפה הופצץ מטע זיתים על ראש גבעה בשולי מחנה הפליטים מיה מיה כ־45 ק"מ מדרום לביירות ★ מפקד כוחות אש"ף באזור: נגיב בצורה עזה ★ עשרות כפריים נמלטו מהאזור

מאת סופרו הצבאי של "הארץ" וסוכנויות הידיעות

מטוסי חיל האוויר תקפו אתמול בשעות הבוקר מוצב מחבלים דרו־מית לצידון. כל המטוסים שבו בש־לום והטייסים דיווחו על פגיעות טובות במטרה. מקורות ביטחוניים לבנוניים מסרו כי מטוסי חיל האוויר הישראלי תקפו בפעם השניה בתוך שלושה ימים, הרגו מחבל פלשתינאי ופצעו שלושה אזרחים. מטוסי הקרב הפציצו מטע זיתים על ראש גבעה בשולי מחנה הפליטים הפלשתינאים מיה־מיה, כ־45 ק"מ מדרום לביירות. עד ראייה מסר כי "המטוסים תקפו מטע זיתים של כמה מאות מטר מרובע, בו התפרסו מחבלים פלש־תינים. לא נפגעו בניינים בהתקפה." אבו מוחמד, מפקד כוחות אש"ף באזור אמר: "ההתקפה לא הפתיעה אותנו. נגיב בצורה עזה". התקיפה האווירית באה שעות ספורות לאחר שתותחנים של צד"ל הפגיזו לפחות חמישה כפרים שיעים. לא נמסר על נפגעים. עשרות כפריים נמלטו מהאזור מחשש מפני פלישה ישר־אלית נוספת וכדי להימלט מחילופי האש הכמעט יומיומיים בין אנשי צד"ל והמחבלים המוסלמים. סוכנות הידיעות הצרפתית מסרה כי המטו־סים תקפו מוצבים של החזית הדימוקרטית לשחרור פלשתין שב־הנהגת נאיף חוואתמה.

התקפות האויר הישראליות שנערכו בימים האחרונים, נועדו למנוע ריכוז כוחות אש"ף, המבקשים להשתקע מחדש בלבנון — זאת אמר אתמול שר החוץ יצחק שמיר. שמיר אמר בר־איון טלוויזיה ששודר ע"י רשת אי־בי־סי בתוכנית "בוקר טוב אמרי־קה": "ארגון אש"ף גמר אומר להבטיח לעצמו שוב ריכוז כוחותיו הצבאיים בחלק זה של לבנון וזה מהווה סכנה לביטחוננו. על ידי התקפות אלה אנו מקווים שנצליח למנוע זאת."

אשה נשואה תוכל מעתה לגלות את הכנסת בעלה

תהיה זכאית לקבל מידע משלטונות המס עפ"י תיקון שאושר בוועדת הכספים

מאת עירנה אוירדר כתבת "הארץ" לעניני כלכלה

אשה נשואה תוכל מעתה לגלות את סכום ההכנסה של בעלה באמצעות עיון בדו"חות שהגיש למס־הכנסה או בהשומה שקבעו לו שלטונות המס. היא תהיה זכאית לקבל מידע משל־טונות המס לגבי הצהרת הון שהו־גיש בעלה. מידע זה היה חסוי בפניה אצל שלטונות המס עד היום. היתר זה שניתן לאשה נשואה, נכלל בשורה של תיקונים לפקודת מס־הכנסה שאישרה אתמול ועדת הכספים של הכנסת.

תיקון נוסף שאישרה הוועדה הוא שההטבות הניתנות היום על הכנסה נוספת מעבודה במשמרות שניה ושלישית ועל מענקים בעד פריון עבודה, יחולו גם על נשים. האשה תהיה זכאית גם לזיכוי על הוצאות לטיפול בילד בתנאי שהבעל לא תבע זי־כוי בשל אותן הוצאות.

יופחת הקנס על פיגור בתשלום מיסים

הוועדה ביטלה את כל החלו־פות שהיו מעוגנות בחוק לגביית ריבית הצמדה וקבעה כי על הסכום המוצמד תיווסף ריבית בשיעור ריאלי. השיעור יקבע על־ידי שר האוצר באישור ועדת הכספים. כן אישרה תקנה לפיה יופחת הקנס על פיגור בתשלום מיקדמות למס הכנסה מ־1.5% ל־1%. ההפחתה היא רטרואקטיבית מ־1 באפריל 1986. עוד אישרה הוועדה כי החל מ־1 באוקטובר השנה, שיעור הריבית המשולמת על פיגורים בתשלומי המס המגיעים לאוצר המדינה תופחת מ־36 ל־24 אחוז, והריבית על הפיגורים בתשלומי מיסים לרשויות המקומיות תופחת מ־30 ל־18 אחוז, רטרואקטיבית מ־1 באפריל 1986.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ח"כ זבולון המר, שר הדתות המיועד
על: שובו לממשלה אחרי שתי שנות היעדרות
(עמ' 2)

*

זעם רב בפרקליטות נגד הפונים לשר למנוע הסגרת נקש לצרפת
(עמ' 3)

*

גור יערער בממשלה על ההחלטה להפעיל מחדש את תחנת רידינג ב'
(עמ' 5)

*

נחמקין: פרסום מוקדם מנע בואה של משלחת סינית לאגריטק
(עמ' 7)

*

חווה יערי: מגיע לי עונש שלא הבאתי את מלבסקי לבית החולים, אבל זה לא היה רצח
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). מעונן חלקית, גובה הגלים 40–80 סנטימטר. טמפרטורת הים 27 מעלות. ירושלים 30–18, הגולן 30–19, נהריה 30–21, צפת 29–18, חיפה 30–21, טבריה 33–20, נצרת 31–21, עפולה 33–18, שומרון 31–20, תל אביב 30–21, לוד 31–20, יריחו 37–20, עזה 29–22, באר שבע 32–19, אילת 39–25.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4868	+0.0001
נוסעים	1.7671	+0.0001
שחור	1.5000	– –

שער הסל

יציג	1.4886	-0.0066

בגליון זה 28 עמודים בצירוף 48 עמודי מוסף העיתון מופיע ב־3 חלקים.

הכוח הארצי / הארץ חדשות
מתפרסם היום בעמודים
חלק ג' 1–12

הגיעה לעניים. יופי עוצר נשימה. צללית אירודינמית מושלמת - האריה החדש - פיג'ו 309. מכונית שנועדה לשאת את סמל פיג'ו חייבת להקרין איכות, דינמיות וקידמה טכנולוגית. ה־309 שוברת את שיאי האירודינמיות בהשוואה למכוניות אחרות מסוגה עם מקדם גרר של 0.30 בלבד. כבר בנסיעה הראשונה אתה חש ביציבותה המורחבת של ה־309 על הכביש, בביצועיה המרשימים, בנסיעתה השקטה ובהצרכת הדלק הנמוכה שלה. פיג'ו 309 החדשה, היא תולדה של הנסיון הרב שצברה פיג'ו מנצחונותיה הרבים במירוצי הראלי. כל דגמי פיג'ו מהווים דוגמה מושלמת לרמת אביזור גבוהה, לנוחות מירבית בנסיעה ולבטיחות מקסימלית, אקטיבית ופסיבית.

הדגם	נפח מנוע בסמ"ק	מחיר בשיקל כולל מע"מ (ללא הפקדה)	השתתפותנו בהפקדה *50%
309, 5 דלתות, 4 הילוכים	1118	23,585.-	1,420.-
309 GL, 5 דלתות, 5 הילוכים	1118	25,682.-	1,550.-
309 GR, 5 דלתות, 5 הילוכים	1118	29,225.-	1,760.-
309 PROFIL, 5 דלתות, 5 הילוכים	1294	26,990.-	1,630.-
309 GR, 5 דלתות, 5 הילוכים	1294	29,776.-	1,790.-

* משוער

אפשרות לאשראי עד 70% מערך המכונית בתשלומים עד 12 חודשים (לא כולל מע"מ והפקדה)

פרטים נוספים בסוכנויות פיג'ו.

דוד לוביטסקי בע"מ
יבואן בלעדי למכוניות פיג'ו-טלבוט-סיטרואן בישראל
תל־אביב, שונצינו 16, טל' 333214 (03) ■ בני ברק ■ ירושלים, המלך דוד 24

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

הפרק האחרון של פרשת ברנדוט

גילויו של הסופר מיכאל בר זוהר על זהותו של אחד המתנקשים בחייו של הרוזן השוודי פולקה ברנדוט, עורר, כמתבקש, סערה גדולה בשוודיה. על־פי בר זוהר היה זה יהושע כהן ז"ל, מי שהיה לימים אישסודו של בן־גוריון והלך לעולמו לפני כחודש. עקב הגילוי הזה ביקש ראש ממשלת שוודיה משגרירו בישראל כי ייפגש עם בר זוהר ויקבל פרטים נוספים.

כששאל השגריר את בר זוהר מי נתן את ההוראה, הפנה אותו אל ספרו של סופר שוודי, שנקב בשמותיהם של הד"ר ישראל אלדד־שייב, נתן ילין־מור ויצחק שמיר.

אמצעי־התקשורת בשוודיה סיקרו בהרחבה את הגילוי האחרון, ובשוודיה רואים בזה סיומה של פרשה שהיתה לא־פתורה מאז הרצח.

אילן שוחורי

הסגל האקדמי יאלץ להמתין עם תוספת השכר

"בשעה שהאוניברסיטאות הוליטו לדרוש מהסטודנטים הפקדה של 1,500 ש"ח, לא מתקבל על הדעת שהאוצר יבקש לאשר תוספת שכר לסגל האקדמי", כך טוען ח"כ יאיר צבן, שיזם את עיכובו של סכום שהתבקשה המדינה להפריש לצורך השתתפות בהסכם השחיקה, שנחתם עם הסגל האקדמי. ועדת הכספים אכן דחתה אתמול את בקשת האוצר וח"כ צבן דרש לדון דיון ממצה במצבן של האוניברסיטאות, בטרם יאושר הסיוע. ומהו הסכום הדרוש כתוספת שכר לסגל האקדמי? — 22 מיליון ש"ח.

עדנה אירידור

תערוכה לא רק ל"פרוידיאנים"

המסע המרתק אל נבכי הנפש והתת־מודע הוא נושאה של תערוכה שתוצג בוינה בירת אוסטריה, החל ב־2 באוקטובר. תולדות והתפתחותה של הפסיכואנליזה בוינה הבורגנית, ובן חייו ועולמו של זיגמונד פרויד, יתוארו בתמונות, בתעודות ובסרטים.

המבקר יוכל לעקוב אחר התפתחותו של מדע הנפש מתחילתו, דרך המאבק להכרה ועד לפרסום העולמי שזכה בו.

גם עמיתים, ממשיכי־דרכו של פרויד ומפתחי הזרמים החדשים בפסיכואנליזה מוצגים ביצוג בתערוכה.

הוילה של פרויד יכלו לבקר בבית שבו בילה הפסיכולוג כמעט חמישים שנה מחייו, פיתח בו את רעיונותיו וטיפל בחולים. הבית משמש כיום מוזיאון ויש בו כמה רהיטים מקוריים ופריטים אישיים.

ע.ר.

כוכבנית אמריקאית מחפשת חתן יהודי

רנה דאוסון, כוכבנית יהודיה אמריקאית מניו־ג'רזי, כבת 30, הגיעה אתמול לישראל בתקווה למצוא כאן את גבר חלומותיה. דאוסון ידועה באמריקה ככפילתה של השחקנית ג'ואן קולינס, ואף החליפה אותה בסצינות אחדות בפרקי הסדרה "שושלת".

רנה הכירה בניו־יורק את השדכנית הלנה עמרם וזו הטיסה אותה לישראל כדי שמתוך יהודי ימצאו לה שידוך יהודי מתאים; ואם לא — לפחות תהיה קצת פרסומת לעצמה. ליתר ביטחון, מצהירה דאוסון כי את כל ההרפתקה הזאת היא מוכנה לעבור רק למען ההורים.

ע. שושן

רנה דאוסון

אויבים רבים מוקפים מדינה

אחת מהברקות השבוע שייכת לאלכס אנסקי, שסיפר בתוכניתו בגלי צה"ל, שבע־אפס־שבע, על קטע ממאמר שניתח את האופי הישראלי המצוי, המצטיין בצרות עין. אנסקי סיים קטע זה כך: "פעם היתה לנו מדינה מוקפת אויבים. היום יש לנו הרבה אויבים מוקפים מדינה".

ש. יהושע

בעריכת עירית רוזנבלום

בפגישה בין פרס וחריש סוכם:

2 היועצים המשפטיים של השב"כ יפרשו בשבוע הבא

אפשר שיעתרו לבג"ץ; טוענים שהובטח להם ששמם לא יוכתם והם לא ייפגעו

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

בפגישה שקיים אתמול ראש הממשלה עם היועץ המשפטי לממשלה סוכם כי שני היועצים המשפטיים של השב"כ, שהודו בדיוי ראיות ובשיבוש הליכי משפט בפני שלוש ועדות חקירה בפרשת "אוטובוס 300" יפרשו מתפקידם בשבוע הבא.

לסופר "הארץ" נודע, כי חריש הבהיר לראש הממשלה, שלא ייתכן ששני יועצים משפטיים שהודו בביצוע עבירות פליליות חמורות ביותר ימשיכו בתפקידם, משום שאמינותם ויושרם של היועצים המשפטיים הוא תנאי בסיסי בכל מערכת היחסים בין השב"כ ופרקליטות המדינה ובתי המשפט אינם יכולים לתת אמון בתצהירים שמגישים להם יועצים משפטיים, שנתנו יד לשיבוש הליכי משפט.

עם זאת נודע, כי שני היועצים המשפטיים של השב"כ אינם שלמים עם ההחלטה להפסיק את כהונתם והם עשויים לעתור לבג"ץ נגד ראש הממשלה. גורמים מקורבים לשב"כ אמרו אמש, כי בדיון, שהתקיים בביתו של עורך דין ידוע, בליל יום הכיפורים בחודש יוני ש. ז. הבטיחו להם גורמים ממשלתיים בכירים, כי אם יודו בביצוע העבירות המיוחסות להם, לצורך בקשת החנינה מנשיא המדינה, לא יוכתם שמם "ולא תיפול אף שערה משערות ראשם". לדברי אותם מקורות, רק בתנאי זה הסכימו שני היועצים המשפטיים לחתום על בקשת החנינה.

בתגובה אמר אמש גורם משפטי בכיר, כי גם אם ניתנה לשני היועצים המשפטיים של השב"כ הבטחה כזו, אי אפשר לקיים אותה, משום שלא יעלה על הדעת שאנשים שהודו בביצוע עבירות פליליות חמורות, ימשיכו לכהן בתפקידיהם.

גורמים בכירים בפרקליטות המדינה הביעו אמש קורת רוח מהסיכום שהושג בין פרס לחריש. הם ציינו, כי עם פרישתם של שני היועצים המשפטיים, יתפסק הנתק הקיים מזה חודשים ארוכים בין פרקליטות המדינה והמחלקה המשפטית של השב"כ וניתן יהיה לחדש את יחסי האמון וקשרי העבודה ההדוקים, כפי ששררו כל השנים.

עם זאת הדגישו גורמים בפרקליטות, כי "חבל שהסיכום על הפסקת עבודתם של שני היועצים המשפטיים נתקבל באיחור רב כל־כך. ניתן היה להגיע לסיכום זה לפני חודשיים לפחות ועל־ידי כך למנוע מתיחות בלתי רצויות בין הפרקליטות והשב"כ."

"בילד": דנילוף ישוחרר בעיסקת חליפין בנובמבר

בעיסקה ייכלל הסובייטי זכארוב

בון (ע"ר). העיתונאי האמריקאי ניקולס דנילוף, שהואשם ע"י בריה"מ בריגול, עשוי להשתחרר במסגרת עיסקת חליפין במרגלים גדולים בין מזרח למערב בנובמבר. כך מסר אתמול העיתון "בילד".

לדברי העיתון, ייכלל בעיסקה הפקיד הסובייטי גנאדי זכארוב והיא תיערך על גשר גליניקה שבברלין.

על גשר זה, המפריד בין ברלין המערבית וגרמניה המזרחית, הוחלפו בפברואר אסירים מן המזרח והמערב, ובהם אנטולי שצ'ראנסקי.

העתון מוסר כי העיסקה תיערך לפני ועידת פיסגה סובייטית־אמריקאית, הצפויה בחודשים נובמבר או דצמבר.

יצוין כי העיתון "בילד" ידוע כבעל קשרים טובים בחוגי המודיעין.

לדברי העיתון, ייכללו בעיסקה גם שני מרגלים סובייטים הכלואים בארה"ב, שלושה לוחמים סובייטים לזכויות האדם, אי־אלה סוכני מודיעין מערב גרמניים הכלואים במזרח, ולותר ארווין לוצה, שהיה פקיד במשרד ההגנה של גרמניה המערבית, ונידון ל־12 שנות מאסר ב־1979 באשמת העברת חומר סודי לברלין המזרחית.

אתמול דיווח העיתון "ואשינגטון פוסט" כי בריה"מ הציעה לשחרר את דנילוף, כפי הנראה בלא משפט, אם תשנה ארה"ב את החלטתה בעניין גירוש 25 פקידים סובייטים באו"ם.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירת יקירתנו

חנה בולדה

על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפון 483433 (03)

המשפחה

שוחל: מי שלא רוצים בשמיר כראש ממשלה באים ממפלגתו

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" בבתים

"מתנגד לליכוד הושר, כי אלה שאינם רוצים שיצחק שמיר יקבל את ראשות הממשלה באים ממפלגתו. המערך לא יסכים, שהחילופים האישיים יביאו לשינוי בדפוסי עבודתה, ועבודתה במדיניות החוץ, הביטחון וההתנהלויות של הממשלה," הצהיר אתמול שר האנרגיה והתשתית משה שחל.

בדברים שנשא ב"פורום בתים", במה לסיקור בעיות חברה משק וממשל, שנערך ב"מגדלי הים התיכון", המשיך האמר: "בעייתו של שמיר היא לא המערך. אם ימשיך להחזיק ברסן — תלוי בחבריו. המאבק בליכוד רק החל והוא יקבל תאוצה. הממשלה לא תעבוד סעיות בכלל. המערך. היא עשויה להיטלטל בכלל בעיות, פנים מפלגתיות בתנועת החרות."

שחל סיפר כי אריאל שרון התפאר לפניו כי "היחסים בין שמיר ולוי תלויים בבחירות שלו..."

בטורקיה שוחררו 7 ימאים שנעצרו בשעתם בישראל

אנקרה (ע"ת). בית משפט בטורקיה שיחרר אתמול באדנה זמני 7 ימאים, המואשמים בהברחת סמים לאחר שאנייתם נתפסה בידי אניית מלחמה ישראלית. כך מסרה סוכנות הידיעות הנייים.

הד7 היו כלואים מאז הועברו מישראל לידי שלטונות טורקיה.

קברניט האניה, סולמאן אסקאר־בורג, מידיות רהבה "מ־16" כאשר הכוח הישראלי תפס את אנייתו "לאורוס ־1" בקירבת רצועת עזה ב־11 בפברואר.

טורקיה הגישה לישראל מחאה עקב תפיסת הקברניט.

חוק מיסים מהפכני אושר בביה"נ בארה"ב

ואשינגטון (ע"ת). בית הנבחרים האמריקאי אישר אתמול חוק ה משנה מן היסוד את מערכת המיסים האמריקאית, ושלח אותו לאישור הסנאט.

הבית אישר את החוק ברוב של 292 נגד 136 קולות.

בשנה שעברה קרא הנשיא רייגן לשינויים מרחיקי לכת בחוק מס ההכנסה, ואמר כי חוק זה יהיה "מהפכה אמריקאית שניה", לאחר שבציבור גבר הזעם על חברות המפיקות רווחים גדולים ועל עשירים שניצלו הטבות מס חוקיות כדי לצמצם את המיסים שלהם לעתים עד לאפס.

החוק החדש יעלה את המיסוי על עסקים בכ־120 מיליארד דולר בחמש השנים הבאות ובמקביל יוצר מצב המס המוטל על הפרט בסכום דומה.

לפי חישוב שנעשה יסתכם הצימצום בממוצע ב־194 דולר לנפש ב־1988.

יו"ר בית הנבחרים תומאס או'ניל, דמוקרט ממסצ'וסטס, אמר בנאום שהשמיע בבית: "זה החוק הטוב ביותר נגד העוני שראינו במשך שנים".

החוק החדש זכה לדברי שבח מפי נציגי מיעוטים, נשים קשישים וארגונים המגינים על אינטרס הציבור.

האחיות מאוכזבות

(סוף מעמוד 1)

אמרו האחיות, כי אם אין כסף הרי שניתן לסגור בתי־חולים. ראש הממשלה אמר כי ברור היטב שחייב להימצא פיתרון, אך האחריות על המשק אינה רק עליו כי אם גם על האחיות. פרס אמר לאחיות: "איש אינו רוצה לשמוע לפגוע בכם. זהו רק מקרה שאתם בלבן ואנחנו בכחול. כולנו באותה סירה ובנים לאותו עם. הקושי הוא בגובה הבקשות שאתן מבקשות, שהן תוספת של 300 אחוז. רק אם אכפיל את סך כל השכר בסקטור שלכם, שהוא 80 מיליון דולר פי שלושה, תראו לאיזה סכומים אנו מגיעים. המדינה היא של כולנו. הלא אינכן רוצות התמוטטות המשק. בגודרות קיבלתן 10%. זה לא כך שהצדק הוא רק אצלכן והבעיה היא אצלנו."

ראש הממשלה הבטיח לאחיות כי ייפגש עמן שוב, בראשית השבוע. זאת לאחר שהפגישה אתמול היתה קצרה, עקב התחייבויות קודמות של ראש הממשלה. בינתיים החליטו האחיות להימנע מכל שיבושי עבודה כל עוד הן משתתפות במו"מ. עם זאת אמרה חברת מזכירות האחיות אילנה כהן כי האחיות הבהירו בפגישתן עם ראש הממשלה שהן ימשיכו להשתתף במו"מ רק כל עוד תהיה בו התקדמות. אך יעזבו את הדיונים אם יתברר להן שאין כל התקדמות מצד הממשלה. ההחלטה להמשיך במו"מ ולא לנקוט בעיצומים התקבלה לדברי האחיות "מתוך כבוד לראש הממשלה" שהבטיח גם ללוות את המו"מ ולקיים עוד פגישה עם האחיות כדי לעמוד על מהלכו.

מחבלים מפעילים תותח נ"מ מורכב על גבי ג'יפ בכרם זיתים בפרוורי העיר צידון זמן קצר לאחר הפצצת חיל האוויר אתמול. בהפצצה נהרג אדם אחד ושניים נפצעו. (תצלום אי־פי).

ראש הממשלה נגד הקמת התנחלויות אחרי הרוטאציה:

פרס: לא נקצץ בביטחון ובחינוך כדי לבצע "התיישבות תיאורטית"

(ע). אם לא יהיו איכרים וחקלאים, תישמט הקרקע מתחת לרגלינו. כל הכבוד למתי דרובלס ולמנהלי המחלקה להתיישבות של הסוכנות, אבל לא ניתן לו להקים ישובים חדשים. קודם כל נבסס את הישובים הקיימים ברמת הגולן, בבקעת הירדן ובנגב, שלא יתמוטטו — אמר אתמול ראש הממשלה, שמעון פרס, בוועידת התאחדות האיכרים בכפר המכביה. דבריו נתקבלו בתשואות.

ראש הממשלה אמר, שלא נעשה קיצוץ בביטחון ובחינוך כדי לבצע "התיישבות תיאורטית".

בדיון שהתקיים בשעות הבוקר בוועידת התאחדות האיכרים בכפר המכביה אמר גד יעקובי, שר הכלכלה והתכנון, כי גם אחרי הרוטציה לא תחודש תנופת ההתיישבות ביהודה ושומרון. הרוטציה אמר, היא בין ראשי ממשלה, ולא במדיניות. המערך מתנגד למהלך זה, שיהיה גם מישגה פוליטי, שיביא לבכייה לדורות, ונוסף לכך גם לחידוש האינפלציה.

שר החקלאות, אריק נחמקין, אמר, שקודם כל צריך להבטיח ולבסס את ההתיישבות הקיימת, להציל את ישובי בקעת הירדן שהם על סף התמוטטות, ואת שאר הישובים הנתונים במצב דומה. כן דרש להזרים כספים לארגונים החקלאיים, כדי שלא יתמוטטו. השר אמר שהכל מודעים למצב זה אבל האוצר עדיין אינו עוזר.

מתתיהו דרובלס אמר, כי התיישבות מעבר לקו הירוק היא עניין ביטחוני ולא כלכלי. מחנות צבאיים ביהודה ושומרון עולים יותר מאשר ישובים. במקומות שבהם לא יהיו ישובים ביהודה ושומרון, תקום מדינה ערבית שתדחק אותנו לים, אמר.

רבין לא מקבל גישת הרמטכ"ל לבקש 200 מיליון ד' תוספת לתקציב '87

עם זאת מעריך כי אכן צפוי מחסור במשאבים כספיים

מאת ראובן פדהצור
כתב הצבאי של "הארץ"

שר הביטחון, יצחק רבין, אינו מקבל, עקרונית, את הגישה אותה הביע שלשום הרמטכ"ל, לפיה יבקש צה"ל להוסיף כ־200 מיליון דולר לתקציב הביטחון לשנת 1987. לדעתו של השר, יש לבחון שוב בצורה מדוקדקת את התכנית של צה"ל ואת האפשרויות לפעול במסגרת התקציב המוקצבת.

עם זאת, מעריך השר, כי אכן צפוי מחסור במשאבים כספיים בשנת העבודה הקרובה.

נראה, כי הפתרונות המסתמנים להוספת כספים למערכת הביטחון נעוצים בהבטחה אותה השיג ראש הממשלה בשיחותיו בוואשינגטון, לפיה תופחת הריבית על חובותיה של ישראל לארה"ב.

המדובר הוא באפשרות של "ריסכון" העשוי להסתכם במיליארד וחצי דולר בחמש שנים.

גורמים בכירים בצה"ל מביעים חשש מכך שמערכת הביטחון תשים את הדגש על פתרון המצוקה התקציבית של שנת 1987, בעוד שלמעשה יש לבחון כיצד ניתן לפתור את המצוקה המסתמנת לשנים הבאות, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בתכנית הרב־שנתית שהוכנה בצה"ל.

הרמטכ"ל אמר השבוע, כי מדובר במחסור של 500־600 מיליון דולר בשנה.

בידוד של הבעיה המסתמנת ב־1987, עלולה להסיט את הדיון לכוון לא רצוי, ולגרום להתעלמות מהבעיה העמוקה והחמורה יותר. דיון כזה עלול גם לגרום לכך, כי שרי הממשלה האחרים לא יהיו ערים לבעיה הרב־שנתית, שסופה לבוא לידי ביטוי. נראה, כי תוצאות הבדיקה המחודשת של צה"ל לגבי תכנית העבודה ל־1987, שבוצעה על־פי הוראת השר, תוצג בפני יצחק רבין בתוך השבועות הקרובים.

תועלה דרגת נציגות משרד הביטחון בבון

בעקבות התרחבות היחסים בעלי האופי האזרחי־ביטחוני עם גרמניה

מאת ראובן פדהצור ודניאל דגן, כתבי "הארץ".

במשרד הביטחון סוכם עקרונית להעלות את דרגת הנציגות של המשרד בגרמניה ולהכפיף את הנספח הצבאי לראש משלחת משרד הביטחון, שיתמנה בקרוב.

הרעיון לחזק את הנציגות בגרמניה עלה לאחר שבתקופה האחרונה תופסת מדינה זו מקום חשוב יותר ויותר ביחסים הביטחוניים עם ישראל. מתברר כי היחסים בין שתי המדינות בתחום זה נושאים יותר ויותר אופי אזרחי־ביטחוני.

בכוונת משרד הביטחון למנות לתפקיד ראש המשלחת את יהודה מרון, המשמש היום כסמנכ"ל לארגון ומנהל. את מקומו של מרון יתפוס שלמה חיים, ראש אגף אמרכלות, שהיה בעבר יו"ר ועד עובדי משרד הביטחון.

נודע כי שר הביטחון מצדד ברעיון חיזוק הנציגות בגרמניה.

גורמים ישראליים בגרמניה מסרו כי להערכתם תגיע עלות השינויים בנציגות בגרמניה, בשל הוספת הפונקציה החדשה של ראש הנציגות, ל־100 אלף דולר לשנה.

הפליטים האלבנים, מימליאנו בבים (19) מימין, ואחיו תומאס (18), משמאל, במסיבת עיתונאים באתונה אתמול. השניים, שהם ממוצא יווני, סיפרו כי חפרו תעלה מתחת לגדר המחושמלת שבגבול בין אלבניה ליוון והדרך הגיעו לפני שבועיים ליוון. במרכז התמונה ולאסים מקראמודיס, מזכיר הארגון היווני, הטוען כי חלק מדרום אלבניה שייך ליוון. (תצלום אי־פי).

צד"ל וצה"ל

(סוף מעמוד 1)

הם שגרמו לשקט היחסי השורר בדרום לבנון.

ישיבה סגורה

המדינות התורמות חיילים לכוח יוניפי"ל קיימו אמש באו"ם ישיבה מיוחדת כדי לדון בגורל הכוח בדרום לבנון. פרטים על הישיבה הסגורה לא פורסמו. לפי הערכת משקיפים במרכז האו"ם, פועלת צרפת לפירוק הכוח על מנת להימנע מהוצאה חד־צדדית של חייליה מן הכוח.

ביקורת קשה על החלטת מועצת הביטחון לפיה על המזכ"ל לפעול לנסיגתה של ישראל מדרום לבנון שהתקבלה ביוזמת צרפת. השמיע שר החוץ יצחק שמיר באזני שר החוץ הצרפתי ז'אן רמו בשיחה שקיימו השניים אמש במנהטן. שמיר ציין כי החלטה זו היא אבסורד גמור משום שברור גם למי שהצביע עבורה כי היא איננה יכולה לפתור את הבעיה. שמיר הבהיר בצורה חד משמעית שישראל לא תפקיר את ביטחונה ותמשיך לסייע לצד"ל ולקיים את רצועת הביטחון. שר החוץ הצרפתי הסביר שתמיכתם בדו"ח המזכ"ל והצעתם במועצת הביטחון איננה מכוונת נגד ישראל ומטרתה רק להפנות את תשומת לב העולם למצב המסוכן שנוצר בדרום לבנון. על תשובת שמיר אם צרפת מתכוננת להוציא את כוחותיה מיוניפי"ל השיב הצרפתי שאין זו המדיניות של צרפת.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

נסים נפגש עם שר האוצר האמריקאי

בייקר: הקיצוץ בתקציב ארה"ב יפגע ביכולתה להפחית הריבית לישראל

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר האוצר, משה נסים, נפגש אתמול עם עמיתו האמריקאי ג'יימס בייקר לשיחה שהתמקדה בנושא פיתוח המשק הישראלי ויכולת התרומה האמריקאית לצמיחה כלכלית.

בייקר התעניין בתוכניתו של שר האוצר לרפורמה במס בישראל והבטיח לבדוק את בקשת ישראל להפחתת שעור הריבית על הלוואות שניתנו לישראל בעבר.

עם זאת, הבהיר בייקר כי הקיצוץ בתקציב האמריקאי עלול לפגוע ביכולתה של ארה"ב לסייע בתחום זה.

נסים נפגש אתמול גם עם הסנאטורים בוב קסטן ודניאל אינואי, היוזמים הצעת חוק בסנאט אשר תביא לקיצוץ שעור הריבית על הלוואות אלה. השניים הבטיחו להמשיך ולדחוף את הצעת החוק אשר תקבל, ככל הנראה, את תמיכת הממשל המעוניין לסייע באמצעותה לישראל ולמצרים.

היום ייפגש נסים עם שר החוץ, ג'ורג' שולץ, ויסיים בכך את ביקור היכרות בוואשינגטון.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: ח"כ זבולון המר, שר הדתות המיועד
על: שובו לממשלה אחרי שנתיים של העדרות ופרישתו של ד"ר בורג

אדע לפרוש בזמן הנכון

הערב התבשרת שד"ר בורג הודיע על התפטרותו לראש הממשלה. אפשר כבר לברך אותך?

אני מקווה שכן. למרות שהמינוי שלי כשר יאושר ע"י הממשלה ואח"כ ע"י הכנסת רק אחרי שתאושר התפטרותו של ד"ר בורג.

אתה עומד לקבל לידיך את תיק הדתות. אני מניח שהיית מעדיף לחזור למשרד החינוך, לא כך?

אני אהיה שר הדתות, כי זהו התיק השייך עתה לנציג המפד"ל בממשלה ואני מניח שאין כל כוונה לבצע עתה חילופי תיקים. אני מודה שמאוד אהבתי את תיק החינוך ומאוד אהבתי לעסוק בענייני חנוך. אבל, אינני חושב שיהיה זה נכון שברגע שאדם מקבל על עצמו תפקיד, הוא יאמר שהוא רוצה תפקיד אחר. ברגע שאקבל לידי את תיק הדתות, אתמסר לו ואעשה כמיטב יכולתי במשרד זה.

גיבשת לך כבר תוכנית פעולה?

אני רואה בתפקיד הזה אתגר גדול מאוד ואני מקבל אותו ברצון. אשתדל לפעול לצמצום המתחים בין דתיים וחילוניים מתוך מאמץ לגשר על הקיטוב בחברה הישראלית. אני מקווה שאוכל גם לפעול בתחום של שיפור איכות החיים היהודיים.

בדיוק שנתיים נעדרת מן הממשלה. אתה מתגעגע לתפקיד שר?

לא הייתי אומר שאני להוט לחזור לממשלה. את השנתיים בהן נעדרתי מהממשלה הקדשתי לבניין המפד"ל. מצאתי בכך עניין רב. לא תחמתי את עצמי לתחום אחד, אלא יצרתי מגע פתוח עם הציבור כולו.

אבל בכל זאת שר בממשלה שותף בהכרעות חשובות ובשנתיים אלה היית מחוץ לעניינים.

היה יתרון מסויים בכך שלא הייתי בתקופה זו במתח של החשיפה היומיומית לגבי הכרעות והחלטות. נדמה לי שבתקופה זו צברתי כח ורצון לחזור בכוחות מחודשים למלאכת הביצוע וההכרעה.

ד"ר בורג דחה כמה פעמים את מועד פרישתו. אתה המתנת בצד בסבלנות. איך תרשב שיש טעם לפגם בהיצמדות המפורשת הזו לכסא?

אינני רוצה להתייחס לעניין הקונקרטי. באופן כללי אני יכול לומר שלפי דעתי צריך להיות איזון בין משך הזמן, שבו שר מכהן בתפקיד ויכול לתרום מכשרונו ומנסיונו לבין היכולת והכוח לתת יד לחילופי משמרות ולפנות את מקומך למנהיגים הבאים. אני מקווה שאדע לפרוש בזמן הנכון, בלי להיצמד לכסא.

ארגון לבנוני פרו־סורי: אנו אחראים לגל הפיגועים בצרפת

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). "הקבוצה המהפכנית המזויינת הלבנונית" שקיבלה על עצמה את האחריות לגל הפיגועים האחרון בפאריס קשורה ל"מפלגה הלאומית הסוציאליסטית הסורית", (שהיא מפלגה לבנונית).

מקורות מערביים בלונדון טוענים, כי הקבוצה הוקמה ב־1974 וארבע שנים לאחר מכן עברו 25 מאנשיה סדרת אימונים במערת אידופה. ב־1980 חזרה מרבית החבריה ללבנון בעוד כ־8 מהם נשלחו ללובליאנה בצפון יוגוסלוויה שם הקימו תא מחתרתי בפיקודו של ג'ורג' איברהאים עבדאללה. במסגרת תפקידו גייס אנשים עבדאללה, צייד אותם בנשק ובמסמכים מזויפים ושלח אותם למשימות בגרמניה, איטליה, ספרד, קפריסין וצרפת. בהן קיים קשרים עם ארגונים מקומיים.

שערי המניות בוול סטריט ירדו שוב ירידה תלולה

ניו יורק (ע"ת). מחירי המניות בוול סטריט ירדו אתמול ירידה תלולה, ולמעשה הוסלו כל הרווחים שנעשו מאז המפולת בשערי המניות לפני שבועיים.

מדד "דאו ג'ונס" ירד ב־42 נקודות, ל־1,760.

יקי הוקרה

למיקים תיאודורקיס האהוב
הנושא באישיותו
אהבה לאדם

מיקיס השיר תרומי!

שחותי אל עצמי בצלו של חורש
רוח צוננת פרעה שיערי המקורזל
שניות דקות שעות
אני צופה אותך בתוך ניחוח מרנין
עולם מופלא שט מסביבי

בלום: צוצי קין

ב־1970 כשתיאודורקיס היה בכלא
יזמתי עצומת מחאה לשחררו
עליה חתמו עשרות אמנים ידועי שם
השבוע היה לי הכבוד למסור לו אותה
והוא הודה לי בהתרגשות לאחר 16 שנה

זכו בפיס

בהגרלת הבי־פיס מצטבר של מפעל הפיס מס. 39/86 שהתקיימה ביום 25/09/86 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך ־170,000.00 ש"ח זכה המספר 795791

הפרס המצטבר בסך 90,000.00 ש"חים עובר לשבוע הבא. מקסימום פרס ראשון בשבוע הבא יהיה 370,000.00 ש"חים (כולל צבירה).

בסך ־11,000.00 ש"ח זכה המספר: 009897

בסך ־5,000.00 ש"ח זכו המספרים: 896654 758886

בסך ־275.00 ש"ח זכו המספרים: 040361; 087271; 089081; 092629; 099508; 105122; 113611; 120517; 124608; 146357; 157291; 181525; 249372; 254269; 269402; 361507; 375962; 387165; 455992; 578676; 591121; 595680; 649274; 693562; 743301; 756858; 760012; 767891.

בסך ־130.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 2071; 9688.

בסך ־20.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 563; 799.

בסך ־15.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 210; 419; 739.

כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה 1 או 2 או 5 זכו בסך של ־2.20 ש"ח.

בסך ־4.04 ש"ח זכו המספרים התלת־ספרתיים: 062; 089; 175; 180; 254; 270; 294; 308; 327; 346; 357; 469; 541; 553; 563; 661; 674; 702; 705; 754; 763; 817; 831; 895; 934; 999.

בסך ־2.02 ש"ח זכו המספרים הדו־ספרתיים: 04; 05; 08; 09; 11; 13; 14; 26; 35; 37; 38; 43; 52; 53; 56; 60; 64; 66; 70; 85; 86; 91; 95; 96; 99.

רק הרשימה הרשמית של תוצאות ההגרלה מחייבת את מפעל הפיס.

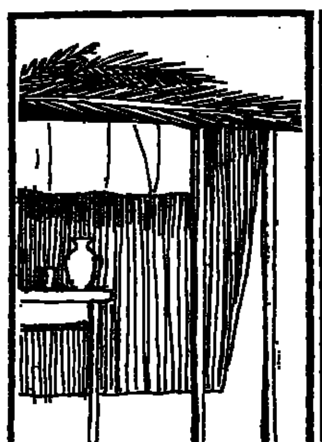

סוכות
ב־104 ש'
לשני לילות

לאורח בחדר זוגי
כולל ארוחות בוקר
וכל המסים.

בפלזה תל־אביב
החגיגה נמשכת:

חגוג את סוכות תשמ"ז
על שפת הים, בבריכה,
בקפה פלזה, בבאר,
באוירת חופש אמיתית
בלב ליבה של תל־אביב.

התקשר אלינו עוד היום
להבטחת מקומך
בסוכה של פלזה.

פלזה תל־אביב
רחוב הירקון 155
טל' 299555

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מקסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	9	15	מע"ח	8	15
אתונה	19	28	מע"ח	20	27
בוקארשט	12	17	גשום	16	23
בזיל	9	15	מע"ח	8	16
וינה	12	20	מעונן	11	22
ז'נבה	12	15	גשום	12	17
לונדון	10	14	גשום	9	15
ליסבון	18	23	מעונן	15	20
מדריד	14	20	מעונן	14	21
ניו־יורק	20	26	מע"ח	20	28
פאריס	12	15	גשום	11	17
פרנקפורט	6	14	מע"ח	10	16
ציריך	11	12	גשום	10	16
קהיר	25	37	מע"ח	23	33
קופנהאגן	3	14	מע"ח	10	15
רומא	18	26	גשום	20	27
שטוקהולם	5	7	גשום	3	11

ELAL אל על

זעם רב בפרקליטות נגד הפונים לשריר למנוע הסגרת נקש לצרפת

דחתה טיעוניו של נקש, כאילו רצח הערבי בצרפת, בו היה מעורב, לפי החשד, בוצע על רקע התנבלויות של ערבים למועדוני לילה יהודיים

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

גורמים בכירים בפרקליטות המדינה הביעו זעם רב נגד שני הרבנים הראשיים, חכ"ים ואישי ציבור אחרים, שיצאו באחרונה בקריאה לשר המשפטים, אברהם שריר, למנוע את הסגרתו של ויליאם נקש לצרפת.

אותם גורמים הדגישו כי אחרי שביהמ"ש המחוזי וביהמ"ש העליון דחו את עתירותיו של ויליאם נקש וקבעו כי הוא בר-הסגרה לצרפת, בשל מעורבותו ברצח הערבי עבדאללה חקר בעיר בונגון בצרפת בפברואר 1983, צריך שר המשפטים אברהם שריר לצוות על ביצוע ההסגרה. לדברי גורמים בפרקליטות המדינה, בתיהמ"ש דחו את טיעוניו של נקש, כי "רצח הערבי בצרפת בוצע על רקע התנבלויות של כנופיות ערבים לבעלי מועדוני לילה יהודיים וקבעו כי הרצח בוצע על רקע של סכסוכים אלימים והיסול השבונות בין בעלי מועדוני לילה ואין לשוות לעבירה אופי מדיני".

גורמים בפרקליטות המדינה הדגישו כי אם שר המשפטים (שחייב תוך 60 יום, לא יאוחר מ-9 בנובמבר) להחליט על הסגרתו של נקש, יחליט שלא להסגירו, יהיו לכך השלכות על יחסי ישראל-צרפת, שכן בעתיד תיתקל גם ישראל בקשיים כשתבקש להסגיר לידיה אדם שהורשע בדין ונמלט לצרפת. כן ציינו אותם גורמים שאם השר שריר (או שר המשפטים הבא, במידה ושריר לא ימשיך לכהן בתפקיד זה אחרי הרוטציה) יחליט שלא להסגיר את נקש, תהיה בכך משום הפלה ורופי בטעיותם הטהורים של השלטונות הצרפתיים, משום שהחוק קובע כי שר המשפטים רשאי שלא לחתום על צו ההסגרה רק אם הוא מגיע למסקנה, שבקשת ההסגרה מתבססת על שיקולים מדיניים, גזעיים או דתיים.

ללשכת שר המשפטים הגיעו מאות פניות של אזרחים הקוראים לשר שלא להסגיר את נקש לשלטונות הצרפתיים. בוועד הציבורי נגד הסגרתו פעילים גם אסיר ציון לשעבר, יוסף מנדלביץ, וכן הכ"ים מהליכוד, התחיה והמפלגות הדתיות.

אנשי המגבית היהודית המאוחדת צעדו אתמול עם עובדי השוקים בעיריית ירושלים לכותל המערבי במיסמה "עם אחד גורל אחד" (צילום: רחמים ישראלי)

מקורות בהנהלת האוניברסיטה בשכם:

הדחתו של נשיא אוניברסיטת א־נג'אח נעשתה בהוראת ירדן

בשל דעותיו האוהדות מדי לאש"ף ★ גורמי ביטחון: ההחלטה לא להאריך את תוקף רישיון ההעסקה של ד"ר מונד'ר צלאח

מאת אודי ניר, סופר "הארץ" בשטחים

בעקבות הדחתו של נשיא אוניברסיטת "א־נג'אח" בשכם, ד"ר מונד'ר צלאח, ערכה מועצת הנאמנים של "א־נג'אח" שורה של חילופי גברי בהנהלת האוניברסיטה. מקורות בכירים באוניברסיטה מסרו אמש כי האישים שמונו להנהלת "א־נג'אח" מוכרים כתומכי ירדן.

נמסר כי במסגרת חילופי הגברי החליט יו"ר מועצת המנהלים של האוניברסיטה, חיכמת אל־מצרי, שהוא ציר בכיר בפרלמנט הירדני, לאלץ את ראש המחלקה לקשרי חוץ של "א־נג'אח", ד"ר סאיב עריקאת, להתפטר מתפקידו. אל־מצרי הכחיש את הדברים בתגובה לשאלות כתבים.

מקורות המקורבים להנהלת המוסד מסרו אתמול כי חילופי הגברי נעשו בהוראת שלטונות ירדן. אותם מקורות מסרו כי גם הדחתו של נשיא האוניברסיטה, ד"ר מונד'ר צלאח, נעשתה בהוראת ירדן וכי הוא אולץ להגיש את התפטרותו לשלטונות ירדן בתחילת השבוע, בפגישה ששהה ברבת עמון. המקורות מסרו כי הירדנים, שמינו את צלאח לתפקידו לפני מספר שנים, החליטו לנקוט את הצעד בשל עמדותיו של צלאח, שהתגלו כאוהדות מדי לאש"ת, לטעמם.

מקורות בטחוניים מסרו השבוע, כזכור, כי שלטונות הביטחון הם שהחליטו שלא להאריך את תוקף רשיון ההעסקה של ד"ר צלאח, לאור מידע שהצטבר בידיהם, אשר הצביע על מעורבותו בפעילות הסתה עויינת בתחומי הקמפוס.

לאחר שהודח מתפקידו השבוע, לא התירו שלטונות הביטחון לד"ר צלאח לחצות את גשרי הירדן מרבת עמון לשכם. מקורביו מסרו כי כל מבוקשו היה להסדיר שם את ענייניו, לארוז את מטלטליו ולחזור לשהות של קבע בירדן.

סגר הוטל בסביבות הצומת המרכזי בשכם

סריקות אחרי משליכי בקבוקי תבערה לעבר אוטובוס ישראלי

מאת סופר "הארץ" בשטחים

כוחות הביטחון הטילו אמש סגר על סביבת הצומת המרכזי של שכם ופתחו בסריקות אחר קבוצת צעירים, שזרקו שני בקבוקי תבערה לעבר אוטובוס ישראלי במקום. איש לא נפגע באירוע.

האוטובוס, שאחת משמשותיו נר פצה כתוצאה מהתקרית, הסיע תלמידים מהתנחלות שבי שומרון להתנחלות אלון מורה. חיילי סיור של צה"ל, שנלוו לאוטובוס ירדו באוויר, ופתחו במרדף אחרי מיידי הבקבוקים. אלה נבלעו בקסבה השכמית.

במרכז שכם היו לאחרונה תקריות רבות של יידוי אבנים ובקבוקי תבערה.

שלשום בלילה נזרק בקבוק תבערה לעבר מבנית פרטית בקרבת הכפר הבלה, הדומית לקלקיליה. לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק. אוטובוס של "אגד" בקו 474 נפגע שלשום בלילה מאבנים שנזרקו לעברו בקרבת מחנה הפליטים קלנדיה. לא היו כל נפגעים, ושמשת האוטובוס נופצה.

שני מקרים של ידוי אבנים ברכבים ישראליים ברפיח

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

שני מקרים של ידוי אבנים על רכבים ישראליים אירעו אתמול ברפיח. במקרה הראשון יידו ילדים אבנים על רכב ישראלי וכתוצאה מכך נפגע הרכב ונופצו שמשותיו. אתמול אחר הצהריים הפגינו תושבי רפיח ובמהלך ההפגנה עצרה המשטרה שני תושבים. מקורות צבאיים מסרו כי מאז הידוי בבעיר מרפיח בהפגנה ביום א' האחרון מועצות הרוחות ברצועת עזה ומתגלות סיסמאות הקוראות לנקום את דמו.

רס"ן מיקי שגיא מונה קצין קישור בטאבה

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

שלושה חודשים לאחר שפרש מתפקידו קצין הקישור הישראלי בטאבה, רס"ן רב שרת, עקב תקרית בינו לבין קצין בדרגת תת אלוף, מונה בימים האחרונים קצין קישור חדש, רס"ן מיקי שגיא.

נודע כי בשלושת החודשים האחרונים, בהם יחידת הקישור בטאבה פעלה ללא קצין קישור נתגלו חילוקי דעות רבים בין היחידות הפועלות באזור טאבה, כלומר, משטרה, קציני קישור ומשמר הגבול. נודע כי אנשי המשטרה ואנשי משמר הגבול סרבו לקבל הוראות מקציני הקישור הישראליים הפועלים באזור, שהם בעלי הסמכות לתת הנחיות בשטח.

צה"ל שוקל תשדיר שירות לחיסכון במים

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

ייתכן שבתוך זמן קצר נוכל לצפות בטלוויזיה בתשדיר שירות של צה"ל. המדובר הוא בתשדיר שירות שידגיש את חשיבות החיסכון במים.

הבעיה היא המימון. הטלוויזיה מתכוונת לחייב את צה"ל כמו כל לקוח אחר של תשדירי השירות, היות שקשה להסביר הוצאה כספית על תשדיר שירות בטלוויזיה, בנושא חשוב אך לא קריטי, ואת בשעה שמקצצים בתקציב הביטחון, מחפשים בצה"ל את מקורות המימון לתשדיר.

בתשובה לשאלה, סירב דובר צה"ל להצביע על עלות הפקת התשדיר, אך מסר כי "בצה"ל עוסקים היום רבות בהגברת המודעות לחיסכון במים. בין יתר הנושאים, קיימת הצעה לתשדיר שירות בטלוויזיה, בשיתוף פעולה המימון נציבות המים".

ראש חוליה מהארגון של חוואתמה נדון למאסר 30 שנה

(ע). בית־הדין הצבאי בלוד גזר אתמול 30 שנות מאסר על ראש חוליה שחדרה לישראל בכוונה ללכוד בני ערובה.

התביעה טענה, כי פארוק נאסר אל־עלי (26), תושב סוריה, היה חבר בארגון החזית הדמוקרטית של חוואתמה. לדברי התביעה, הנאשם היה ראש חוליה בת 3 איש, שפרצה את גדר המערכת בין במארס השנה חודרה לשטח ישראל, כשהם מצוידים בכלי נשק רבים ומטרתם ללכוד בני ערובה.

החוליה נתגלתה מיד על ידי כוחות צה"ל והתפתח קרב ביניהם.

הנאשם אל־עלי הטיל, לדברי התביעה, שלושה רימוני יד לעבר חיילי צה"ל, אולם לא היו אבידות בקרב החיילים. בהיתקלות נהרגו שני אנשי החוליה האחרים והנאשם נכנע, כדי להציל עצמו.

בית־הדין הצבאי קבע בגזר דינו "שיש להחמיר עם טרוריסטים שמטרתם לבצע פיגוע העלול להסתיים בטבח של אזרחים".

טעות שלנו

במאמר המערכת אתמול, בקטע שלפני האחרון, צריך היה להיות כתוב: "סמכותה של ממשלת ביירות אינה מוכרת, אלא בביירות המזרחית. . . אין היא שולטת אפילו בביירות המערבית" – ולא כפי שפורסם.

שר המדע: הנשיא יסיים את הליכי הרוטציה ביום אחד

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

שר המדע, גדעון פת, אמר אתמול, בהופיעו לפני הנהלת סניף תל־אביב של המפלגה הליבראלית, כי נפגש לשיחה עם נשיא המדינה, חיים הרצוג, והובהר לו כי הנשיא יסיים את כל ההליכים המתחייבים מהחוק לקראת מינויו של שמיר בתוך יום אחד.

לדברי פת, למחרת יום הכיפורים ה־14 באוקטובר, יזמן הנשיא את נציגי הסיעות לפגישה רשמית קצרה, ועוד באותו יום יטיל על שמיר את הרכבתה של הממשלה. פת אמר כי הנשיא לא שלל אפשרות כי גם הכנסת תתכנס באותו יום, כדי לאשר את הרכבה של הממשלה.

בעניין איחוד הליכוד אמר השר פת, כי הוא אינו מאמין שהאיחוד בין תנועת החרות למפלגה הליברלית קרוב. הוא אמר כי המפלגה הליבראלית תהיה חייבת ליטול יוזמה, שבועות אחדים לאחר הרוטציה, אם חרות לא תאשר את האיחוד, ולהוביל להסכם גח"ל חדש.

לדברי פת עדיף למפלגה הליבראלי הסכם גח"ל מחודש שיהיה מבוסס על מסמך ניסים לוי, מאשר על מצב התנועה מתיש, בו נמצאת כיום המפלגה הליבראלית.

השר פת התייחס לקולות הנשמעים במפלגת העבודה נגד צירופו של מודעי לממשלה לאחר הרוטציה. לדבריו, למפלגה הליבראלית שמורים ארבעה מקומות ליד שולחן הממשלה, ורק מרכז המפלגה הליבראלית יקבע אם יהיה שינוי בהרכב האישי של השרים. פת אמר כי נמסר לו ששמיר יעמוד בהבטחתו ויצרף את מודעי לממשלה כשר ללא תיק לאחר הרוטציה.

פת הגדיר כ"שטויות במיץ עגבניות" את הידיעות שהופיעו בימים האחרונים ולפיהן כמה שרי ליכוד פנו לשמיר בהמלצה שלא לצרף את מודעי חזרה לממשלה.

מפיק מהטלוויזיה הטורקית יגיע לישראל לראיין את רבין

מאת לילי גלילי

מפיק בכיר מהטלוויזיה הטורקית, מוחמר עלי בירנד, יגיע לישראל בראשית השבוע הבא ויראיין את שר הביטחון, יצחק רבין, לטלוויזיה הטורקית. זו הפעם הראשונה, שנציג רשמי של הטלוויזיה הטורקית מגיע לישראל למשימה עיתונאית מסוג זה.

שינוי מהותי צפוי במבנה משרד החינוך

אין מגמה לפטר עובדים

בין השינויים – ביטול מינהל החינוך וחיזוק המזכירות הפדגוגית

מאת ניל מנדל, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, עומד לזמן לשבוע הבא, את כל מנהלי האגפים והמחלקות במשרד, כדי להודיע להם על שינויים מרחיקי לכת במבנה המשרד. התכנית עובדה על ידי צוות בראשותו של שושני ושר החינוך, יצחק נבון, נתן לה את הסכמתו.

בין השינויים העיקריים הצפויים במשרד: ביטול מינהל החינוך ופיזור הפונקציות שלו בין יחידות אחרות וחיזוק המזכירות הפדגוגית. בעקבות השינויים, ינוהל המשרד, למעשה, על ידי 12 פקידים בכירים, שיהיו כפופים למנכ"ל, במקום על ידי 36 בכירים בעבר. רוב 12 הפקידים יהוו את הנהלת המשרד, לצמד סמנכ"ל המשרד. מרדכי רפלה, המסיים את תפקידו, מבלי שהוצע לו תפקיד חילופי. המגמה היא לא לפטר, משום שנציבות שירות המדינה תובעת לא לאייש משרות מתפנות.

דוד פור ימשיך לכהן כיו"ר המזכירות הפדגוגית, יהושע ילין, יקודם לתפקיד ראש הסיבת משאבי־אנוש במשרד. בין האגפים שיצורפו לחטיבה זו אגף כוח אדם בהוראה, בראשות זבולון אורלב ויחידות האוטרכלות, בראשות אברהם בראשי, המשמש גם בתפקיד סמנכ"ל. יוסף שרלין, סמנכ"ל לענייני ארגוני המורים, עומד לפרוש לגמלאות. עם פרישתו, יתכן שזילין ישמש גם סמנכ"ל. אשר לזבולון אורלב, הוא ימשיך בתפקידו, אלא אם כן יתמנה מנכ"ל משרד הדתות. ד"ר גדעון בדרוזה, מנהל האגף לפיתוח ולבינוי, יישאר בתפקיד וישמש גם סמנכ"ל. בעקבות פירוק מינהל החינוך, יועברו אליו חלק מהפונקציות של המינהל. אגף המוסדות יבוטל. למנהלו, יוסף דוד, מוצע לשמש מפקח. מגנו, עקיבא סלע, יהיה כפוף למזכירות הפדגוגית. מנהל אגף הנוער, עודד כהן, יהיה כפוף מעתה ליו"ר המזכירות הפדגוגית. גם המחלקה להשתלמות מורים תיבלע בתוכה. מנהלת המחלקה, חבה מלכיאל, תפרוש לגמלאות. בדיבון דל, עשוי לשמש מנהל אגף הפיתוח והדוחות. הדבר אינו סופי, באשר דל גם מוזכר כמועמד למשרת מנכ"ל משרד הדתות.

שהל ידון בקהיר על הסדרת תקשורת בין ישראל ומצרים

ייצא למצרים בשבוע הבא ולא באמצע אוקטובר

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" בבתים

הסדרת הבעיות בתחום התקשורת בין ישראל לבין מצרים יהיה אחד הנושאים המרכזיים בהם ידון שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, בשיחותיו עם שרים במצרים. בהשובה על שאלת סופר "הארץ". בתום הרצאה שנשא אתמול "בפורום בתי ים", במה לסיקור בעיות חברה, משק וממשל, שנערך במגדלי "הים התיכון", גילה שחל, כי הוא מקווה להגיע לפחות "למערכת יחסים תקינה" בקשרים בין כלי התקשורת הממלכתיים בשתי המדינות.

לדברי שחל, הוא אמור לצאת למצרים כבר בשבוע הבא ואם לא יתאפשר הדבר מסיבת התגים או ההכנות הקשורות לתהליך הרוטציה, ייצא למצרים באמצע אוקטובר, כדי להיפגש עם שרים עמיתים ועם נשיא מצרים, חוסייני מובארק. נושא מרכזי נוסף שיעלה, לדבריו, בשיחותיו במצרים יהיה תנועת התיירות ממצרים לישראל. "מדובר בבעיה קשה ביותר, אמר, "הנושא לא ייפתר על ידי שר התיירות, אלא יוכרע בדרג המדיני הבכיר ביותר". עוד אמר כי יתבקש לצאת למצרים על ידי הממשלה, כדי לדון בחלק הבילטרלי הקשור ליחסי הנורמליזציה בין שתי המדינות.

לדבריו, יביא איתו תוכניות גדולות בהיקפן הכספי על בסיס של שיתוף בין ישראל ומצרים, הלקן תוכניות מוזמנות על ידי מצרים בתחומי הושמל החקלאות. בין השאר, מדובר בתוכנית לחבר את מצרים לישראל באמצעות צינור גז טבעי, אשר ישרת את אשקלון ואזורים אחרים, שעלותה 150 מיליון דולר.

שצ'רנסקי קרא לראשי יהדות בריטניה ללחוץ למען הגירת יהודי בריה"מ

מאת שאול זדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). אנטולי שצ'רנסקי קרא אתמול לראשי הקהילה היהודית בבריטניה להתמיד בלחץ על המנהיגים המקומיים, כדי להביא להגירתם של יהודי ברית המועצות. בקבלת פנים נלהבת, אשר נערכה לכבודו על ידי המנהיגים היהודיים, הוא קרא לעשות הכל כדי למנוע את הדרתו של הנושא מסדר יומה של הפיסגה המתוכננת להתקיים בין רייגן לגורבצ'וב. שצ'רנסקי הפך להיות לדמות המרכזית באיים הבריטיים בשבוע זה, והיום הוא מקיים סידרת פגישות בעיר מנצ'סטר.

הצי הסורי ערך תמרונים ביה"ת

(ע). הצי הסורי ערך היום תמרונים בים התיכון, בסיוע יחידות אוויר ויבשה. במהלך התמרונים נורו טילים, נאמר בהודעת סוכנת הידיעות הסורית הרשמית.

סוכנות הידיעות מציינת, כי שר ההגנה מוסטפה טלאס וקצינים בכירים אחרים עקבו אחר התמרונים ובפיהם דברי שבח לביצוע.

ערכה את העמוד: עזה אושפיז

דייל קרנגי שיטות הדרכה

מה שטוב למנהלים באמריקה טוב גם בשבילך

שיטות ההדרכה של "דייל קרנגי" שקנו להם שם בקרב מנהלי החברות הגדולות בעולם ובארץ, פתוחות עתה גם בפניך.
★ חיזוק הבטחון העצמי.
★ התלהבות וכושר מנהיגות
★ טיפוח יחסי אנוש
★ תקשורת, נאום והבעת עמדות.
★ פיתוח גישה חיובית

הקורסים בתל־אביב לחודש אוקטובר ביחסי אנוש ותקשורת יחלו ב: 7.10.86 וב-29.10.86.
ההרשמה בטלפון: 03-218197,
בית אסיה, וייצמן 4 תל־אביב.

הבטיחו לעצמכם שנה טובה יותר עם "דייל קרנגי"

פריאל עמותות

באוקטובר - אוירה של חו"ל במחיר מיוחד של 40 ש'

בספטמבר - 35 ש"ח לאורח

לזוג בחדר זוגי כולל לינה, ארוחת בוקר וכל המיסים.

אוירה בינלאומית בשילוב הנאה אמיתית במלון של 5 כוכבים בניהול רשת אינטרקונטיננטל.

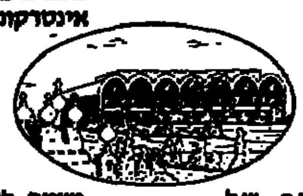

נוף מרהיב של ירושלים ומדבר יהודה.
חוויות קולינריות בינלאומיות - בוקר, צהרים וערב.
והדרך - פינוק של ממש.

נשמח לשמוע ממך עוד היום להבטחת חדרך לחגים.

HOTEL INTER•CONTINENTAL Jerusalem

הר הזיתים ת.ד. 19585 ירושלים, טל' 02-282551.

אני מעדיף חופשה בישראל

לצפורה וניסים עוזריה

ברכות לבביות להולדת בתכם

מאיה

הארץ

לגלות עולם נסתר בחגים

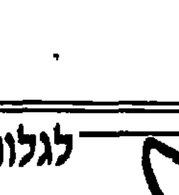

עם מדריכי נאות הככר ★ קהל מטיילים מובחר ★ מסלולים בלתי שגרתיים

טורקיה

נותרו מספר מקומות ספורים

18 יום — בהדרכת אבנר גורן 3.10 (ראש השנה וסוכות)
19 יום — בהדרכת פרופ' אברהם הוכברג 10.10 (סוכות)
17 יום — בהדרכת אורי שביט 15.10 (סוכות)
8 ימים — סביב איסטנבול 3.10 (ראש השנה), 17.10 (סוכות)

ספרד ופורטוגל

15 יום — קלאסי 24.9, 2.10 (מלא) 16.10 (מלא) פתחנו טיול נוסף, 20.10, 30.10.
19 יום — כולל ברצלונה 2.10 (מלא) 16.10 (מלא) פתחנו טיול נוסף, 20.10, 30.10
17 יום — איבריה האחרת, 17.10 נותרו מס' מקומות
17 יום — לחובבי אמנות 10.10 (סוכות)

יוגוסלביה הונגריה

16 יום — יוגוסלביה לעומק 30.9 (ראש השנה) 14.10 (סוכות)
18 יום — יוגוסלביה הונגריה 28.9 (מלא), 12.10 (סוכות)
16 יום — הונגריה, וינה, טירול ומינכן 7.10 (מלא), 14.10 (סוכות)

בחזרה למצרים

8 ימים — קהיר לוקסור אסואן 2.10 (ראש השנה), 17.10 (סוכות)

ספארי בקניה

16 יום — ספארי לודגים 9.10 בהדרכת ד"ר אברהם ארבל
10 יום — ספארי בסוכות 15.10 בהדרכת גלעד פלש.

תיאטרון בלונדון

10 ימים — חגיגת תיאטרון בסוכות בהדרכת יוסי ידין 17.10 (סוכות)

המזרח הרחוק,

35 יום — להודו, נפאל, תאילנד פיליפינים, הונג קונג, טייואן ויפן 6.11, 4.12

פרטים והרשמה אצל סוכני הנסיעות ובמשרדי נאות הככר
ירושלים: קרן היסוד 36, טל. 634494, 02-699385
תל אביב: הירקון 252, טל. 03-5463111
חיפה: הרצל 61, טל. 04-671292

מועדון מטיילי מעריב

תודה מקרב הלב על הטיפול המסור לד"ר א. זמיר
מנהל המכון לרפואה טבעית

שמי עזרא בן משה בן 34, 4 שנים האחרונות סבלתי מאסטמה קשה ביותר. השתמשתי בתרופות הכי חזקות שיש ברפואה כולל סטרואידים.

מצבי לא רק שלא השתפר אלא החמיר בהתמדה. נהפכתי לנכה 100% ושלוש שנים לא עבדתי כלל.

הגעתי לייאוש נורא. וגרוע מכל שרופא המשפחה אמר לי שמצבי אבוד ואין לו מה לעשות איתי.

במצב חמור זה הגעתי לד"ר זמיר רופא הומאופט אשר תוך 10 ימים בעזרת תרופות הומאופטיות ריפא אותי לחלוטין!

מאז כבר חצי שנה אני בריא ועובד במלוא המרץ! מתפרנס בכבוד והעיקר קיבלתי בחזרה חיים ושמחה.

פונה אני לשלטונות משרד הבריאות בבקשה נרגשת הרשו נא לרפואה הומאופטית לטפל בחולים רבים כמוני ותכירו בה על מנת שקרפות חולים יוכלו להעניק טיפול זה לכל חולה.

בתודה בן־משה עזרא
051-887516
שד' לכיש 44/10 ק. גת

לחברת "תעל"

משתתפים בשמחתכם במלאת 40 שנה למפעלכם

מאחלים
"קלת אפיקים"
תעשיות לבידים ★ סיבית
★ מוצרים דקורטיביים ומוצרי עץ

מבצע סוכות

יום יום חג בדן כרמל

עם אמנים ותברים: שרהל'ה שרון, גלי עטרי, גדעון רייכר, רפי גינת, יאיר שטרן ועוד ועוד.

72.50 ש"ח – מ.ע.מ.
מחיר לאדם בחדר זוגי, כולל לינה וארוחת בוקר.
מינימום שהייה - שני לילות.
לשוהים לילה שלישי 20% הנחה.
מספר החדרים מוגבל.
תוספת לחדר בחדר יחיד.

לא כל יום בשנה יש לכם הזדמנות לצאת מהשגרה ולהתנתק יחד עם כל המשפחה בדן כרמל חיפה.
בואו בסוכות להנות ולהנות מארוחת היוקרה, מאויר ההרים, מהמרפסות, מבריכת השחיה, מטועדון הבריאות ומטבחן אירועי החג.
כי לא כל יום בשנה חוגגים יום יום חג בדן כרמל.

8 מועדים לשמחה

יום שישי 17/10 — ארוחת ערב חגיגית, נשף ריקודים ושירה עם הזמר אסתי ראפי.
יום שבת 18/10 — תצוגת אופנה מפוארת עם התכניות הצמרת של של ישראל וערב ריקודי דיסקו
יום ראשון 19/10 — משחקי חברה ושעשועי תאטרון עם אורי אסף.
יום שני 20/10 — לשיר מכל הלב עם שרהל'ה שרון במועדון הזמר של דן כרמל. "ילאודוים השוהים שלושה לילות - הכניסה חופשית.
יום שלישי 21/10 — ערב נוסטלגיה וריקודים לצלילי שנות השישים עם אבי דוך.
יום רביעי 22/10 — ערב עם גלי עטרי בהצגתה "אמצע ספטמבר".
יום חמישי 23/10 — ערב הוקרה לחובבי ריקודי עם ועמים בהדרכת יוסי שטרן ומוטי קיצר.
יום ששי 24/10 — ערב ראיונות עם כוכבי הטלוויזיה הישראלית - גדעון רייכר, רפי גינת ויאיר שטרן. נשף ריקודים מוגבל.

ועבור הילדים - במשך כל החג קוסמים, ליצנים, תאטרון בובות, מדריכה ובדורות, בינגו ועוד הפתעות.
ילשוהים שלושה לילות זוג כרטיסים לתאטרון חיפה - חינם.
יתכנו שינויים בתכנית.

דן כרמל DAN CARMEL

שערי המניות 25.9.86

בנקים, שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוה"ת ש	16500		9	+50	+0.3	+12
הספנות 0.1	1060		345	+10	+1	+1525
הספנות א 0.5	705		1506	+5	+0.7	+421
הספנות אפ 2	753		721	-2	-0.3	-521
כללי לא בהסדר			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צמאפ' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צמאפ' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צמאפ' אופ			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3400		971	-55	-1.6	-1374
פ.י.ב.י. 0.5	4040		2004	-87	-2.1	-3195

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	77520		213			-191
אידיבי ב 100.0	77850		3	-300	-0.4	-3
אידיבי בב א	473000		1			
אמד 0.1	57810		83	+229	+0.4	+214
דיסקונט ב	99300		26	+600	+0.6	+53
דיסקונט א	99300		43	+450	+0.5	+134
דיסקונט שה ב	11650		2			-2
המזרחי ש			—	הפסקת	מסחר	—
המזרחי ב			—	הפסקת	מסחר	—
המזרחי שה 9			—	הפסקת	מסחר	—
הפועלים מבב	110000					
הפועלים ש	52700		428			-121
הפועלים ב	52620		70			-62
כללי א 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כללי שה 5			—	הפסקת	מסחר	—
כללי שה 7			—	הפסקת	מסחר	—
בלל 0.1	33502		1208	+90	+0.3	+798
בלל שה 11	12850		54	-50	-0.4	-54
מימון ומסחר 1.0	45800	שב				
מימון ומסחר 5.0	23100	שב				

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	14800		52	-100	-0.7	-64
לאומישכ' ש	4970		127	-30	-0.6	-525
לאומישכ' ב	4990	שב				
כרמל ש	4199					
כרמל שה 1	3159		50			
בנין ב' 5.0	7460		12			-5.8
פת משכ ש	1880		2195	-5	-0.3	-965
משכן ב ש	2150		155	-40	-1.8	-155
עצמאות 0.1	8290		10	-10	-0.1	-11
טפחות מבב ש	14379			-11	-0.1	-10
טפחות רג ש	12910		8	+11	+0.1	+4
טפחות שה 1	8090	שב				
טפחות שה 2	4070			+13	+0.3	+240
יעסור 1.0	1800	תב	449	-130	-6.7	-638
יעסור 5.0	925		207	-45	-4.6	-1457
מרכז 1.0	5600		84	-50	-0.9	-141

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלטון אש	375		9601			
הלוואות מבב א	58300	לב				
הלוואות מבב ב	147500	לב				
לאומי תעש' א ש	6930		178			
פתוח תעש' מבב	69000	לב				
פת תעש' בב ג	353200	לב				
פת תעש' בב גג	215000	לב				
פת תעש' בב גגג	209000	לב				
פת תעש' בב ד	237000	לב				
פת תעש' בב דד	71038	לב				
מרכז קבלנים 5.0	491		1260			
תיירות בב	166080	לב				
כלל ליסינג 0.1א			—	הפסקת	מסחר	—
כלל ליסינג 0.5ב			—	הפסקת	מסחר	—
כלל ליסינג אופ			—	הפסקת	מסחר	—

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איתן	236		7516	-4	-1.7	-7014
ארדס 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ארדס א 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
בטוח משנה 0.1	519		193	-1	-0.2	-185
בטוח משנה 0.5	168		3787	-7	-4	-4939
הדר 1.0	364		1455			-21
הדר 5.0	191		4383	-9	-4.5	-3246
הסנה ש	242		15086	-1	-0.4	-6718
הפניקס 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הפניקס 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
המשמר-הראל 1.0	6900					
המשמר-הראל 5.0	3210		265	-71	-2.2	-297
מנורה 1.0	1902		264	-99	-5	-237
מנורה 5.0	770		269	-9	-1.2	-69
סהר ג 1.0	4992		642	-260	-5	-314
סקורים 0.1	2500		388	+60	+2.5	+247
צור ש	330		1016	-7	-2.1	-3662
ציון השקעות 1.0	9100					
ציון השקעות 5.0	2100		170			

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גאמא 1 ש	7345	שב				
אינטר גאמא 5 ש	1311		615	+1	+0.1	+542
מאיר עזרא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מאיר עזרא אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר			—	הפסקת	מסחר	—
קריסטל 1.0	13069		205			+60
רפק 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
רפק 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
שופרסל א 2.0	5820		2140	+220	+3.9	+2104
שופרסל ב 10.0	4290		3251	+70	+1.7	+2131

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק ג ש	3161		714	+1		+192
הראל 1.0	2801		19	+31	+1.1	+108
הראל 5.0	1486		190			+20
ספנות המפקה 0.1	14370		20	+10	+0.1	+20
ספנות המפקה 0.5	4150	תב	530	+290	+7.5	+1070
קרור 0.1	1902		238	-24	-1.3	-333
קרור 1.0	305		5014			
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוסך שרותה 0.1	4948		414	-50	-1	-276
מוסך שרותה 0.5	2150		1030			+628
קונטרסים 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
קונטרסים 0.5			—	הפסקת	מסחר	—

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קופל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קופל אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	8850	תב	66	+450	+5.4	+37.9
גלי זהר 5.0	4111	תב	46.9	-239	-5.5	-58.2
מלונות דן 1.0	1700		234	-50	-2.9	-620
מלונות דן 5.0	1084	תב	719	-121	-10	-636
חוף האלמוג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	3897		150	-102	-2.6	-237.9
מלונות הירדן	3099		154	+50	+1.6	+60
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איכות מחשבים	1500	תב	2450	-80	-5.1	-2951
דטה מיכון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
ת.י.ל.ג. 1.0	19800		89	-200	-1	-19
יעבא 1.0	3861		220	-100	-2.5	-190
כלל מחשבים 1.0	10500	תב	76	-1000	-8.7	-123
מ.ל.ל. 1.0	21300		20			-9
מ.ל.ל. 5.0	6362		107	+55	+0.6	+59
משוב מחשבים 1.0	3542		246	+14	+0.4	+29
ניקוב מחשבים 1	11855	תב	117	+700	+6.8	+147
ניקוב מחש' 5	7050		70			
תים מחשבים 1.0	1910		3330	+20	+1.1	+864
תים מחש' אופ	18299		32	+499	+2.8	+42

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבוהב בינוי 1ש			—	הפסקת	מסחר	—
אבוהב בינוי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	875	תב	158	+45	+5.4	+351
אורן 5.0	383	תב	2810	+20	+5.5	+2887
אזורים 1.0	680		10157	-19	-2.7	-16444
אזורים אפ	404		8995	-9	-2.2	-11400
אזורים אגח	97		12769			+2231
אילון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אל-רוב 1.0	1790	תב	5720	+140	+8.5	+9611
אגמים 1.0	3580	קב		+170	+5	+2807
אפריקה 0.1	34300		25			-25
אפריקה 1.0	26120		52			-31
ארים	2700		593			+43
אלרן 0.1	2700		861	+50	+1.9	+1352
אלרן 0.5	1380		346			-19
בן-יקר גת 1.0	3300	תב	114	-271	-7.6	-260
בונבין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בונבין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
דנקנר 1.0	5300		1700	+220	+4.3	+1452
ורזוקר 1.0	351	קב		+17	+5.1	+5898
ורזוקר 5.0	236	קב		+11	+4.9	+11038
ורזוקר אפ 1	100		2525	+10	+11.1	+1625

(המשך)

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דיזר 0.1	6950		35	+245	+5.7	+85
דיזר 0.5	4120		25			-13
המכלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
המכלול 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2560		473			-1313
גבים 0.1	3900		222	-199	-4.9	-222
גבים 0.5	2600	תב	355	-175	-6.3	-805
הכשרת הישוב ש	49650		237	-600	-1.2	-207
ישפרו 0.1	4187		1897	-180	-4.1	-2290
ישראלום 1.0	1990		470			
ידים 10.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנף פיתוח 1.0	7030		49	-370	-5	-59
כלל נדל ן	365		11535			-7843
לוסד 1.0	3801		184	+10	+0.5	+174
לוסד 5.0	1400		165			
מ.ת.נ. 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מגורי בניה 1.0	809		14111			-6247
מגורי בניה אופ	645		8199			-1239
מנהל בנין			—	הפסקת	מסחר	—
מישכאל 5.0	345	מב		-18	-5	-11437
מרב 5.0	1000		3474	+39	+4.1	+1781
מרלו 1.0	520	תב	503	-47	-8.5	-1386
ליבנשטין 1.0	388		382	-15	-3.7	-1082
ליבנשטין 5.0	1060		11213	-2	-1.9	-9230
ליפשיץ 1.0	1386	תב	928	+126	+10	+757
ליפשיץ 5.0	710	תב	3342	+62	+9.6	+2718
נאות אביב 0.5	6000		100	-200	-3.2	-380
נכסי אזורים	669		1465	-12	-1.8	-1505
סהר השקעות 1.0	12400		55	+250	+2.1	+55
סהר השקעות 5.0	8250		60			
סופי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סופי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
עמי וסלע בר 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
עזר 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	2630	תב	2887	+167	+6.8	+1192
קיסריה 0.5	1198	תב	3102	+75	+6.7	+2642
רומבין 1.0	1589		836	+76	+5	+1661
רומבין 5.0	1170		1362	+15	+1.3	+628
רסקו מבל			—	הפסקת	מסחר	—
רסקו רג			—	הפסקת	מסחר	—

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	2850		858			-1045
מטעי הדר 0.5	2120		638			+303
מהדרין 0.1	7740		197	-110	-1.4	-348
נכסי הדרים 1.0	1300		3464	-25	-1.9	-3111
פרי אור 0.5	3970		650	-155	-3.8	-2551
שגיאר 5.0	14750		203			+6

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסם	1440		443	+10	+0.7	+128
גלפרוסט 1.0	3320		136			-82
גלפרוסט 5.0	1681		150			-145
גלפרוסט אופ 1	1510		81	+30	+2	+81
דובק מב ש	3290		241			-209
דובק מב מ	3280		50			
צלכל 1.0	745		1031	-25	-3.5	-1031
צלכל 5.0	497		1170	-10	-2	-1682
פרי-הר 1.0	1325		991	+6	+0.5	+645
פרי-הר 5.0	1270		470	-25	-1.9	-493
מבשלות בירה 1.0	16100		78			+8
מבשלות בירה 5.0	10750		189	-300	-2.7	-110
יטבור 1.0	1530		115			-86
יטבור א 5.0	850		501			+419
מן 1.0	10499		30	-426	-3.9	-65
מן 5.0	5225		105	-275	-5	-229
מגפרוסט 1.0	8919		54			-54
עלית	15450		154			-54
עסים ב 0.5	30000		24	-1000	-3.2	-48
אגבל שקל	3058		72	-100	-3.2	-72
שמן מבב א	4427		474	+110	+2.6	+1017

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ארגר מר 1 ש	1270	תב	3176	-90	-6.6	-5139
אופים 1.0	1299		2148			+196
אופנת ברוך 1.0	689		3956	+24	+3.6	+5964
אופנת ברוך 5.0	473		3215	+15	+3.3	+1292
אופן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אופן אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	13250		67	-250	-1.9	-119
דלתא-גליל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דלתא-גליל א 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מפעות מאור 1	2100					
מפעות מאור 5	979			-10	-1	-108
וישלגו 1.0	1617		1170	+77	+5	+1202
וישלגו 5.0	930		690			-76
ודינו 1.0	6558		170	+59	+0.9	+51
זיקות 1.0	1501	תב	885	-100	-6.3	-1260
זיקות 5.0	910	תב	2237	-50	-5.2	-5102
לודזיה 0.1	2740		108	-61	-2.2	-41
לודזיה 0.4	1240		4520	+35	+2.9	+6134
ליגת 1.0	801		2585			-1278
מיפ גליקו			—	הפסקת	מסחר	—
מקס 0.1	3600		537	+100	+2.9	+583
מקס 0.5	1896		698	+36	+1.9	+425
עיט 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
עיט 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
עסק פרינה 1 ש	3204		1622	+153	+5	+1673
פולגת א 0.1	3460		491	-10	-0.5	-451
פולגת ב 0.4	2245		1746			
פליגן א 0.5	7760		156			+143
פרגוד	2700		325			-125
ניבוד סבריגה	13150		49	+350	+2.7	+93
תעש רוגוזין 1.0	2900		350			-26

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקסמון 5.0	2495		585	-50	-2	-320
אורדן 0.1	7800		170	+45	+0.6	+295
אורדן 0.5	6410	שב				

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלומות 1.0	6140	שב				
אלומות 5.0	4068		160	-20	-0.5	-168
כבלים ש	13450		7	-440	-3.2	-22
תהבוף 1.0	7122		88	-300	-4	-138
תהבוף 5.0	3570		220			-120
תהבוף אופ	3250		208			+125
זיקה 1.0	5599		90.5	+94	+1.7	+160.5
זיקה 5.0	2550		192	-50	-1.9	-109
קפסאות פז 1.0	2180		1531	+30	+1.4	+5866
קפסאות פז 5.0	1974		965			-1177
מתכת סרום 1.0	2190		116			+25
כבלי ציון 1.0	2207		174	+43	+2	+608
כבלי ציון 5.0	1064		1450	+30	+2.9	+1850
כבלי ציון אופ	590		663	+10	+1.7	+563
מודגן 1.0	694		719	-7	-1	-819
מודגן אפ א	470		60			
קרטבי 1.0	914		1005	-12	-1.3	-644
קרטבי 5.0	529		744	-11	-2	-1066
נחושתן 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
נחושתן 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
פקר פלדה 1.0	11810		91	-190	-1.6	-124
קינג 1.0	1165		755	-20	-1.7	-635
קינג 5.0	663		1150			-225
קליל 1.0	5480		115	-120	-2.1	-188
קליל 5.0	2583	תב	663	-200	-7.2	-767
שלודות 5.0	4070	תב	1451	+370	+10	+2284
תעשיות לכיש 1.0	1075		150			-538
תעשיות לכיש 5.0	530		40	+4	+0.8	+160

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 3.0	360000		14	-2000	-0.6	-21
אלקו 0.1	7250	שב				
אלקו 0.25 ש	3020		270	+20	+0.7	+118
אלקו 0.25 מ	3000		66	-140	-4.5	-66
אלקטרה 0.1	17499		23			-22
אלקטרה א 0.5	9388		153			
אלרון 3.0	265000		2	-5000	-1.9	-5
אורית 1.0	26700		38			-11
כלל תעש אלק	1694		699	+19	+1.1	+315
ספקטרוניקס 1.0	1830		1072	-5	-0.3	-362
ספקטרוניקס 5.0	1130		987	-10	-0.9	-921
מיכבתגר 1.0	465		1000	-3	-0.6	-2886
מיכבתגר 5.0	279		827			
ציקלון 1.0	2185		91	-35	-1.6	-91
ציקלון 5.0	1000		275	-12	-1.2	-295

(המשך)

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קבוצת אלדר 1.	5200		55	-175	-5.5	-145
קבוצת אלדר 5.	3460		120	-39	-1.1	-45
תאגת 1.0	3800		158	-102	-3.3	-121
תאגת 5.0	1120	תב	445	-60	-6.7	-593
תאגת אפ 1	10800		4			+4
תראה	6500		73			

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.ב. תעשיות 1.	768		1410	-8	-1	-678
א.ב. אפ	564		4913	-9	-2.4	-4143
א.ב. אגח	95.5		7500			-170
אלקל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אקרשטיין 1.0	962		1460	+12	+1.3	+35
אקרשטיין 5.0	707		1847	-10	-1.4	-1277
בטון הדיד 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בטון הדיד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-כון 1.0	1165		16			-16
בר-כון 5.0	345		879	-15	-4.2	-1373
כרומגבסים 1.0	7000					
כרומגבסים 5.0	2400	מב	40	+100	+4.4	+51
מ.ל.ב. 1.0	877	תב	317	+47	+5.7	+193
מ.ל.ב. 5.0	502		110	-7	-1.4	-480
מרזל השק בועש	5000		158			-114
מתאיקה ולפנין 1	13000	לב				
מתאיקה ולפנין 5	12000			-350	-2.8	-10

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	18450		8			-6
אליאנס ב	2689		130	-1		-99
גל תעשיות 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גל תעשיות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
דקסטר 1.0	4280		610	+80	+1.9	+277
דשנים 0.1	4700		13	-51	-1.1	-22
דשנים 0.5	1084		282	-11	-1	-420
חיפה כימ' 10.0	561		3467	+5	+0.9	+3717
טבע ש	62100		188	+110	+0.2	+122
ליפסקי 1.0	1700	תב	745	-96	-5.4	-661
ים המלח	4390		1911			-183
פטרוכימים 10.0	580		9480	-9	-1.5	-17140
מקסימה 1.0	6500	שב				
מקסימה 5.0	2910		180	+100	+3.6	+67
מקה כימיקל 1.0	3390	תב	849	+190	+5.9	+863
סנו 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סנו 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
קום כימיקל 1.0	6510		10	-340	-5	-10
ת.ג.ל. 1.0	5080	תב	203	-320	-5.9	-262
ת.ג.ל. 5.0	4718	תב	225	+429	+10	+223
תיא 5.0	8320	תב	216	+400	+5.1	+192
פיתוארם 10.0	13917	תב	237	+1265	+10	+291
תרד א 5.0	6749	תב	190	+539	+8.7	+304

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דפרון 1.0	6075		66			-37
דפרון 5.0	3830		54	-8	-0.2	-91
חמ.ג. 1.0	14393	מב		-757	-5	-1210
יפה 1.0	4880		260	-10	-0.2	-35
לבידי אשקלון 1	581		6967	-8	-1.4	-6557
לביאשקלון אופ	960	תב	2945	+78	+8.8	+4200
מלבו ב 0.5	28500		10			-27
מפעלי ניר 10.0	218800		90			-25
סקופיה 1.0	3852	תב	536	-200	-6.2	-551
רים 0.1	5065		195	-260	-4.9	-738
רים 0.4	2870		178	-30	-1	-170
תעל ב 0.2	14480		352	-300	-2	-372
אגרין 1.0	4650	תב	247	+300	+6.9	+580
אגרין 5.0	2529		220	+78	+3.2	+179
הגישה יוד	10900		140	+200	+1.9	+161
הנבוכלק 1.0	7100		560	+323	+4.8	+859
הנבוכלק 5.0	4800		11	+70	+1.5	+10

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מרכזית ב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
כור בכ' ש	5215000		.1	-55000	-1	.6
כלל תעש' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מאור' טכנולוגיה	458	בה	4777	+18	+4.1	+1316

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגיקו ש	4720		578	-240	-4.8	-689
אידיבי פתוח 2.0	3980		2616	+45	+1.2	+1411
איגקובה 0.1	1765	תב	1281	-185	-9.5	-1831
איגקובה 0.5	1180		2334			+739
אלגד ש	9793		136			-347
אלגד מ	9798	שב				
אלון ש	3180		2281			-1225
אלון מ	3250		10	-69	-2.1	-10
אמישר בב'			—	הפסקת	מסחר	—
אמיק 1.0	260		4669	-6	-2.3	-6095
אמיק 5.0	169		2337	-3	-1.7	-1964
בחלת 1.0	1400		74			-2
חברה לישראל 1.0	8300		816	-200	-2.4	-917
חברה לישראל 5.0	5660		300	-7	-0.1	-315
הלמשן 0.1	114000					
הלמשן 1.0 ש	25150		34			-34
אמפא א 0.5	17150		195			+128
מפעלים השק ש	6070		5408			-1368
כלל השק			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2306		8530	+53	+2.4	+15167
מגדל השק ש			—	הפסקת	מסחר	—
מד השקעו.גמ124			—	הפסקת	מסחר	—
חירון 1.0	1872		92	-43	-2.3	-109
חירון 5.0	811		807	+11	+1.4	+443
ישום השקעות	238		6087	-5	-2.1	-4777
יצוא ש	9480		69			-35
ירדן א 0.1	5180		234	-20	-0.6	-118
כלל 10.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל 50.0			—	הפסקת	מסחר	—
לנדקו 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
לנדקו 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מגור 0.1	720		2272	-9	-1.2	-2223
מגור א 0.5	409		2997	-10	-2.4	-3637
עוז השק ב 0.1	3905		116	+85	+2.2	+116
עוז השק ב 0.5	2090		330	+10	+0.5	+6
פז השק ש			—	הפסקת	מסחר	—
פמה א 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
פמה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
פריון ב 2.5	3580		980	-45	-1.3	-551
גליל טכנולוגיות	425		[illegible]			

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול
דלק חיפושים 1.0	3050
דלק חיפושים 5.0	1550
דלק חיפ' אפ 2	930
פז חיפושי נפט	14450
מראויל 1.0	2889
מראויל 5.0	1669
יג.א.ל 5.0	2380
מ.נ.ן. 1.0	3605
מ.נ.ן. 5.0	1520
פראויל ב 0.5	5110
צנאורי נפט 1.0	281
צנאורי נפט 5.0	188
נפטא ש	1610000

נקודות במט"ח

שם החברה	השער אתמול
בית ס	225

שערי מטבע

אתמול, צהריים

	מסחר
[illegible]	1.4465/1.4475
[illegible]	2.0460/2.0470
[illegible]	2.3135/2.3145
פרנקים שוויצריים	1.6605/1.6620
פרנקים בלגיים	42.43/42.47
פרנקים צרפתיים	6.7100/6.7150
לירטות איטלקיות	1414.00/1415.00
יינים יפאניים	154.60/154.80
$ ארצות הברית ליס.ד.ר.	1.1974/1.1979

שער הזהב $ ארה"ב אונקיה לזהב פיקסינג 432.25

מכירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	פ"ש/$	מרג/$
1 ח'	1.4417/1.4431	1.6578/1.6596	2.0433/2.0445
3 ח'	1.4312/1.4327	1.6528/1.6548	2.0383/2.0395
6 ח'	1.4156/1.4169	1.6461/1.6484	2.0312/2.0327

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

המגמה מעורבת

שבוע המסחר בבורסה הסתיים אתמול במגמת-מסחר מעורבת, עם נטייה קלה לירידות שערים. מדד המניות הכללי, ללא בנקים, עלה בסיכום השבועי ב–0.29 אחוז. במניות הבנקים הופיעו אתמול ביקושים גדולים, שסופקו בעליות מתונות. כך היה למשל במניות דיסקונט השקעות, שפירסמו שלשום דו"חות כספיים חיוביים; כך היה גם במניות שופרסל א', בכלל תעשיות אלקטרוניקה ואחרות. שערים של 133 ניירות-ערך ירדו אתמול, לעומת עליית שערים ב–94 ניירות ערך. הפעילות במניות הפרויקטים מרתנה, והגדול-יחסית היה מספרם של ניירות-הערך שנרשם בהם שער מוכרים בלבד או קונים בלבד. מחזור המסחר במניות החופשיות ירד אתמול ירידה משמעותית, והסתכם ב–3.7 מיליוני דולר.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	114.78	−0.04
כללי ללא בנקים	145.15	−0.27
מדד אג"ח כללי	109.49	+0.09
אג"ח צמוד מדד	111.30	+0.12
אג"ח צמוד מט"ח	93.48	−0.06

פעילות נמוכה במניות ההסדר

בנק כללי ובנק המזרחי המאוחד פירסמו אתמול את הדו"חות הכספיים שלהם, וזה גרר ירידה משמעותית בהיקף של מחזורי המסחר במניות ההסדר. מדד מניות ההסדר עלה אתמול ב–0.13 אחוז, במחזור של 600 אלף דולר.

תשואה שנתית דולרית ב-%	
בלל 0.1	16.89
הפועלים ש	16.90
אי.די.בי. רג	16.94
דיסקונט א	16.74
המזרחי ש	16.86

פעילות חריגה במניות סנו

הבורסה החליטה להפסיק אתמול את המסחר במניות סנו, לאחר שהופיעו למניה זו ביקושים חריגים. גם בימים הקודמים הופיעו ביקושים גדולים למניה זו. אתמול התרכזו הביקושים על רקע ידיעות בעיתונות, שהחברה תסיים את המחצית הראשונה של 1986 ברווח גדול, וכי צפויה חלוקה גדולה של מניות-הטבה. סנו הודיעה, בתשובה לפניית הבורסה, כי הדו"חות הכספיים שלה עדיין לא נערכו סופית. החברה הכחישה כי בכוונתה לחלק מניות-הטבה בתקופה הקרובה.

פעילות ספקולטיבית

בכמה מניירות-הערך, התחדשה הפעילות הספקולטיבית, ואתמול רבו המקרים שנרשם בהם קונים בלבד או מוכרים בלבד. במניות מישכאל הזמן נרשם שער מוכרים בלבד, לאחר עליות שערים תלולות-יחסית. במניות הדוקר, לעומת זאת, נרשם קונים בלבד. גם במניות אמגורים נרשם קונים בלבד, על רקע הדו"חות הכספיים החיוביים מאד, שפירסמה החברה שלשום.

עליות קלות באג"ח

ביקושים קטנים בשוק איגרות-החוב סופקו בעליית שערים קלות, ובמחזור מצומצם של 2.5 מיליוני דולר. היקף הפעילות במק"ם הסתכם בשני מיליוני דולר.

הודעות הבורסה

● במחצית הראשונה של 1986, כלל תעשיות הרוויחה 238 אלף שקל, לעומת רווח של 617 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● נכסים ובנין סיימה את המחצית הראשונה של 1986 ברווח של 131 אלף שקל, לעומת הפסד של מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● דלתא גליל סיימה את המחצית הראשונה של 86 ברווח של 2.3 מיליוני שקל, לעומת רווח של 0.1 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● בנק כללי סיים את המחצית הראשונה של 86 בהפסד של 3.1 מיליוני שקל, לעומת הפסד של מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● בלל סחר סיימה את המחצית הראשונה של 86 ברווח של 1.5 מיליון שקל, לעומת הפסד של 4.9 מיליוני שקל בתקופה המקבילה אשתקד. החברה תחלק ב–30 באוקטובר 400 אחוז מניות-הטבה, ותגייס שני מיליוני דולר באג"ח להמרה ובאופציות.

● במחצית הראשונה של 86, מזרחי השקעות הרוויחה 331 אלף שקל, לעומת רווח של 396 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● במחצית הראשונה של 86, גל תעשיות הרוויחה 401 אלף שקל, לעומת הפסד של 703 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● במחצית הראשונה של 86, כלל ליסינג הרוויחה 847 אלף שקל, לעומת הפסד של 439 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● במחצית הראשונה של 86, מרכזית הרוויחה 714 אלף שקל, לעומת רווח של 3.8 מיליוני שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

קרנות הנאמנות
נטע, כתר וכרמל
(גמישה) (אבות) (מנורה)
ניתנות לרכישה בכל סניפי הבנקים עד 09.30 לאותו יום
הנאמן: בנק איגוד מקבוצת בל"ל
המנהל: פלסם

יש לך שאלה בנושא קרנות הנאמנות? מומחי מיטב ישמחו לעזור לך: 03-290251, 727506, 731624

שערי קרנות הנאמנות

אב	3898.90	3886.45	-1.61	-0.04
אבוקה	34549.93	34211.21	-47.46	-0.14
אגוז	197.19	193.32	0.11	0.06
אדיר	1312.38	1286.22	1.38	0.11
אדום	1740.02	1705.77	0.71	0.04
אטיר	1582.21	1550.96	0.91	0.06
אור	381.43	373.45	0.26	0.07
אוריון	143.53	140.62	0.06	
אורלי	211.25	209.76	-0.09	
אורן	610.62	598.60	0.54	
אייל	3137.69	3076.95	-2.74	
איילת	3759.24	3681.18	-13.34	
איריס	3960.67	3904.17	6.02	
איתן	577.96	566.15	0.39	
אלון	495.78	485.41	0.28	
אלמוג	579.58	568.27	0.72	
ארז	689.05	675.82	-1.28	
אש	117.02	114.53	-0.49	
אשל	162.82	159.65	0.20	
אתרוג	187.85	186.92	-0.03	
בדולח	1742.99	1708.73	2.34	
ברוש	384.91	383.05	-0.56	
ברק	383.27	375.50	0.38	
ברקת	723.67	720.07	0.77	
גביש	1135.04	1112.56	2.43	
גבע	855.22	842.48	0.88	
גורן	583.55	572.08	0.94	
גיא	7620.95	7509.05	-0.68	
גיל	2352.57	2306.47	-10.75	
גלית	500.17	493.94	0.50	
דובדבן	290.92	288.04	0.03	
דוכיפת	534.73	524.22	0.54	
דולב	187.45	183.39	0.09	
דורון	1210.62	1187.13	1.13	
דותן	213.26	209.14	0.38	
דליה	414.70	407.70	-0.04	
דרור	318.27	312.59	-0.30	-0.10
דקל	286.42	280.79	-1.44	-0.51
דריה	287.70	284.98	-0.13	-0.05
זרד	409.01	401.68	-0.02	-0.00
זהבית	2504.97	2453.06	1.38	0.06
זוהר	16115.02	15874.12	10.75	0.07
זיו	15118.49	14894.29	8.89	0.06
זמיר	675.71	662.51	-0.24	-0.04
חוחית	125.81	123.03	0.15	0.12
חליפין	110.82	110.33	0.05	0.05
חלמיש	556.44	545.40	0.60	0.11
חן	110.29	109.85	0.18	0.16
טופז	1162.46	1135.30	-0.16	-0.01
טל	4324.64	4276.72	0.27	0.01
		644.12	1.06	0.16
			3.00	0.19
	30		198.96	0.65
			0.59	0.11
			-1.00	-0.13
			0.16	0.15
			-0.23	-0.05
			0.34	0.06
			-0.10	-0.09
			-0.91	-0.10
	3		-19.33	-0.56
	97		79.76	0.08
	11		-27.98	-0.24
	1		1.01	0.07
			0.32	0.04
			-2.43	-0.25
	2		-0.60	-0.02
			0.03	0.02
	2		-3.20	-0.12
			0.47	0.08
	1		0.20	0.02
			-0.33	-0.05
	2:		9.15	0.04
			0.09	0.01
			-10.50	-0.35
			-1.04	-0.16
			1.08	0.13
			1.67	0.17
מרום	[illegible]	[illegible]	-0.50	0.05
נגה	20881.55	20572.39	24.63	0.12
נופך	659.43	647.23	-0.13	-0.02
נופר	383.73	376.08	-0.43	-0.11
ניל	4141.33	4080.19	-10.32	-0.25
סביון	448.11	439.75	-0.39	-0.09
סגולה	117.16	114.82	0.08	0.07
סלע	828.62	812.06	0.83	0.10
סנונית	572.50	561.25	0.75	0.13
סער	618.63	606.85	-0.25	-0.04
ספיר	488.73	488.73	0.49	0.10
עדיף	663.23	650.59	-0.26	-0.04
עידית	1687.14	1679.41	2.29	0.14
עידן	5817.16	5732.72	0.22	0.00
עינבר	1106.10	1081.64	-0.29	-0.03
ענת	2075.53	2055.11	-7.81	-0.38
עפרוני	544.32	532.40	0.53	0.10
ערמון	133.59	130.96	-0.02	-0.02
פיא	1212.72	1188.63	2.43	0.20
צבר	492.96	483.09	0.38	0.08
צופית	514.22	504.11	0.31	0.06
צוק	99.62	99.24	-0.04	-0.04
צמיד	852.10	833.79	0.49	0.06
צמרות	6267.13	6175.75	-4.86	-0.08
צמרת	1471.33	1442.28	1.59	0.11
קלע	1683.90	1675.48	2.43	0.15
רונית	15919.18	15778.50	23.42	0.15
רימון	102.61	102.43	0.03	0.03
רקפת	550.50	541.63	0.28	0.05
רשף	639.92	625.61	0.14	0.02
שביט	649.12	636.52	0.67	0.11
שחם	816.43	796.64	69.79	9.60
שירה	316.21	313.90	–	–
שמיר	304.40	298.37	0.28	0.09
שנהב	603.50	594.98	-0.57	-0.10
שקד	565.22	551.39	-1.27	-0.23
שקף	159.06	155.92	0.08	0.05
תאנה	179.19	177.42	0.03	0.02
תבור	759.06	748.74	-1.42	-0.19
תדהר	377.55	375.67	-1.38	-0.37
תהילה	87.01	85.10	-0.04	-0.05
תירוש	416.44	411.55	0.36	0.09
תפן	185.51	181.97	0.14	0.08
תפוח	171.93	170.65	-0.01	-0.01
תרשיש	1252.74	1228.15	3.50	0.29
תשרי	385.56	384.88	0.67	0.17

שערי אגרות החוב

3% מלוה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	33333	+79
3602	30757	+84
3603	29205	-148
3604	26451	+43
3605	24585	+13
3606	22848	+22.
3607	21361	+37
3608	20347	+44
3609	19286	+34
3610	17351	-49
3611	16892	+82
3612	16403	+80
3613	15279	-60
3614	14666	-60
3615	13541	-55
3616	12395	-53
3617	11897	+62
3618	11289	+60
3619	10388	+55
3620	9798	+15
3621	9308	+15
3622	8393	+13
3623	7860	+37
3624	7400	+35
3751	279.9	+3
3752	107.9	+1.4
3753	103.6	+1.4
3754	95.5	+0.7
3755	91.8	+0.7
3756	88.5	+0.7
3757	86.8	+0.7
3826	96.5	+0.1
3827	94.5	— —
3828	91.2	+0.1
3829	89.3	— —
3901	98.8	— —
3902	97.4	— —
3903	93.8	— —
3904	96.1	+0.8

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	120.5	-0.6
4103	115.7	-0.6
4104	110.1	— —
4301	110.1	— —
4201	102.3	-0.1
4204	94.9	— —
4205	95	— —
4206	91.1	-0.1
4207	90.7	-0.1
4502	110.8	— —
4503	108.1	— —
[illegible]	[illegible]	+0.1
24		— —
23		— —
23		+450
2:		+500
2:		+500
2:		+200

פיתוח

סדרה	שער	שינוי
1		-50
1		— —
1		— —
1		-1280
1		— —
1		— —
1		— —
1		— —
		— —
		— —
		— —
		+900
		+100
		+400
3504	140700	— —
3505	135950	— —
3703	610.9	+0.3
3704	522.9	+0.3

סדרה	שער	שינוי
3521	137000	— —
3522	129500	-1000
3523	123000	+100
3524	122200	— —
3525	121400	— —
3526	120700	+500
3527	117400	— —
3528	113700	+170
3529	115430	— —
3530	111233	+160
3531	110904	+164
3532	107655	+159
3533	107456	+152
3534	101337	+145
3535	106213	+160
3539	100016	+155
3536	106175	+200
3537	106059	+201
3538	99826	+189
3540	99598	+194
3541	96236	+188
3542	96069	+192
3543	91384	+183
3544	91147	+51
3546	88858	+50
3547	88661	+50
3548	88561	+49
3550	83900	+47
3551	83573	+46
3545	88602	+51
3549	83655	+47
3552	76741	+44
3554	76553	+43
3555	76553	+43
3553	76172	+44
3571	65938	+37
3556	73839	+41
3558	72904	+42
3559	70324	+39
3560	66529	+38
3561	66343	+37
3557	73528	+41
3572	66791	+38
3573	66386	+37
3574	61214	+35
3577	61135	+35
3578	56477	+32
3575	60785	+35
3576	60614	+34
3579	55918	+32
3580	52299	+9
3581	49655	+15
3582	45772	+12
3583	42521	+11
3584	40651	+25
3585	38514	+21
3586	34868	+20
3588	34809	+19
3587	34899	+20
3591	31792	+18
3592	31757	+18
3593	31704	+18
3589	31782	+18
3594	30292	+17
3590	31660	+18
3595	30159	+17

5% מלוה פיתוח (בירידה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	130700	-500
2002	130200	+200
2003	125500	+200
2004	126300	+200
2005	118600	+500
2006	118200	+200
2007	116000	+150
2008	114800	+450
2009	116300	— —
2010	115600	+150
2011	113600	+200
2012	112600	+800
2013	113300	— —
2014	110500	+200
2015	109400	— —
2016	111700	+800
2017	108385	-320
2019	108058	-335
2020	104892	-327
2018	109163	-115
2021	105595	-120
2022	102135	-135
2023	99858	+46
2024	95940	-94
2027	92476	-97
2031	85498	-101
2025	96782	-41
2026	96461	-42
2028	93595	-473
2030	88986	-468
2029	89123	+49
2033	82032	+45
2035	75298	+42
2032	87426	+1018
2034	82593	+992
2036	75815	+941
2037	70758	+39
2052	59313	+34
2038	71330	+5
2040	68654	+2
2051	64924	+2
2039	68293	+38
2041	64620	+37
2055	59847	+33
2054	55109	-121
2056	50978	-121
2058	47863	-109
2060	44136	-104
2055	55199	+31
2057	51055	+24
2059	47910	+27
2061	34033	-507
2062	32167	+49
2063	31424	+15

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	227	+0.7
7002	220	+0.7
7003	209.9	+0.9
7004	193.2	+0.8
7005	180.2	+1.1
7006	170	+0.7
7007	158.2	+0.6
7008	150.3	+0.6
7009	145.7	+2
7010	140.8	— —
7011	133.1	— —
7012	128.4	+0.1
7013	121.5	— —
7014	105.9	— —
7015	87.7	-0.1
7016	89.7	-0.1
7017	88.9	-0.1
7018	88.7	-0.1
7019	89	-0.1
7020	88.8	-0.2
7021	88	-0.1
7201	85.7	-0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11722	-76
6102	6872	-31
6103	6176	-31
6104	5719	+1
6105	5420	+1
6106	5237	+29
6107	5040	+28
6108	3523	-16
6109	3348	-15
6110	3288	-15
6111	2738	+20
6112	2655	+20
6113	1767	+1
6151	710.1	+2.8
6152	679.9	+2.6
6153	591.7	+0.2
6154	581	+0.1
6155	377.4	+0.7
6156	303.5	— —
6157	226.5	+0.1
6158	216.6	+0.1
6159	182.6	-0.7
6160	170.4	— —
6161	164.5	— —
6162	148.2	— —
6163	138.5	— —
6164	133.1	— —
6165	125	-1.9
6166	118	— —
6167	115.4	— —
6168	114.7	— —
6169	108.5	— —
6170	101.5	+0.1
6171	72.6	— —
6172	71.5	— —
6801	88.1	-0.7

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	152.2	— —
2502	149.5	— —
2503	144.7	— —
2504	143.9	-0.1
2505	138.3	-0.1
2506	133.5	-0.2
2507	128.8	-0.2
2508	101.1	+1.7

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אפ	762	— —
אלביט	202.8	— —
אלתא	1190	— —
אלסינט	59.4	— —
סאיטקס	710	— —
תדד 84	96	— —
תדד 85	400	— —
הב היש	191.3	-0.1
דים הש	164	— —
כור	145.2	-0.8
כלל	435	— —
מ'צפ ד	227.9	— —
מ'צפ מ	328.5	— —
מ'צפ י	420	— —
דן	101.5	-0.1
סול בת	158.5	— —
תיעש	180.1	+0.3

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
ב.ל.ת.	111.1	-1
דים הש	115	-1
כור	116.8	— —
כלל	144.5	-0.5
מב דים	115.7	— —
משא מז	111.7	-0.1
משא מז	105.9	-0.1
משא מז	98.6	-0.4

שערי מטבע חוץ 25.9.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4768	1.4952	1.45	1.52	1.4768	1.4952	1.46	1.53	1.4798	1.4984	1.4868	0.0001
1 לישט	2.09	2.19	2.1332	2.1598	2.10	2.20	2.1377	2.1643	2.10	2.20	2.1419	2.1689	2.1499	−0.0058
1 מארק גרמני	0.71	0.74	0.7211	0.7301	0.71	0.74	0.7217	0.7307	0.71	0.74	0.7232	0.7323	0.7258	−0.0004
1 פרנק צרפתי	0.21	0.23	0.2201	0.2229	0.21	0.23	0.2203	0.2231	0.21	0.23	0.2203	0.2231	0.2215	−0.0004
1 גולדן הולנדי	0.63	0.66	0.6382	0.6462	0.63	0.66	0.6387	0.6467	0.62	0.66	0.6393	0.6473	0.6423	−0.0005
1 פרנק שוויצרי	0.87	0.92	0.8891	0.9002	0.87	0.92	0.8894	0.9005	0.87	0.92	0.8903	0.9015	0.8954	−0.0011
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2127	0.2154	0.21	0.22	0.2128	0.2155	0.20	0.22	0.2130	0.2157	0.2141	−0.0001
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.1995	0.2020	0.20	0.21	0.1992	0.2017	0.19	0.21	0.1998	0.2023	0.2009	−0.0002
1 כתר דני	0.19	0.20	0.1908	0.1932	0.19	0.20	0.1908	0.1932	0.18	0.20	0.1911	0.1935	0.1921	−0.0004
1 מרק פיני	0.29	0.31	0.2991	0.3028	0.29	0.31	0.2991	0.3028	0.29	0.31	0.2994	0.3032	0.3011	−0.0005
1 דולר קנדי	1.04	1.09	1.0628	1.0761	1.04	1.09	1.0629	1.0762	1.04	1.10	1.0645	1.0779	1.0700	−0.0015
1 דולר אוסטרלי	0.87	0.96	0.9311	0.9427	0.90	0.96	0.9282	0.9397	0.90	0.97	0.9319	0.9436	0.9372	0.0012
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6557	0.6639	0.39	0.66	0.6561	0.6643	0.41	0.57	0.6580	0.6663	0.6607	−0.0043
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3482	0.3526	–	–	0.3482	0.3526	–	–	0.3484	0.3528	0.3506	−0.0001
10 שילינג אוסטריים	1.01	1.06	1.0252	1.0380	1.01	1.06	1.0252	1.0380	1.01	1.06	1.0272	1.0401	1.0321	−0.0009
1000 לירות איטלקיות	1.02	1.08	1.0433	1.0563	1.02	1.09	1.0444	1.0574	1.02	1.09	1.0465	1.0596	1.0505	−0.0017
100 ינים יפאניים	0.94	0.98	0.9555	0.9675	0.94	0.98	0.9539	0.9658	0.94	0.98	0.9559	0.9679	0.9617	−0.0009

השר גור יערער בממשלה על ההחלטה להפעיל מחדש את תחנת רידינג ג'

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

שר הבריאות, מרדכי גור, החליט אתמול לערער לפני מליאת הממשלה על החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה להפעיל מחדש את תחנת רידינג ג' בצפון תל אביב.

השר הביע פליאה על כך שהפעלת התחנה אושרה בלי שתישמע חוות דעת משרד הבריאות בקשר להשפעות על בריאות הציבור מהפעלת הטורבינות.

גור אמר, כי אף שהוא חבר בוועדת שרים זו, הוא כלל לא ידע, כי הנושא עומד על סדר היום ובשעת קבלת ההחלטה היה עסוק בדיון בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת בעניין משבר האחיות.

זעם בוועדה המקצועית

השר גור שוחח אתמול בבוקר ארוכות עם ד"ר שמואל ברנר, יו"ר הוועדה המקצועית הבוחנת את השלכות הפעלת התחנה על בריאות הציבור. ברנר הודיע לשר, כי עבודת הוועדה תימשך לפחות עוד חודש ימים. ואולם לפי הממצאים יש סיכוי רב שהמלצת הוועדה תהיה להגביל את ההפעלה מחדש של רידינג ג' למקרי חירום בטחוניים, בעוד מקרי חירום חשמליים ותקלות יצטרכו למצוא להם פתרונות אחרים. כל זאת, מחשש לפגיעה בבריאות תושבי האיזור. בתשובה לשאלת סופר "הארץ" הגביל דובר משרד הבריאות, שמואל אלגרבלי, את המונח "מקרי חירום בטחוניים" למלחמה.

חברי הוועדה הביעו זעם רב מאופן קבלת ההחלטה בפרשה, שמאחוריה עומד משרד האנרגיה. הם הגדירו את קבלת ההחלטה לפני סיום עבודתה כסטירת לחי לחבריה.

ח"כ לין: שואה אקולוגית

יו"ר ועדת האנרגיה של הכנסת ח"כ אוריאל לין, בעבר מנכ"ל משרד האנרגיה, אמר כי על פי המידע שברשותו טענת משרד האנרגיה וחברת החשמל, כי רידינג ג' תופעל בעיתות חירום בלבד הינה "מטעה".

עוד אמר ח"כ לין: "הציבור עלול לחשוב, כי מדובר במלחמה או בליל עלטה. אבל כאן מדובר למעשה לא בשעת חירום אלא בהפעלת התחנה כחלק ממשטר ההפעלה של חברת החשמל. אם, למשל, בקיץ, עקב שימוש מוגבר במזגנים, מגיעים לשיא בצריכה ויש עומס על הרשת, תופעל התחנה. הפעלת רידינג ג' תהיה בבחינת שואה אקולוגית." לין הודיע, כי יזמן ישיבה של ועדת האנרגיה של הכנסת, כדי לדון בנושא ולבחון את מכלול השיקולים הכרוכים במערך תחנות הכוח בארץ.

עו"ד ידידיה בארי יו"ר המועצה למניעת רעש וזיהום (מלר"ז) פנה במכתב דחוף לשר הפנים הרב יצחק פרץ תובע ממנו לערער על החלטת ועדת השרים בנושא בפני מליאת הממשלה. הוא תובע, כי ועדת השרים לענייני כלכלה תחזור בה מהחלטתה הפוגעת באיכות חייהם של תושבי הסביבה. בארי גינה את התופעה לפיה מקבלת ועדת שרים החלטה עוד לפני שוועדת מומחים המטפלת בנושא מסיימת את עבודתה.

מנכ"ל משרד התיירות קובל על הפקעות מחירים באילת

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בפגישה שנערכה אמש באילת בין סוחרי אילת ואנשי התיירות, לבין מנכ"ל משרד התיירות רפאל פרבר, מתח פרבר ביקורת קשה על הפקעת מחירים בעיר. בשיחה עם "הארץ" אמר פרבר שמשרדו רואה את התנהגותם של הסוחרים בעיר כסטירת לחי לכל אותם גורמים ממלכתיים שפעלו להנהיג באילת את אזור הסחר החפשי.

עוד אמר פרבר כי כל ההישגים עלולים לרדת לטמיון אם יוחרו הפקעות מחירים הפוגעות בתייר. משרד התיירות הכין, בשיתוף עם העירייה, תוכנית לקביעת מחיר מירבי — באמצעות צו של שר התיירות — למשקאות בהגשה קרה, לתה ולקפה בכל העיר, לרבות באכסדרות של בתי המלון, במסעדות במזנונים ובמועדונים.

המחירים יהיו אחידים בכל רמות של בתי המלון בעיר.

תושב עתלית מעולי תימן קובע:

אין קשר בין הקברים הבלתי מזוהים בעתלית וילדי תימן

(ע). אין כל קשר ל"קברי התימנים", בבית העלמין בעתלית לתעלומת ילדי תימן האבודים קבע אתמול אהרן עמארי (63) יליד תימן ותושב עתלית מאז 1943. עמארי ליווה את חבלי העליה והקליטה של התימנים, ששוכנו במחנה העולים שבעתלית בתחילת שנות ה־50.

אהרן עמארי הגיב על הדברים שנשמעו בתכנית "מבט שני", ששודרה השבוע והתייחסה לתחקיר שערכו ברמן וסרנת אודות ילדי תימן האבודים.

במהלך השידור התקשר ראש מועצת עתלית, מרדכי עמר, טלפונית לאולפן ודיווח, כי בבית הקברות המקומי בעתלית ישנם 20 קברים לא מזוהים, ואלה מהווים אולי את הפיתרון לתעלומת 22 ילדי תימן הנעדרים.

אהרן עמארי דוחה מכל וכל את גרסתו של ראש המועצה המקומית ואמר, כי ידוע לו, שבבית העלמין בעתלית נקברו בתחילת שנות ה־50 שלושה תימנים מבוגרים (שתי נשים וגבר) שמתו לאחר מחלות במחנה העולים בעתלית והובאו למנוחות ליד הגדר. כן קבורים במקום שלושה ילדים תימנים שמתו ממחלות. קבורתם של ילדים אלה נעשתה לדבריו בהלויות, בהן השתתפו בני משפחותיהם. על קבריהם של המבוגרים הוצבו מצבות ע"י בני משפחותיהם ואילו על קבריהם של הילדים לא הוקמו מצבות ולא ניתן, להערכתו, לאתר במדויק את מקום קבורתם בפאתי בית העלמין. זאת, לאחר שבמרוצת השנים נעשתה במקום עבודת עפר.

אהרן עמארי אמר לכן, כי הסברה שבמקום יש 20 קברים לא מזוהים היא מגומגמת מעיקרה ואין לה כל קשר עם פרשת ילדי תימן האבודים.

הוא קבל על כך שהתימנים הובאו בזמנו לקבורה ליד הגדר של בית העלמין בעתלית, זאת על פי הוראתו של הרב המקומי דאז.

יעקבי: תנופת התנחלות אחרי הרוטציה — היא סיסמה נבובה

(עש"ת). תנופת התנחלות גדולה אחרי הרוטציה הינה סיסמה נבובה ומופרכת מעיקרה, שכן, גם אחרי הרוטציה נשארת אותה ממשלה ונשאר אותו הרכב פוליטי, אמר אתמול שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקבי.

לדברי השר, התנחלות המונית ביהודה ושומרון או עיבוי ההתנחלויות הקיימות הינם מתכון לחידוש האינפלציה, להחלשת ערי הפיתוח בגליל והנגב הנמצאים במצוקה ולפגיעה בהתיישבות החקלאית.

השר ציין כי התנחלות המונית גדולה ביהודה ושומרון נוגדת את התפיסה של המערך והוסיף כי "יהיה זה מישגה פוליטי שעלול להיות בכייה לדורות" וכי שרי המערך יתבעו שכל מהלך כזה יובא לדיון ויהיה חייב להעשות בהסכמה הדדית.

השר הגיב גם על דברי אישיות בכירה מן הליכוד שטענה כי יש להקים 20 ישובים חדשים בנגב. באומרו ש"מי שמדבר על ניפוח מיגזרים בלתי חיוניים במשק מנותק מקרקע המציאות".

בימים אלה, הטעים השר, יש להקפיד על סדר עדיפויות תוך מתן עדיפות ברורה לתעשיה ולחקלאות ולביסוס ערי הפיתוח בנגב ובגליל.

תושבי הנגב ימנעו התנחלויות

"תושבי הנגב יעלו על ירושלים כדי למנוע הקמתן של התנחלויות על חשבון ערי הפיתוח" אמר אתמול בישיבת הנהלת המרכז הליברלי אלי הלל, ראש עיריית דימונה.

"הנגב מתרוקן מתושביו, הגליל עוד לא מיושב וכל מה שמעניין את ראשי תנועת החרות הן ההתנחלויות".

הנהלת המרכז הליברלי סמכה ידה על תביעתו של ראש עיריית דימונה, שכל משאבי הפיתוח יופנו לערי הפיתוח במקום להתנחלויות.

מרחבת הכותל קרא פרס לבריה"מ להתיר עליית יהודים

(ע). ראש הממשלה שמעון פרס קרא מרחבת הכותל המערבי בירושלים לשלטונות בריה"מ להתיר את יציאתם של יהודי בריה"מ כדי שיוכלו לעלות לישראל. מר פרס דיבר בעצרת של כ־1500 פעילי המגבית היהודית המאוחדת בארה"ב ותורמיה, שהתקיימה אמש ברחבת הכותל המערבי, בתום ביקורה של המשלחת בארץ.

בין המשתתפים בעצרת היו עולים חדשים מבריה"מ שסיפרו על תלאותיהם של היהודים שם, וקראו לפעול ביתר שאת למענם.

פרס בירך את באי העצרת ויחד את הדיבור לשאלת יהדות בריה"מ בהדגישו כי גורל יהודי בריה"מ עומד בראש סדר העדיפויות של ישראל. הוא הבטיח כי "לא ננוח ולא נוותר על שום סיכוי עד שיפתחו שערי בריה"מ בפני היהודים". הוא חזר והזהיר כי "נפעל בגלוי ובדיפלומטיה שקטה ללא לאות עד לבואם של יהודי בריה"מ לישראל."

FAVEL — MAISON MERE — FILIALE — FAVEL FRANCE

החברות פבל צרפת ופבל בלגיה (המתמחות במכירת ציוד אקופונקטורה (ACUPUNCTURE), אוריקולותרפיה (AURICULOTHERPY) ורפלקסותרפיה (REFLEXOTHERAPY)) מארגנות בת"א

קורס אינטנסיבי
בן שלושה ימים בנושא
אוריקולותרפיה

ד"ר ר.ג'. בורדיול מפריס
(שפיתח את מדע האוריקולותרפיה עם ד"ר נוז'יאר),
ינחה את הקורס.

הקורס ייערך במועדים הבאים:
11,12,13 בפברואר 1987 - קורס אקסקלוסיבי המיועד לרופאים (M.D.)
15,16,17 בפברואר 1987 - קורס אקסקלוסיבי המיועד לפיזיותרפיסטים ובעלי מקצועות פרה־רפואיים וכד'.

הקורס ינתן בשפה הצרפתית בליווי תרגום בעברית.
תעודת השתתפות תוענק לכל משתתף בקורס.

כיון שהקורס מאורגן תחת חסות חברות בינלאומיות, מספר המקומות מוגבל. התאריך האחרון להרשמה הוא הראשון לדצמבר 1986. בפניתך אלינו אנא ציין את תחום התמחותך.

אינפורמציה נוספת
ניתן לקבל בטל' 03-768581 וכמו כן
בי.פבל־שולמן רח' אצ"ל 5
רמת־גן 52284

בג"צ אישר סמכות עיריית ירושלים למנוע פירסום המזהיר מרוב ערבי

השופט לוין: משתמע מהמודעה שיש לגרש את הערבים

(ע). בג"צ דחה שלשום את עתירתה של תנועת "המעגל הלאומי", נגד עיריית ירושלים. תנועה זו, שבראשה עומדת העיתונאית אודה שם אור, עתרה לבג"צ בטענה שעיריית ירושלים אינה מאפשרת לה לתלות מודעות על לוחות מודעות ברחבי העיר. במודעות שביקשה לפרסם נאמר שריבוי ערבים בישראל יביא לקץ המדינה היהודית. "הערבים היושבים על אדמות א"י מחזיקים ברכוש שדוד. בעוד שש שנים יהיו לערבים 20 חברי כנסת וישראל תהפוך למדינה דו־לאומית", נאמר בהן.

מנכ"ל עיריית ירושלים סרב לאפשר את תליית המודעות בטענה שהן עלולות להביא לפגיעה ברגשות הציבור.

הדיון בבג"צ נערך לפני השופטים דב לוין, גבריאל בך ויעקב מלץ. השופטים אחזו בידיהם במהלך הדיון את המודעות שהתכוונה התנועה לתלות. השופט דב לוין אמר בדיון: "הציבור מבין מהמודעה כי הפתרון לגידול הטבעי של הערבים הינו גירושם מהארץ".

השופטים קבעו כי היתה בסמכות מנכ"ל עיריית ירושלים לאסור על פרסום המודעות בחוצות העיר. "אין ספק שיש לתנועה זכות לספק מידע ולהביע דעה. השאלה כיצד ואיך מוצגים הדברים בפני הציבור", קבעו השופטים בהחלטתם והוסיפו: "לאחר שעיינו במודעה, על התמונים שבה, על ההצהרות והמשמעויות הנובעות ממנה, לא נוכל לומר כי השיקולים שהניעו את עיריית ירושלים לוקים בחוסר סבירות או שהם שיקולים פסולים. יש לקרוא את המודעה בכללותה על כל המשמעויות המבצבצות ועולות מתוכה".

ח"כ עטשי דורש לקבל דרוזים למקצועות נדרשים ויוקרתיים

סטודנטים דרוזים שהתקבלו לעתודה האקדמאית לא התקבלו ללימודי רפואה ומשפטים

ח"כ זידן עטשי (שינוי) פנה במכתב אל פרופ' אלבק, יו"ר ועד ראשי האוניברסיטאות, על כך שרוב הסטודנטים הדרוזים שאושרו על ידי העתודה האקדמאית, נדחו על ידי הפקולטות המבוקשות באוניברסיטאות, כגון רפואה, רפואת שיניים, רוקחות, משפטים.

"העדה הדרוזית אינה יכולה להציע או לייצר סטודנטים יותר מוכשרים מאלה", כתב עטשי, המביע חשש כי מקצועות אלה ישארו נחלתם של יהודים בלבד. לדבריו, דחיה בגלל מעמדה של העדה הדרוזית והמוסר החמור בבחינות אקדמאים, על האוניברסיטאות לקבל, לפנים משורת הדין, סטודנטים דרוזים מוכשרים למקצועות אלה עוד בשנת הלימוד הקרובה.

כן מבקש עטשי לכנס בדחיפות את ועדת החינוך לדון בהשלכות של נוהג אוניברסיטאי זה. העתקי המכתב לראש הממשלה, שמעון פרס, שר החינוך יצחק נבון, יו"ר ועדת החינוך בכנסת נחמן רז, יו"ר ועדת התיכנון והתקצוב של הכנסת, פרופ' יעקב זיו.

מנכ"ל חב' הביטוח מנולייף התפטר בעקבות חילוקי דעות

ייתכנו התפטרויות נוספות של בכירים בחברה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חילוקי דעות בין מועצת המנהלים של חברת הביטוח מנולייף, לבין מנהלה עמנואל סגר, הביאו לפרישתו מתפקידו. כממלא מקומו ישמש ד"ר משה פרג, המשמש כמנכ"ל חברת מנורה, החברה האם.

גם מנהל מחלקת המכירות של החברה הודיע על פרישתו הקרובה, ואותו צעד שוקלים גם חלק מסוכני המכירות של החברה.

חילוקי הדעות בין מנכ"ל מנולייף למועצת המנהלים, נסבו על מדיניות הניהול של החברה. סגר טען כי החברה חייבת להמשיך ולפתח את מערכת המכירות של פוליסות ביטוח חיים. לעומתו גרסה ההנהלה כי החברה חייבת לייעל את עצמה, ולעלות מחדש על פסים של רווחיות. לצורך כך, ההנהלה אף אימצה תוכנית התייעלות מפורטת.

גורמים בשוק הביטוח, תולים את הסיבות לקשיים שאליהם נקלעה מנולייף, בהתרחבות יתר, שלוותה בעליה תלולה בהוצאות המינהל. בחברה גם היו מקרים רבים של שבירת פוליסות ביטוח חיים. בעקבות כך החליטה ההנהלה לצמצם את כוח האדם ב־50%, ולקצץ בהוצאות מינהלה.

תיירים שיגיעו לחיפה בראש השנה לא יוכלו לרדת לחוף

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ"
לענייני ספנות

400 תיירים אשר יגיעו לארץ באוניה "פלומה" ביום א' בו חל חג ראש השנה, ייאלצו להמתין 12 שעות מחוץ לנמל, עד צאת החג. מנהל החברה המפעילה את האוניה משה מנו אמר בתשובה לשאלה, כי ייאלץ להוריד את הנוסעים באמצעות סירות לחוף, דבר הכרוך בסיכון אם הים לא שקט, ולהביאם לאוטובוסים.

דובר רשות הנמלים יאיר בר משיח אמר, כי הרשות מקפידה על שיתוק מוחלט של הנמל בימי שבת ומועד מאז ומתמיד, ואין בכך שום שינוי. ולדבריו בעלי האוניות יכולים לכוון את שעת הגעת האוניה לנמל לפי שעות ימי פעילותו.

בני פוקס, מנהל מסוף הנוסעים בנמל חיפה סרב לענות על השאלה אם טכנית ניתן להפעיל את שירותי הנמל עבור תיירים בראש השנה.

קו ההפלגות החדש לאיטליה, אשר חברת הספנות "מגור" מתעתדת להפעיל בחודשים הקרובים לאחר הפסקה בת שנים, יינזק מן הסגירה המוחלטת של נמל חיפה בימי חג. לא תמיד ישנה אפשרות לכוון את הגעת האוניה בהתאם לשבתות וחגים, וכי סגירה הרמטית של הנמלים אינה מקבילה לדרך הטיפול בתיירים המגיעים בטיסות חברות זרות לשדה התעופה בן גוריון; כאשר מגיע מטוס מחברה זרה ביום שבת או חג נוסעיו מטופלים.

בינתיים נמסר כי סוכני נסיעות בחו"ל איימו על חברות הספנות בארץ, המפעילים אוניות בכך שלא ישלחו תיירים לארץ, אם ייאלצו להמתין במשך שעות מחוץ לנמל, כצפוי בראש השנה.

ח"כ ליבאי פועל להצטרפות לאמנות המאפשרות להעביר אסירים בין מדינות

מאת עדנה אירדור
סופרת "הארץ"

ח"כ דוד ליבאי, יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, פנה למ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, כדי שישקול הצטרפות של ישראל לאמנה האירופאית, או לאמנות הדדיות עם מדינות אירופה ואחרות, שיאפשרו העברת אסירים מחו"ל להשלמת תקופת מאסרם במולדתם.

ח"כ ליבאי מציין, כי הובאה לידיעתו בעיה של כמה אסירים בעלי אזרחות ישראלית, החבושים בבתי סוהר במדינות זרות. מדובר במספר ישראלים, שנשפטו למאסר במדינות שונות, וחלקם מבקשים לרצות את תקופת מאסרם בישראל. כך גם לגבי אזרחים זרים, שנאסרו בארץ, ומעדיפים לרצות את תקופת המאסר בארצם. הכוונה לאסירים פליליים, ולא לאסירים בטחוניים, הוא קובע.

עוד מציין ח"כ ליבאי, כי באיזה זה מוסדרים חילופי אסירים בהסכמה. הרבה מדינות חתמו כבר על האמנה מתוך כוונה לאשרה בקרוב, וביניהם אוסטריה, בלגיה, גרמניה, איטליה. ח"כ ליבאי ציין, כי אנגליה חוקקה בשנת 1984 חוק, המסדיר החזרת אסירים לארצותיהם. החוק הזה מאפשר גם התקשרות בהסכמים בין־לאומיים דומים עם מדינות מחוץ לאירופה.

סברה: בקבוק תבערה הושלך על רכב בין כוכב יאיר וכ"ס

מאת נורית אמיתי

חפץ הושלך שלשום בערב לעבר רכב שנסע מכוכב יאיר לכפר סבא, הנהג ברוך אפיה.

אפיה, התלונן כי בשעה 9 בערב, כשעשה את דרכו לביתו לכפר סבא הושלך לעברו חפץ. לא נגרם כל נזק. במשטרה סבורים כי מדובר בבקבוק תבערה. למקום הגיעו כוחות משטרה ומשמר הגבול, וסרקו את האזור שעות אחדות. החקירה נמשכת.

תערוכת אמנות עתיקה מסרדיניה תיערך בחיפה

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

תערוכת אמנות עתיקה (מתקופה בין 3000־500 לפני הספירה) מסרדיניה תיפתח בשבוע הבא במוזיאון הימי הלאומי בחיפה. זהו האוסף הגדול ביותר מסוגו שנמצא מחוץ לגבולות סרדיניה.

התערוכה, שהוצגה בעבר במוזיאון תל אביב, תוצג בחיפה במתכונת רחבה יותר ובתוספת פריטים בעלי חשיבות, מאוסף המוזיאון הימי הלאומי.

ערך את העמוד: אריאל רייכהולד

משרד הבריאות מתנגד להקים תחנת כוח חדשה, מופעלת פחם, ליד חיפה

"איזורים רבים בחיפה נמצאים על סף הנסבל במחינת הזיהום"

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

משרד הבריאות מתנגד לכך שתחנת הכוח הבאה, המיועדת להיבנות בצפון הארץ, תמוקם בחיפה. משרד הבריאות מתנגד גם להקמת מפעלים מזהמים חדשים — הכוונה למפעלים פטרוכימיים שלהקמתם פועל משרד האנרגיה — באיזור חיפה.

עמדה זו של משרד הבריאות כלולה בנייר־עמדה, ששיגר מנהל המכון לחקר בריאות הסביבה, ד"ר שמואל ברנר אל יו"ר הוועדה המקצועית לאיתור תחנת הכוח בצפון הארץ, ד"ר שלמה ברזובסקי מהשירות לשמירת איכות הסביבה. הוועדה המקצועית מונתה על ידי המועצה הארצית לתכנון ולבנייה, שהיא הגוף התכנוני העליון במדינה, כדי לבחון את ההצעות היכן למקם בצפון הארץ את תחנת הפחם (1,100 מגוואט) החדשה.

בנייר העמדה, שהעתקים שלו נשלחו למנכ"ל ולראשי משרד הבריאות, מטעים ד"ר ברנר: אין להסכים בשלב זה להוספת גורמי זיהום נוספים לכלל אזור חיפה, אפילו אם קיימות הצעות המדברות על שילוב של ביטול עם הפחתת הריכוזים המזהמים.

הממצאים הקשים של סקר הבריאות בקרב ילדים באזור חיפה בנוסף לנתוני איכות האוויר שנאספו בעת האחרונה, מחזקים את דעתנו שאיזורים רבים בחיפה נמצאים על סף הנסבל מבחינת ריכוזי המזהמים באוויר ובחלקם אף מעבר לכך.

גישת משרד הבריאות היא שיש קודם כל לשפר את המצב הקיים בחיפה בצורה שתתבטא הן בירידת ריכוזי המזהמים באוויר והן בהטבת מצב הבריאות הכללי ורק אחר כך לדון בהקמת מפעלים חדשים באזור חיפה.

סופר "הארץ" מציין כי בכך מצטרף למעשה משרד הבריאות לעמדות העקרוניות של השרות לשמירת איכות הסביבה במשרד הפנים, המתריע כבר תקופה ארוכה על המצב הקשה של איכות האויר באזור חיפה.

בר־לב תובע מח"כ שליטא שיתנצל על טענתו שהשר היטעה ומסר מידע כוזב

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

שר המשטרה, חיים בר־לב, שלח אתמול מכתב לח"כ בני שליטא ובו הוא תובע ממנו להתנצל על דברים שאמר בשבוע שעבר בדיון של ועדת הפנים שדנה בנושא שרות בתי הסוהר הנציב רפי סויסה. שליטא האשים באותו דיון את השר בר־לב, כי הטעה במכוון ומסר מידע כוזב לוועדת הפנים בקשר לממצאי החקירה הפנימית שנערכה בנושא ה"ראיון", שערכה, או לא ערכה, כתבת "העולם הזה" עם העציר ג'ון דמיאניוק הכלוא בכלא איילון ברמלה.

ח"כ שליטא טען, כי ידוע לו שכתבת "העולם הזה" נפגשה פעמיים עם ג'ון דמיאניוק בכלא, בעת שהיה במרפאה. לדבריו, אחת הפגישות היתה בנוכחות נציב שרות בתי הסוהר רפי סויסה ומפקד כלא איילון פרץ חן. שליטא טען כי שר המשטרה ידע על הפגישות האלה וכי בידיו חתימות של שני סוהרים שמאמתים את דבר פגישת הכתבת עם דמיאניוק, ודרש משר המשטרה להתפטר בטענה שהשר מסתיר את העובדות האמיתיות הידועות לו.

יצויין כי ועדת חקירה פנימית של שרות בתי הסוהר שחקרה סוהרים וקצינים גם בפוליגרף קבעה כי כתבת העולם הזה לא נפגשה עם דמיאניוק. כפי שפורסם אתמול מינה שר המשטרה את אחד מעוזריו הבכירים לבדוק אם סייעו קצינים בשרות בתי הסוהר בדרך כלשהיא לכתבת העולם הזה בהכנת הכתבה על דמיאניוק.

במכתב לח"כ בני שליטא כותב שר המשטרה בין השאר: "בישיבת ועדת הפנים תבעתי ממך כי תמסור לי את העדויות שלטענתך הן בידך (של הסוהרים שראו כביכול את כתבת העולם הזה נפגשת עם דמיאניוק בכלא). לשאלתך האם אהיה מוכן לתת התחייבות כי סוהרים אלה לא ייפגעו ענייתי בחיוב ועוד הוספתי כי אם קיימים סוהרים כאלה יועלה כל אחד מהם בדרגה אחת. אם אמנם יש בידך עדויות לפיהן אכן התקיים הראיון (עם דמיאניוק), הרי שמחובתך הציבורית להציג תמורת ראיתי זה בפני. אך אם עדויות כאלה אינן מצויות בידך, הרי שאמרת בוועדה דבר בדוי ועליך להתנצל על כך".

עד אמש לא ניתן היה לקבל את תגובת ח"כ שליטא.

THE DANS
The Dans of Israel Hotels and Resorts

תשקיף
מלונות דן ממון והנפקות 1985 בע"מ
("החברה")
חברה בת של
חברת מלונות דן בע"מ
("הערבה")

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968,
כי החברה פרסמה תשקיף בדבר
הנפקה
של

סדרת אגרות חוב, רשומות על שם 1992-2001 בסכום נקוב כולל של 6,000,000 שקלים חדשים (סדרה 2), נושאות ריבית בשיעור שנתי של 8¼%. קרן אגרות החוב והריבית צמודות למדד המחירים לצרכן שפורסם ביום 15 באוגוסט 1986 בגין חודש יולי 1986.
אגרות החוב מסדרה זו תקראנה להלן "אגרות החוב".
מתוך אגרות החוב מוצעות לציבור אגרות חוב בערך נקוב כולל 5,910,000 שקלים חדשים.
אגרות החוב מוצעות לציבור במכרז, או אם לא תמכרנה במכרז, במחיר של 100% מערכן הנקוב בתוספת ריבית בשיעור 8% לשנה לפי חישוב יומי ובצירוף הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, הכל כמפורט בסעיף 2.2.2.2 לתשקיף.
הערבה התחייבה בהתקשרות מוקדמת לרכוש במחיר ההנפקה שיקבע במכרז את אגרות החוב הנותרות בערך נקוב כולל של 90,000 שקלים חדשים וזאת כבלאי לצורך הבטחת מכהר סדיר באגרות החוב כאמור בסעיף 2.1.3 לתשקיף.
אגרות החוב תהיינה ניתנות לפדיון מוקדם על ידי החברה, אך לא לפני 1 בספטמבר, 1990. מחזיקי אגרות החוב אינם זכאים לדרוש פדיון מוקדם של אגרות החוב. רישום אגרות החוב למסחר בבורסה לניירות ערך מותנה בפיזור נאות שלהן בציבור (ראה סעיף 2.1.2 לתשקיף).

הבטחון לטובת מחזיקי אגרות החוב הינו ערבותה של הערבה (חברת האם של החברה). הערבות ניתנה לכל סכומי הקרן, הפרשי ההצמדה והריבית של אגרות החוב. הערבה ערבה גם לתשלומים על פי סדרת אגרות חוב קודמת שהונפקה על ידי החברה בערך משוערך (בהתחשב בתנאי ההצמדה) של כ־6,050,000 שקלים חדשים. ערבותה של הערבה מובטחת בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה על זכויותיה בנכסי מקרקעין, השווה בדרגה לשעבוד קבוע אחר שנוצר על ידי הערבה, על אותם נכסי מקרקעין, להבטחת אגרות החוב מהסדרה הקודמת שהונפקו על ידי החברה (ראה סעיף 2.5 לתשקיף). סך הכל ערכן הנקוב של אגרות החוב מסדרה זו ביחד עם ערכן המשוערך (בהתחשב בתנאי ההצמדה) של אגרות החוב מהסדרה הקודמת הינו כ־14.05 מליון שקלים חדשים. על בסיס הערכת השמאי מר גדעון פרלמן ליום 30 ליוני 1986 מסתכם שווי נכסי המקרקעין המשועבדים (לאחר הפחתת סכומי המס בהם היתה מתחייבת הערבה לו נמכרו המקרקעין המשועבדים ביום 30 ביוני 1986), בסך של 224,000,22 שקלים חדשים. הערכת השמאי מבוססת, בכל הנוגע לערך המבנים, על עלות הבניה מחדש בניכוי פחת (ראה סעיף 5.6 לתשקיף).
בשנת המס 1986 הסתכם ההפסד הנקי של הערבה (מתואם לשקלים חדשים של פברואר 1986) ב־2,859 אלפי שקלים חדשים לעומת רווח נקי בשנת מס 1985 (מתואם לשקלים חדשים של פברואר 1986) בסך של 2,396 אלפי שקלים חדשים (ראה סעיף 5.10 לתשקיף).

הערבה והחברה אינן מתחייבות להוסיף שעבודים נוספים להבטחת אגרות החוב, גם אם יֵרד ערך זכויות הערבה בנכסי המקרקעין האמורים. לערבה הזכות לשעבד את המקרקעין המשועבדים בשעבודים נוספים שיהיו בדרגה נמוכה מאלו שנוצרו להבטחת אגרות החוב. הערבה והחברה התחייבו לעמוד בתנאים כמפורט בסעיף 2.5.1 לתשקיף עד תום פרעון אגרות החוב.
תמורת ההנפקה מיועדת למתן הלוואה לערבה ולחברות הבנות שלה לשם מימון תוכנית שיפורים ושיפוצים במלונותיהן. תנאי ההלוואות ומועדי פרעונן יהיו בתנאים זהים לתנאי אגרות החוב כך שניתן יהיה לפרוע מהם את כל הסכומים המגיעים על חשבון הקרן והריבית של אגרות החוב במועדים שנקבעו לפרעון.
החברה שומרת לעצמה את הזכות לבצע דילול הון, קרנות ועודפים שלה בהתאם לחוק ולתקנותיו בקשר לאגרות החוב.
היחס בין ערכם המשוערך של אגרות החוב בציבור (בהתחשב בתנאי ההצמדה) לבין ההון העצמי של החברה הינו 1:3040. סך כל עמלות החיתום, ההפצה, הריכוז והניהול שהחברה תשלם בהנפקה זו (לא כולל הוצאות אחרות בסכום של כ־180,000 שקלים חדשים) יגיע ל־6% מתמורת ההנפקה הכוללת.
רשימת החתימות בבסטרת המכרז תיפתח ביום 29 בספטמבר 1986, בשעה 08.30 לפני הצהריים ותסגר בו ביום, בשעה 12.30. רשימת החתימות, שלא במסגרת המכרז, תפתח ביום 2 באוקטובר, 1986, בשעה 08.30 לפני הצהריים ותסגר ביום 30 בנובמבר 1986 בשעה 10.00 לפני הצהריים, או ביום בו יאושרו בקשות לרכישת כל אגרות החוב, המוקדם בין השניים.
בקשות לרכישת אגרות החוב במכרז, או שלא במסגרת המכרז, יש להגיש לחברה באמצעות כל אחד מסניפי בנק לאומי לישראל בע"מ וכן באמצעות סניפי בנקים אחרים או חברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, על המבקשים שבקשותיהם יענו, במלואן או בחלקן, לשלם את מלוא התמורה שתגיע לחברה בגין בקשה אלה, לפיהיות סגירת רשימת החתימות במכרז, בעבור הבקשות שהוגשו במסגרת המכרז, וביום העסקים הראשון שלאחר הגשת הבקשה, בעבור הבקשות שהוגשו שלא במסגרת המכרז.
חברי הבורסה אשר הבקשות לרכישת אגרות החוב יוגשו באמצעותם יהיו אחראים וחייבים כלפי החברה וכלפי בנק לאומי לישראל בע"מ לתשלום מלוא התמורה בגין בקשות שהוגשו באמצעותם ונענו, במלואן או בחלקן.
עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות. עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי הבנקים ואצל חברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
החתם: בנק לאומי לישראל בע"מ
הערבה: חברת מלונות דן בע"מ - חברת האם של החברה.
הנאמנים: החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ (חברת בת של בעל ענין) חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ
אין לראות בהודעה זו הצעה לציבור לרכוש את ניירות הערך המוצעים.
31 באוגוסט, 1986.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

במחזור השני בליגה הלאומית: משחק אחד

היום, שלושה מחר בערב לאור זרקורים

נצחונות לאלוף, לסגנו, לבני יהודה ולקבוצות מכבי מתל אביב ומנתניה

התחזית של שרי

מאת משה הר־געש

המישחקים המעניינים של המחזור השני בליגה הלאומית בכדורגל יהיו מחר לאור זרקורים. באיצטדיון העירוני בקרית־אליעזר יתמודדו סגן האלוף, מכבי חיפה ומחזיק הגביע, בית"ר ירושלים. תחילת המישחק בשעה 17.00. בבלומפילד יארחו מכבי תל־אביב ב־17.30 את מכבי יפו הצועד בראש הטבלה. זה יהיה החצי השני של ההצגה הכפולה בבלומפילד. במישחק הראשון שיחל בשעה הראשית (15.30) יארח האלוף הפועל תל־אביב את הפועל באר־שבע.

גם בשכונת התקווה יחל דרבי הפרברים בין בני־יהודה לשמשון תל־אביב בשעה 17.30. מישחק אחד ייערך כבר היום ב־3.00 אחה"צ: מכבי נתניה יארח במגרש בית"ר את העולה החדש הפועל לוד. בפתח־תקוה יחל עידן חדש: מכבי והפועל ישחקו בהצגת כפולות, הפתיחה מחר.

מכבי חיפה — בית"ר ירושלים

יש סבורים, כי מישחק זה ראוי להיערך בשלב מתקדם יותר של העונה. גם כך יבואו מחר אלפים רבים לקרית־אליעזר. מכבי יבקש לגמול לבית"ר על ההפסד הביתי אשתקד בגביע המדינה.

★ התחזית שלי: ניצחון למכבי.

הפועל תל־אביב — הפועל באר־שבע

במחנה האלוף אין עדיין שקט תעשייתי המנוח, כידוע, מיצרך חיוני להצלחה. חניכיו של דוד שוייצר יודעים היטב מה צריך לעשות, כדי לחזור אל דרך המלך.

★ התחזית שלי: ניצחון לתל־אביב.

מכבי תל־אביב — מכבי יפו

צמרת הטבלה הלאומית, לאחר מחזור הפתיחה, אולי מזכירה "סאר־טאר־מוריגנה" עם המוליך מכבי יפו. ספק אם תופעה זו תימשך גם לאחר מישחק הפועל נגד מכבי תל־אביב.

★ התחזית שלי: ניצחון לתל־אביב.

בני־יהודה — שמשון תל־אביב

"תינוקות שניאור" הלהיבו בשבת בבלומפילד, למרות שנפרדו רק בתיקו 2—2 מבית"ר ירושלים. ב"דרבי הפרברים" נגד שמשון הם ינסו לעבור להילוך שלישי.

★ התחזית שלי: ניצחון לבני־יהודה.

מכבי נתניה — הפועל לוד

הניצחון בדרבי על העולה החדש בית"ר נתניה תרם הראי מנה מור־אלית בלתי מבוטלת לחניכיו של זאב זלצר. הפועל לוד שחזר לליגה הלאומית עלול לחוש בכך היטב.

★ התחזית שלי: ניצחון לנתניה.

מכבי יבנה — הפועל כפר־סבא

הפועל כפר־סבא אמנם הפתיע בניצחון חוץ בבאר־שבע במחזור הפתיחה, אך ספק אם עובדה זו תמנע משחקני יבנה להשיג את הנקודות הראשונות בעונה זו.

★ התחזית שלי: ניצחון ליבנה.

מכבי פתח־תקוה — בית"ר תל־אביב

מכבי פתח־תקוה יוצר את הרושם, כי הוא נמצא עדיין בשלבי התאר־גנות. בית"ר תל־אביב שחזר לליגה הלאומית עשוי להפיק מכך תועלת.

★ התחזית שלי: תיקו.

הפועל פתח־תקוה — בית"ר נתניה

תיאורטית יש להפועל פתח־תקוה עדיפות טבעית, הן בזכות הביתיות, הן בגלל הניסיון. אני מהמר על הפתעה.

★ התחזית שלי: ניצחון לנתניה.

טבלת הליגה הלאומית

1.	מכבי יפו	1	2—3	3
2.	כפר־סבא	1	1—2	3
—.	בית"ר ת"א	1	1—2	3
4.	מכבי נתניה	1	0—1	3
—.	מכבי חיפה	1	0—1	3
6.	מכבי ת"א	1	2—2	1
—.	הפועל לוד	1	2—2	1
—.	בני־יהודה	1	2—2	1
—.	בית"ר י־ם	1	2—2	1
10.	מכבי פ"ת	1	0—0	1
—.	שמשון ת"א	1	0—0	1
12.	הפועל ת"א	1	3—2	0
13.	הפועל פ"ת	1	2—1	0
—.	הפ. באר־שבע	1	2—1	0
15.	מכבי יבנה	1	1—0	0
—.	ב. נתניה	1	1—0	0

הועד האולימפי של אסיה קיבל את אש"ף לשורותיו

סיאול (אי־פי). הועד האולימפי של אסיה קיבל אתמול לשורותיו את האירגון לשיחרור פלשתין, במעמד של חבר זמני. נציגי אש"ף יכולים להשתתף בועידות האירגון, אך אינם רשאים ליטול חלק בתחרויות שאנשיו מארגנים, מכיוון שאינם חברים בועד האולימפי הבין־לאומי. ישראל השתתפה בפעם האחרונה במשחקי עמי אסיה ב־1974, בטהראן. ארבע שנים אחר־כך בוטלה הזמנתה למשחקי באנגקוק בגלל "סיבות ביטחוניות".

טאיוואן התקבלה אתמול לועד האולימפי האסיאתי, בעיקבות אישורם של הצירים הסיניים בכינוס הועד. נציגי המשלחת הסינית לחצו את ידיהם של הנציגים הטאיוואנים והזמינו אותם למשחקי עמי אסיה הבאים, שיהיו בארצם בעוד 4 שנים.

סגל שגרירות גרמניה מחר בין צולחי הכנרת

18 מאנשי סגל שגרירות גרמניה בישראל, ביניהם השגריר ורעייתו, נספח התרבות, נספח העבודה וה עוזר לנספח הצבאי יהיו בין 5000 הצולחים שנרשמו עד כה לצליחות העממית ה־33 של הכנרת שתהיה בשבת הקרובה. כן נרשמו קבוצות של חיילי או"ם המשרתים ברמת־הגולן ודרום־לבנון. ראשוני הצול־חים יזנקו למים החל משעה 6.30 בבוקר מקיבוץ האון לצמח — מרחק של 4 ק"מ פחות 300 מטר.

דון רובינסון, 2,08 מטר, בן 27, בא להיבחן בהפועל תל אביב

מאת גיא צוקר, סופר "ספורט הארץ"

הכדורסלן האמריקאי שחום העור, דון רובינסון, הגיע אתמול לישראל, כמועמד לחזק את קבוצת הפועל תל אביב והספיק להתאמן בשורותיה בשעות הערב המוקדמות. רובינסון (בן 27, 2,08 מ') הוא בעל מיבנה גוף רזה והזכיר בזוותו לכמה מן הצופים באולם אוסישקין את אולסי פרי.

הוא החל את העונה שעברה בשורות אלופת הולנד, נשואה דן בוס ואף שיחק נגד הפועל תל אביב בטורניר חג המולד. אחר כך עבר לקבוצת פנתרס בימינגהם, בה קלע 27 נקודות וקלט 20 כדורים חוזרים בממוצע למישחק, כדבריו. הוא שיחק בעבר גם בצרפת, בקבוצת וישי וסיפר, כי קלט במשחק אחד 27 כדורים חוזרים — שיא שלא נשבר עד היום.

רובינסון סיים את לימודיו באוניברסיטת סאן דיאגו לפני ארבע שנים ובשנתו האחרונה דורג תשיעי בטבלת קולטי הכדורים החוזרים בליגת המכללות הראשונה.

לאימון הפועל תל אביב חזר אתמול גם חיים זלוטיקמן, שנפצע בתחילת השבוע בתחילת משחק הניצחון על הפועל בחולון.

דון רובינסון (משמאל), אתמול באימון הפועל תל אביב באוסישקין, יחד עם חיים זלוטיקמן שחזר להתאמן אחרי פציעה. (צילום: עודי קרן)

משחקי בית מבטיחים ל־4 המנצחים מחזור הפתיחה

ליגה ארצית

מאת סופר "ספורט הארץ"

תוכנית מחזור המישחקים הערב: משחקי חוץ לארבע מתוך חמש הקבוצות שצברו ניצחונות במחזור הראשון.

הפועל מרמורק יארח ברחובות את המוליך הפועל חדרה. לאורחים יש את הכלים לא לחזור הביתה בי־דיים ריקות. מכבי רמת־עמידר יארח ביהוד את הפועל טבריה המסוגל להשיג ניצחון חוץ. מכבי שעריים יתמודד בחוץ עם הכח. הביתיות עשויה לסייע להכח להשיג נקודה ראשונה או יותר. הפועל יהוד מועמד לגבור בבית על העולה החדש הפועל בית־שאן.

צפרידים חולון עלולים לאבד נקודות במישחק החוץ עם בית"ר רמלה. מיפגש מסקרן יהיה בנהריה. בית"ר המקומי, שעלה מליגה א', יארח את הפועל חיפה שירד מהליגה הלאומית. הסיכויים נוטים לאורחים. יורד אחר, הפועל ירושלי־ם, יבקש להתאושש מהפסד בטב־ריה במישחק הבית עם הפועל עכו. העולה השלישי הפועל דימונה יארח בבאר־שבע את הפועל רמת־גן.

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל חדרה	1	2—6	3
2.	הפועל טבריה	1	0—3	3
—.	מכבי שעריים	1	0—3	3
4.	הפועל חולון	1	0—1	3
—.	הפועל יהוד	1	0—1	3
6.	הפועל עכו	1	2—2	1
—.	הפועל חיפה	1	2—2	1
8.	הפ. מרמורק	1	1—1	1
—.	הפועל ר"ג	1	1—1	1
10.	הפ. דימונה	1	0—0	1
—.	הפ. בית־שאן	1	0—0	1
12.	בית"ר נהריה	1	1—0	0
—.	הכח ר"ג	1	1—0	0
14.	רמת־עמידר	1	3—0	0
—.	הפועל י־ם	1	3—0	0
16.	בית"ר רמלה	1	6—2	0

ליגה אנגלית

נוטינגהאם מחכה לארסנל

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). המישחק המעניין ביותר במחזור השמיני בליגה האנגלית יהיה רק ביום ראשון, כאשר מנצ'סטר יונייטד תארח את צ'לסי, במישחק שיועבר בשידור ישיר בטלוויזיה. שתי קבוצות אלה, שהתמודדו בעונה שעברה בצמרת, מדורגות בתחתית: יונייטד במקום ה־12 עם 4 נקודות וצ'לסי במקום ה־18 עם 6 נקודות.

המובילה נוטינגהאם פורסט מארחת מחר את ארסנל, ולאור היכולת שהציגה באחרונה נראה, כי תשמור על מקומה הראשון. ארסנל, המפגרת בנקודה אחרי נוטינגהאם, יוצאת ללונדון למישחק נגד טוטנהאם, המקווה להנחיל לה הפסד ראשון העונה. ליוורפול המדורגת רביעית, מארחת את האחרונה בטבלה אסטון־וילה, אשר תנוהל בפעם הראשונה ע"י בילי מקניל, שעזב בראשית השבוע את מנצ'סטר סיטי.

★ יתר המישחקים: קובנטרי — ווטפורד, לוטון — מנצ'סטר סיטי, נוריץ' — ניוקאסל, אוכספורד — צ'רלטון, קווינס פארק ריינג'רס — לסטר, שפילד וונסדיי — ווסטהאם, וימבלדון — סאותהמפטון.

איטליה ביטלה איסור החתמת כדורגלנים זרים

רומא (ע"ד). התאחדות הכדורגל האיטלקית ביטלה את איסור החתמת כדורגלנים זרים חדשים, החל מן העונה הבאה. המועדונים יוכלו להחתים כדורגלנים זרים אבל התקנון יישאר בתוקפו - שני זרים בכל קבוצה בליגה הראשונה.

האיסור הוטל בפתיחת העונה שעברה, כדי שהדבר לא יפריע להכנותיה של הנבחרת האיטלקית למישחקי גביע העולם במכסיקו.

● חורשה בת חמישה דונמים לכבוד מר אליעזר וקסמן, גזבר כבוד של מכבי תל־אביב, ניטעה ביער מודיעים ע"י חברת הבניה רובינשטיין לרגל פרישתו מהחברה לאחר 52 שנות עבודה ושותפות. וקסמן היה בעבר יו"ר מחלקת הכדורגל של מכבי תל־אביב וחבר בהנהלת מכבי ישראל.

ברמן מארחת את באיירן מינכן

בונדסליגה

פרנקפורט (שרות "ספורט הארץ"). שתי הגדולות של העונה שעברה, נפגשות מחר במחזור השמיני של הבונדסליגה. הוורדר ברמן, המדורגת עתה במקום החמישי עם 10 נקודות, מארחת את באיירן מינכן, המובילה עם 12 נקודות.

פ.צ.קלן, עם מאמנה החדש, כריסטוף דאום, משחקת בבית נגד השלישית בדירוג, שטוטגארט.

★ יתר המישחקים: דורטמונד — ברלין, קייזרסלאוטרן — מאנהיים, נירנברג — איירדינגן, דיסלדורף — שאלקה, בוכום — פראנקפורט, בורוסיה מנשנגלאדבך — באיאר לוורקוזן, האמבורג — המבורג.

שני שיאים לגילה זהר

מאת סופר "ספורט הארץ"

הקלעית הצעירה גילה זהר, הציבה שני שיאים ישראלים בתחרות בין־לאומית שהיתה באוסטריה. ברובה סטנדרטי 20x3 כדור סיימה זהר במקום השני עם 570 נקודות (השיא הקודם 564 נקודות). ברובה אויר אולימפי 40 כדור סיימה זהר שלישית עם 381 נקודות (השיא הקודם 379 נקודות).

בכדוריד

מאת סופר "ספורט הארץ"

"אנחנו חייבים לעשות זאת", כך אמר זאב זילברברג, מאמן מכבי ראשון־לציון אלוף ישראל בכדוריד, ערב המישחק הראשון בגביע אירופה לאלופות.

האלוף מראשל"צ מחר נגד טריסט בגביע אירופה

המאמן זילברברג: אנחנו חייבים לעלות לשלב הבא

מכבי ראשון לציון יארח מחר בערב (20.30) את אלופת איטליה קבוצת טריסט. "שחקני הרכש היו־גוסלווים מעלים לאין שיעור את רמת הקבוצה האיטלקית", אמר זי־לברברג. בהתייחסו להכנות קבוצתו אמר: "קיבלנו את כל מה שדרוש. אנחנו מסוגלים לעבור לשלב הבא". מישחק הגומלין עשוי להתקיים במוצאי ראש השנה.

הצעה: שופט שלישי בליגה לכדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

שופט שלישי עשוי להצטרף לכל צמד שופטים בכל אחד ממשחקי הליגה הלאומית בכדורסל. בישיבת נשיאות איגוד הכדורסל הוחלט אתמול לפנות לאיגוד השופטים, כדי לקבל אישור להזמין לכל מישחק שלושה שופטים. השופט השלישי ישב במזכירות ויחליף את אחד משני השופטים האחרים, במקרה של פציעה או היעדרות פתאומית. בנשיאות צופים שבאיגוד השופטים יאשרו את הבקשה.

אגב, בליגת האנ.בי.אי. מיושמת שיטה זו בהצלחה בשנים האחרונות.

● קול השלום ישדר מחר משעה 2 בצהריים את תכנית הספורט שלו, בה יהיו דיווחים על המשחק שיהיה היום בנתניה ועל המשחק הראשון בפתח תקוה. אם לא ישודרו "שירים ושערים" בקול ישראל, ימשיך קול השלום לדווח על הליגה הלאומית בכדורגל עד סיום משחקיה.

משחקי אסיה

סנסציה

דרום קוריאה ניצחה את סין בטניס שולחן

סיאול (אי־פי). הפתעה מרעישה היתה כאן אתמול במשחקי עמי אסיה, כאשר הטבי טניס השולחן של סין נוצחו בתחרות הגמר 4—5 על ידי הטבטים של דרום קוריאה. זה היה ההפסד הראשון של טניסאי השולחן של סין אחרי 7 שנים. גם הנשים הדרום קוריאניות זכו במד־ליות הזהב לאחר ניצחון 3—1 על הטבטות הסיניות.

הקלע הסיני, זו האיפנג, אלוף אולימפיאדת לוס אנג'לס בירי באקדח חופשי, העלה את מאזן מדליות הזהב שלו ל־4, לאחר שזכה אתמול בתואר האישי במקצוע זה ועזר לחבריו לזכות בתואר הקבוצתי. המתעמל הסיני, לי נינג, כוכב נוסף של משחקי לוס אנג'לס, זכה גם הוא ב־4 מדליות זהב.

שישה שיאי משחקים נוספים נקבעו בבריכת השחיה וכעת עומד מאזן השיאים על 24, ב־25 משחקי גמר.

בראש טבלת המדליות ניצבת סין עם 46 מזהב, 32 מכסף ו־18 מארד. יפן שניה (30—26—21) והמארחת דרום קוריאה שלישית (21—19—15).

40 אלף דולאר ההכנסה מנשף הפועל תל אביב

מאת סופר "ספורט הארץ"

כ־40 אלף דולאר היתה ההכנסה מן הנשף המפואר שערך הפועל תל אביב בתחילת השבוע ב"גן אורנים" לרגל פתיחת העונה — מסר יו"ר עמותת הידידים של המועדון מר דני קרן. באירוע רב המשתתפים בלטו ספורטאי הפועל לדורותיהם. התצוגה נעשתה בחן רב על ידי מני פאר, דן שילון ואלי ישראלי. יגאל שילון הכין לקט סרטים על הרגעים הגדולים של ספורטאי המועדון. המשתתפים נשארו בצוותא עד שעת בוקר מוקדמת, כשהם מתר־פקים על הישגי המועדון הנועדים להזכר בימים שוהי.

זה קרה בליגה הסקוטית בגלאזגו

אוהד כדורגל מת בזרועות בנו מאבן שפגעה בראשו

גלאזגו (אי־פי). האלימות המלווה את משחקי הכדורגל בסקוטלנד ממשיכה לתבוע את קורבנותיה. אתמול נהרג איאן המילטון (41), לאחר שנפגע מאבן גדולה שהושלכה על האוטובוס שהחזיר אותו ואוהדי כדורגל נוספים לב־תיהם, לאחר שחזו במשחק בין גלאזגו ריינג'רס לדאנדי יונייטד, במסגרת גביע הליגה הסקוטית. המילטון מת בזרועותיו של בנו, רוברט, שוטר שלא היה בתפקיד באותו זמן.

הבן סיפר, כי הבחין בכנופיה של צעירים, ובתוכם נערה אחת, שהגיעו לפתע מן החשיכה. "הם זרקו עלינו אבנים ואחת האבנים חדרה באופן פתאומי דרך החלון ופגעה באבי. הוא התמוטט. בדקתי אותו והוא נשם בקושי, אבל ידעתי שהוא גמור", סיפר רוברט המילטון. שוטרים בגלאזגו סיפרו שיידוי אבנים באוהדי קבוצות אורחות הפך לנוהג של קבע בעיר.

באנגליה נפצע קשה אוהד של קבוצת ברייטון, לאחר שאבן שתוארה "גדולה כמעט כמו כדור פוטבול", פגעה בראשו, כשהוא ישב ברכבת בה היה אמור לחזור לביתו, לאחר שחזה במשחק בין בר־ייטון לנוטינגהאם פורסט.

חדשות חוץ

ויכוח חריף בכינוס רפואי בטורנטו לגבי אפשרות מעבר האיידס דרך חלב אם

מאת גלעד הורן סופר "הארץ" בקנדה

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). ויכוח חריף פרץ אתמול בכינוס רפואי בטורונטו, בדבר האפשרות להעביר את מחלת האיידס דרך חלב אם. בוועידה השנתית של הקולג' המלכותי של רופאים ומנתחים בקנדה, טען רופא ילדים מאוגנדה, כי בדמן של בין 15 עד 18 אחוז של הנשים במולדתו התגלו נוגדני איידס, דבר המעיד על הימצאות הנ־גיף בגופן. אולם מצד שני לא הוכח, שהנגיף עבר לילדים אותן הן מניקות.

פרופ' לרפואת ילדים מארה"ב אמר, כי ידוע לו לפחות על אם אחת שהעבירה את המחלה הקטלנית לשני ילדיה על ידי הנקה. המומחה מאוגנדה דחה בתקיפות את הצעת עמיתו, להמליץ לחולות איידס לא להניק את ילדיהן: אם נאמר לנשים המניקות באוגנדה להפסיק את ההנקה, נפסוק על ילדיהן גזר דין מוות.

מנהיג גרמניה המזרחית, הונקר, צופה בסרט "הגנראלים" אתמול. לידו ארבעה מן הגנראלים של נאט"ו לשעבר, המספרים בסרט על חייהם. (תצלום אי־פי)

34 איראנים נפצעו בהתקפות אוויר עיראקיות בערי מרכז

טהראן (ע"ד וע"צ). איראן מסרה, כי 34 אנשים נפצעו אתמול בהתקפות אוויר עיראקיות על יעדים תעשייתיים בערים במרכז המדינה. הדובר רשמי הודיע כי טהראן תגיב בפעולות תגמול.

סוכנות הידיעות האיראנית הוד־יעה, כי מספר יחידות תעשייתיות ומגורי עובדים בקרבת ערי התעשיה איספהאן וערק, ניזוקו בהתקפות.

היא הוסיפה, כי איראן תגיב בהפגזת "אזורים כלכליים הצבאיים בקרבת בצרה", העיר השניה בגודלה בעיראק.

דובר מטה המלחמה קרא לאזרחי עיראק להתרחק מאזורים בקרבת יעדים פוטנציאליים.

חדר מתים מיוחד לגופה של 350 קילו

הראה (ע"צ). המשטרה של העיר הקטנה קאדומה בזימ־בבווה נאלצה להעביר לחדר מתים בעיר הבירה הראה גופה שלא הצליחו להכניסה לחדר המתים במקורו המקומי, וזאת משום שמשקלו של המת, וי־ליאם ארם, היה 350 קילו.

העתון "הרולד" מסר אתמול, כי היה צורך ב־12 גברים כדי להעביר את גופתו של ארם, שמת ביום שלישי מהתקף לב בגיל 60.

ארם, ממוצא דרום אפריקאי, חי ב־17 השנים האחרונות בחדר בבית מלון, ממנו לא יצא כלל לאור היום כדי לא להיות ללעג. הוא עבד בשעות הלילה במרכ־זיה הטלפונית של קאדומה.

רייגן יטיל וטו נגד סנקציות על דרא"פ

החוק המוצע בקונגרס נועד לאסור יבוא של טקסטילים, פחם, ברזל, אורניום ומוצרי קלאות ★ תאצ'ר: יש להדביר את האפרטהייד

וושינגטון (ע"ד). הנשיא רייגן הודיע אתמול, כי יטיל היום וטו על חוק בקונגרס, שנועד להטיל עיצו־מים כלכליים חדשים על דרום אפריקה, מסר מנהיג הסנאט, הרפובליקאי רוברט דול.

דול גם אמר, כי לדעתו יהיה קשה ליישם וטו, בהתחשב לכך שה־קונגרס עשוי להתגבר על הוטו בהצבעה ברוב של שני שלישים.

החוק החדש נועד לאסור יבוא של טקסטילים, פחם, פלדה, ברזל, אורניום ומוצרי חקלאות מדרום אפריקה.

כן ייאסר יבוא של מטבעות זהב ומתן הלוואות בנקאיות חדשות לעסקים דרום־אפריקאיים.

בלונדון הודיעה אתמול ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, לחברי פרלמנט מחבר העמים, כי משטר האפרטהייד בדרום־אפריקה הוא משטר מעורר סלידה, שיש להדבירו בהקדם האפשרי.

היא השמיעה דבריה לאחר שהמלכה אליזבת פתחה את הוע־ידה של האגודה הפרלמנטרית של חבר העמים, שבמהלכה ידונו מחוקקים מ־49 מדינות בקביעת צעדים נגד דרום־אפריקה ונגד הטרור הבין־לאומי.

פרדריך אוריאק, פרו־פלשתינאי החשוד על ידי משטרת צרפת במעורבות בפיגועים האחרונים בצרפת, נעצר אתמול בגבול לוכסמבורג, במאריס, שעה שעמד לקיים מסיבת עתונאים במקום. אוריאק אמר לעתונאים, כי הוא פועל למען הענין הפלשתיני במסגרת החוק וציין כי נבחר כשעיר לעזאזל של המשטרה הצרפתית. (צילום: אי־פי)

ארה"ב מאשימה את האחיין של נשיא מקסיקו בהברחת קוקאין

עוזר שר החוץ האמריקאי: השחיתות בקרב הממונים על המאבק נגד סמים במקסיקו כה גדולה שבקרוב אי אפשר יהיה כבר לתקן את המעוות

וושינגטון (ע"צ). אחיין של נשיא מקסיקו, מיגל דה לה מאדריד, אדמונדו, עוסק בהברחת קוקאין — מסרה אמש רשת הטלוויזיה האמריקאית סי.בי.אס.

הרשת מסרה, כי החוקרים האמריקאים השתכנעו שאדמונדו דה לה מאדריד עוסק בסחר סמים, לאחר שחקרו אחד מעוב־דיו של לשעבר.

העובד, מ. קרמיס, שרואיין ברשת הטלוויזיה, אמר, כי ראה תכופות את אחיינו של הנשיא, כשהוא חוזר מאמריקה הלטינית עם מזוודות גדולות, ששימשו, לדבריו, להובלת קוקאין. קור־מיס הוסיף, כי אדמונדו דה לה מדריד, נהנה ממעמדו ומשולם לא הוטרד על ידי שלטונות המכס.

האשמות אלה הועלו חודשים ספורים לאחר שחברי קונגרס אמריקאיים האשימו, כי מושל מחוז במקסיקו היה מעורב במישרין בהפקת סמים.

עוזר שר החוץ האמריקאי, אליוט אברמס, אמר כי השחיתות בקרב הממונים על המאבק נגד הסמים במקסיקו כה נפוצה, שבקרוב יהיה מאוחר מדי לתקן את המעוות.

הבולשת הפדראלית של ארה"ב מסרה אתמול בוואשינג־טון, כי שלשום ואתמול נעצרו שבעה מאזרחי ניגריה באזור וואשינגטון על סחר הרואין, אותו הבריחו לארה"ב, כשהוא מוסתר בפסלוני עץ.

הבולשת מסרה, כי עצורים אלה היו אחראים להפצת הרואין טהור באזור וואשינגטון, בשווי של מיליון דולר לחודש.

גרושתו השניה של איל העתונות הרסט תקבל שישה מיליוני דולר

סאן פרנציסקו (ע"צ). ראנ־דולף הרסט, איל העתונות האמריקאית, שאביו שימש דגם לדמות של "האזרח קיין", יעביר שישה מיליוני דולר לאשתו השניה על פי חוזה גרושין — הודיע אמש פרקליטה של מריה הרסט.

הפרקליט, מרווין מיצ'לסון, מומחה לגירושין "שמנים", אמר כי אשתו השניה של בעל העתון "סאן פרנציסקו אקזמינר", תקבל גם יצירות אמנות ורהי־טים, שנרכשו על ידי הזוג במשך שלוש שנות נשואיהם.

ראנדולף הרסט, בן 69, שה־כנסתו השנתית נאמדת ביותר מחמישה מיליוני דולר, פגש את אשתו השניה בשנות ה־70 לאחר חטיפת בתו פאטי הרסט בידי קבוצה של ניהיליסטים. הוא התגרש מרעייתו הראשונה במאי 1982, אחרי 40 שנות נשואין. התחתן מחדש שבועיים לאחר מכן.

גרושתו הראשונה מקבלת פר־סיה בסך 200 אלף דולר לשנה. גרושתו השניה תקבל את ששת מיליוני הדולרים במהלך תקופה של 10 שנים, מסר הפרקליט.

בריה"מ חולקת כבוד למלחין שוסטקוביץ' ביום השנה ה־80 להולדתו

מוסקווה (ע"ד). עתוני בריה"מ חלקו אתמול כבוד למלחין המנוח דמיטרי שוסטקוביץ' ביום השנה ה־80 להולדתו.

ביטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית פראוודה, שבעבר הוקיע את המוסיקה שלו כגסה, פרימי־טיבית וולגארית, תיאר אתמול את שוסטקוביץ' כפאר המוסיקה הרו־סית. בלי להזכיר את השמצתו והשפלתו בימי שלטון סטאלין, כתב העתון כי הוא "יצא מטוהר מבחינה רוחנית ונולד מחדש מבחינה מוסרית, במבחן הגורל ההסטורי".

שוסטקוביץ', הנחשב על ידי רבים כאחד השמות הגדולים ביותר במו־סיקה של המאה ה־20, זכה לכיבו־דים ממשלתיים סובייטיים עליונים לפני מותו ב־1975.

אולם במהלך חייו סוערים הוא סבל תכופות מידי השלטונות, החל ב־1936, כאשר האופרה שלו "ליידי מאקבט ממחוז מצנסק" הוקעה על ידי פראוודה כ"תוהו ובוהו של מוזיקה צורמנית וולגרית".

שוסטקוביץ' המתין שנתיים בטרם יצירתו הבאה, הסימפוניה ה־5 שלו חידשה את פירסומו.

קובה גרשה כתבי רויטר וסוכנות הידיעות הצרפתית

הוואנה (ע"צ). ממשלת קובה החליטה אתמול לגרש את מנהלי משרדי רויטר וסוכנות הידיעות הצרפתית בהוואנה, רוברט פאוול ונואל לורטואה.

שני עתונאים אלה הביאו ביום רביעי ידיעות בהן ציטטו את אליאנדרו סאנטה קרוז, אסיר קובאני לשעבר, שהציג את עצמו כסגן יו"ר של "ועדה קובנית לזכויות האדם". שלטונות קובה מכחישים, כי הוא ממלא תפקיד רשמי כלשהו.

צרפת שולחת כוחות אוויר ויבשה לטוגו

על פי בקשת נשיא טוגו ★ כוחות הביטחון רודפים עדיין אחרי שרידי הקבוצה, שערכה התקפת נפל על מעונו של הנשיא

פאריס (ע"ד וע"צ). צרפת הודיעה אתמול, כי היא משגרת לטוגו "כמד־הגנה... האפשרית", כוחות אוויר, ויבשה, על פי בקשת נשיא טוגו איאדמה, בהתאם להסכם ההגנה בין שתי המדינות משנת 1963.

כוחות הביטחון עוסקים במירדף אחר השרידים של קבוצה חמושה היטב שערכה התקפת־נפל על מעונו של נשיא טוגו, גנאסינגבה איאדמה, ביום רביעי בלילה. כאשר תקפה יחידת קומנדו את מעונו של הנשיא בעיר הבירה לומה. תושבים מסרו כי היריות נמשכו גם אתמול.

רדיו טוגו הודיע בצהרים, כי שלושה טרוריסטים נוספים נעצרו בשעות הבוקר הודות ל"פעילי המפלגה" בשתי שכונות של עיר הבירה לומה.

תחנת השידור הממשלתית קראה לתושבים להישאר בבתיהם, לאחר שחלק מהם יצאו בבקר לעבודתם.

היריות שוב התחדשו בשעה 0930, כאשר הוחלו נשמעים מטחים של נשק אוטומטי וטנקים תפסו עמדות במקומות אסטרטגיים, בין היתר, מול מרכז "ליכוד העם של טוגו", היא המפלגה היחידה במדינה.

פעילות צבאית מצומצמת זו כנראה מאשרת ידיעות, כי נשארו כיסי התנגדות בעיר.

צרפת וטוגו, מדינה זעירה במערב אפריקה, חתמו ב־1963 על הסכם הגנה וב־1976 על הסכם לשיתוף פעולה צבאי [illegible].

מטוסי קרב טסו אתמול מעל לעיר הבירה השוכנת לחוף הים, ותוקפים תפסו עמדות בנקודות אסטרטגיות.

דובר של חברת התעופה "איר אפריק" מסר בחוף השנהב, כי כל הטיסות ללומה בוטלו עד להודעה חדשה.

החנויות, הבנקים והשווקים נשארו סגורים.

רדיו טוגו מסר, כי בסך הכל נהרגו 13 איש בהתקפות שנערכו ביום שלישי בלילה על מטרות פו־ליטיות ואסטרטגיות, כולל הבסיס הצבאי השמור היטב שבו גר הנשיא בן ה־50.

6 מההרוגים היו אזרחים, בכללם איש עסקים ממערב גרמני. האחרים היו חברי הכוח התוקף בן 50 האנשים, אשר לדברי הממשלה הסתנן לטוגו מגאנה השכנה.

הקרבות נמשכו עד יום רביעי לפני הצהרים, והחנויות והשווקים הפתוחים נשארו סגורים במשך כל היום. תושבי בירת טוגו, השוכנת לחוף הים, נדרשו להישאר בבתיהם כדי להקל על המירדף אחר תוקפים שעדיין לא נלכדו.

19 תוקפים נתפסו והוצגו בפני דיפלומטים על ידי הנשיא איאדמה ביחד עם מיטען רחב של נשק מתוצרת בריה"מ, כולל מטולי רקטות ורוקטות.

התקפה זו היתה קריאת התגר הגדולה ביותר על איאדמה מאז תפס את השלטון בקשר צבאי לפני כ־20 שנה, והעניק למדינה הזעירה במערב אפריקה יציבות פוליטית חסרת תקדים, במסגרת משטר של מפלגה אחת.

דיפלומטים בלומה אמרו, כי נראה שהפולשים לא זכו לתמיכה בכוחות הצבא, ואף לכך אי אפשר להגדיר את ההתקפה כנסיון קשר.

אולם מקורות צבאיים בטוגו אמרו כי התוקפים כנראה התכוונו להרוג או ללכוד את הנשיא, שמי תנגדיו ערכו אשתקד שורה של פיצוצים והפיצו עלונים שבהם קראו ל־2.9 מיליון התושבים בטוגו להדיחו.

נסתיים מפגש החירום של שרי הפנים והמשפטים באירופה

פונדרו: ביקור קאפוצ'י אצל איברהים עבדאללה הפריך האשמות ארגוני הטרור

הארכיהגמון נתבקש להבהיר לאסיר, שצרפת לא תיכנס למו"מ ולא תיכנע לתביעות הטרוריסטים

מאת שאול צדקא סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). השר הצרפתי למשפטים ולענייני ביטחון לאומי, רוברט פונדרו, אמר אתמול ל"הארץ", כי הציע לארכיהגמון קאפוצ'י לבקר אצל איברהים עבדאללה בכלאו, כדי שיבהיר לו, כי אין פניה של ממשלת צרפת מוע־דות למו"מ וכניעה לתביעות הטרוריסטים. הוא אמר זאת בסיום מפגש החירום של שרי הפנים וה־משפטים של אירופה, אשר התכנס בלונדון, כדי לדון באמצעים למלחמה בטרור.

השר גילה, כי גם הוא עצמו נפגש עם קאפוצ'י והביע שביעות רצון מעצם קיומה של הפגישה עם עבדאללה. לטענתו, הוכיחה הפגישה כי האסיר זוכה ליחס טוב מצד שלטונות הכלא, בניגוד לטענותיהם של ארגוני הטרור.

מפגש החירום של תריסר מדינות הקהילה זומן בלונדון על פי בקשתה של צרפת. שר הפנים הבר־יטי, דאגלס הארד, גילה כי אחת ההחלטות היתה לבדוק שקים דיפ־לומטיים של מדינות מסויימות "במעמד ובנסיבות אשר יימצאו מתאימים על ידי הארצות הנוגעות בדבר". הוא סירב לנקוב בשמותיהן של ממשלות המסייעות לטירור ואמר שבפעמים בהן ידבק חשד כלשהו על מדינה מסויימת, הרי שמטענה הדיפלומטי ייבדק ללא היסוס.

התריסר החליטו גם לתאם מעתה ואילך את כל פעולותיהם נגד ארגוני הטרור ותיאום זה יחול לא רק על המשטרות, אלא אף על סו־כנויות הביון. שנים־עשר השרים הגיעו לכלל תמימות־דעים בדבר הצורך לרכז את כל המידע העומד לרשותן על ארגוני טרור ולפעול ביתר שאת למען גירושם של השו־דים המסגרתם למדינות היוצאות להעמידם למשפט. צעדים אלה יכללו גם פעולות אשר ימנעו מדיפלומטים העוסקים בטרור להסתתר מאחורי חסינותם.

הארד, מארגן של מפגש החירום, סירב להתייחס לממשלות דמשק, בגדד או טהראן. אך אמר כי מכל הצעדים אשר ננקטו עד כה נגד לוב ניתן ללמוד, כי חברי הקהילה אינם מתעלמים מן המציאות. מעל הכל הוא חזר והבהיר, כי מדינות אירופה לא "ייכנעו לטרור ולא ינהלו מו"מ עם ארגוני החבלה למיניהם.

תריסר השרים נחלקו בדעתם על הצורך לדרוש ויזות מאזרחי מדינות אחרות והשר הצרפתי הודה כי לא ביקש מעמיתיו ללכת בעקבותיו. יחד עם זאת הוא רמז כי בפגישה הבאה שתתקיים בלונדון בחודש הבא, הוא ישקול מחדש את החלטת ממשלתו וזו תכלול אולי פחות הגב־לות. עם זאת הוסכם שאין להקים כוח כלל־אירופי אשר יערוך פעו־לות נגד מדינות.

במסע להגברת הביטחון לקראת משחקי אסיה

אחד מכל 150 תושבים נעצרו בדרום קוריאה

סיאול (ע"ד). דרום קוריאה עצרה 263,564 אנשים החשודים בעבר־יינים — אחד מבין כל 150 תושבים — במסע שנועד להגביר את הבי־טחון לרגל משחקי אסיה המתנהלים עתה בסיאול, מסרה אתמול המשטרה.

בין אלה שנעצרו בשלושת החו־דשים לפני התחרויות הספורט היו חשודים ברצח, באונס, בשוד, בכיי־סות וכדומה. השלטונות הגישו כתבי אישום נגד 48 אלף מהם, גזרו מאסר של ימים ספורים ל־76 אלף, והוקרו 16 אלף.

השלטונות חוששים מאז מפני פיגועים במהלך משחקי אסיה, לאחר הפיצוץ שהיה ב־14 בספטמבר בנמל התעופה של סיאול, בו נהרגו חמישה אנשים ונפצעו יותר משלושים.

השר נחמקין: פרסום מוקדם מנע בואה של משלחת סינית לאגריטך

(ע). עם נעילת "אגריטך" אמר שר החקלאות במסיבת עתונאים בבני התערוכה, כי לתערוכה הזו־לאית באו נציגים מ־100 ארצות, מהן ארצות שאין לישראל יחסים דיפלומטיים איתן. חלק מהבאים ביקשו שלא להזדהות בשמם ולא לציין את ארצות מוצאם (היו שהגיעו מארצות ערב).

שר החקלאות ציין, כי הפרסום המוקדם על ביקור משלחת מסין גרם נזק והמשלחת לא הגיעה.

השר מסר להלן, כי הוזמן ע"י שר החקלאות המצרי, ד"ר יוסף ואלי, לבקר במצרים. הוא אמר שיש דברים שישראל יכולה ללמוד ממצרים ביחוד בשטח גידול הכותנה. הכותנה המצרית היא מן של סיבים ארוכים ומחירה לא יורד בשוק, כשמחירי הכותנה המצרית ירדו. השר אמר כי אפשר ללמוד מהמצרים גידול של כבשים מן שפותח שם בצריננו, כי בישראל יש ביקוש רב לבשר כבש.

בתשובה לשאלה אמר, כי מדינות ערב כמו סעודיה והנסיכויות במפרץ הפרסי משתמשות במיכון חקלאי ובמוצרי השקייה מישראל באופן גלוי.

יו"ר אגריטך, רפי רפאל, מסר, כי בני התערוכה נוצלו במלואם ולמרות זאת הורגשה צפיפות. הוא הביע שביעות רצונו מההזמנות הרבות שנתקבלו.

ועדת הכספים אישרה סיוע לרשויות מקומיות, מושבים ומיספנות ישראל

לרשויות אושר סכום קטן כמיקדמה, עד שייבחנו הקריטריונים

מאת עדנה ארידור

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול סיוע בסך 4 מיליון ש"ח בתשלום מקדמות לרשויות מקומיות שנקלעו לקשיים.

האוצר דרש לאשר 40 מיליון ש"ח כסיוע ל־30 רשויות מקומיות על פי קריטריונים שיציע. בקשת האוצר היא במסגרת הסדר שהושג עם משרד הפנים לפיו ינתקו הרשויות המקומיות שבמצוקה מגיוס כספים ממקורות שונים, בין השאר בנקים. והכספים שיועברו אליהן בעתיד, יהיו רק מתקציב ממשלתי. בהסדר זה נרשאים הממשלה והבנקים.

חברי הוועדה דחו את בקשת האוצר. מ"מ יו"ר הוועדה, ח"כ עדנה סולודר, אמרה כי קודם שיאושר סכום הסיוע במלואו, תיבחן ועדת משנה את הקריטריונים. ח"כ עובדיה עלי, ראש עיריית עפולה, דרש כי לוועדת המשנה תועבר רשימה שמית של כל הרשויות שאמורות לזכות בסיוע.

כדי לאפשר לחלק מהרשויות לשלם משכורות לעובדיהם לקראת החג, הסכימו חברי הוועדה לאשר 10% מסכום הסיוע המבוקש, שהם 4 מיליון ש"ח.

עוד אישרה אתמול ועדת הכספים סיוע של 7.2 מיליון ש"ח למגזר המושבים. הסיוע יינתן כהלוואות למושבי הגליל ומבואות ירושלים. מחצית סכום הסיוע, 3.6 מיליון ש"ח, תמומן על ידי משרד החקלאות והמחצית הנותרת מהרזרווה הכללית באוצר.

ועדת הכספים אישרה אתמול סיוע של 15 מיליון ש"ח למספנות ישראל. הסכום הוא חלק מהסיוע שעליו החליטה הממשלה, לאחר שהוברר כי החברה עומדת בתכניות ההבראה שהגישה.

עלייה ניכרת מורגשת ברכישת דירות על ידי זוגות צעירים ועולים חדשים

הסיבות: עליית הביקוש במשק ומיבצעי משרד השיכון

מאת צבי זרחיה

מספר הזוגות הצעירים שרכשו דירות גדל בחודש שעבר ב־20% אחוזים לעומת הממוצע החודשי בשבעה החודשים הקודמים, ומספר העולים החדשים שרכשו דירות בשלושת החודשים האחרונים גדל ב־25%, בהשוואה לממוצע החודשי בחמשת החודשים הראשונים של השנה.

ההתעוררות מוסברת בהגדלת הביקושים במשק ובמבצעי משרד השיכון. העליה ברכישות משפיעה גם על עליית מחירי הדירות השכורות היוקרתיות שבו נרשמו בחודשים האחרונים עליות מחירים עבור השכרת דירות יוקרתיות.

מנהל אגף האיכלוס במשרד הבינוי והשיכון, אמנון אשורי, אמר אתמול כי ההתעוררות מוסברת במצב הכלכלי ובהגברת הביקושים במשק וכן עקב כך שבחודשים האחרונים הגדיל משרד הבינוי את הסיוע לזוגות הצעירים ולעולים החדשים.

אשורי הוסיף כי מהשוואת ניצול ההלוואות לדיור בשבעת החודשים הראשונים של 86', לעומת התקופה המקבילה אשתקד, עולה שחלה עליה של 25% במספר הרכשי־הדירות שניצלו את הסיוע.

סופר "הארץ" מציין כי ביוזמתו משרד הבינוי והשיכון ומשרד הקליטה במבצע לעודד עולים חדשים לרכוש דירות. במסגרת המבצע הוגדלה תקרת הסיוע לעולים. 1,000 משפחות עולים רכשו דירות בחודשים יוני־אוגוסט 86'.

בחודשים אוגוסט וספטמבר הוגדלה תקרת ההלוואה לזוגות צעירים בקבוצת דירוג של 1,399־800 נקודות בב־30%. מדובר בזוגות צעירים הנשואים למעלה משנה ושיש להם ילד אחד או זוגות שיש להם משפחה גדולה שמתקשה לסייע להם לרכוש דירה.

סניף ישראל של אל על עוקף הגבלות על ידי סניף ארה"ב

מאת זוהר בלומנקרנץ

כדי להימנע מהגבלות בנושא הנחות בטיסה הקיימות בארץ, מבצע סניף ישראל של חברת אל על עסקות על ידי סניף ארה"ב, הכוללות תשלום עמלה יתר ומתן כרטיסי טיסה חופשיים על כל המגישים כרטיסים בתשלום. כך עולה ממסמך מ־19 באוגוסט שעליו חתום מנהל סניף ישראל של החברה, המיועד למנהל הכללי של החברה בצפון אמריקה. מפורטות בו הטבות הכלולות בעסקה בעקבות קשיים שהתעוררו בביצועה ונאמר בו כי עסקה זו מתבצעת ע"י סניף ארה"ב בתוצאה מהגבלות בנושא הנחות הקיימות כיום בישראל. נודע שהעיסקה היא לגבי טיסות בני נוער מארה"ב לישראל.

סופר "הארץ" מעיד כי חברת אל על עומדת בראש המאבקים להגביל את ההנחות על טיסות בישראל, ולמנוע תשלום עמלות יתר לסוכנים.

תגובת "אל על"

דובר "אל־על" נחמן קליינמן, אמר כי לאור התקנות החדשות והסיכנות "לנקות את השוק", בישראל העביר מנהל סניף ישראל את ביצוע העיסקה הנדונה לסניף ארה"ב, בתואם לנהלי החברה. הדובר מסר כי מדובר בתנועה של אזרחי ארה"ב ולא של ישראלים.

לפני נעילת אגריטך הספיק ראש הממשלה לבקר בתערוכה ובין השאר ניסה לנסוע ב"קלנוע" רכב המיועד לקשישים ומקובל בקיבוצים (צילום: איפא)

הפסד לבנק המזרחי בחצי הראשון של 1986; מן מקווה לשיפור בחצי השני

כל ריווחי חמשת הבנקים הגדולים במחצית הראשונה של 86 הסתכמו ב־18.1 מיליון דולר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק המזרחי המאוחד סיים את המחצית הראשונה של 1986 בהפסד של 4.9 מיליון דולר לעומת רווח של 2.7 מיליון דולר במחצית השנה הקודמת. הרווח מפעולות רגילות לפני מס ירד מ־13.7 מיליון דולר ל־970 אלף דולר במחצית השנה הנוכחית. ההפסד של הבנק נובע בין השאר מפריסת הוצאות שהיו לבנק בעת שרכש את בנק ספנות.

הנהלת הבנק מסבירה את הגורמים לירידת הרווחיות בירידת רמת האינפלציה, הקפאת העמלות, ההפרשה הגדולה לחובות מסופקים, בגלל המצב הכלכלי הקשה במשק. משה מן, מנכ"ל הבנק, אמר כי אכן תמונת הרווחיות של הבנק אינה טובה. והוסיף כי הוא מקווה שבמחצית השנייה של השנה ישתפר המצב.

נבחרו 11 מבין 18 חברי דירקטוריון הבנק

רווחי חמשת הבנקים הגדולים הסתכמו במחצית הראשונה של 86 ב־18.1 מיליון דולר, לעומת 16.7 מיליון דולר במחצית השנה הקודמת. הסיבות העיקריות לירידת רמת הרווחיות במערכת הבנקאית כולה, דומות לסיבות שהציג בנק המזרחי. המערכת הבנקאית נמצאת כיום בעיצומן של דיונים עם המפקח על הבנקים, לנקיטת צעדים לשיפור רמת הרווחיות.

האסיפה הכללית של בנק המזרחי, בחרה אתמול 11 מבין 18 חברי דירקטוריון הבנק. על מינויים של שני חברי דירקטוריון נוספים, עדיין לא סוכם, והם ייבחרו במהלך החודש. משה מן, מנכ"ל הבנק, הצליח להכליל בדירקטוריון את המועמדים הבאים שעליהם המליץ: פרופ' שלמה אקשטיין, גדי מלצר, תני פיני, חיים קנרסקי. לדירקטוריון הבנק נבחרו גם אליעזר אלטר, יצחק יגר, יעקב ינון, אליהו מירון, אברהם רביבו וחיים נריבי. האחרון גם שימש כיו"ר דירקטוריון הבנק, ועדיין לא נבחר אם ייבחר מחדש לתפקיד. מהדירקטוריון פרש אהרן מאיר שכיהן כמנכ"ל הבנק.

תפוקת אליאנס פחתה ב־50% בגלל עיצומי העובדים הדורשים תוספת

הנהלת "כור": המפעל מפסיד ואינו יכול לשלם תוספות שכר

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עיצומי העובדים בחברת "אליאנס" בחדרה הביאו לירידת התפוקה של המפעל ב־50% — כך הודיעה אתמול החברה, לאחר שעובדי "אליאנס" הפסיקו לייצר מעבר לרמת התפוקה הנדרשת.

שתי סיבות לעיצומים: כל העובדים דורשים תוספת מפעליות, דרישה שההנהלה אינה מוכנה להיענות לה, והעובדים הזמניים, שהם כ־200 מכלל 1200 עובדי "אליאנס" דורשים קביעות, כיון שלהם ותק של שנים רבות.

בתגובה לדרישות אלו הודיעה ההנהלה כי המפעל מצוי בקשיים הנובעים מהמשבר העולמי בענף הצמיגים. ההנהלה הודיעה גם, כי המפעל מפסיד מיליוני דולרים מדי שנה ויעילות כח האדם והציוד בו נמוכים ועל כן אין מקום לדרישות לתוספות שכר. כן נמסר, כי השכר החודשי הממוצע ב"אליאנס" בתנאי ייצור תקינים עולה על 1000 שקל ברוטו לחודש.

הנהלת "אליאנס" ציינה גם כי היא מפעילה תוכנית השקעות רבת היקף לחידוש הציוד במפעל והבראתו מאז העברת השליטה של המפעל לידי "כור" לפני שלוש שנים ולכן דרישות העובדים לגבי תוספות שכר לא יוכלו למצוא את פתרונן המיידי. "כור" רכשה את השליטה במפעל לפני שלוש שנים כאשר המשקיע הזר בעל המפעל, החליט למכור את מניותיו ולא להמשיך ולהשקיע במפעל. העיצומים עצמם נערכים בניגוד לדעתה של מועצת הפועלים ונמשכים זה כמה חודשים — דבר המביא תסיסה גוברת והולכת במפעל.

התחדש מו"מ השכר במגזר המלונאות — הפער גדול

מאת זוהר בלומנקרנץ

המשא ומתן שהופסק בנושא השכר במגזר המלונאות, בין נציגי התאחדות המלונות להסתדרות עובדי האירוח יתחדש היום בתל־אביב. בשל המרחק הגדול בין עמדותיהם של שני הצדדים נראה כי לא יהיה מנוס מלהעביר את הנושא להכרעת ועדת המעקב שהוקמה מכח הסכם המסגרת.

הסתדרות עובדי האירוח עומדת על מלוא תביעותיה שתעריף המשכורת התחילי יהיה 480 ש"ח, ושכל תעריפי השכר יעודכנו באותו יחס, ופירוש הדבר תוספת שכר שבין 55 ל־60 אחוז; שכל שאר העובדים שלא יעלה שכרם בעידכון, בהיותו גבוה מהרמות שנקבעו, יקבלו תוספת של 15 אחוז למשכורתם.

התאחדות המלונות אינה מוכנה להיענות לדרישות אלו בטענה, כי המגזר נקלע בשנה האחרונה למשבר בשל הירידה בתנועת התיירות לישראל במיוחד מארה"ב. היא מוכנה לעדכן את השכר ההתחלתי על פי סכומי הסכם המסגרת לגבי הכנסה מינימלית, דהיינו 400 ש"ח החל מ־1 בספטמבר ו־450 ש"ח בין החודשים ינואר־מרס 87'.

כן מוכנה היא להעלות את התעריפים בין 20 ל־45 אחוז בסדר יורד, כלומר עידכון תוספת השכר הגבוהות לבעלי ההכנסות הנמוכות. לאחרים, שהם בעלי הכנסות השכר הגבוהות מהנקבע מורש, היא מוכנה לשלם תוספת כפי שנקבע בהסכם המסגרת, דהיינו 25 ש"ח כעת ועוד סכום שייקבע בין החודשים ינואר־מרס 87'.

למרות עלייה במכירות נשחק מאוד הרווח של כלל תעשיות

חלה עלייה בריווחיות "כלל סחר"

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הרווח הנקי של "כלל תעשיות" ממשיך להישחק והסתכם בחצי הראשון של השנה ב־160 אלף דולר בהשוואה לרווח של 410 אלף דולר בכל שנת 85'. נתון זה בולט במיוחד נוכח העובדה, כי במחצית שנת 85' נשחק הרווח של "כלל תעשיות" בכ־90 אחוזים בהשוואה לשנת 84'.

מ"כלל תעשיות" נמסר, כי הירידה ברווח נבעה בעיקר מהשפעות הפסדי "אודיו" ו"כלל תעשיות אלקטרוניקה". מכירות הקונצרן גדלו ב־10% אחוזים והסתכמו ב־385 מיליון דולר בהשוואה למכירות של 350 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, ולמרות ירידה של 4 אחוזים במספר העובדים.

הגידול במכירות נבע בגידול המכירות לשוק המקומי ב־16 אחוזים בעוד שהיצוא קטן ב־3 אחוזים.

"כלל תעשיות" המשיכה להגדיל את השקעותיה והן הסתכמו ב־38 מיליון דולר במחצית השנה הראשונה של השנה בהשוואה ל־35 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

תמונה מעודדת יותר מצטיירת ב"כלל סחר", שסיימה את המחצית הראשונה של השנה ברווח של מיליון דולר בהשוואה להפסד של 5.3 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

בהכנסות החטיבה נרשמה עליה מתונה והכנסותיה במחצית הראשונה של השנה הסתכמו ב־120 מיליון דולר בהשוואה להכנסות של 230 מיליון דולר בכל שנת 85.

ערך את העמוד: אוריאל ריינגולד

מוצרי בשר ועוף, תיקי עור כימיקלים — יוצאו מהפיקוח

מאת צבי זרחיה

קבוצה נוספת של מוצרי צריכה, ושל שירותים ומוצרי תעשיה תוצא בימים הקרובים מהפיקוח על המחירים. זהו השלב השמיני מאז הפעלת התוכנית הכלכלית של הוצאת ענפים מהפיקוח. ההערכה היא שההשפעה על מדד המחירים לצרכן תהיה שולית.

הפיקוח יוסר מעל תיקים וארנקים מעור, צבעונים ומשוקים; תבלינים למעט פפריקה ופלפל; מוצרי בשר ועוף מעובדים ומקפאים, למעט אלה שנקבע להם מחיר מירבי; אבקות אפיה; שקדים מקולפים; שירותי התקנה והחזקה תיקונים למערכות מיזוג אוויר וציוד למיזוג אוויר, ושירותי איתור אלחוטי.

בתחום המוצרי התעשיה יוצאו מפיקוח כימיקלים אנ־אורגניים למעט מוצרים שימשיכו להיות בפיקוח כגון כלור, חמצן, חנקן, ומימן; כימיקלים אורגניים, למעט חומצת לימון ומתאנול שימשיכו להיות בפיקוח; מוצרים פוטוגרפיים וסינמטוגרפיים למעט סרטי צילום שימשיכו להיות בפיקוח; שרפים מלאכותיים; ומוצרים מאבן גבס למעט אסבסט.

ועדת הכספים אישרה הנפקות לחברות בהיקף של 60 מ' ש"ח

"ניצלה" היעדרם של רמון וארידור שהתנגדו לאשר הנפקות לבנקים

מאת עדנה ארידור

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול לסקטור הפרטי הנפקות בשיעור 60 מיליון ש"ח.

לאחר השהיות שנמשכו יותר מחודש, אישרה אתמול הוועדה הנפקה לחברה למימון של בנק לאומי, בסכום של 15 מיליון ש"ח למימון השקעות בתעשיה וחקלאות.

למשאבים, חברה להנפקות של בנק מזרחי, אושרו הנפקות של 30 מיליון ש"ח. מחצית הסכום, 15 מיליון ש"ח, מיועדת למתן הלוואות למפעלים במסגרת התקי"ם והמחצית השניה למתן הלוואות למפעלים במסגרת קרן השומר הצעיר. אישור ההנפקות לשני הבנקים התאפשר בשל היעדרותם מהישיבה אתמול של חברי־הכנסת חיים רמון ויורם ארידור, שמנעו עד כה אישור הנפקות לבנקים, מפני שהבנקים לא מילאו את ההמלצות האישוריות של דו"ח ועדת בייסקי.

הוועדה אישרה אתמול הנפקות לחברות פרטיות, חלקן בענף הבניה, בסכום של 14.9 מיליון ש"ח. הנפקה של 2.7 מיליון ש"ח אושרה למגזר החזקות בע"מ, ובשיעור 2.2 מיליון ש"ח לזהבמין חברה לבניה והשקעות. לי.ת.מ.. מבני תעשיה ומלאכה, אושרה הנפקה של 2.5 מיליון ש"ח ולחברת צבי אקרשטיין בע"מ הנפקה של 7.5 מיליון ש"ח.

הוועדה אישרה אתמול תיקון לחוק הבנקאות, לפיו יוכל בנק להמשיך ולשלוט שנה נוספת בחברה שעיסוקה אינה בנקאות. האישור ניתן מאחר שהפרדת עסקים בנקאיים מהעסקים הלא־בנקאיים, טעונה חקיקה. מאחר שהסדר זה טרם נקבע בחקיקה מזה חמש שנים, הוחלט כי רק לאחר שייבחנו המלצות ועדת בייסקי, יידון הנושא בכללו. מסיבה זו החליטה הוועדה להאריך את הרשות לשליטה עד לסוף ספטמבר 1987.

בגלל סכסוך עבודה מתעכבת מסירה של תעודות בגרות בת"א

מאת חיים הנדוהקר

מסירת תעודות בגרות לבוגרי תיכון תל־אביביים, הממתינים לתעודות זה שנים אחדות מתעכבת, עקב סכסוך בין מזכירות בתי הספר לבין עיריית תל אביב.

הציונים, שהגיעו לאחר עיכובים ממושכים במשרד החינוך לתל אביב "נתקעו", לאחר שמזכירות בתי הספר טענו, כי הכנת התעודות כרוכה במלאכה רבה וכי הדבר אינו צריך להיות כלול בעבודתן. עיריית תל אביב טוענת כי עליהן לבצע את העבודה.

חלק מהבוגרים, להם נודע על הפרשה, זעמו ופנו בתלונות לעיריית תל אביב.

דובר העירייה, בני כהן, מסר בתגובה, כי הבעיה תיפתר בקרוב, לאחר שהצדדים הגיעו להסכם, לפיו יקבלו המזכירות תוספת תשלום בגין עבודתן זו. בכל מקרה, התעודות לא יחולקו מיד שכן קיים עומס גדול של תעודות להכין.

מוטורולה מערכות מידע תמכור ציוד לחברה בצרפת ב־2.5 מ' דולר

מאת יונתן שרמן

"מוטורולה מערכות מידע" חתמה על עיסקה למכירת 16 מעבדי רשת ו־78 צמתי תקשורת מתוחכמים עם חברת הביטוח הצרפתית "מאאף". העיסקה היא בהיקף 2.5 מיליון דולר ומהווה פריצת דרך עבור החברה.

יחודו של הציוד הנרכש הוא בכך, שכל מעבדי הרשת מחוברים זה אל זה ויוצרים ביניהם מערך תקשורתי, המאפשרת חיסכון רב בקווים ואפשרות מיתוג בין נקודה לנקודה.

המערכת שנמכרה לחברה הצרפתית היא הראשונה מסוגה שנמכרה באירופה והיא מאופיינת בכך שהיא מסוגלת לנצל בצורה מירבית כמות קווים מוגבלת.

בנק לאומי ניו יורק גייס בארה"ב 15 מיליון דולרים

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק לאומי ניו יורק, השלים בימים אלה גיוס הון ראשון השנה מחוץ לארץ, בהיקף 15 מיליון דולר, באמצעות שטרי הון. שטרי ההון נמכרו למשקיע מוסדי אחד, באמצעות חברת החתמים האחים שירסון־ליהמן. שטרי ההון יפרעו בעוד 10 שנים, והפירעון הראשון של הקרן יחל בשנת 1993.

הריבית על איגרות ההון היא קבועה, ושיעורה, על־פי ההסכם עם הגוף המשקיע, 9% בשנה. לא מכבר גייס קונצרן כור 105 מיליון דולר, בריבית של 12 אחוז לשנה.

גיוס ההון של הבנק בחו"ל נועד להגדיל את אמצעיו ההוניים, שישמשו כמקור פעילות נוסף לבנק.

בניגוד לגיוס הון של פירמות ישראליות בחו"ל, במקרה זה ההנפקה והוצאה אינם נתונות למגבלות של בנק ישראל.

גם בשנה שעברה גייס בנק לאומי הון בחו"ל: באנגליה, 10 מיליון דולר, ובשווייץ 12 מיליון פר"ש. מנהלי בנק לאומי סבורים כי נסיונם העיסקי הרב עשוי לעזור להם במציאת מקורות הון זולים בחו"ל גם עבור פירמות ישראליות, המבקשות להגדיל את הונן.

איש עסקים מארה"ב מעוניין להשקיע

מ־100,000 דולר — עד 4,000,000 דולר.

בחברה תעשייתית או מסחרית בעלת פוטנציאל יצוא לארה"ב

בהצעות מפורטות נא לכתוב לתא־דואר 16101 תל אביב 61160

סודיות מובטחת

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

השופט **עמיהוד זאבי** ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ולגילוי המצבה ביום ראשון, 28.9.86, בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין גבעת שאול, ירושלים

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ

המשפחה

במלאת חמש שנים לפטירת יקירנו

שמואל גרונדמן ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון כ"ד באלול תשמ"ו 28.9.86 בשעה 15.30 בבית העלמין בנחלת יצחק.

נפגשים ליד השער.

אלכסנדר וקלוד גרונדמן

כואבים ואבלים בהלקח מאתנו ללא עת

מנו אורן ז"ל

תנחומינו הכנים לדבורה, רונית, טלי והמשפחה

בית בוא ניסע

התאחדות תעשייני היהלומים בישראל בע"מ
ISRAEL DIAMOND MANUFACTURERS ASSOCIATION LTD.

משתתפים באבלו של המפקח על היהלומים

מר **אפרים רביב**

במות **אביו** ז"ל

ההנהלה, החברים וצוות העובדים

לעמוס,

אתך באבלך על מות

אמך ז"ל

מחבריך לעבודה בתדיראן

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

פסיה פינצ'וק ז"ל

ההלוויה התקיימה אתמול, יום חמישי, כ"א באלול תשמ"ו (25.9.86), בחיפה

המתאבלים: בעלה — יצחק
בנה וכלתה — בן ציון ומרים
בנה וכלתה — גרשון ומיה
נכדיה — נאוה, מיכל, נגה ואמיר.

במלאת שלושים לפטירתה של אמנו היקרה

בתיה בר־כוכבא (שטרן) ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ד', כ"ז אלול תשמ"ו (1.10.86) בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין בקרית שאול.

נפגשים ברחבת הכניסה. תודתנו לכל מנחמנו.

חגי בר־כוכבא
יגאל שטרן
והמשפחות

דרושה

חברת שווק

בתחום

שווק מוצרי ניקוי וחיטוי לבית ולתעשיה

לחברה תעשייתית העוסקת בייצור חומרי ניקוי וחיטוי במגוון רחב לבית ולתעשיה

דרושה חברת שווק יעילה לשווק מוצריה

הפועלת בכל חלקי הארץ

על המעוניינים לפנות בכתב לת.ד. 5113 רמת־גן מיקוד 52150 ולציין על גבי המעטפה "עבור מס' 500"

סודיות מובטחת

מפעל באזור הצפון בתחום הכימיה

בעל עודף כושר ייצור ונסיון מעוניין לבצע עבודות בקבלנות ולפי הסכמים

תחומי התמחות של המפעל:

* פרמול ואריזה של חומרי הדברה
* ייצור חומרי חיטוי וניקוי למשק הבית ולתעשיה
* ייצור מוצרים וטרינריים

על המעוניינים לפנות בכתב לת.ד. 5113 ר"ג מיקוד 52150 ולציין על המעטפה "עבור מפעל באיזור הצפון"

סודיות מובטחת

هكذا من الأصل

[illegible] من الأصل

המשטרה חוקרת מנהל מחלקה וסגנו בבילינסון בחשד שאישפזו חולים ששילמו להם על טיפולם

בעקבות תלונה של קופ"ח ★ תפסה מיסמכים בבית החולים ובקליניקות פרטיות ★ הרופאים משתפים פעולה ולא נעצרו ★ ד"ר רם ישי: בבדיקה שערכתי, גיליתי ש־85% אחוז מהמאושפזים במחלקה מסוימת אושפזו לאחר ביקור פרטי אצל מנהל המחלקה, לא נלחמים די ברפואה השחורה

(ע). אנשי היחידה הארצית לחקירות הונאה פשטו אתמול על אחת המחלקות בבית החולים בילינסון בפתח תקוה, בעקבות חקירה המתנהלת במשטרה נגד מנהל אחת המחלקות בבית החולים וסגנו.

התלונה הוגשה למשטרה ע"י הנהלת קופת חולים שטענה, כי מנהל אחת המחלקות בבית החולים וסגנו העדיפו במסגרת עבודתם הרשמית בבית החולים חולים פרטיים אשר שילמו להם כספים עבור הטיפול.

התלונה הוגשה לאחר שהנהלת קופת חולים קיבלה מימצאי בדיקה של מבקר המדינה שבדק את בית החולים בילינסון.

חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה ביקרו בימים האחרונים בבית החולים ובמרפאות הפרטיות של שני הרופאים. הם תפסו מסמכים רבים, הדרושים להם לצורך החקירה והחלו לחקור את השניים.

נמסר, כי שני הרופאים משתפים פעולה באופן מלא עם החוקרים, ולכן הם לא יעצרו.

לא נלחמים ברפואה השחורה

יו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר רם ישי, ביקר אתמול את קופת החולים הכללית ומשרד הבריאות על שאינם עושים די כדי למנוע את תופעת הרפואה השחורה. "הם השלימו עימה או עודדו אותה ונוהגים בהתבוששות למנמי התופעה שאינה חריגה". ד"ר רם ישי אמר זאת לכתבת עתי"ם, בתגובה לפשיטת המשטרה אתמול.

ד"ר ישי אמר, כי "בפועל קורה מצב מוזר, שהמערכת הציבורית מסבסדת את המערכת הפרטית ובכך קשה לפתור את הבעיה, קיימת התבוששות ובריחה".

הוא ציין, כי נפגש עם שר הבריאות מרדכי גור וראשי קופת החולים, אך בפועל לא נעשה דבר.

הצמרת איננה ערה

לדעתו, ניתן לפתור את הבעיה ע"י הקמת יחידות מחוץ לבית החולים, אך קרובות למרכזים הרפואיים, כאשר ניתן יהיה להשתמש בציוד רב העומד ללא שימוש בשעות אחר הצהרים והערב.

יו"ר ההסתדרות הרפואית אמר, כי צמרת המדינה איננה ערה למצב בבתי החולים ולתופעת הרפואה השחורה. "מאחר והם אינם עומדים בפרוזדורים עם קטטר ובמקרה הטוב נוסעים לחו"ל ומנצלים קשרים אישיים" — אמר ד"ר ישי.

"כאשר אני אישית בדקתי, מצאתי באחת ממחלקות האשפוז ש־85 אחוז מהמאושפזים הגיעו למחלקה דרך הפרקטיקה הפרטית של מנהל המחלקה" סעק.

שחל: אין בעיית זיהום

זהר בלומנקרנץ מוסר "הארץ" בבת־ים: שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, מתח אתמול ביקורת חריפה על ראש עיריית תל־אביב שלמה להט בנושא הפעלתה של תחנת רידינג ג' ואמר: "התשובות שקיבלתי מציץ (בנושא זה) היו מדהימות. אני יודע, כי זה פופולרי להתבטא בזכות איכות הסביבה. לא אתן לציץ להתחלק איתי בנושא זה, גם לא בנושא בן מאיר. לאיש אין מונופול על הנושא".

בתשובה לשאלת סופר "הארץ", בתום דברים שנשא אתמול במפגש "פורום בת־ים", במה לסיקור בעיות חברה משק וממשל שנערך במגדלי "הים התיכון", אמר שחל, כי משרדו מתחייב לבצע "כל מה שיוטל עליו" על ידי כל גורם אובייקטיבי דוגמת הטכניון, אוניברסיטת תל־אביב או משרד הבריאות. לדבריו, אין מדובר בבעיית זיהום אויר, כיוון שגו לא קיימת הפעלת טורבינות גז.

אילת עוברת במוצ"ש לשעון החורף

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

העיר אילת תחזור במוצאי שבת, בחצות, לעבוד על פי שעון חורף ובכך תתאים את עצמה לכלל תושבי מדינת ישראל.

באילת הוחלט לפני כמה שבועות להמשיך ולעבוד על פי שעון קיץ גם לאחר שבשאר אזורי הארץ הוחזר השעון אחורנית. אבל בימים האחרונים היתה פניה לעיריה מצד רבני העיר שביקשו להחזיר את השעון לאחור בגלל זמני אמירת סליחות.

הנהלת העיריה בשיתוף עם התאחדות בתי המלון ומועצת הפועלים הוליטו פה אחד על מעבר לשעון ישראל הכללי.

מגיע לי עונש שלא הבאתי את מלבסקי לבית החולים, אבל זה לא היה רצח

טענה חוה יערי בעדותה הנרגשת בבית המשפט

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית המשפט

ביום השני לחקירתה של חוה יערי על ידי סניגורתה, עו"ד ד"ר עדנה קפלן, היתה הנאשמת נרגשת הרבה ביחס להתנהגותה ביום העדות הקודם. היא הדגישה את תלותה בחברתה לשעבר, אביבה גרנות, וסיפרה, כי היתה מוכנה ללדת עבורה ולמסור לידיה את התינוק. מיד לאחר ההתבטאות זו פרצה יערי בבכי. רגע זה היווה עבור נשיאת בית המשפט המחוזי בתל־אביב הגה אבנור הזדמנות נאותה להודיע, בשעה 10.45 בבוקר, על הפסקה במשפט. המשפט יתחדש בשישה באוקטובר אז תיחקר יערי חקירה נגדית על־ידי סניגורה של גרנות עו"ד נתן קנת ואחר כך על־ידי התובעת עו"ד פנינה דבורין.

הסניגורית ניתבה את שאלותיה ליערי למה שקרה בתוך תל־ברוך. יערי הדגישה כי לא היה לה מערוך מעץ באותו לילה היא לא לבשה חבון וסיפור המערוך הוא המצאה של אביבה. "מה", אמרה יערי, "אתה נוסע במכונית עם מערוך?".

יערי טענה כי המנוחה נגבה מחשבונה 25 אלף דולר. באותו לילה, סיפרה הנאשמת, היתה גרנות זקוקה לכסף כדי להחזיר למלווה בריבית והיא, ללא הרף, איימה על חייה של המנוחה שתחזיר את הכספים ליערי. "אמרתי לאביבה", סיפרה יערי, "בגמרה על 25 אלף הדולר רק שתעזוב את מלבסקי". עוד סיפרה יערי, כי אמרה לגרנות שהיא מוכנה להישאר בתוך תל־ברוך ולעבוד בו עבור אביבה רק שזו (גרנות) תעזוב את התיירות.

על נסיבות מותה של מלבסקי אמרה יערי, כי גרנות תקפה את מלבסקי בתוך המכונית, ולפתע ראתה שהמושב הקדמי לידה, בו ישבה מלבסקי היה ריק, וגרנות נפלה־קפצה לפתע מהמכונית ונפלה על סלע. לפני כן הזהירה אותה יערי לא לקפוץ מהמכונית מפני שהאזור הוא חשוך ומסוכן. יערי הורה ואמרה כי גרנות אמרה לה שהמנוחה מתה ולכן לא הסיעה אותה לבית החולים. "מאותו רגע שגרנות אמרה לי כי מלבסקי מתה, גרנות תפסה פיקוד", אמרה הנאשמת. עוד סיפרה יערי כי שקלה לסור לתחנת המשטרה ברחוב דיזנגוף, אך לבסוף לא עשתה כן, כי אביבה איימה עליה לא לפנות למשטרה. לדבריה, הוליכה את הגוויה מפני שכך אמרה לה גרנות. לאחר המקרה, במשך עשרה חודשים עד למעצרה, העידה הנאשמת, היא היתה עוד יותר תלויה בגרנות. לדבריה, על כך שהשאירה את המנוחה בצדי הדרך מגיע לה עונש, אבל זה איננו רצח.

דבורין נגד יערי

באחת הפעמים שחוה יערי פרצה בבכי, העירה לעברה התובעת, עו"ד פנינה דבורין, משהו כמו "אולי שידשם בפר־ ושוקל כי שומעים בכי אבל לא רואים דמעות". הערות של התובעת לעבר הנאשמת לא פסקו. התובעת, היושבת סמוך לדוכן העדים העידה־מילמלה לעבר המנוחה שלה "שהיא (יערי) שקרנית". אז פנתה חוה יערי לשופטת הגה אבנור ואמרה לו שבמשך כל עדותה מעירה התובעת שהיא (יערי) שקרנית. הסניגור עו"ד דרור מקרין קם ואמר לשופטת שבנוסף להתבטאויותיה של התובעת, היא עושה העוויות כלפיה וצחוק לגלגני. אם הערה משקרת, אמר מקרין, זה מתפקידו של בית המשפט לקבוע. השופטת אבנור ביקשה שלא להעיר הערות מהסוג הזה.

שוחרר בערבות מנהל החשבונות בתל שבע שהואשם בגניבה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בית המשפט המחוזי בבאר־שבע שחרר אתמול ממעצרו את מנהל החשבונות של המועצה המקומית תל־שבע, אשר הואשם בגניבה מכספי המועצה. בכתב האישום נאמר, כי הנאשם, עלי שחיטה (25) עבר בחברת גרנות בהנהלת החשבונות העסק מטעמה במועצת תל־שבע כמנהל החשבונות.

בית המשפט נעתר אתמול לבקשת עורך דינו, בהסכמת התביעה, לא לעצור את הנאשם עד תום ההליכים נגדו והוא שוחרר בערבות של 6,000 שקל עד תחילת משפטו.

בעל חנות נרצח בתל אביב כנראה על רקע סכסוך כספי

נעצר החשוד ברצח — בעל חנות אף הוא

(ע). בעל בית מלאכה לקונפקציה ברחוב עמק יזרעאל בתל אביב, אברהם קלנדרוב בן 42 מגבעתיים, נרצח אתמול לפנות ערב בירית אקדח. הוא הובל לבית חולים איכילוב ומת שם. החשוד בנסיון ההתנקשות, גבר בן 34, אף הוא בעל חנות קונפקציה, נלכד על ידי המשטרה. הרקע הוא כנראה סיכסוך כספי.

אתמול לפנות ערב הופיע החשוד בחנותו של קלנדרוב השוכנת בקומה השניה של בית מלאכה ברחוב עמק יזרעאל 6 בתל אביב. הוא היה לבוש מדי צבא ותוך כדי שיחה התפתח עימות מילולי בינו ובין קלנדרוב. שני פועלים שהיו במקום סיפרו כי החשוד שלף אקדח מכיסו וירה לעבר אברהם קלנדרוב יריה בודדת.

הפועלים נמלטו מיד להזעיק עזרה ועוברים ושבים ששמעו את היריה מסרו למשטרה כי בני עזובה נלקחו לבניין באותו רגע. המשטרה שיגרה למקום כוחות גדולים של בלשי תחנת השכונות שהקיפו את הבניין, התקלו בחשוד שיצא מהחנות עם אקדחו וניסה להמלט מן המקום. הבלשים עם אנשי משמר הגבול שהגיעו למקום הצליחו להשתלט על החשוד, פרקוהו מנשקו והוא הועבר למעצר.

מאסר על תנאי וקנס למפגין שפגע בשוטר בהפגנת "היכל"

מאת עמנת אמתי
סופרת "הארץ" בפתח תקוה

שלושה חודשי מאסר על תנאי וקנס של אלף שקלים הושתו אתמול על תושב פתח תקוה שתקף שוטר במהלך הפגנת ליל שבת מול קולנוע "היכל".

יעקב כש, חזן בבית הכנסת הגדול בפתח תקוה ובעל תפקיד בכיר בבנק המזרחי, הואשם בתקיפת שוטר. המקרה אירע בלילה שבין השלושים במאי לראשון ביוני. המשטרה שנכחה במקום פיזרה את המפגינים. צוות צילום משטרתי ליווה את האירוע כולו, כולל את פיזור ההפגנה. כש הואשם כי במהלך פיזור ההפגנה פגע בצלם המשטרתי, מרדכי מרזין, במכה ליד אוזנו השמאלית. האירוע תועד על ידי צוות צלמי המשטרה, כולל נפילת המצלמה. הסרט הוקרן בבית המשפט.

כש טען, כי מה שעשה בא ממניעים אידיאולוגיים. השופט טימן קבע, כי יש חשיבות ציבורית בהרתעת מתקיפי שוטרים. כן קבע השופט, כי כל פעם שמובא אדם מתחבורה לדין הוא משלם עבור כולם.

הערב תתקיים בפתח קולנוע "היכל" משמרת מחאה של חברי הוועד הציבורי לשמירת השבת במחאה על הפעלת קולנוע "היכל" בלילות שבת.

הוגש כתב אישום נגד גאזי חקק על יבוא קילו הרואין

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

אתמול הוגש כתב אישום נגד המסוחר גאזי חקק (51) המואשם ביבוא של יותר מקילוגרם הרואין מאמסטרדם לישראל. הדיון בבקשת התביעה לעצור את חקק עד לתום ההליכים נדחה לבקשת הסניגור, עו"ד שמואל צנג, שביקש ללמוד את הראיות שבתיק.

התובעת, עו"ד שרה רותן, טוענת בכתב האישום, כי חקק שהה ביוני יולי 1985 באמסטרדם וקשר קשר עם רפאל גרסטל, יהושע פז, מאיר שרעבי ואליהו איטח לייבא את הסם.

לביצוע הקשר ולקידומו, נאמר בכתב האישום, פגש גרסטל את מרים זגל והציעו לה לנסוע לאמסטרדם ולקבל מחקק את הסם ולהביאו לישראל. באמסטרדם, טוענת התובעת, נפגשה הנאשמת עם חקק. מאחר שמסירת הסם התעכבה, סירבה זגל להמתין באמסטרדם, כפי שנתבקשה על־ידיו. ב־4.7.85 חזרה הנאשמת לישראל, נטען בכתב האישום, וחקק המשיך "במגעים עם יותר שתפיע" לתאם מפגש נוסף עם זגל.

בתאריך 18.7.85 הגיעה זגל לאמסטרדם בשנית ונפגשה בחקק — טוענת עו"ד רותן — וזה הסיע אותה לביתו של אברהים אוסף, אשר מסר לידיה הירואין במשקל של 1103.2 גרם. ב־19.7.85, נאמר בכתב האישום, הגיעה מרים זגל לשדה התעופה בן־גוריון כשהסם נמצא בכליה. זגל נידונה בגין פרשה זו לשבע שנות מאסר בפועל.

המשטרה מקווה לסיים בקרוב את חקירת החשוד באונס בר"ג

מאת ראובן שפירא

במשטרת תל אביב מקווים לסיים בתוך כשבועיים את החקירה בפרשיות האונס המיוחסות לחשוד שנעצר לפני כחודש בעקבות האונס של הצעירה בת ה־17 מרמת גן, שנאנסה בחצר בבניין מועצת הפועלים.

החשוד, שמעצרו הוארך כבר כמה פעמים בבית משפט השלום באסורה לפרסום, מכחיש קשר לאונס הצעירה מרמת גן, אך המשטרה סבורה כי הוא ביצע את האונס, לפי התאור שנתנה הנאנסת ולפי מימצאים שונים שבידי החוקרים.

החשוד נעצר על ידי סיור משטרתי בעת שהציץ לתוך דירתה של צעירה המתגוררת לבד בקומת קרקע. לאחר חקירה רצופה של משטרה כשלושה שבועות החל בסוף השבוע שעבר החשוד לשתף פעולה עם החוקרים ולפי הידוע קשר עצמו לכמה מקרי אונס שאירעו בשנתיים האחרונות באזור צפון תל אביב שלא פוענחו עד היום.

המשטרה בודקת עתה את הקשר גם למקרי אונס ונסיונות לאונס שיוחסו לחשודים אחרים. כמו כן בודקים החוקרים תיקים ישנים של מקרי אונס ברמת גן ובתל אביב שהיו בשנים האחרונות ולא פוענחו עד כה.

אף כי החשוד משתף פעולה עם החוקרים הוא הצביע על מקומות שבהם ביצע מעשי אונס, מתייחסים החוקרים בזהירות לדבריו ומנסים למצוא ראיות בלתי תלויות על הקשר שלו למקרים האלה. בתחילת השבוע הוארך מעצרו של החשוד פעם נוספת ב־11 ימים.

466 דו"חות תנועה במיבצע משטרתי באשקלון ואשדוד

מאת איתן רבין

466 דוחות תנועה הכוללים מהירות מופרזת, אי־שמירה על הימין, אי־עצירה במעבר חציה, אי־ציות לתמרורים נרשמו באזור אשקלון ואשדוד. המבצע הקיף את כל הכבישים המסוכנים במקומות אלו.

דובר מרחב לכיש פקד יעקב מור־יוסף מסר, כי במבצע השתתפו 76 שוטרים וקצינים ובמהלך המבצע הורדו 10 כלי רכב מהכביש. עוד הוא מסר, כי הפעם התמקדה המשטרה על הסברה והגינות תאורנות הדרכים.

פרותיו של עובד בית העלמין בצפת היו רועות בין הקברים

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

עובד אחראי בבית העלמין בצפת שתפקידו היה לנקות את שטח בית העלמין, נהג להכניס את פרותיו לתוך בית העלמין בשעות הלילה ובמשך תקופה ארוכה לא הבינו אנשי המועצה הדתית בצפת כיצד חודרות הפרות מבעד לגדרות המקיפות את בית העלמין.

רוחמים כהן, מזכיר המועצה הדתית בצפת נדהם בחודשים האחרונים, כאשר הגיעו אליו תלונות ששטח בית העלמין מחולל על־ידי גללים של בהמות וכי הצמחיה הרבה נאכלת על־ידי בהמות. הפתעתם נבעה מכך שבית העלמין מוקף גדר והשער נעול בלילה ואף מעסיקה אדם שתפקידו לשמור על ניקיון המקום.

באחד הבקרים הגיע כהן לבית העלמין ומה גדולה היתה הפתעתו, כאשר הבחין בפרות המטיילות בין הקברים. וטרינר שהגיע למקום הרדים את אחת הפרות ועל פי המספר הטבוע על רגלה של הפרה התברר כי בעל הפרות הוא — אותו אדם שתפקידו בין השאר לטפח את הצמחיה בבית הקברות. האיש נחקר ופוטר מעבודתו.

אסירים משתלמים במכונאות רכב

מאת טרית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

30 אסירים מבית הכלא בעתלית, שנותרו להם שמונה חודשי שהיה בכלא, משתתפים בפרויקט חדש, המשותף למשרד העבודה והרווחה, שירות בתי הסוהר ואיגוד המוסכים בחיפה והצפון. במסגרת זו יועסקו האסירים החל מיום א' במשך ארבעה ימים בשבוע ברכישת ידע מעשי במקצועות חשמלאות ומכונאות רכב במוסכים. במשך היומיים הנותרים ילמדו בקורסים תיאורטיים את המקצוע בין כותלי הכלא.

מיקי חלפון, מנהל כלא עתלית אמר, כי מדובר באסירים שמצפים להופעה בפני ועדת השחרורים, כדי לזכות בקיצור שליש מתקופת מאסרם. לדבריו הם עברו מיון קפדני על ידי ועדות המודיעין והביטחון של שירות בתי הסוהר לפני שנמצאו כשרים לצאת לעבודות חוץ.

ערך את העמוד: אוריאל ויינבלד

שוקולד שמיינהרד בע"ם
רח' שונצינו 4, ת.ד. 26250, טל. 334985, ת"א 61261
מברכים את כל הקרובים והידידים
והבאים אתם בקשרי מסחר
בשנה טובה ומתוקה וחתימה טובה

נאות הככר
הרצאות לקראת טיולינו בסוכות
ביום ב' 29.9.86 בבית ציוני אמריקה בת"א
טורקיה בשעה 20.00
המרצה: פרופ' א. הוכברג
אמנות בספרד בשעה 21.00
המרצה: דר' אליקים ירון
הקהל הרחב מוזמן — הכניסה חופשית

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
מזמינה את הציבור
לפעול עימנו יחד לחיזוק זיקת עמנו ונאמנותו למורשת היהודית
על פי עקרונות המוסר האישי והחברתי של היהדות
יהדות מתקדמת בישראל

"הישן יתחדש והחדש יתקדש" — חידוש אינו שלילת העבר. חידוש — פירושו התמודדות. רק גישה פתוחה ויוצרת אל המורשת היהודית. גישה אשר מעריכה אך גם מבקרת, הלומדת ומשמרת אך גם בוררת ומעשירה. תנהה אותנו אל המיזוג הדרוש בין שורשי העבר וצרכי ההווה והעתיד.

תפילות הימים הנוראים תשמ"ז תתקיימנה במקומות הבאים:

ירושלים — קהילת "הר־אל", רח' שמואל הנגיד 16, טלפון: 02-223841
בל"ש רנה קסן, רמות אשכול — לפרטים: 02-223841, 02-820297
היבו־יוניון־קולג' — רח' דוד המלך 13, טל' 02-232444
נ.ס.ס.י. — רח' שמואל הנגיד 16, טל' 02-246195
תפילות למצעירים ותתקיימנה במועדון הסטודנטים "בהיבו יוניון קולג'" — לפרטים: גב' סוזן טל' 02-232444
קהילת "כל הנשמה" — רח' יששכר 3 בטבעס, לפרטים: הרב ויינרקלנג, טל' 02-668026
חיפה — קהילת "אור חדש", התפילות תתקיימנה באולם שבינר, רח' הספורט, מרכז הכרמל, לפרטים: מזכיר הקהילה, רח' מגידו 6, טל' 04-383925; אף מוכנות גרבר, מרכז הכרמל
קהילת "אהל אברהם", מרכז חינוך "לאוי באק", רח' אורפה ,מרכז הכרמל, טל' 04-331080
נהריה — קהילת "אמונת שלום", בית ויצ"ו, רח' המייסדים 7, לפרטים: מר שפיר, טל' 04-926017

נצרת עילית — קהילת "הרצל", רח' הגבעה 308/4, לפרטים: ד"ר אמסקר, טל' 065-72059
קרית טבעון — "קהילה חדשה", בית ההסתדרות, רח' האלונים, לפרטים: מר שביט, טל' 04-932369
נתניה — קהילת "מבקשי", מכון פיננסדוס, רח' אוסישקין 17, לפרטים: מר סונדרס, טל' 053-23169
רמת גן — קהילת "אמנות תמונה", רח' זבוטינסקי 57, טל' 03-734658
ראשון לציון — קהילת "אחוות ישראל", רח' שלי הורדוס 22, לפרטים: מר איתן, טל' 03-993598
קרית אונו — קהילת "ברית שלום", מתנ"ס, רחובות הבטחון, רח' צה"ל קיראנו, לפרטים: מר כהן, טל' 03-344015
באר שבע — קהילת "אהל דוד", ככר קפלן 10 (מינת באולפן 85), שכונה א', לפרטים: גב' סקיון, טל' 057-77239

רמות אביב — קהילת "רמות אביב", רח' לויטן 5, נווה אביבים, לפרטים: מר כהן, טל' 03-411520
רמות השרון — קהילת "דרכי נועם", אולם "אודי", ביה"ס המקיף מח מנן, לפרטים: מר כהן, טל' 03-474894
תל־אביב — קהילת "קדם", רח' קרליבך 20, טל' 03-257621, 03-410985
חולון — קהילת "יחד", ביה"ס ע"ש סירקין, רח' רמז 13, לפרטים: מר גבות, טל' 03-889804
רעננה — "קהילת רעננה", אולם נמרות, טל' 052-26060
קיבוץ לוטן — ד.נ. חבל אילות, טל' 059-72065
קיבוץ יהל — ד.נ. חבל אילות, טל' 059-74220
מצפה הר חלוץ — מרכז הגליל, טל' 04-925270
תנועת הנוער — "צופי תלם" — התקיימנה תפילות לצעירים, לפרטים נא לפנות אל משרדי "צופי תלם", טל' 02-721631, 03-321160

לפרטים נוספים: משרדי התנועה, רח' המלך דוד 13 ירושלים 02-234748 02-232444

ברכת התנועה בישראל, האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת ו"ארצה" שלוחה לכל בית ישראל שנת שלום ואחוה

השנה אנו תיירים בישראל
מלון וושינגטון ★★★★ טבריה,
מברך את קהל לקוחותיו ואת כל עם ישראל בשנה טובה ומבורכת.
110 חדרים משוארים מזוג אויר מלא.
לרגל החגים מציע מלון וושינגטון 2 חבילות נופש לראש השנה.
חבילה ראשונה: 3 לילות 4 ימים חצי פנסיון (ארוחות בוקר וארוחות ערב)
אפשרות אחת: החל מיום חמישי 2/10/86 עד מוצאי החג 5/10/86.
אפשרות שניה: החל מיום שישי 3/10/86 עד יום שני 6/10/86.
המחיר 180 ש"ח לאדם בחדר זוגי
120 ש"ח לילד בחדר ההורים
חבילה שניה: 2 לילות 3 ימים, החל מיום שישי 3/10/86 עד יום ראשון 5/10/86 במחיר 130 ש"ח לאדם בחדר זוגי. 90 ש"ח לילד בחדר ההורים.
תינוק בגיל עד שנתיים — חינם.
המחירים אינם כוללים מע"מ. מטבח כשר. מאבלים משובחים. שירות אוריב על כל יום אירוח המלון מעניק לפי בחירה אחת מההצעות:
1. רחצה בחוף מסודר 2. שייט בכנרת 3. כניסה לחמת גדר 4. כניסה לחוות העיבה
להזמנות 067-91861

משרד המשפטים — יד הרב נסים
סמינריון חג הסוכות
השלום, ישראל ואומות העולם
הגות, יהדות ומשפט
הסמינריון יתקיים בימים ראשון-שני, א'-ב' דחוה"מ סוכות תשמ"ז (19–20.10.86), במלון רמדה רנסנס, ירושלים (ללא לינה).
המרצים: פרופ' יעקב בלידשטיין, עו"ד מאיר גבאי, הרב יהודה גרשוני, הרב שאר ישוב כהן, הרב יעקב מדן, ד"ר מרדכי ניסן, ד"ר יואל פלודסהיים, הרב יהושע צוקרמן, הרב פרופ' נחום רבינוביץ, פרופ' נחום רקובר, ד"ר אליאב שוחטמן, הרב מאיר שלזינגר, הרב אברהם שרמן.
פרטים והרשמה: יד הרב נסים, רח' ז'בוטינסקי 44, ירושלים 92182 (טל' 02-633789)

בית הספר להורים מכון אדלר
בין הנושאים הנלמדים:
★ הבנת התפתחות הילד ★ שפור יחסי הגומלין במשפחה
★ הדרכה בהתמודדות נכונה עם בעיות התנהגות של ילדים בתקופתנו.
● קבוצה לסבתות וסבים, להעשרת היחסים עם ילדיהם ונכדיהם.
● העשרת הקשר הבינזוגי - 10 מפגשים, למסיימי בי"ס להורים
כמו כן מספר רב של קורסים והשתלמות במדרשה ע"ש דרייקורס.
מודיע על פתיחת הרשמה לשנת הלימודים תשמ"ז בכל רחבי הארץ
פרטים והרשמה: בת"א מכון אדלר, שנקין 60, טל' 614071, 612007; חולון: 03-612007; ירושלים: 02-524228; נתניה: 053-25047; רעננה: ע"י מועצת הפועלים 052-25281; נס ציונה: ע"י המועצה המקומית מח' החינוך 08-470283; פתח תקוה: ע"י נעמת 915938; אשדוד: מתנ"ס עוזיאל 055-31554
מוכר ע"י משרד החינוך לגמול השתלמות וקרן השתלמויות

מטבחים דיור 2000
מול הדר כל החדש, חדרי שינה, סלונים, מזנונים, פ. אוכל, מרכז הקניה, צומת ק. אתא, טל' 04-720720
מכון אדריכלי ועיצוב פנים

ישר לביתך אוכל ביתי ארופאי
גם דיאטטי
למשפחות וליחידים
תפריט מיוחד לחגים
03-9226870 ברוקינגר
גם קייטרינג
★ אינדיבידואלי ★

הצמר נשית מאוד
פגם האופנה מקיבוץ צרעה
בואי להתחדש
בדגמי סתיו-חורף 86/87
בחנות המפעל
• שמלות • חולצות • חצאיות • מכנסיים בסגנון מקורי וייחודי.
חנות המפעל בקיבוץ צרעה (ליד בית שמש ומערת הנטיפים)
פתוחה 7 ימים בשבוע 10:00 - 16:00
יום ו' 10:00 - 12:00
אנו מכבדים כרטיסי ישראכרט וויזה.
טל. 02-918237
פגם אופנה נשית מאד

לארכיטקטים, ליצרני עבודות אלומיניום ולרכזי בנייה
עידן חדש בענף האלומיניום
קומפלט + הדרכה + מידע
הכל תחת גג אחד
1 קומפלט — קיימים במחסן - פרופילים, אביזרים, אטמים, מבלסים, קטלוגים ותצוגת דגמים בבתי המסחר המורשים למכירת פרופילי קליל.
2 הדרכה — קליל הקימה 4 מרכזים לייעוץ טכני והדרכה - תצוגה במקום, אפשרות לייצור דגם, חופשי - ללא תשלום. הביקור בתיאום מראש.
איזור המרכז: ארפל בע"מ, טל. 03-805320 | איזור ירושלים: אלמיר בע"מ, טל: 02-854468 | איזור הדרום: רותל בע"מ, 057-73124 | איזור הצפון: קליל תעשיות בע"מ, טל: 04-710957
3 מידע — קטלוגים הכוללים שרטוטי הרכבה, פרופילים, אביזרים, אטמים ומבלסים ניתן לקבל במפעלנו, במרכזי ההדרכה ובבתי המסחר המורשים למכירת פרופילי קליל.
מוצר איכות נוסף של קליל
חלון הזזה • חלון כיס*
דגמים קלים מפרופילים משותפים
החלונות עמדו בבדיקות התאמה של מכון התקנים הישראלי לדרישות ת"י 1068 "חלונות אלומיניום".
סימן הזיהוי הבלעדי של פרופילי קליל ≡ 3 פסים.
*חלון כיס 1620 נוסף לדגמים בעלי המוניטין: 1660, 1661, 1662
הזזה 3-2 נתיבים • קליל 1920 | כיס • קליל 1620
קליל פרופילי אלומיניום
קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210 קרית מוצקין 26114 ■ טל: 700424, 710957 (04) ■ טלקס 471537 KLIL IL

הארץ

הלוח הארצי

הארץ חדשות

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

דירות

וילות ובתים

4 חדרים ויותר

3–3.5 חדרים

2–2.5 חדרים

1–1.5 חדרים

דירות בשכ"ה

ביקוש דירות

דירות ברמ"פ

דירות להחלפה

דירות מרוהטות

ביקוש וילות

קבלנים מציעים

מכוניות

וולבו

אודי

אופל

אופנועים

אוטוביאנקי

אלפא

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

מלבס

מזדה

לנציה

מוריס

מסחריות

מרצדס

סובארו

סוסיתא

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

סימקה

פולקסוואגן

פורד

פז'ו

פיאט

רנו

ביקוש רכב

הצעות עבודה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הכוח הארצי

הארץ חדשות

ירושלים
המשך

MAGEN DAVID ADOM IN ISRAEL
מגן דוד אדום בישראל

חובש/ת קרבי / כללי/ת
מגן דוד אדום קורא לך להצטרף לצוות החובשים בתפקידים רבי אתגר

חובש / נהג אמבולנס
בסניפים: קרית שמונה, צפת, בית־שאן עפולה, מגדל העמק, נצרת, רחובות ראשל"צ, תל־אביב, נתניה, נתיבות אופקים, באר־שבע

חובש / עובד מוקד
בסניפים: קרית שמונה, צפת, בית־שאן עפולה, מגדל העמק, נצרת, נתיבות אופקים, ת"א וגוש דן
הכישורים הנדרשים:
- רשיון נהיגה סוג ב' 4־5 שנים או סוג ג' 3 שנים (לא מתייחס לעובדי מוקד)
- פרופיל רפואי 72 לפחות, לאחר שירות צבאי מלא
- המתאימים יועסקו במשמרות לאחר שיוכשרו בקורסים מתאימים ע"י מד"א
- למתאימים שיועסקו במד"א תקופת ההכשרה תיחשב כתקופת עבודה

נא לפנות טלפונית לסניפי מד"א הקרוב למגוריך או למרכז מד"א מח' כ"א טל: 03-336222

למכון לאופטיקה
בסניף פתח־תקוה
רופא עיניים
למשרה חלקית/מלאת
ת.ד. 77 פתח־תקוה מיקוד 46100

ש. שבת שרותים בע"מ
האגף למשאבי אנוש
סניף אשדוד
לאזור ביטחוני באזור אשדוד
דרושים
מאבטחים
דרישות: ★ פרופיל 82. ★ השכלה תיכונית.
★ ללא עבר פלילי. ★ עדיפות ליוצאי יחידות שדה.
לפנות אישית עם פנקס מילואים + 2 תמונות + ת.ז.
לסניף ש. שבת ברח' שפירא 104, טל: 055-54444-5
מתחת לעיריה, מפלס תחתון

לבית הילדים נווה גלים
דרושה לחצי משרה
עובדת סוציאלית
נא לפנות 055-31551 לשאול זיו
לבית הילדים נווה הרואה באשקלון
דרוש
פסיכולוג
לחצי משרה עם נסיון חינוכי או קליני
נא לפנות 051-26432 למישאל

בורדו
Bordeaux
למפעלנו בירושלים
דרושים
1. מנהל אחזקה
בעל נסיון באחזקת מכונות תפירה
2. מכונאי מכונות תפירה
בעל רקע במכניקה עדינה
תאו מכשירן
תנאים טובים • 5 ימי עבודה בשבוע
טל' 02-534283/4

המוכשרים להצליח
אם אתה בוטח בעצמך ויכול להוכיח שאתה מסוגל להצליח ולעבור את המיון הקפדני,
יש לך הזדמנות להצטרף
לקורס המקצועי של מגדל
ללמוד ביטוח חיים וגם ביטוח כללי
לעמוד במבחני רישוי מתמחה של משרד האוצר. להתמחות כסוכן ביטוח במגדל
ליהנות מהכנסה חודשית הולמת
מסיום הקורס.
והעיקר – להצליח ולהגיע לעצמאות.
טלפן לליאורה: טל. 02-228441
מגדל חברה לביטוח בע"מ
דבר אחד בטוח.

שיש "סיון" – שיש ומוצריו, קרית ארבע
דרוש/ה סגן/ית לשווק ולמכירות
למפעלנו הממוקם בקרית ארבע
והמשווק את מוצריו בארץ ובעולם.
כישורים נדרשים:
עדיפות לאדריכל או מעצב פנים, הכרת שטח הבניה, אדריכלות וקבלנים, מגורים באזור המרכז, בעל רכב פרטי, נסיון קודם במכירות.
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 2 מיקוד 9100 קרית־ארבע

דרושים
מוצרי חשמל
מחשבים
שיעורים פרטיים
שידוכים ויחידים
מכונות כביסה
מערכת סטריאו
מקררים
מכירות
מערכות קול
קיט ונופש
ציוד בנין
צילום
קורסים
בריאות
נגרים
דואר
או.אר.אס.
ביקוש עבודה
תבר
עסקים
הלוואות
תעיות
גני ילדים
חימום והסקה
בית אבות
רפוי והדרכה
מבני תעשיה
מגרשים
מחסנים
השקעות
מעודים
אולמות
שירותים
כלי נגינה
מלונות
כלי נגינה
מציעים למכירה
תנורי אפיה
שידוכים
הדרכות
עבודת פרק
עזרות ומטפלות
חוגים
צילום
קונים
קורת גג
קייטנות
שונות
לוח קיר
אפויים
האזנה וציתות
בעלי חיים
וידאו

הכוח הארצי — כאן דרום — אזור הדרום

מבני תעשיה
מגרשים
משקים
חקלאות
בריאות
שידוכים
הדרכות
מכירות
עסקים
דירות
וילות ובתים
4 חדרים ויותר
3.5 – 3 חדרים
שכירות
ביקוש דירות
מכוניות
אוטוביאנקי
אופל
ב.מ.וו.
דייהטסו
סובארו
סוסיטא
סיאט
סיטרואן
פולקסוואגן
פורד
פיאט
פיג'ו
רנו
מרקורים
אופנועים
אוזות
גזירה ותפירה
חשמל ואלקטרוניקה
נגרים
עוזרות ומטפלות
פקידים/ות
ביקוש עבודה
אולמות
הצעות עבודה

לשותפות פעילה / למכירה
מפעל גדול לרהיטים
בהזדמנות נדירה
ובתנאים נוחים.
ההשקעה הדרושה
100,000 דולר לפחות.
רציניים בלבד יפנו
לטלפון: 02-539662
ובבית: 02-761205

לחקר ימים ואגמים לישראל בע"מ
דרוש/ה
ביולוג/ית
בעל תואר ראשון לגדול בעלי חיים ימיים.
נא לפנות בכתב ת.ד. 8030 חיפה 31080

הכוח הארצי

הארץ חדשות

קונים זהב
ויהלומים גדולים
יהודה הלוי 143 ת"א
ZAMLER
טל. 03-235924

הכוח הארצי העיר צומת השרון
תל אביב גוש דן והשרון

דירות

"דירות שגיא" 03-788531, 7517074

● 3 חדרים, 5, ומבואות, במגדל השמש, רחוב זבה "שירה" 03-479406 142641113

● "דמשק" קבלת מודעות לעיתונים סלמה 113 ת"א 03-371622 140027184

● בהרצליה בלתי חוזרות 2 דירות בערב ובאר־שבע. 057-955175 180907224

וילות ובתים

● בנוה וילה משופצת, 4, מגרש 550 מ"ר, 400,000 דולר 03-471596 142806044

● בהרצליה — קוטג' מפואר, 5 חדרים + מרתף ועליית גג 170440013 03-655074

פרויקט אורנים
חברת קבלנות לבנין
03-471433, 052-34441
● בכיסופים קוטג' מפואר 330/273
● בשכון דן, קוטג' בודד ודו־משפחתי בתכנון ובבניה
● ברמות צהלה ווייסבורג, קוטגים מפוארים

גמל נכסים והשקעות

פטל נכסים
450270 451319

● 4 שקטה עקיות, בבנין יפה, ע"ע, בסביבות כיכר דיזנגוף.
● 3.5 קד + מעלית + חניה, בסביבות עד הפעל (110,000)
● 4, ק"ע + תרבה השקעות + חניה, בסביבות, הצפונית (100,000)
● בצפון ת"א — מספר הצעות לקוטגים, מיד שניתן

חינם !! חינם !!
ב"מידע דירות" 03-246242

426293-7
המרכז הישראלי לדירה

קבלנים מציעים

246242
236314

משכנתאות

תל אביב

זמרים/ות
באולפן מסקול
תקבל הקלטה

שאול נייבר
נכסים והשקעות

אזור השרון

1—1.5 חדרים

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

4 חדרים ויותר

חולון בתים

● קבלת מודעות ללוח בחולון. תשלום בישראכרט ויזה 848146 142059113

גוש דן

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

דירות מרוהטות

ראשל"צ

נתניה

שכ"ח

דירות ברמ"פ

בקשו דירות

מכוניות

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אאודי

בנק טפחות
קח משכנתא היום
וקבל נוח שנה נוח יום

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הכוח האמצעי הארץ חדשות

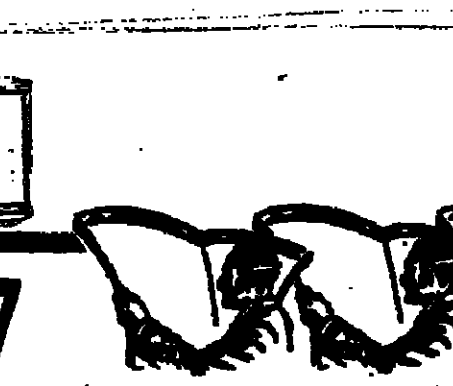

ת"א גוש דן והשרון

המשך

● אסקונה 1983 אוטומטית ראשונה. 648653 בעבודה 316529 בבית 20143208א

אינוצנטי

אלפא רומאו

אמריקאיות

ב.מ.וו.

ג'יפים

דופין

דייהטסו

וולוו

מלבוס

סיאט

לנציה

מיני מיינור

מרצדס

נ.ס.או.

סובארו

סימקה־קרייזלר

פולקסוואגן

סוזוקי

סוסיתא

פורד

סיטרואן

פיאט

פיג'ו

רנו

מזדה

מיצובישי

מסחריות

משאיות

טרקטורים

קרוואנים

אופנועים

ביקוש רכב

הצעות עבודה

מתמטיקה

מורכז הלמידה

● פיזיקה ● כימיה ● אנגלית ● לשון ועוד...

שעורים פרטיים בבית או במכון. כל המקצועות והרמות

מעסיק

הדרך החסכונית והיעילה לאיוש עובדים במ.ד.א.ל. חברת הנגב

03-374178 טל.

בוא איתנו לקיבוץ

דרוש כורכר

תמורת חפירה או עבודות שונות

03-321388

03-317190

ל"קליניק" שירות ניקיון לבית הלקוח דרושים/ות

עובדים/ות

בתנאים מעולים

03-229779

ל"ריקמת שיפרה" דרושות

תופרות

לזיג־זג

לעבודה קבועה

בתנאים נוחים

טל. 835484

אחיות

גזירה ותפירה

דפוס

הנהלת חשבונות

חרטים/מסגרים

חשמל

הלוח הארצי

הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון

המשך

חדש בארץ!

קלסר פלסטיק במחיר קלסר קרטון

יצור מקומי בשיטה אירופאית (תוצרת "שורק")

המחיר המומלץ 1.80 ש"ח + מע"מ

להשיג בחנויות

גאמא, הרצל 30 נתניה.

יטאי רח' השלום שיכון ג' ב"ש

קרביץ, ויצמן 23, גבעתיים

רונית, בית הפועלים, רחובות

הנייר, רח' תרמ"ד 16, ראשל"צ

פביאן, ברנר 2, רעננה

רובין, הרצל 65, נהריה

גרפיק, השקדים 4, קרית ביאליק

גרפיק, הנביאים 20, חיפה

יעיל, העצמאות 36, חדרה

לשרטט, רח' החשמונאים 91, ת"א

הלוואות

גינון

מציעים למכירה

מחלקה לריצוף שיש וקרמיקה

עמית

עזה 29, טל 669201

שטיינר

עבודות שיפוצים וצבע

665544

מבצע לחגים!

מקבלים כל מיני עבודות צבע טמבורטקס ושיפוצים במחירים עממיים באחריות!

להתקשר:

03-660253

03-651833

pelrom

נכסים (מלרון)

רח' בן שפרוט 19 תל-אביב 62968

TEL: 03-264625

חדש!!!

לבעלי מגרשים/משפצים בשיטת ריכוז בניה

30% חיסכון עד

מבני תעשיה

מגרשים

מחסנים

אולמות

חנויות

לחברה מבוססת בענף ההנעלה דרושה חנות למכירת נעלים במרכז פ"ת אפשרות על בסיס שותפות

03-654602 לדוב

משרדים

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

עסקים

תווך זוהר

להשכרה/מכירה, אולמות לתעשיה בכל הגדלים

פועלים/ות

פקידים/ות

שליחים/ות

בתי אבות

שרטטים וגרפיקאים

עובדי סעד

שומרות ומטפלות

מחסנאים

נערים

נהגים

ספרים/ות

עובדי מתכת

מכונאים / הנדסאים

יהלומים

מוכרים/ות

מזכירות

סוכנים/ות

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הארצי הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

בריאות ויד המלה

שיפוצים

הלבשה והנעלה

צביעה סיוד ושיפוצים
באחריות ע"י עוסק מורשה • הנחות לקראת החגים
052-559306 ,052-82368

מיסוים

מערכת סטריאו

עמית
תיכנון וביצוע שיפוצי פנים
אשראי לשלושה חודשים
עזה 29, טל' 669201

שירותים

ניקוי ופוליש

מוצרי חשמל

חיטוי והדברה

עפעו וקיים

צילום

הקלאות

ריפוי והזיה

רוצים לקנות

מזגני אויר

חיות בית

וידאו

ציפוי אמבטיות

חימום והסקה

מיסוים

שיעור

בדוק

בתזוק

כלי נגינה

רהיטים

מושב

בסנתרים
מבחר פסנתרים
גרמניים ואנגלים
בתשלומים נוחים
"מרכז הפסנתרים"
אבן גבירול 48
03-263544
03-265842

שידוכים

עלון "קשר"
עלון הפנויים/יות מס' 1 בישראל
• מחיר השיחות למחזיקי כרטיס חבר 50 ש"ח בלבד
• כרטיס חבר ניתן לרכוש תמורת תשלום חד פעמי של 50 ש"ח
אין צורך להתחייב מראש לתשלום
רק טלפן הזמן!
העלונים נשלחים בתעטפות סגורות ללא תו זיהוי השולח
03-733994
04-446023
כ-4500 פנויים/ות, שני משרדים, צוות מקצועי ומיומן, 10 שנות נסיון. והחשוב מכל כ-50 פנויים/ות מציגים עצמם החודש בעלון "קשר" במודעות מפורטות מאוד (50% עם טלפונים) מחכים לקשר איתך.

הברוות

קח

קח-תן חצי חינם

מקרר

מכונות כביסה

תנורי אפיה

מכונות תפירה

טלויזיות

מדיחי כלים

תן

מסע

סידות

ספר

קורס לצילום
ע"י צלם מקצועי
בסטודיו מודרני
הדרכה אישית
מספר מקומות מוגבל
טל. 03-474470 בערב

לתושבי אשדוד בלבד
באם הנך
צעיר/ה ודינמי/ת
נכון לעבודה קשה ומעוניינת בשרותים
גדולים בצידה - פנה אלינו עוד היום
טל: 055-57920
הדרכה וייעוץ במקום חינם. הבטחה לפרנסה

נצא לאכול

איטלקיות
● התפריט האיטלקי המשובח ביותר במסעדת ריצ'י הנשקפת אל הים. רחוב הרברט סמואל 78.

בוכריות
● חדש ויחיד, "להדרושפירה", לאוהבי מאכלים בוכריים מבית אמא, רושפה, קסקוני, גושגיג'ה, פלוב. בתוכל 15 מאכלי הבוכרה ברמת-גן. אפשר להזמין ולקחת הביתה. 7515305.

בלקניות
● אלדאורי, מסעדה מקסימה. ארוחה בסגנון בלקני מורחי. ומר בכל ערב שישי. נורדאו 5 הרצליה ב'. 052-78850

בתייקפה
● הקפה ארום, פיצות ועוגות ומגוון של מאכלי חלב. כיכר אתריע רמת-גן. טלפון: 722400

גלידריות
● הבלון, רשת מסעדות הגלידה היפות ביותר בארץ. בואו אל הבלון ותהנו מקרנבל של גלידות העשויות מחומרים טבעיים ועכשיו הבלון גם בבן יהודה 163, בהרצליה פיתוח המרכזי בתניה.
● מגליטוס מבחר גלידות בטעם נפלא ומקורי מחומרים טבעיים, מגליטוס ריבת חלב. באבן גבירול 19, פתוח תמיד.

דגים ומאכלי ים
● ארוחה נהדרת על שפת הכנרת, במסעדת הדגים המפורסמת. קיבוץ עין-גב. מסעדת עין-גב לשירותכם עד שש בערב, בימי ו' עד שלוש.

חלביות צמחוניות
● בלנצי - רשת מסעדות הבלנצ'ס המוכות בארץ, מבחר מרהים של בלנצ'ס, סלטים, מרקים, גלידות, עוגות וקוקטלים בלנצי - צוהלה דרך הרצליה 158, טל: 491747
● בלנצי מגמר - דיזנגוף סנטר ע"י קולנוע לב. טל: 203310
● נשלי בלינצים מסעדה חלבית כשרה בלב דיזנגוף אוירה נעימה ומאכלים מעולים. הכניסה משעה 4 ר"ב פתוח עד חצות.
● בעמורה מבחר מטעמי חלב הדבש כשר למהדרין: מנות דגים, פסטות, בלינצ'ס, סלטים, גבינות ועוגות. פתוח 21-6. עמרה אלנבי 54.

טיבעוניות
● בטבעוניה של בתיה ביקרתו? שפע מאכלים צמחוניים ביתיים, מרקים, פשטידות ודגים. כשר. בן-יהודה 50. טלפון 246750.

יהודיות
● בקיטון, מטבח יהודי ביתי תפריט מגוון. רח' דיזנגוף 145 ת"א. טלפון: 03-233679.

ישראלי מקורי
● מסעדת פנורמה ממעדני המטבח הישראלי המזרחי והכשר. בניהולו של השף אורי גוטמן תמצא במסעדת "פנורמה" ברחוב הירקון 105 ת"א. להזמנות צלצל: 238913
● ממגשים מסעדה השייכת לסוג המשובח. התפריט מורחי וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. בממגשים אלם שיועד לארועים מכל הסוגים. במפגשים תהיה אמיתית. רחוב אהרון קציר תל-השומר. טלפון: 769427.
● במסעדת תבנות בנת שלמה, תפריט מגוון במחירים סבירים. בשרים על האש, דגים, ומיני סלטים. הגוף מרחיב. פתוח עד חצות. 063-99806.
● "לה ולי" מעדני גריל האוח כשר בהשגחת הרבנות. אלל 61 התקוה "לה ולי" 372439.
● בממגשו ויצמן מבחר של סלטים וממולאים, בשרים על האש בארוחות משובחות. 457026, ויצמן 78.
● אכול עד שתישבע במפגש התעשייניים מבחר של ארוחות מלאות + שתיה ב-7 שקלים. הבנאי 5 אזור התעשייה חולון. 5591962

ים-תיכוניות
● בפונדק הצדיידים, רחוב סידקין 4 גבעתיים, מאכלי ציד ואסקלת פחמים, התפריט מיוחד והאוירה מקסימה. טלפון 728200.
● מסעדת השמינה מסעדת הפנינה הנושקת לים, מציעה תפריט מגוון ויין חינם. נוף מרהיב ברכבל תחתון, בתגלים, חיפה.
● במצרית מסעדה ים תיכונית הידועה במסורת ממולאים ובמעדני הבשר והדגים. חויה לאניני טעם. "כפרית" - דרך בן צבי 70, ת"א 822979

מזרחיות
● אצל עבאס, מבחר מאכלים מזרחיים: סלטים, ממולאים, בשרים ודגים על האש. דרך בן צבי 35 - יפו. 821392.
● בנוסח אוזהאליפום כדאי לאכול במסעדת הזלמי המתחדשת. התפריט מזרחי וגם אירופאי, שפודים ממולאים וסוגי סלט במחיר סביר. בהנהלת נביל 063-52050.
● הגיעו אורחים מחו"ל? יש יום הולדת? הילדים רוצים לאכול בחוץ? לאן לפונדק שאול כמובן.
עם אוכל תימני מזרחי במיזוג אויר מלא. פונדק שאול כשר, כרם התימנים אלישיב 11 תל-אביב. מתקבלות הזמנות בטלפונים: 653303, 657619

● בוא ליאל האצ'י אבו-וואלד. מסעדה מזרחית, בשר ודגים על האש, מחירים עממיים: הרב קוק, תחנת 10 הרצליה 052-550164.

סטקיות
● "בשובך" הכי הכי בעיר, סלטים וממולאים ובשר על האש הכניסה מדרך השלום 24. טלפון 336509.
"במסעדה שלנו" תמצאו מבחר של סלטים דגים, עוף בגריל, במגוון של רטבים. אזור התעשייה חולון 5560210.

פאב-מסעדה
● סקוש פאב הרצליה ע"י תחנת סבביאש מארח עד השעות הקטנות. תפריט עשיר, אבן אודה. 052-557599
● בבר האדום ערבי ג'אז, תפריט מגוון בימי ד' ג'ים סיישן ועטליה פניאל. דיזנגוף 213. 243450
● במוקי פאב מסעדה, בשרים ודגים מעשנים מומחיותנו חזה ושוק אווז המוכים שבעיר. בן יהודה 231 טלפון: 451629

צרפתיות
● לה-מרינה, באוירה מיוחדת מול הנמל, אוכל צרפתי מעולה, מחירים עממיים. כיכר קדומים 8 יפו העתיקה פתוח: 18.30-24.00 טל: 813898
● "השאטובה", סטייקים, דגים ומאכלים, כבד אווז במבחר רטבים צרפתיים. ירמיהו 12. טלפון 448729

רומניות
● במפגש ישראל סטקיה ומסולאים ברמה אחרת במחיר עממי השווה לכל נפש. לארועים מיוחדים עד 60 איש. גם בשבת. דרך פתח-תקוה 78 ת"א.

תימניות
● ברגילה II מסעדה תימנית המוכה שבעיר מציעה תפריט במחירים נוחים. פתוח שבעה ימים בשבוע עד לשעות הבוקר. השירות מהיר ואדיב. מסמוך היפה שבעיר. רחוב רוד המלך 1. טלפון: 263330.
● בואו להנות מאוירה מזרחית ותפריט תימני עד לשעות הבוקר בברגילה III, גיתון, מלאוות וטוני מריק תימני. רחוב פרישמן 10. טלפון: 223479.

מועדון מסעדה
● בפנטסיה. תבנית בינלאומית מאתנה באוירה יוונית אמיתית. רחוב המלאכה 30 באזור התעשייה חולון. טל: 800500.

תפריט מגוון
● אבל כפי יכולתך במסעדת האמפרי הרצליה פיתוח. ביום שלישי ערב איטלקי בימי רביעי וחמישי ערבי דגים, בליל שבת ספרדייבם, במוצאי שבת ערב שפודים. לילדים ארוחות מיוחדות. 052-77404.

פיצריות
סוגי פיצה שונים ומאכלים איטלקיים על טהרת החלב, פיצה דומינו רחוב המאספים 4 תל-אביב. מול בית אליהו, פתוח בל השבוע עד 24.00 ובמוצ"ש.

ערוך ע"י מודפון 38 38 38 טל.

הלוח הארצי

הארץ חדשות

הלוח הבטוח
הלוח הארצי — חיפה והצפון

דירות

וילות ובתים

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

5 חדרים ויותר

4—4.5 חדרים

1—1.5 חדרים

בניה קולקטיבית

ביקוש דירות

קבלנים

הזדמנות טובה

דמ"פ

קריות

וילות ובתים

5 חדרים ויותר

4—4.5 חדרים

דירות בשכ"ח

גליל

וילות ובתים

דירות בשכ"ח

נצרת

דירות למכירה

עסקים

מגרשים

משרדים

חנויות ועסקים

מבני תעשיה

שיפוצים

הצעות עבודה

ביקוש עבודה

שזרות ומטפלות

חוגים

בריאות

מתעמלים

רהיטים

טלוויזיות

תנורי אפיה

מקרר

יד שניה

עתיקות

מכירות

מכוניות

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אלפא רומאו

אמריקאיות

דייהטסו

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הארצי | הארץ חדשות

חיפה והצפון
המשך

וולוו
● באוטומט 1985 השלכית אוטומט' קית + מזגן + הגה כוח 7,500 ק"מ טל' 534456.
● 144, 74, אוטומטי + מזגן + סייס 9000 ש"ח 672224 בעבודה 727075 בבית.
● וולו סטיישן אוטומטי 1971 7000 ש"ח 04-352852.
● וולו 244, דיזל, 1982 אוטומטית, מזגן, הגה כוח חלונות חשמל 70,000 ק"מ עבודה בורכא 04-247088.
● וולו ג'י.אל. 244, 79, (2000) אוטומטי במצב מצוין 22000 שקל לרציניים בלבד 04-234826.
● רנו

ווקסהול
● ויוה 73 1300 במצב מכני טוב 04719587.

סובארו
● 1300 84 21.000 ק"מ מצב מצוין + תוספות 755247.
● 81 1300 שליכית 50.000 ק"מ מצב מצוין 734880, 724843 ובה.
● 13 יד ראשונה 1984 על הכביש ינואר 85 + תוספות 703517.
● 13 דיזל 1986 מזגן, אזעקה כחדשה 27.000 ש"ח 706420.
● מכונית סטיישן 1979 1600 שניה 04-516584 ובערב 04-380092.
● מכונית 1978 1600 אוטומטי במצב מצוין 75.000 ק"מ 241528.
● דיזל, 83, 1300, 40.000 ק"מ מגאלי כחול, נוירה + תוספות 04-230040.
● מכונית 1300, 83, ראשונה, 65.000 ק"מ מגאלי, סייס, בעלה 04-212673.
● 13, קופה, 1986, מגאלי + מזגן במצב חדש 6000 ק"מ 04-448485.
● מכונית 1600 1981 יד שלישית 70.000 ק"מ מנוע מחודש 759617-04.
● מכונית 1300/5 1982 + סטט + היטל + אזעקה במצב מצוין 953922-04.
● מכונית 1300 1985 ראשונה + סטט 56.000 מעולה + רדיו טייפ 04-574348.
● 16, 1981 דיזל, מגאלי כחול + מזגן טל. 667065, 559224.
● 13, מוף 1982, ראשונה, 54.000 סטט, רדיו טייפ + תוספות, מצויינת 252829.
● חייבת להימכר מיני בוס 600 1981 במצב מצוין סטט לשנה 61.000 כדאי לראות 710391.
● 13 דיזל 1984 ראשונה כחדשה במשרד 709924 בבית 989735.
● 1985 סטיישן 1600 + מזגן + זכות לסטיישן 1986 1800 אוטומטית 04-704644.
● 1300 1982 68.000 ק"מ במצב טוב + מערכת 710565 04 מיום שישי.
● למכירה סובארו 1977 4 דלתות ד"ר אל 1400 טל 842533.
● 83 13 ראשונה 45.000 כחדשה + סטט מצב מצוין 247551 666116.
● מכונית סובארו 1986 חדש אפס ק"מ אפשרות לאשראי 641473 253968 04.
● מכונית 79 1600 סטיישן 525515 04.
● 1300/83 יד ראשונה כסף מגאלי שמורה היטב 712311.
● מכונית סובארו 1980 פחחות וצבע במצב מצוין אפשרות תשלומים 443487 (62).
● 74 1400 4 דלתות במצב מעולה צבע גג חדש 751252.
● 1300, מגאלי, 40.000 ק"מ מצויינת + סטט, יד שניה 247898 04524944 (62).
● מכונית סטיישן 79 + סטט + צבע חדש, אפשרות להחלפה 573545 04538642 (62).
● מכונית 1600 דיזל 83 שניה מצויינת + תוספות 43006 06543809 (62).
● מכונית דיזל (75) 1400 מנוע 79 + מכונית צבע חדש גיר חדשים 917796.
● מכונית 1600 סטיישן 1983 צבע מטאלי מצב מצוין 06571305 (62).
● מכונית 1400 1979 סטט 8 חדשים רשיון 72796 065 (62).

סימקה
● מזדה 83 מצב מצוין 27.000 ק"מ יד ראשונה 04-556280 063-71075 (62).
● ג'י.אם.אי. מגלאס סימ מיק 1983, יד ראשונה, שיוית, 41.000 ק"מ, מצב מצויין (אפשרות בתשלום מיים) 04-320461.
● למכירה סימקה ויה סופר 1982 יד ראשונה במצב מצוין 04728760.
● פאלם 84 יד ראשונה, במצב מצויין, 47.000 ק"מ 246019 04 (62).
● ויה 8/84 1124 יד ראשונה 16.000 ק"מ 248552 04.
● ג'י.אם. אי מלאס סימקה 1982 במצב מצוין מנוע מחודש 709095 (62).
● ויה 1124/83, ראשונה, מעולה, תוספות 243311 04.
● ויה 85 מצב מצוין 27.000 ק"מ יד ראשונה 04 536280 065 71875 (62).

פולקסווגן
● חיפושית 1982 1974 במצב מצויין סטט לשנה, צבע חדש רדידיוים 6100 ש"ח 725974.
● דרבי 1981 31.000 ק"מ שניה מצב מצויין מחירון + 10% 724352.
● טנדר 74 יד שניה + ארגזל + צבע מחודש סטט לשנה 756847.
● חיפושית 71 1300 מצב מכני חיצוני מעולה + רדיו 04-706544.
● ג'טה דיזל, מעלי 1983, ראשונה 46.000 ק"מ, מעולה 04-228833 04-667689.
● חייבת להמכר טנדר סטיישן 73 + סטט לשנה במצב מצוין 710591 (95).
● חיפושית 73 1200 קלצ' מיקסים ובבימים חדשים 444254.
● חיפושית 69 מנוע משופץ מצב מכני מצוין טל. 451069 (62).
● מכונת פולקסווגן אסוף לחיפה והצפון ברחוב יפו 180 טל. 04-534587/8 כמיקה דגמי 1987 פרטיות ומסחריות. אפשרות להלוואה עד 60% משער המכונית. מבצע אביזרים לקונה מכונית חדשה בסקום.
● דרבי 1100, 1980, סטט שנה יד שניה 9.500 ש"ח 04-304812.
● טנדר סטיישן 1982 יד ראשונה במצב מצוין מחיר מחירון 254749 (62).
● חיפושית 66 מנוע 1300 במצב טוב בהזדמנות 04720774.
● טנדר 1979 סטיישן מצב מעולה יד שניה 228790 04.
● ג'טה, 82, 1300, 55.000 ק"מ מצב מצויין יד שניה 334035 04 (91).
● למכירה טנדר סטיישן 86 כחדשה טלפון בבית 572707 ובעבודה 574538.
● חיפושית 1978 1300 מעולה + דיזה 82 בד טנבו משלם מציאה בנגדל העמק 43406 065 (62).
● חיפושית 1972 1300 יחמובה מצב מכני מצויין + סטט 931711 935078 (91) 04.

פורד
● קורטינה 1600 אל 1982 יד שניה אוטומטי מזגן 75.000 04-727450.
● פורד טרנזיט 84 במצב טוב 04-986633 (62).
● אסקורט 1300, 1982, יד ראשונה 35.000 ק"מ כחדשה 065-70535 (62).
● פורד סיירה 1983 900 ראשונה 48000 ק"מ במצב מעולה 226749 04.
● פיאסטה 1984 מתקפרת 37000 ק"מ במצב מצוין טל. 672944.

● אוריקה 82 יד ראשונה מצב טוב מאד 56000 ק"מ 715046 04.
● פורד גרנדה אוטומטית 83, שנת 1976 674412.
● קורטינה 1600 אוטומטית 1978 (מחשבה לטנפה) מכני מעולה 575545, 538642.
● אוריקה 1983, 5 דלתות, 68.000 ק"מ, בהזדמנות אפשרות לתשלומים עד 36 חודש 04-520461 בשעות העבודה.
● אסקורט 1100 71 4 דלתות סטט לשנה 912544.
● אסקורט לייס 1983, 5, מנוע אם, ראשונה + חום מות 34.000 ק"מ 753887 04 228135 (62).
● פיאסטה, 85, 957, ראשונה, רדיו טייפ סטט לשנה + היטל 10.000 ק"מ 18.000 ש"ח 536856 04 (91).
● פיאסטה 1100, 1984, 25.500 ק"מ 17.000 ש"ח 531185 מתגרים.
● פיאסטה מתולר 1100 1985 ק"מ + סטט מצויינת 13.000 538889 04.
● פורד פיאסטה 79, אחרי אימול, במצב טוב טל' 535561.
● קורטינה 1300 1982 מגאלי מצויינת בעבודה 067 30963 בבית 96634 067 (62).
● פורד אסקורט 74/1300 אחרי איזול 823464.
● אסקורט 80 ג'י.אל. 1600 אוטומטי, 1983 + מזגן ראשונה 332456 04, 911566 04.
● למכירה אסקורט 83 ג'י.אל. 1600, 77, גיר רגיל, יד שניה 389914 04.
● אסקורט 82 1300 יחפורה ומכונית 256832 04 570509 04 (62).
● אסקורט ב.ב.ר. 8413 במצב מעולה עם תוספות 91215 065 92148 065 (62).
● אסקורט 1975, 4 דלתות, 1100, בהזדמנות מכני טוב לא כשבת 04-913111.
● פיאסטה אס 1983 28,500 ק"מ סמורה להפליא מטריאה סלפון 244903.
● פורד אסקורט 1100 + 4 דלתות יקיפה + צבעים + מערכת אזעקות להחלפה במנוע בשלה 04-385338.
● אסקורט 1975, 4 דלתות, 1100 בהזדמנות מכני טוב לא בשבת 04-913111.

פיאט
● 127/2 1979 70.000 ק"מ מצב מצויין סטט לתגר שנה 788228 (21).
● 127/2 1979 70.000 ק"מ מצב מצויין סטט לתגר שנה 783228.
● פיאט ריתמו באבה 1983, ראשונה 21.000 ק"מ + סטט + רדיו טייפ כחלי מחירון 04-235519 (62).
● פיאט ריתמו 1300 אוטומטית 32.000 ק"מ + מזגן + רדיו טייפ 04-703770.
● 153, 79, 52.000 ק"מ סטט מרץ מכני טוב 04-228480 (62).
● רגאטה 70, 1986 יד ראשונה, מגאלי + טייס + תוספות כחדשה 911516.
● פיאט 127/3, 1981, שניה סטט תגר שנה מצויינת 550069.
● 127/3 1982 יד ראשונה 40.000 ק"מ שמורה + סטט 572415.
● פיאט 127, 84 ראשונה מצב מצויין סטט + הקיפה 925796, 920231.
● פונדה 84, 5, ג'י. אל, ראשונה, מצויינת 34.000 סטט בפנקינו 04-534439.
● פיאט 127 סטיישן 1977 רדיאלים מצב טוב + סטט ורדיו 4.800 ש"ח. טל' 04-294464.
● מעולה 127 82 47 עבודה 248555 בבית 669585 לא בשבת (62).
● פיאט 127, 1050, 1985 סטט לשנה + רדיו, נמרות 714807 732608.
● פיאט דלתה 1300, 1984 סטט + אופטום + מזגן מהממרה כחדשה 04-387708.
● פיאט טנדר 80, 73.000 ק"מ 9000 ש"ח טלפון 702271 (62).
● פיאט 126 83 יד ראשונה 55.000 ק"מ במצב מצויין 04705556 (62).
● ויסוה 1983 22.000 ק"מ יד ראשונה במצב מעולה + סטט 256407.
● למכירה פיאט 124 סטיישן שנת 75 912828 04.
● 124 סטיישן 1975 מצב מכני מצויין 707643.

פיז'ו
● 79 ג'יאל סטט לשנה 85.600 ק"מ יד ראשונה 04-722241.

● למכירה, להחלפה במסחרית מבג 604 1979 עבודה 732095 בית 712457.
● 505/79 שניה 79.000 ק"מ 9600 ש"ח 711848, 709764 לא בשבת.
● 505 אס אר שנת 80 אוטומט חלונות חשמליים הגה כח מזגן אדר גיגל במצב טוב בית 718542 משרד 722554 לא בשבת.
● 305 מר 1300 305 מרל 82 סטט לשנה רינוד + תוספת מצב מצויין 241288 ק"מ 64.000.
● 305, סטיישן 1984, מצויינת, ראשונה אפשרות הלוואה 43.000 ק"מ 04-228840.
● 104, 1124 1981 ראשונה 73,000 ק"מ מכלל, מצויינת 5.900 5 354601 04.
● 204 71 ללא מנוע + 2 תיבות הי לבים בעבודה 720186.
● 504 אל 1978 אוטומטית 83000 קמ + תיבה תוספת גוירה 708256 04.
● 305 1981 ראשונה שרמית 70.000 + מזגן + מערכת סטריאו + סטט 04 933489.
● 305 סטיישן 85, ראשונה, ימולצה + מזגן + תוספת, 210517, עבודה 640101 (62).
● מבג 104 מרל 74 שמורה טלפון 978043.
● מבג 504 אוטומטי ג'יאר 1981 טל 73161 065 (62).

רנו
● רנו 12, 1980, יד שניה, במצב מצויין 523135 לא בשבת.
● 9 טינבי 1982 38.000 ק"מ ראשונה, סטט 9 חודשים 04-254285.
● רנו 5 שנת 1975 במצב טוב + סטט לשנה 04-708940.
● 5, 86, סמבה, 1250, 5 דלתות, 5 הילוכים + מזגן + תוספת 04-257202.
● 9, 1400, 1983, סטט במצב מצוין כחלי, 34.000 ק"מ 04-242686.
● 14 1982 יד ראשונה 72000 קמ + רדיו 759602 04.
● רנו 5 1983 יד ראשונה 45000 קמ במצב מהדר 705828 04.
● רנו 5/5 1983 1100 27.000 ק"מ במצב מצויין 730510.
● 11 ג'י. טי. אס. 1984 יד ראשונה סטט לשנה כחדשה 36.000 718999.
● 4 74 אחרי תגר אבטול מכני טוב (לא בשבת) 04951362.
● רנו 6 טי.אל. 1974 סטט מגרוד בערב. מחיר מחירון 04824605.
● רנו 5 מרל 83 5 דלתות יד ראשונה 96337 067 93194 (62).
● רנו 5, 1975, במצב טוב + תוספת 04534441.
● 9 1983 אוטומטי 1400 יד ראשונה חלונות חשמליים, 242186-534856.
● רנו 4, 1975 אחרי אבטול מכני מצויין מחירון 382751 382945 (62).
● רנו 4, 76 אחרי אבטול ובצבע סטט לשנה 04-722953 04-728600.

מנודים
● מבג 404 73 עם ארגז סגור במצב מצויין 713970, 716985.
● מכונית 82 1600 כולל ארגז רשיון למוסעים יד ראשונה 669916 בבית 521139 בעבודה.
● סובארו מבג 504 1983 ראשונה מצב מצויין 04-894482 לא כשבת (62).
● פולקסוואגן הגל קבינה 28 במצב מצויין 80.000 22,000 ש"ח כללי. בית 718542 משרד 722554 לא בשבת.
● מבג 404 1971 סטט 8 חודשים מצב מכני טוב 713890 (62).
● טנדר מבג 504 1982 + ארגז 84.000 ק"מ 708358, 702985.
● למכירה, להחלפה טנדר סובארו 1979 + סטט עבודה 782095 בית 712457.
● 1100, 1980, שלישית, 86.000 מצב מכני חיצוני מצויין 381490 04381362.
● טנדר מבג שנת 1977 + ארגז, במצב מצויין, טלפון 668115.
● מסחרית ב"י 9 1983 ראשונה מבוקשים לגיל בהיתר אשחנאו 988285 הכ"ל בחיה 511979 (95).
● מבג 404 1975 מצב מצויין סטט אוטומל 380466 04644114.

מסחריות
● טנדר מבג 504 1981 מזגן + צבר גיס חדשים מכני מעולה 04-644288 הבית 04-246262.

● בהזדמנות פולקסוואגן אלבן, מחנה שנת ינואר 1977 טל' 04-709983 בערב (91).
● פורים 1982, סטט ל"נו חודשים 61.000 ק"מ יד שניה 04-338090 לא בשבת, שבת.
● טרנזיט 74 במצב טוב סטט לשנה 823056 781672 048 (62).

משאיות
● לרגל חיסול ליילנד ציזמן 71 סטט שנה 212781 211993 04.
● מק. 600 79 דבל אפשרות למקום עבודה 54558 065 73075 065 (62).
● משאית פרגוס 85 313 במצב מצויין 732153 780586.

אופנועים
● הונדה 68 במצב מכני חיצוני מצויין 04-383761, 05-722761 להתשייר זמנה.
● ג'ילרה 50, 1978 כחולה מצב מכני חיצוני מעולה 04-527798.
● מוטו-גוזי 250 במצב מצויין שנת 1980 טל' 04-387779.

איתור רכב גנוב
● "שירותי יהודה" שרות למנויים, בכל המוזים, מוכרה חדש. המשוטר הב' בחיה 713770, 713759, 711979, 731514.

ב"ס לנהיגה
● בתבצע לימוד נהיגה בתנאים נוחים בכל הימים קורס תיאוריה חורגל במכני הבטה והסתכלות בגווני מוסף לזרר 783989 בערב.

לסניפנו ברחובות ואשדוד
דרושים
★ ★ למחלקה המשרדית:
★ מזכירה בכירה
עב'/אנגי' רצוי גרמנית + הדפסה
★ מעבדות תמלילים -
רצוי על D C F
★ כתבניות עב'/אנגי'
★ קלדניות.
תנאים סוציאליים טובים, שכר הולם
השעות הארוחות
בדבר פרטים נוספים לפנות לסניפנו
ברחובות הרצל 187 בפסני יול' 455904 08
אשדוד רוגוזין 8 טל' 33644-055
12 שנות עבודה ונסיון לרשותך
דנאל
בעמ
החברה לשירותי כח-אדם
תל-אביב, באר-שבע, ירושלים, רחובות, אשדוד

מתבקשים/ות מועמדים/ות
לניהל סוכנות הדואר
בקרית הטכניון
על המועמדים לפנות למנהל
מחוז חיפה, משרד התקשורת
בנין שקמונה שד' פלי"ם 19
חיפה. טל': 640894-04
עד ליום 3.10.86

SUBARU
למוסך המרכזי סובארו בהרצליה
דרושים
★ מכונאים
★ פחחים
לאחר שירות צבאי.
מתאימים יפנו
אישית למוסך או לטל: 540325-052.

רק לוח העיר מכסה את כל האזור שמעניין אותך
ובמחיר הרבה יותר זול

כי רק מודעה שמתפרסמת בעתון העיר מגיעה:
גם לקוראי ידיעות
גם לקוראי מעריב
גם לקוראי חדשות
גם לקוראי הארץ
מבצע
ב-42 ש"ח פרסם עד שתמכור!
כל מודעה בלוח העיר מתפרסמת שוב ושוב עד שתמכור - אפילו חודש בעתון העיר ובעתונים: הארץ, חדשות, תצומת השרון.
לוח העיר
מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4, ת"א טל. 371261-03 ובכל משרדי הפרסום.

תזמורת מכבי-אש ת"א-יפו
מחפשת
נגנים בכלי נשיפה
שיצטרפו לשורותיה
המעוניינים יפנו למכבי-אש ת"א,
רח' בזל 35, טל: 546222.
לקצין המנהלה - אלקיים מיכאל

ישנם אנשים שמדברים על כסף
וישנם אנשים שעושים כסף.
אנחנו עושים כסף
חיפאי/ת
אם אתה שייך לאלה שעושים
ולא רק מדברים
מקומך איתנו
אם הינך בעל כושר ביטוי ובעל יוזמה
מעל גיל 25 אנשי השיווק שלנו יקלטו אותך
בצלצול הטלפון הראשון שלך אלינו.
לקביעת ראיון אישי נא להתקשר מיום א' 387351-04
בשעות 09.00-15.00 ובשעות הערב 385125 לציפי

מוסך סהר
דרושים
★ בוחני רישוי ★ מכונאים מעולים
055-35678-7

דרושים
לאו.אר.אס חיפה
ORS שירותי כוח אדם
מסגרים רתכים - קוראי שרטוט ידע בריתוך אלקטרודה או CO2
רתכי אלקטרודה מעולים
רתכי CO2 מעולים
עוזרי מסגרים נכונות לעבודה לתקופה ארוכה
חרט/ כרסם אוניברסלי בעל נסיון. קורא שרטוט.
מרכיבות/ מחרטות בעלות נסיון לעבודה ממושכת
עובדי יצור/ עובדים כלליים עובדים חרוצים ונכונות לעבודה במשמרות
מרכיבות ומחווטות בעלות נסיון לעבודה ממושכת
ב' או. אר. אס תנאים סוציאליים מלאים
רח' הרצוג 2, טל. 664002 663703-04 חיפה

לבית מוניטין
דרוש/ה
קלדנ/ית
נסיון בסדר-צלם - יתרון
לפרטים נוספים: טל. 253211 (להרצל)

יובל היוס לתשלובת הבהר
למשלובת תבורי קריסטל
בת"ים
נהג טריילר
בעל נסיון, לעבודה קבועה
נא לפנות לטלפון
03-5514111 בבוקר

Maquette מקפ Leather Fashions
למפעלנו בכרמיאל
דרוש:
מחסנאי
* נסיון של 3 שנים רצוי בטכסטיל/הלבשה
04-919321

המועצה המקומית קרית מלאכי
דרוש/ה
מדריך/ה
לפנימיות יום לעבודה חינוכית
עם אתגר בשעות אחר הצהריים
הכישורים הדרושים:
מורה מוסמך/ת או מדריך/ה מוסמכ/ת
לפנות למועצה מקומית קרית מלאכי
טלפון: 81256-055, 81313
או למחלקה לחינוך 81333 לבקש את יהודית שורץ

ללוח הארצי
דרושים
1. אנשי מכירות נמרצים
2. גרפיקאית
בעלת ניסיון
נא לפנות לאבי
בטל: 371261-03

לחברה תעשייתית בחיפה
דרוש:
מסגר/מכונאי
לאחזקת מכונות תעשייתיות אוטומטיות.
נא לפנות בכתב תוך פרוט קורת חיים ונסיון
לת.ד. 4353 חיפה. עבור מספר 2214
(מיקוד 31040)

פרסום שחר

נציבות שירות המדינה
ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה
דרושים
מראיינים מראיינות
לעבודה בסקר משפחות באזור באר-שבע
★ העבודה מתבצעת בעיקר בשעות אחה"צ ובערב לעתים גם בשעות הבוקר
★ העסקה היא במשרה חלקית בהתאם ליכולת המועמד וצורכי העבודה
★ העבודה מתאימה בעיקר לעקרות בית
★ השכר ישולם לפי שעות העבודה
דרישות מיוחדות:
★ הכרחית ידיעת השפה העברית, רצויה ידיעה של שפה נוספת.
★ השכלה של 12 שנות לימוד לפחות
★ גיל 22 עד 55
מועמדים מתאימים תושבי באר שבע
יתקשרו לטלפון 057/39663

דרושים
בחורים/ בחורות
לתפקיד בטחוני מעניין
בנמל התעופה בן-גוריון

העבודה מוצעת למשרה מלאה בלבד ואינה מוצעת לסטודנטים. תקופת התחוה - מינימלית שנה

תנאי קבלה:
★ לאחר שירות צבאי
★ 12 שנות לימוד
★ דוברי אנגלית ברמה גבוהה (ראיון הקבלה ייערך בשפה האנגלית)
★ מצב בריאותי תקין
★ הופעה נאה
★ מגורים באזור גוש דן - חובה לתקופה החוזה
למעוניינים בעלי הכישורים המתאימים, תתקיים ועדת קבלה במנהלת נמל התעופה בן-גוריון, בבניין משרד הבריאות (סמוך לאולם המכס).
ביום ב' 28.9.86 בין השעות 14.00-18.30.

הערה:
הרשמת המועמדים תחל בשעה 06.00 ותסתיים בשעה 08.00, התהוות תתבצע ע"י נציגי ועדת הקבלה בלבד ותכלול אך ורק מועמדים הנוכחים פיזית במקום ועונים לתנאי הקבלה. לא תהיה התחשבות בנרשמים שאינם נוכחים ברישום.
מספר המועמדים שירואיינו מוגבל. לא ירואיינו מועמדים שטרם שוחררו מצה"ל. מועמדים אשר מועמדותם נדחתה בוועדות קודמות לא ירואיינו. הרשמת המועמדים תיסגר עם רישום מספר מועמדים שיפורסם ע"י הוועדה במקום. על המועמדים להצטייד בתעודת זהות, פנקס מילואים, תעודת שחרור מצה"ל ושתי תמונות.
רשות שדות התעופה בישראל

נשיונל סמיקונדקטור
National Semiconductor

עם חנוכת המרכז הטכנולוגי למיקרואלקטרוניקה שבמגדל העמק אנו קולטים כח אדם מעולה.
הצטרפו לצוות המיצר את המעגלים המשולבים של דור המחר.
למחלקת הייצור דרושים:
מפעילי ציוד משמרות

תאור התפקיד:
* הפעלת ציוד ייצור/מדידה מתוחכם
* יישום תהליכים טכנולוגיים בתחומי הפיסיקה/כימיה
* איסוף מידע הנדסי במערכת ממוחשבת.
כישורים נדרשים:
* נשים וגברים בוגרי 12 שנות לימוד לפחות
* ראש פתוח, יכולת למידה וקליטה טובה.
* קריאה והבנת חומר טכני בשפה האנגלית - יתרון
עדיפות לתושבי האזור או בעלי נכונות להעתקת מגורים לאזור
אם ברצונך להצטרף לצוות צעיר ומעולה, מקומך אתנו.
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים תעודות וציונים אל: נשיונל סמיקונדקטור אי.סי. בע"מ ת.ד. 619 מגדל העמק 10556 עבור מחלקת כח אדם ולציין את מספר המשרה וטלפון להתקשרות.
משרה 8010

הארץ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | כאן דרום | הלוח הבטוח

לסניפנו ברחובות ואשדוד
דרושים
★ מהנדס מכונות:
לאחזקת מכונות ופיתוח.
★ מהנדס אחזקה.
ניסיון במתקנים כימיים.
★ טכנולוג מזון:
לפיתוח מוצרים בתחום הבשר
באזור ק מלאכי.
★ הנדסאי כימיה:
1 ידע בתהליכי ציפוי מתכות.
2 להרצה והפעלת מתקן כימי ופיתוח תהליכים.
★ מבלטן פח:
לבנית מבלטי פח ואחזקה.
★ חרט כרסם + קריאת שרטוט.
★ רתך נסיון בריתוך CO.2
מאזור אשקלון
★ מסגר מכני:
ניסיון בבנית מכונות, כרסמות ומחרטות.
★ חשמלאי ראשי
★ חשמלאי מוסמך לתעשיה.
★ מכונאי תעשייתי.
★ מלחימות:
ניסיון בטכנולוגיות צבאיות.
ללא משמרות ברחובות.
★ עובדי ייצור:
בוגרי ביה"ס מקצועי.
מאזור אשקלון.
★ עובדות ייצור:
ללא ניסיון, מאזור לוד, רמלה, גן יבנה, אשדוד.

תנאים סוציאליים טובים, שכר הולם הסעות וארוחות

בדבר פרטים נוספים לפנות לסניפנו
ברחובות הרצל 187 בכסני טל' 08-455904
אשדוד רוגוזין 8 טל' 055-33644

12 שנות עבודה ונסיון לרשותך
דנאל בע"מ
החברה לשירותי כח-אדם
תל-אביב, באר-שבע, ירושלים, רחובות, אשדוד

למוסד ממלכתי בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת בית לניהול צוות משק בית של דירה
הכישורים והדרישות:
1. נסיון בניהול משק בית והפעלת צוות עובדים.
2. ידע ונסיון בנושאי מזון, תפריטים ומלצרות.
ידע ונסיון באירוח אורחים מהארץ ומחוץ לארץ
ידיעת השפות עברית ואנגלית.
ידע שפה נוספת רצויה.

נא לפנות בכתב בצירוף המלצות וקורות חיים לת.ד. 4122 ירושלים

יותר טוב מנפאואר

למחלקה המכנית ת"א
בן־יהודה 12,
א'-ה', 8.00-14.00
טל: 284128, 03-298877
דרושות
מלחימות מחווטות
למשמרות ראשונה ושניה
2 שנות ניסיון, עדיפות ליוצאות במצ"א. תנאי עבודה משופרים.
עבודה באזור: ת"א, חולון, פ"ת, הרצליה, רמת־השרון

מנפאואר MANPOWER
ירושלים • תל אביב • חיפה
באר שבע • רחובות

אחד מלקוחותינו באזור ת"א
חברה מובילה בענף הנייר והדפוס
מחפש
חשב/ת שכר
(משרה 1220)
מנהל חשבונות, בעל נסיון מעשי בתחום, ויכולת לטפל באורח עצמאי בנושאי שכר
חברה יציבה ומבוססת, אך גם תוססת ומתפתחת, ותנאים טובים, מצפים למועמד המתאים
מועמדים ישלחו פירוט קורות חיים וניסיון בכתב יד בלבד אל ת.ד. 11024 ת"א 61110 ויציינו מס' המשרה
סודיות מובטחת

תחנת ייעוץ לנושאי כח־אדם בע"מ
תיל

רחוב
אקספרטים EXPER•TEAM
לחברה תעשייתית למוצרי חשמל ביתיים
דרוש
מהנדס מכונות
תפקיד: תכנון, תכנון מתקנים ומכשירים
כישורים: ■ נסיון וידע בעבודות פח ומבלטנות
■ רצוי ניסיון או ידע בנושאי חשמל
■ 3-2 שנות ניסיון
מקום העבודה: בית-שמש
המועמדים המתאימים יפנו בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 189 רמת גן 52101. סודיות מובטחת.

עירית כפר־סבא
המחלקה לנוער ולספורט — היחידה לקידום נוער

<u>דרושים עובדים לקידום נוער</u>

ליחידה לקידום נוער במחלקה לנוער ולספורט בעירית כפר־סבא דרושים(ות) עובדים(ות) לעבודה עם נוער מנותק.
דרישות המשרה: בעלי השכלה מתאימה בתחום קידום הנוער ובעלי רקע ונסיון עם נוער.
תנאי העסקה: עפ"י דירוג מדריכים, לפי חוזה מיוחד.
בדבר פרטים נא לפנות למחלקה לנוער ולספורט רח' ויצמן 136 פינת הרצל, טלפון 052-443392, בימים א - ה בשעות 09.00 - 12.30.

למשרד אדריכלים בנצרת עלית
דרוש
אדריכל בעל נסיון של 3 שנים לפחות
טלפון 065-73534

דרושות כתבניות
לעבודה במעבד תמלילים
★ העבודה במשמרות
★ רצוי ניסיון קודם
להתקשר לטלפון: 330544
אחרי 20.00 למוטי גלילי; החל ממוצאי שבת

לעיתון כאן דרום
דרושים
★ **מנהל חשבונות עצמאי**
עם ניסיון מוכח (3 שנים) בהנה"ח ממוחשבת
★ **רוכשי מודעות**
באזור אשקלון והסביבה
★ **סוקרים בבל אזורי הדרום**
לעבודה זמנית
תנאים מעניינים למתאימים
לפנות לטלפון 21935 - 22080 - 055-21414

התנדב
לתפקיד בטחוני בארץ ובחו"ל
אם אתה
★ יוצא יחידה קרבית לאחר מסלול של לוחם ומפקד (עדיפות לקצינים).
★ גילך בן 21-28 שנה.
★ בריאותך תקינה (פרופיל 82 ומעלה).

הצטרף אלינו
אנו מציעים
★ חוזה העסקה לשנה אחת או יותר.
★ תנאי שכר טובים.
★ אפשרות להיקלט בעבודה קבועה בתום התפקיד בחו"ל.

ההצעה מתאימה גם לסטודנטים הלומדים בארץ או העומדים לצאת ללמוד בחו"ל

פנה מיד, ללא דיחוי, בכתב לת.ד. 39350 ת"א, מיקוד 61392, עבור ב.ח. וצרף תולדות חייך, פרטיך האישיים, כולל מספר ת.ז. וטלפון.
פונים מתאימים ייענו
ל.פ.מ.ם. 82

לסניפנו בבאר שבע
דרושים
★ **נגרים מנוסים:**
לעבודה בבאר שבע הסעות מנתיבות שדרות, קרית גת, באר שבע
למתאימים: תנאי שכר טובים
תנאים סוציאליים
בדבר פרטים נוספים לפנות לסניפנו
באר־שבע רח' ההסתדרות 37, טל' 057-78719
12 שנות עבודה ונסיון לרשותך
דנאל בע"מ
החברה לשירותי כח-אדם
תל-אביב, באר-שבע, ירושלים, רחובות, אשדוד

לחברת בנייה
דרוש
מנהל עבודה מעולה
לפנות בכתב־יד, קורות־חיים וניסיון לת״ד 8318 י"ם

Budget
לסניפנו בנהריה
דרושים/ות
נציגי/ות מכירה
הכישורים הדרושים:
* ידע ונסיון בענף התיירות
* אנגלית על בוריה (שפה נוספת יתרון)
* רשיון נהיגה - חובה
* מרץ חריצות ויוזמה
שעות עבודה גמישות
לפנות בכתב יד בלבד, בצירוף קורות חיים לבאג'ס - השכרת רכב עבור נציג מכירות. רח' וייצמן 63 נהריה מיקוד 22402 (אצל "רוטר" - הנדסה אזרחית בע"מ)
Budget

דרושה
מזכירה
אנגלית עברית
שליטה מלאה.
לעבודה במשרה מלאה
כולל יום שישי לקונצרן
אשר מרכזו באשדוד
על המועמדת לשלוט גם
בהדפסה ובתמורה תקבל
שכר מן הגבוהים
במשק הישראלי
03-247727 א.ש. מפנה
בע"מ גורדון 74 ת"א

באיזור השרון
דרושים
מורים אקדמאיים
לגילאי 40—30 בעלי 5 שנות ניסיון בהוראה פעילה בחטיבות ביניים, בתיכון במקצועות הומניים.
המתאימים יוכשרו להורות בנושא מעניין ומשתלם בשעות הערב.
טל' 052-34081

דרושים בנהריה
* נהגים מעל 15 טון
* נהגי טרקטור
* עובדים
עדיפות לתושבי אזור נהריה
טל. 928411

שת
לשירות התעסוקה
דרושים:
פקיד השמה וייעוץ (21 משרות)
דרגת המשרה: יד־יח/זרדלת - יד־יגן) אחיד.
המקום: אשדוד (3 משרות), אשקלון (2 משרות), קרית־מלאכי (2 משרות), תל־אביב (7 משרות), ראשון־לציון (2 משרות), חולון (3 משרות), ירושלים (2 משרות).
דרישות התפקיד: השכלה תיכונית או השכלה מקבילה, ניסיון של 2-7 שנים בעבודה ארגונית או מינהלית או קהילתית, ידיעת חוקי העבודה בארץ - חוק שירות התעסוקה.
הערות כלליות:
1) בכל המשרות מועסקים עובדים ארעיים.
2) על המועמדים לגור במקום.
3) דרגת העובד שיתקבל תקבע עפ"י כשירויותיו.

על המעוניינים במשרות הנ"ל למלא 2 טופסי "בקשה למשרה פנויה" מדף 2115 שניתן לקבלם בשרות התעסוקה ובכל משרדי הדואר בארץ, לצרף תעודה על השכלה או העתק מאושר ממנה ולהעבירם למשרד הראשי של שרות התעסוקה, מדור המנגנון, הקריה, בנין מס' 2, ירושלים ת.ד. 13033, עד ליום 10.10.86 -

---

מכון אדם
יועצים לכח-אדם
עבור לקוחתנו חברה מובילה בתחום הציוד הרפואי והדיאגנוסטי
דרושים/ות
אנשי מכירות מעולים למוצרי מעבדות
בוגרים שנים בתחבי הארץ
★ רקע בין רפואי, מעבדתי
★ יכולת שכנוע ומכירות ★ רשיון נהיגה
למועמד/ת המתאים/ה תנאים טובים + עמלות והשתלמויות (משרה מס' 987)
אחות תעסוקתית רפואית
למכירות והדגמות מוצר יחודי, בכל רחבי הארץ
★ גיל 40-25 ★ יכולת ניהול פרוייקט עצמאי
★ רשיון נהיגה ★ נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות. תנאי שכר הולמים ואתגר מקצועי למתאימה (משרה מס' 988)
מנהל/ת חשבונות למשרה מלאה
★ ניסיון של 5 שנים לפחות.
★ יכולת עבודה עצמאית.
★ ניסיון בהנה"ח ממוחשבת והפעלת מחשב
★ ידע ביבוא - יתרון (משרה מס' 989)
נא לפנות במפורט, קורות חיים בכתב יד למכון אדם פינסקר 12 ת"א 63421 בציון מס' המשרה.
- סודיות מלאה מובטחת -

דרוש
מתכנן חברתי
לעבודה באזור חיפה והצפון.
כישורים:
עדיפים בעלי רקע בכלכלה או בוגרי פקולטה לתיכנון ערים או בוגר גיאוגרפיה עם התמחות בתכנון ערים ואיזורים
העבודה בשלב ראשון אינה צמיתה.
בא לפנות טל. 04-338940, 04-380956

יותר טוב מנפאואר

למחלקה המכנית ת"א
בן־יהודה 12,
א'-ה', 8.00-14.00
טל: 284128, 03-298877
דרוש
משחיז כלים
מעולה!!
על עגלה ושטוחים.
תנאים מצוינים למתאים.
כולל ארוחות והסעות,
5 ימי עבודה בשבוע

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל אביב • חיפה
באר שבע • רחובות

להיפר שוק תנובה כפר־סבא
דרושים:
1) עובד למחלקת מכולת
2) עובד למחלקת ירקות ופירות
מועמדים תושבי כפר־סבא והסביבה
מתבקשים לגשת לראיון וקבלת פרטים ישירות למנהל ההיפר שוק: אבי שטיינפלד.
רח' המייסדים 9, כפר־סבא
052-33354, 052-22468
סודיות מובטחת

למשרד עורכי דין בחיפה
דרוש/ה **עו"ד**
רצוי ניסיון בנזיקין
טל' 04-668056 04-644506

ORBIT ADVANCED TECHNOLOGIES LTD — אלחוט
דרושים:
הנדסאי אלקטרוניקה
לפיתוח ספקי כוח ממותגים
כרסם בעל ניסיון של 5 שנים לפחות
רתך ארגון בעל ניסיון
מלחימים/ות בעלות ניסיון
מחווטים/ות בעלי/ות ניסיון
ניתן לפנות בצירוף קורות חיים
אל ת.ד. 248 נתניה 42102

לרשות שמורות הטבע
דרושה
מזכירת לשכה
הדרישות:
★ ניסיון קודם בעבודות מזכירות, כולל הדפסה טובה עברית/אנגלית
★ שליטה מלאה בשפה האנגלית
★ ניסיון קודם בעבודה עם מעבד תמלילים
המעוניינות יפנו לרשות שמורות הטבע, רח' ירמיהו 78, למלוי שאלונים עד להאריך 3.10.86

לחברה ציבורית
דרוש/ה
עובד/ת קהילתי/ת
בקרית אתא
לתקופה עד 6 חודשים
העובד/ת יעסוק/תעסוק במשרה מלאה כמחליף/ה לאחר מכן, חצי משרה בלבד תיקנית.
דרישות התפקיד:
א. השכלה אקדמאית בתחום העבודה הקהילתית או תחום דומה.
ב. ידע בתכנון, ארגון, הנחיה והפעלה.
ג. נכונות לעבוד גם בשעות אחה"צ, הערב.
ד. נסיון קודם.
ה. כושר הבעה בכתב ובעל־פה.
נא לפנות בכתב לת.ד. 771 פתח־תקוה, עבור עובד קהילתי

לחברה תעשייתית גדולה בענף המזון
דרוש
איש מכירות
לאיזור הדרום
★ בעל רקע ונסיון בהפצת מוצרי צריכה וקידום מכירות
★ צעיר דינמי★ מגורים בבאר־שבע★ בעל רשיון נהיגה
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, ולציין מספר טלפון לת.ד. 1051, באר-שבע 84110, עבור "איש מכירות".

חברה תעשייתית ליצוא מערכות הפקת חשמל מאנרגיה סולרית
דרושים
למחלקת התמחיר
כלכלן/ית
הכישורים הנדרשים
■ בעל תואר ראשון בכלכלה או השכלה מקבילה
■ ידע ונסיון בהנהלת חשבונות ובהכנת משכורות
■ שליטה בשפה העברית והאנגלית

למחלקת השיווק הבינלאומי
מזכירה
הכישורים הנדרשים
■ השכלה אקדמאית
■ שליטה מלאה באנגלית ובעברית כולל ניסוח והדפסה
■ ידע וניסיון בהפעלת אמצעי משרד ממוחשבים
■ נסיון בעבודות מזכירות

למחלקת הנהלת חשבונות
מנהל/ת חשבונות
הכישורים הנדרשים
■ השכלה אקדמאית בחשבונאות או סוג 3 בהנהלת חשבונות
■ נסיון מקצועי של לפחות 3 שנים
■ ידע קודם בנושאי יבוא — יתרון
■ ידיעת השפה האנגלית והעברית

קלדן/ית
הכישורים הנדרשים
■ השכלה תיכונית
■ נסיון בקליטת נתונים במחשב
■ ידע בהנהלת חשבונות
■ ידיעת השפה האנגלית והעברית

מקום העבודה ירושלים
נא לשלוח פירוט קורות חיים למחלקת כוח אדם, חברת לוז, ת"ד 7929 ירושלים 91079

LUZ INDUSTRIES ISRAEL

שח"מ
מכללת בית ברל
שרותי חינוך ממוחשבים.
העבודה במרכז שח"ם הכפר הירוק
דרושה עובדת
במעבדת תמלילים
(במשרה חלקית)
שעות עבודה גמישות
לפרטים נוספים טלפון: 052-450896, 03-490953
או בכתב: שח"ם – הכפר הירוק מיקוד 47800

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח האמצעי | הארץ | חדשות

טמפו תעשיות בירה בע"מ
דרוש
מנהל סניף באר־שבע והדרום.
דרישות התפקיד:
★ נסיון בניהול מערכת מוכרים ונהגים (רצוי בענף המזון)
★ יכולת ניהול משא ומתן עם לקוחות גדולים.
★ נסיון במכירות
★ תושב באר־שבע והסביבה
★ בעל רישיון נהיגה
מעומדים הענים על דרישות אלו יפנו בכתב יד לת.ד. 127 נתניה מיקוד 42101 עבור כ"א.

לעיתון יומי
דרושות
דיילות מכירה
★ שעות עבודה גמישות
★ שכר שעה ועמלות
להתקשר 03-824271
שלוחה 540

לחברה מסחרית גדולה
בענף הרכב
דרושים:
מזכירה
נסיון של 3 שנים לפחות
+ ידע בהדפסה
רצוי רקע בהנהח"ש
קלדנית מנוסה
ליום עבודה מלא
נא לפנות לטל:
779111-9 לכוח אדם

למוסד ממלכתי בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת בית
לניהול צוות משק בית של דירה
הכישורים הדרושים:
1. נסיון בניהול משק בית והפעלת צוות עובדים.
2. ידע ונסיון בנושאי מזון, תפריטים ומלצרות.
ידע ונסיון באירוח אורחים בתוארץ ומחוץ לארץ
ידיעת השפות עברית ואנגלית.
ידעת שפות נוספות רצויה.
נא לפנות בכתב בצירוף המלצות וקורות חיים
לת.ד. 4122 ירושלים

להברת יבוא ושווק מוצרים טכניים
למפעלים ומוסכים
דרושים
1. פקידה כללית
2. איש מכירות נמרץ
בעל רקע טכני והבנה במכונאות
3. טכנאי לציוד מוסכים
רצוי איש צב"מ
לתאום ראיונות נא להתקשר בכל יום
בין השעות 16.00 עד 17.30
טל. 04-529657 ולפנות למאיר

דרושים
תקציבאי בכיר
עם ניסיון מוכח של 3 שנים לפחות
גרפיקאי — מעצב
בוגר בצלאל –
3 שנות עבודה בהפקת פרסום.
עוזרת תקציבאי
רצוי בוגרת קורס פרסום ותקשורת
מועמדים מתאימים בלבד מתבקשים
לפנות טלפונית אל אביבה
לקביעת ראיון
טל: 03-415828, 03-410402
אדי מור • פרסום בע"מ

לחברה תעשייתית מסחרית בגוש דן
דרושים/ות
כלכלן
★ מסיימי תואר ראשון בכלכלה/מנהל עסקים: בהצטיינות בלבד!!
(לצרף תעודות וגליון ציונים)
★ עד גיל 30
הנדסאי/טכנאי
בתחומים מכונות או ייצור
★ בעל נסיון בניהול צוות עובדים בתעשיה
מנהל עבודה
★ בוגר בי"ס מקצועי (רצוי במגמת מכונות)
★ בעל נסיון בניהול צוות עובדים בתעשייה
נא לפנות בצירוף קורות חיים מפורטים לת"ד 23032 תל־אביב 61230
נא לציין על גבי המעטפה עבור "חברה תעשייתית מסחרית"
– סודיות מלאה תשמר –

למשתלה באשקלון
דרוש
עובד
אחראי וחרוץ
(רצוי בעל רקע חקלאי)
לעבודה מעניינת
לשעות מפוצלות
לפנות בשעות העבודה לאיתן
טל: 051-25745

למשרד אדריכלים בחיפה
דרושים:
אדריכל/ית
הנדסאי/ת
מנוסים לפנות
לטלפונים 04-258628/258393

ברסל קוד בע"מ
דרושים
* טכנאי מיזוג אויר
עדיף בוגר בי"ס מקצועי
* עוזר לטכנאי מיזוג אויר
בעל נסיון שנתיים לפחות
יוסף לוי 3 איזור תעשיה
ק. ביאליק
טלפון 04-717782

פיקום — מפעל אלקטרוניקה
דרוש
קניין בכיר
בעל רקע מקצועי באלקטרוניקה
וידע באנגלית הכרחי
02-825555 לעליזה

יאנג אלום בע"מ
דרושים:
עובדי ייצור והרכבה
בענף אלומיניום
לבניין עם נסיון
בלבד. 740168

דרושה
אחות מוסמכת
למרפאות
קיבוץ דן
עדיפות לבחורה
ללא ילדים
069-53839
מ־07.00-14.00
בערב 069-53919

המשביר לצרכן
נהריה
דרוש:
איש בטחון
יועדף בעל נסיון או
רקע דומה
שעות עבודה מפוצלות
לפנות למנהל הכלבו
04-920166 921721
או במקום

דרושים
נהגי
סמיטריילר
(עדיפות לבעלי
נסיון בנהיגת
מאק (D.M.
נסיון של שנתיים לפחות
לפנות לטלפונים:
220186, 233641

מפעל בצפון הארץ
מחפש
טכנולוג
מזון
להתקשר 069-45666 (אתי)

לרשת
מרפאות
שיניים
דרושים
סוכנים/ות
מתאימים גם
לסטודנטים!!
04-447999

למשרד יעוץ אינסטלציה — חימום
— מיזוג אויר בירושלים
דרושים
שרטטים ו/או טכנאים
רצוי עם נסיון
טל' 02-824663 אחרי 16.00

שופר-סל
לסניף חדרה
דרוש
מחסנאי
לפנות למנהל הסניף,
רח' הגיבורים 52, חדרה

לבי"ח טלביה בירושלים
דרושים/ות
אחים/יות
וחובשים קרביים
לעבודה מיידית טל' 02-662441

ג'וינט
ישראל
דרושה מזכירה בכירה
למחלקת יחסי ציבור
דרישות התפקיד:
שפת אם אנגלית
שליטה טובה בשפה העברית
הדפסה אנגלית — עברית
בעלת רכב
עדיפות תינתן למועמדות בעלת הכישורים הנוספים הבאים:
—יכולת כתיבה עצמאית באנגלית
—נסיון בהפקות—הזמנה לסור
—יכולת תרגום מעברית לאנגלית
—נסיון ביחסי ציבור ודוברות
תנאים טובים למועמדת המתאימה. משרה מלאה 5 ימים בשבוע. פניות בכתב בלבד, לת"ד 3489 ירושלים עד 3.10.86. פניות טלפוניות לא תיענינה.
התשובה מועמדות מתאימות בלבד.

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
דרוש/ה:
מזכירה כתבנית באנגלית
הכישורים הדרושים:
השכלה תיכונית מלאה.
ידיעה מעולה של השפה האנגלית, כולל הדפסה.
רצויה שפת אם אנגלית.
רצוי נסיון בטיפול בנושאי מטבע זר ו/או נסיעות.
יכולת לקיים מגע נאות עם קהל בעברית ובאנגלית.
... 65%
מספר המשרה: מר/191
מועמדים/ות מתאימים/ות העונים/ות לדרישות יפנו בכתב בצירוף קורות חיים נסיון קודם, שמות ממליצים ומספר המשרה עד יום 6.10.1986, אל אגף כח אדם, קרית הטכניון, חיפה 32000

יותר טוב מנפאואר
לסניף חיפה
המחלקה המשרדית
העצמאות 104, א-ה 8:00-14:00
טל: 04-530051
1. 10 מזכירות
עברית אנגלית. ידע בניהול משרד. הדפסה דו לשונית (ידע במעבד יתרון). בכל אזור חיפה והסביבה.
2. קופאיות
לאזור המפרץ לאחה"צ
3. כתבניות
עברית אנגלית מנוסות בלבד
המחלקה הטכנית
העצמאות 104, א-ה 8:00-14:00
טל: 04-530051
4. מהנדס אלקטרוניקה
מנוסה
במקרופרוססורים ובנושאים דיגיטליים לעבודה ממושכת.
מנפאואר
MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל אביב • חיפה
באר שבע • רחובות

למפעל בקליפורניה
דרוש
מנהל אחזקה
על המועמד להיות מוכן לעבור עם המשפחה ל־2 שנים לקליפורניה, לעבוד במפעל ישראלי במקום
● נסיון באחזקת מפעלים תעשייתיים חובה!
● גיל עד 40
שכר $3,100 + דיור + כלכלה ...
03-242012 ...
נא לפנות בכתב

המחלקה לריפוי בעיסוק
בבי"ח אליין בירושלים
מחפשת
עובד ריפוי בעיסוק
מוסמך עם ניסיון
נא לפנות לשלומית אברמסון
טל' 02-412251, בימים א'—ה'

לבית איזי שפירא
מרכז טיפול לילד החריג בהרצליה/רעננה
דרושים
1. מדריכים למועדון – שעות אחר הצהרים
2. סייעות/מטפלת מוסמכת לכיתה – שעות הבוקר.
3. קלינאית תקשורת לגיל הרך – עד חצי משרה.
4. מטרים חינם בבית כפרי תמורת שמירה על ילדים בסופי שבוע.
לפנות טלפון: 542141, 052-551524

מקורות, חברת מים בע"מ
חבל הירדן
דרוש
מעבד נתונים
ליישום מודלים מתמטיים לפתרון בעיות הנדסיות
דרישות המשרה:
אקדמאי, ידע ושליטה בתכנות מדעית — ואנגלית יועדף בוגר מדעי המחשב או הנדסה אזרחית, בתואר גבוה
מקום מגורים איזור הכנרת
את ההצעה יש להגיש לת.ד. 610
נצרת עלית, מיקוד 17105

עירית אשקלון
דרושים
עובדים סוציאליים
המעוניינים בעבודה מעניינת
עם אתגר מקצועי
תנאי שכר מיוחדים
ומסלול קידום נאות
בואו והצטרפו אלינו בפיתוח מערכת
שירותי הרווחה
ומפעל התחדשות השכונות
מועמדים מתאימים יפנו בכתב
לראש העיר אשקלון, מר אלי דיין,
ת.ד. 9001 אשקלון

לחברה מסחרית גדולה
בענף הרכב דרושים
בוחן רכב מוסמך
★ בעל ניסיון של 3 שנים
מכונאי רכב בכיר
★ בעל תעודת הסמכה
מוהל עבודה
★ בעל תעודת הסמכה במכונאות רכב
★ בעל ידע וניסיון בניהול עובדים.
חשמלאי רכב
★ משלב 3 ומעלה
למועמדים המתאימים ינתנו תנאים טובים
נא לפנות לטל: 779111-9 לכח אדם

זמיר
שרותי כח־אדם בע"מ
בית־הפועלים 6 רחובות
טל: 08-454651
דרושים
1. **מהנדס מכונות**
נסיון בתעשיה, רצוי ידע בתהליכים כימיים.
2. **מהנדס/הנדסאי מכונות**
רקע בכימיה, למחלקת אחזקה במפעל תעשייתי.
3. **טכנאי/הנדסאי כימיה**
נסיון בהפעלת ציוד כימי/מעבדה/אנליזות.
4. **מבלטן פח**
ידע ונסיון בכירסום חריטות, ייצור, ואחזקת מבלטים.
תנאים טובים, ארוחות, הסעות
תעסוקה ברמה גבוהה

כדאי לעבוד בגל הירוק
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
כישורים: סוג 2, ניסיון קודם, ניהול צוות עובדים, יוזמה והריצות
לקביעת ראיון לפנות לטל: 08-463450
לפלי או צבי
היפר שוק
רשת הגל הירוק
רחובות ★ הרצליה ★ ראשל"צ ★ רעננה

דיירקט תקשורת בע"מ
1. מזכירה מנוסה למשרד פרסום
כולל הדפסה
2. גרפיקאית לחצי משרה,
אפשרות למשרה מלאה
3. אנשי מכירות מנוסים בענף
הפרסום
תנאים מצויינים למתאימים
נא לפנות לרחל מיום א'
לטל: 03-653613-4-5

לאלטו מערכות
יבוא ציוד טכני למוסכים ולתעשייה
דרושים
אנשי מכירות
לציוד, לתעשיה ולמוסכים
הדרישות:
* רקע טכני * תקשורת טובה * מוטיבציה והתלהבות * גיל 35+ * אנשי מכירות לציוד לתעשייה – יהיו בעלי תואר הנדסאי לפחות * עדיפות לבעלי רכב.
המועמדים יעברו הכשרה במכירות ברמה אמריקאית
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים, ידע ונסיון קודם, לאלטו מערכות – רח' הקישון 16 בני־ברק.

תעשיות אלקטרוכימיות (פרוטרום) בע"מ
אזור התעשיה הדרומית, עכו, ת.ד. 2357
דרושים
שסתומאי
* מסגר מכני בעל נסיון בשיפוץ שסתומים לסוגיהם
* בוגר בי"ס מקצועי עם נסיון מעשי של 3 שנים.
מחסנאי
* ידיעת אנגלית טכנית.
* התמצאות בציוד טכני וחלפים בתעשיה, רצוי בתעשיה הכימית/הפטרוכימית.
* ידע ונסיון מוכח בניפוק לפי מספר קטלוגי ממוחשב
נא להתקשר טלפונית 04-912231 עד שעה 14.00
ולבקש את שוש מאחזקה.

גדות תעשיות פטרוכימיה בע"מ
מפרץ חיפה
אנו מפעל צעיר ודינמי
ודרוש לנו:
מהנדס כימיה
לתפקיד מהנדס תהליך במתקני הייצור.
התפקיד הינו בעל אתגר וסיכוי לקידום.
לא נדרש נסיון קודם
מועמדים מתאימים יפנו הצעותיהם בכתב
לת.ד. 1780 מפרץ חיפה או טלפונית
04-724401 למחלקת כח אדם.
פרסום ספי

קלדניות מסוף
אנו זקוקים דחוף לקלדניות טובות לעבודה במשמרות בקר או אחה"צ, לתקופה ממושכת.
תנאים מצויינים מובטחים! כולל הטבות סוציאליות כחוק.
פני אלינו עוד היום. כדאי לך.
מנפאואר
MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
תל-אביב: אידלסון 13, טל. 03-298877
ירושלים: החבצלת 5, טל. 02-233436-9
חיפה: העצמאות 104, טל. 04-530051
באר-שבע: רמב"ם 31, טל. 057-79523
רחובות: הרצל 190, טל. 08-461717

לחברת בניה בירושלים
דרוש חשב
לניהול המערך הכספי של החברה.
הנתונים הדרושים: ידע ונסיון בניהול חשבונות
ורצוי רואה חשבון צעיר
לפנות לטל: 02-219253

משאויר
סעינה אוירית בעמ
דרושים
לעבודה בנתב"ג ובלוד
מפטים מחסנאים
יוצאי חיל האוויר
תנאי עבודה מלאים
קלדניות
לעבודה במשמרות
תנאי עבודה מלאים
עובדים בלתי מקצועיים
תנאי עבודה מלאים
נא לפנות לטל: 03-9711696

למפעל אלומיניום גדול
דרושים
מרכיבים לאלומיניום
טל' 02-714416, 02-722990

בטחון אזרחי
CITIZENS SECURITY SERVICES
דרושים **בחורים/בחורות**
לתפקיד בטחוני מעניין
בנמל התעופה בן-גוריון
תנאי קבלה:
* בוגרי שרות צבאי * 12 שנות לימוד.
* דוברי אנגלית ברמה טובה.
(הראיון ייערך באנגלית) יתרון לשפה נוספת
* מצב בריאותי תקין * עד גיל 26
* מגורים באזור המרכז – חובה.
ועדת קבלה ביום ב' 29.9.86 בשעה 10.00 בנתב"ג.
נפגשים בשער מס' 4.
נא להצטייד בת.ז. זהות, פ. מילואים ו־2 תמונות
אין העבודה מוצעת למי שאינו יכול להתחייב למשרה מלאה למשך חצי שנה לפחות
תנאים טובים למתאימים
כולל אפשרות לעבודה נוספת
★ אבטחה ★ שמירה ★ שרותים מיוחדים
סניף נתב"ג - 03-9721264

אינטל
היה שותף לפריצת הדרך!
אינטל אלקטרוניקה הינה החברה המובילה בישראל בתחום ייצור רכיבי מבוא למחשבים ולמערכות ספרתיות.
מפעילים / מפעילות
למערך הייצור
למגוון תפקידי בקרה והפעלת ציוד ברמת תחכום גבוהה
★ בוגרי בתי ספר מקצועיים.
★ בוגרי 12 שנות לימוד בעלי רקע ונטיה טכנית.
★ לפחות 3 שנות נסיון בעבודה מקצועית.
★ גיל 25—40.
★ נכונות לעבודה במשמרות.
★ ידיעת השפה האנגלית.
★ מגורים בירושלים
הכשרה מקצועית תנתן במסגרת העבודה.
המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים מפורטים ובציון שם המשרה, מס' תעודת זהות ומס' טלפון אל:
אינטל אלקטרוניקה בע"מ
ת.ד. 3173 ירושלים 91031
ייצור מעגלים משולבים בישראל
– סודיות מובטחת –

לאגף כח אדם
של
המשביר לצרכן
דרושה
פקידה
עם ראש טוב
לעבודה מעניינת
בתחום כח אדם
למשרה מלאה של 8 שעות
העבודה מתאימה גם לחיילות
משוחררות שעסקו בנושאי
כח־אדם בצה"ל
כמו כן אנו מחפשים
פקידה
לעבודת תיוק
לראיון נא לפנות לאגף כח אדם
טלפון 03-899641

לתחנת ציבורית (מלכ"ר) בירושלים
דרושים
א. מנהל/ת חשבונות בכיר
במשרה מלאה.
הכישורים:
— ניסיון מוכח של 4 שנים במערכות הנהלת חשבונות.
— ידע ונסיון בהנהלת חשבונות ממוחשבת.
— ידיעת השפה האנגלית.
— נכונות לעבודה גם מעבר לשעות העבודה המקובלות.
— כושר הפעלה של צוות עובדים.
השכלה נדרשת: מנהל חשבונות סוג 3
ב. קופאי/ת ראשי
במשרה מלאה.
הכישורים:
— ניסיון מוכח של 4 שנים במערכת הנהלת חשבונות.
— נסיון מוכח כקופאי ראשי.
— ידע ונסיון בהנהלת חשבונות ממוחשבת.
— כושר ריכוז צוות עובדים.
— ידיעת השפה האנגלית.
— נכונות לעבוד גם מעבר לשעות העבודה המקובלות.
— השכלה מדרשת: מנהל חשבונות סוג 3.
— תנאי העסקה לפי כישורי המועמד.
הגשת המועמדות בכתב, כולל קורות חיים, צילומי תעודות ושמות ממליצים לת.ד. 3874 ירושלים 91037. סודיות מובטחת

הלוח הארצי הארץ חדשות

דרושים שני עובדים למדגרה לעבודה קבועה. אחרי שרות צבאי
מדגרות שרייבר בע"מ
מדגרות שרייבר הוד־השרון 052-27736

מכון מ.ש.פ. שרותים פסיכולוגיים
דרוש
אדם אחראי ומסור
אשר יסייע וילווה איש עסקים קשיש, מצליח ומיוחד בסינו, בעל מגבלות בראיה
המועמד המתאים חייב להיות דובר ספרדית ועברית על בוריה
ובעל וותק בנהיגה של לפחות 10 שנים.
המועמד צריך לתפקד כנהג צמוד, מתרגם בעל פה קטעי עתונות ומסמכים מעברית לספרדית ובן לוויה בהתאם לצרכי התפקיד.
לאדם אינטליגנטי, מסור ואוהב חברת אנשים מובטחת חוויה מעניינית והכנסה הוגנת. מקום מגורים בתל־אביב גיל מעל 40.
נא לפנות בכתב־יד ובפירוט קורות־חיים לת.ד. 382 הרצליה ב'.

למפעל הכשיטים ליצוא במישור אדומים
דרושים
1. **מנהל עבודה** (המשרה מיועדת לבעלי נסיון בענף בלבד)
2. **מלחימים/ות**
3. **פקיד/ת מלאי**
4. **פקיד/ת ייצור**
הסעה מהגבעה הצרפתית ובחזרה
5 ימי עבודה בשבוע.
עדיפות תינתן לבעלי נסיון קודם בענף
המועמדים המתאימים מתבקשים להתקשר לטלפון 02-352216 מיום א' אחרי השעה 16.00
– סודיות מלאה מובטחת –

למפעל תעשייתי במפרץ חיפה
דרוש
מסגר / מכונאי
בעל ידע ונסיון במסגרות מכניקה, פנאומטיקה והידראוליקה.
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 5196 חיפה (31051)
• סודיות מובטחת •

מתנ"ס מקומית טירת הכרמל לשכה לשרותים חברתיים — פרויקט התחדשות השכונות
ליחידה לקדום נוער הצעירים דרושים
א. עובד/ת + 18
דרישות התפקיד:
עובד/ת סוציאלי/ת או תואר ראשון במדעי החברה נסיון בעבודה יתרון
עובד/ת נוער וצעירים
דרישות התפקיד:
עובד/ת סוציאלי/ת או מדריך נוער
בדבר פרטים נא להתקשר לטל' 04-574241 לגרשון

FIAT
דרושה
מזכירה/פקידה
★ נסיון בפקידות וניהול משרד
★ מיומנות גבוהה בכתבנות עברית־אנגלית
★ שליטה טובה בשפה האנגלית לרבות יכולת תרגום.
★ משרה מלאה 6 ימים בשבוע.
מועמדות מתאימות העונות לנתונים לעיל מתבקשות לפנות לגב' בתיה 03-330971

לחברה המשווקת שמנים מיוחדים, קוסמטיקה, דטרגנטים וכו'
מחפשת
נציג מכירות
מקדם מכירות
לאזור ירושלים
נא לפנות בכתב יד עם פירוט קורות חיים לת.ד. 1696 תל־אביב מיקוד 61016 (עבור אלי)

למפעל באשקלון
דרושה
מזכירת מנכ"ל
בעלת תואר אקדמאי
ידיעת השפה עברית ואנגלית על בוריה
ניהול עצמאי של משרד וטלקס
ידע ביצוא ויבוא יתרון
שפת אם אנגלית (יתרון)
עדיפות לבחורה נשואה
מאשקלון והסביבה 051-29174 ג'

לעתון סונאדה
הנפוץ ביותר באזורים הערביים
דרוש —
מנהל רכש מודעות
דרישות:
נסיון קודם - יתרון
הופעה נאה
בעל רכב
למתאים תנאי שכר מעולים
טלפון 065-70621 065-78092

מלם מערכות בע"מ
מיסודו של המרכז למיכון משרדי
קורס להכשרת
SYSTEM PROGRAMMERS
ומומחים לטכנולוגיות ענ"א
במסגרת הקורס ישולבו לימודים ותאורטיים ועבודה מעשית מודרכת בסביבת מחשבי IBM.
תחומי ההכשרה הם: מערכות הפעלה, תקשורת, בסיסי נתונים ו־PC. בתקופת הקורס תשולם למשתתפים מלגת קיום
מקום הקורס בירושלים
רשאי להגיש מועמדות בוגר מדעי המחשב כמו כן רשאים להגיש מועמדות בוגרי מכללות להנדסאי מחשבים.
מועמדים העונים על דרישות אלה, יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים ופרטים מלאים על השכלה ותעסוקה קודמת, אל מר יואל זילבה, מנהל יחידת ההדרכה, ת.ד. 13016 ירושלים 91130. (נא לצרף אישורים על השכלה וטלפון להתקשרות).
פניות טלפוניות לא תענינה.

לביה"ס המקיף הדתי אבן העזר
דרוש/ה
לבורנט/ית לחצי משרה
להתקשר לטלפון: 02-911233 לרבקה, בשעות העבודה 8.00 — 14.30

לוועדי בתים
נקיון חדרי מדרגות
במחירים נמוכים
טל. 03-235416

לביה"ס המקיף הדתי אבן העזר
דרוש/ה
מורה לתנ"ך להכנה לבגרות ל־10 שעות שבועיות
להתקשר לשבתאי חיים (המנהל) 02-911759 02-637819 (בשעות הערב).

למפעל לייצור מכונות באזור תל־אביב - דרושה
מנהל "צר מנטה"
כישורים: מהנדס/ הנדסאי מכונות, בעל נסיון מוכח בעבודות פח, ריתוך, עיבוד שבבי; כושר ארגון ופיקוח על צוות עובדים; שליטה טובה באנגלית.
✻ תנאים מעולים למתאים ✻
מתאימים יפנו בכתב־יד בצירוף קורות חיים נסיון ומס' טלפון להתקשרות אל ת.ד. 7225, רמת־גן 52171
סודיות מובטחת

לדלק חברת הדלק הישראלית בע"מ
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
למחוז ירושלים
הכישורים הדרושים:
השכלה אקדמאית בניהול עסקים או חשבונאות. או השכלה תיכונית מלאה ובוגר קורס מנהלי חשבונות
מתכלמים מנסיון של 10 שנים בעבודה מעשית בהנה"ח נסיון בניהול צוות עובדים ידיעת עברית על בוריה, ידיעת השפות אנגלית וערבית - יתרון הכרת המחשב ו/או נסיון בעבודה עם המחשב - רצויה
המעוניינים יפנו בכתב־יד בצירוף קורות חיים לדלק דרך בית לחם 9, ירושלים 93553

למפעל תעשייתי גדול
דרוש
איש תחזוקה
במערכות מיזוג אוויר
העבודה במשמרות
נא לפנות בטלפון 065-71020

לחברת דרוקר בע"מ
דרוש
מנופאי
נסיון קודם הכרחי
לפנות ליאון, טל' 286969, 410130 אחה"צ 232551

ל"שונון" מוצרי עור בע"מ
דרושים להפצת מוצרי המפעל
1. סוכן למרכז הארץ (גוש דן)
2. סוכן לירושלים והדרום (למעט אילת)
בעלי רכב. התמורה באחוזים מהמכירות בלבד.
מתאימים יפנו בכתב יד לשונון אלנבי 42 ת"א 63325

לסוכנות ביטוח בחיפה
דרושה
מנהלת משרד
הכישורים הדרושים:
* ידע בביטוח אלמנטרי
* ידע בהדפסה
* יכולת לעבודה ללא הגבלת שעות
* גיל 40
סודיות מובטחת
לקביעת ראיון נא להתקשר מיום א' לטלפון 04-389233

למשתלת בנשאי ישראל בע"מ במושב בני ציון
דרושות **עובדות רציניות**
לעבודה קבועה בחממות גידול של עצי בונסאי. לעבודות משתלה מגוונות; 30-35 שעות שבועיות. שכר בסיסי + פרמיה + משכורת 13.
ראיונות יתקיימו במשרד המשתלה ביום ב' 29.9 בשעות 17.00-19.00 במשרד המשתלה בבני ציון
לקבלת פרטים נוספים להתקשר בימים א-ה בשעות 09.00-11.00 טל 052-441596

לעתון יומי דרוש
פקיד הפצה
נתונים דרושים:
* השכלה תיכונית מלאה
* עד גיל 30
* רצוי נסיון בביה
* נכונות ליום עבודה ארוך
* העבודה כרוכה במאמץ גופני
* בעל רכב פרטי
לפנות בכתב ולציין קורות חיים ניסיון, ושכר מבוקש לת.ד. 46113 חיפה

למפעל גדול באיזור מגדל העמק
דרוש:
קצין בטחון/בטיחות
* גיל 30 ומעלה
* השתלמות מוכרת בנושאי בטיחות הכרחית
* נסיון קודם במילוי התפקיד דומה רצוי
* תנאים מצוינים למתאים
לפנות בכתב למנהל כח אדם, ת.ד. 1376 קרית המכון

למשרד עורכי דין
דרושה
פקיד/ה
דרישות המשרה:
* שליטה מלאה בשפה העברית
* שליטה מלאה בכתבנות
* נסיון קודם בעבודה לרבות שמוש במחשבים — יתרון
נא לפנות לקביעת ראיון 065-56502 ו־065-78788

עירית ירושלים
המחלקה לשרותי משפחה וקהילה
דרושה
אחות מוסמכת
ל־¾ משרה, לעבודה עם קשישים בבית אבות העירוני.
להתקשר לטל' 380197

לחברת בת של קונצרן
דרוש
ח ש ב
הכישורים הדרושים:
השכלה אקדמאית בכלכלה/ במנהל עסקים
השכלה נוספת בחשבונאות — יתרון
ניסיון בעבודה עם מערכת רב מטבעית
ידיעה מושלמת בשפה האנגלית
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב יד לת.ד. 29816 ת"א, מ. 61297 עבור "חשב"

למפעל תעשייתי באשדוד
דרושים
1. מנהל/ת חשבונות מדופלם
★ לתפקיד סגן מנהח"ש ראשי
★ בעל ניסיון בתעשייה וידיעת אנגלית
2. קלדנית בעלת ידע בהדפסה
3. פקידת יצוא בעלת ניסיון
4. פקידת יבוא בעלת ניסיון
תושבי אשדוד המעוניינים יפנו לטלפון: 055-22920 לקביעת ראיון או לת.ד 9002 אשדוד מיקוד 77192
למחלקת כוח אדם

לבני משה קרסו בע"מ יבואני רנו בישראל סניף חיפה והצפון
דרוש
איש מכירות
לרכב מסחרי "רנו"
רצוי נסיון קודם במכירות
לפנות 04-727204 מוסך בית קרסו, צומת חלקן חיפה

דרוש:
לבורנט/ית
למפעלי הגלידה בעכו דרוש/ה לבורנט/ית לעבודה במחלקת ביקורת־טיב לביקורת קבלת חומרי גלם לאריזות.
כישורים נדרשים:
- טכנאי/ת כימיה לבורנט/ית
- רצוי ניסיון קודם בביקורת טיב במפעל מזון
- רצוי מגורים בעכו.
נא לפנות למח' כ"א ת.ד. 5 נהריה לציין עבור לבורנט

לסוכנות ביטוח בחיפה
דרושה
מנהלת חשבונות
עצמאית
• ידע בנושא ביטוח
• ידע במחשב
נא לפנות בכתב יד לת.ד 4353 חיפה עבור מס' 2212 (מיקוד 31040)

לחברת "פטרולגז" בע"מ
דרוש
עובד אחראי בעל ידע טכני
וכושר גופני, עם רשיון נהיגה למשאיות
לעבודה במתקני מילוי הגז של החברה בחיפה - עיר גנים.
נא לפנות בכתב־יד בציון כישורים והמלצות לת.ד. 4445 חיפה, לידי אולך

למפעל מתכת חניתה בע"מ
דרושים
מבקרי איכות
בוגרי בי"ס מקצועיים, 12-13 שנות למוד נסיון בתעשיית המתכת רצוי
מקום מגורים נהריה, שלומי, מעלות
נא לפנות טלפונית למנהל כח אדם 04-960411 ש' 3

למושב ארוחה
דרוש
עובד נוער וקהילה
דרישות המשרה
★ מדריך נוער מוסמך או מורה מוסמך
★ דתי
★ בוגר תנועת נוער (רצוי)
המעוניינים יפנו למזכירות מושב ארוחה או פרץ מאיר
טלפון בערב - 051-885532
לבקש את ארז מועצה אזורית לכיש
03-5461762 ,051-48171

למפעל באזור רחובות
דרוש
כימאי טקסטיל
בעל ניסיון של מספר שנים
לעבודה הקשורה בייעוץ והדרכת לקוחות.
נא להתקשר לטלפון 03-221765

JORDAN RIVER HOTEL מלון נהר הירדן
למלון נהר הירדן
דרושה
מנהל/ת יחסי צבור
כשורים דרושים:
• דוברת שפות זרות
• בעלת הופעה מרשימה
• בעלת נסיון בעבודה עם אנשים
• השכלה גבוהה הרצה.
שעות עבודה גמישות
יש לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 1556 טבריה

למוסד ארצי לבקרת חשבונות
דרושים:
עובדי בקרת הלומדים ראיית חשבון
לעבודה באזור הצפון
קיימת אפשרות להתמחות
לפנות בכתב יד ולפרט תולדות חיים ודרישת שכר לת.ד. 33949, חיפה

לחברת כן אריה
דרושים:
מכונאים תעשייתיים
תנאים טובים למתאימים
טלפון 04-723990

עיריית ירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת המחלקה לשרותי קהילה ומשפחה
במחלקה לשרותי קהילה ומשפחה (מכרז מס' 21.86)
הדרגה: רמה 9 בדירוג העובדים הסוציאליים
פרטים נוספים אודות המשרה והכשורים הדרושים וכן טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל אצל רכזת המכרזים בלשכת המשנה למנכ"ל לסמרכלות, רח' יפו 22 קומה א' חדר 213.
מועד אחרון להגשת מועמדות:
יום שישי כ"ו באלול התשמ"ו (3.10.86)
המנהל הכללי
ירושלים, כ"ב באלול התשמ"ו, 26 בספטמבר 1986

דרוש/ה
טכנאי/ת — פקיד/ה טכני/ת
• נסיון בקטלוג מלאי טכני
• ידיעת השפה האנגלית — הכרחית
• עדיפות לבעלי נסיון בעבוד נתונים
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 10194 מפרץ חיפה 26111
סודיות מובטחת

פז
למשרד הראשי בחיפה באגף הכספים
דרוש/ה
רואה חשבון
בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות בעריכת דוחות כספיים חיצוניים ופנימיים.
תנאי שכר בהתאם לכישורים
נא לפנות בכתב יד בפירוט קורות חיים ונסיון קודם, לת.ד. 434 חיפה עבור משרה 12/86
— סודיות מלאה מובטחת —
פז חברת נפט בע"מ

לחברה מסחרית בירושלים
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
מדופלם
כישורים נדרשים: ★ ניסיון של 5 שנים לפחות בחברה מסחרית
★ ניסיון בהנהלת חשבונות ממוחשבת
★ ניסיון בניהול צוות עובדים
נא לפנות בצירוף קורות־חיים לת"ד 11003, ירושלים

בית הבראה יערות הכרמל חיפה
מחפש
מזכיר/ה רפואי/ת
השולט/ת היטב בשפה הגרמנית
כולל הדפסה
נא להתקשר: 04-229144
בין השעות 09.00-13.00

JORDAN RIVER HOTEL מלון נהר הירדן
למלון נהר הירדן
דרושה
כתבנית עברית / אנגלית
עם ניסיון בהדפסה בשיטה העוורת
נא לפנות למחלקת כח אדם לקביעת ראיון
טל. 067-92950

מגדל
אם אתה צעיר
בשנות השלושים ויש לך:
* השכלה אקדמאית במדעי החברה
* רשיון נהיגה
* ידע מושלם בשפות עברית ואנגלית
אתה מוכן — לקבל על עצמך תפקיד מעניין עם אתגר בהתמדה, הקשור בעבודה בשעות בלתי שגרתיות ובנסיעות.
אנו מוכנים לבדוק התאמתך לתפקיד ניהולי בתחום המכירות בתעשיית הביטוח ולהשיגך לכך.
שלח אלינו בהקדם תולדות חיים שלך לת"ד 659 ירושלים, וציין על המעטפה "מפקח".
— סודיות מובטחת —

לרשות השידור
דרושה
מזכירה בכירה בלשכה המשפטית
★ דרוש נסיון בעבודות מזכירות וידע בהדפסה טובה בעברית ואנגלית ★ השכר יקבע בהתאם לכישורים והנסיון
המעוניינות מתבקשות להתקשר למס' טל' 02-240603

לחברה תעשייתית
דרוש
מהנדס מכונות
לתפקיד אחראי, שיווק ושרות למערכות אריאה.
הכישורים הדרושים:
★ מהנדס מכונות בעל נסיון קודם בשיווק כושר ניהול מו"מ עם לקוחות
★ שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית
★ גיל עד 40
★ מגורים במרכז הארץ
מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד ותוך ציון קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 24149 ת"א מיקוד 61240 ויציינו על גבי המעטפה מהנדס מכונות מערכות אריאה.
סודיות מובטחת

לפרסום "יוזמה" דרוש/ה
גרפיקאי/ת
בעל/ת נסיון של שנתיים במשרד פרסום ויכולת ביצוע גבוהה.
לפנות החלמיוס א' כרמי
03-7518491

לחברת מחשבים
דרוש
מנהל
הכשורים הדרושים:
* נסיון מוכח בנהול חברה
* בעל כשר ארגון ויכולת הפעלה של צוות עובדים
* יכולת לעבודה מאומצת מעבר לשעות המקובלות
* בעל רכב פרטי
נא לפנות בכתב־יד עם פרוט קורות חיים. השכלה ונסיון לת.ד. 6640 חיפה 31060

לחברה ציבורית ארצית
דרוש/ה
עובד/ת קהילתי/ת
אשר יפעל להתארגנותם והפעלתם של התושבים בתחום הדיור בקרית־ארבע
הכישורים הדרושים:
• השכלה אקדמית או מקבילה
• ניסיון בעבודה עם בודדים וקבוצות
• כושר משא־ומתן עם מוסדות ושירותים
העובד/ת יועסק/תועסק במשרה מלאה על פי חוזה מיוחד
על המעוניינים לפנות לת"ד 965 ירושלים

למשרדנו בחיפה
דרושה מזכירה
• נסיון מוכח של 3 שנים בארגון וניהול משרד.
• יכולת עבודה עצמאית.
• כושר הבעה בכתב ובע"פ עברית אנגלית כולל הדפסה.
שלב הכשרה של כחודש ימים יערך בת"א.
5 ימי עבודה בשבוע
המעוניינים יפנו בכתב יד עם פירוט רקע ונסיון כקצינ' לחברת.
HP מחשבים. הבחירה האינטליגנטית.
HEWLETT PACKARD
מערכות מחשוב ומדידה CMS בע"מ
רח' מסד 11 תל אביב 67060
ת.ד. 19550 תל אביב 61094
מוניטים בלעדיים

עירית תל־אביב־יפו
מכרז פומבי
בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ם – 1979, מכריזה בזה עיריית תל־אביב־יפו על משרה פנויה במחלקת תכנון ופקוח עבודות חדשות באגף המים.
מכרז מס': פמ/80/86
תואר המשרה: טכנאי מודד
דרגת המשרה: 8-3 של דירוג ההנדסאים והטכנאים.
שיעור המשרה: משרה אחת.
תאור התפקיד:
1. ביצוע מדידות בשטח לקראת תכניות קווי מים עירוניים.
2. התוויית קווי מים לביצוע עבודות הנחה והחלפה.
3. מיפוי ועריכת מפות קווי מים חדשים וקווי מים ישנים.
4. חישוב כמויות חומרים בהתאם למדידות בשטח.
5. בדיקת חשבונות קבלנים.
דרישות המשרה:
1. סיום בי"ס מוכר לטכנאים ורישום בפנקס ההנדסאים והטכנאים.
2. ידע בביצוע משימות ותלקות, מכונות טופוגרפיות בשטח עירוני.
3. ידע וניסיון של 3 שנים, לפחות, בתכנות ובמדידות, מדידות, תוויות, מדידות קווי מים, מבנים ואביזרים הקשורים לאספקת מים.
4. כשר הבעה בע"פ ובכתב.
5. ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות רצויה.
בקשות לגשת למכרז, בצירוף קורות חיים ותעודות מתאימות, יש להגיש במעטפה סגורה באגף המים לידי מנהל המחלקה, עד ליום 2025 לציון על המעטפה את מספר המכרז.
בקשות שתוגשנה ללא תעודות מתאימות, לא תטופלנה.
התאריך האחרון להגשת הבקשות: 10 באוקטובר 1986
כ"ב אלול התשמ"ו, 26 בספטמבר 1986
שלמה להט, ראש העירייה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הארצי הארץ חדשות

למשרד עו"ד בחיפה
דרוש/ה
עורך/ת-דין
רצוי ניסיון של שנתיים לפחות
בתחום האזרחי
נא לפנות טלפונית 04-670701

לחנות רהיטים גדולה
בירושלים
דרוש
איש מכירות
קורות חיים להפנות בכתב
לת.ד. 8042, ת"א

האגודה לקידום החינוך ירושלים
פנימיה ע"ש שטיינברג כפר-סבא
דרושים
★ **מדריך חברתי**
(2 משרות) (אפשרות גם לגוג)
חובת מגורים במקום.
★ **אם בית קבוצתית**
(1 משרה) עבודה בפיצול ללא מגורים.
בדבר פרטים נא לפנות לטלפון 052-25917
בשעות העבודה או בכתב, רח' גאולה 22,
כפ"ס מיקוד 44260

צעירים צעירות
דרושים לעבודת שטח מעניינת אחה"צ
מתאים גם לסטודנטים ותיכוניסטים
הכנסה גבוהה 02-222699 אורה

לשותפות פעילה / למכירה
מפעל גדול לרהיטים
בהזדמנות נדירה
ובתנאים נוחים.
ההשקעה הדרושה
100,000 דולר לפחות.
רציניים בלבד יפנו
לטלפון: 02-539662
ובבית: 02-761205

גבוד סברינה

למפעלנו בכפר-סבא
דרושים
★ **אחראי/ת בקרה**
לאולם סריגה.
להפעלת צוות בודקי טיב בייצור
בעל ניסיון בתעשיית הטכסטיל.
(רצוי בוגר שנקר).
★ **מנהל/ת משמרת**
לאולם סריגה.
לעבודה ב-3 משמרות.
נסיון בהפעלת עובדים יתרון.
השכלה תיכונית לפחות.
נא לפנות אל גדעון
052-24246, 052-24104

SF סנפרוסט בע"מ
מזון איכות מוקפא
למפעלנו באשדוד
דרושים/ות
1. מפעיל/ה מחשב
עם ניסיון של 3 שנים לפחות
במערכות מיני מחשבים.
עדיפות לבעלי ניסיון בדסק פרינט.
2. מפעילה / קלדנית
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים למח' כח אדם ת.ד. 2223 אשדוד מיקוד 77121.

למרכז קהילתי רמות-אלון
דרושים
1. מנהל חשבונות ראשי
דרישות התפקיד:
עריכת דוחות כספיים, ניהול מרים עם מוסדות וספקים, בצוע ומעקב אחר גביה, הכנת דוחות ותמחירים.
הכשורים: סוג 3 הנה"ח, ניסיון מוכח של 3 שנים, השכלה בכלכלה יתרון
2. גננת לעבודה אחה"צ
פרטים בטלפון: 828667, 867662

מדריך הארץ

יום שישי

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים מ-6 בערב עד לפנות ב-7 בבוקר בתוצאת מד"א טל' 101.
ירושלים 523133
תל-אביב 460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052-81333
רחובות 08-451333
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'-ה' 20.00-8.00
בימי ו' 15.00-8.00
טלפונים: 03-433500, 03-433588
"שקמ" — שירות רפואי לכו
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24-19
טל' 03-7549111 "שקמ" קוד מנוי 222
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 669911
חיפה 04-672222/3
תל-אביב 03-261111
חיפה 04-672222/3
נתניה 35316
באר-שבע 057-48111
מרכז רפואי באר יעקב 03-223958
מרכז מידע לקרבנות אונס
(24 שעות ביממה):
תל-אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז מידע למכורי לסמים
נטמה "סמגליה"
א' רה 11.00-15.00
ב' רד 16.00-18.00
רח' מאזה 13 תל-אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל-אביב:
כר מכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א-ה בין 21.00 עד 23.00. ימי ו' וערבי חג מ-18.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ-15.00 עד 21.00
רייבנגף מכר שער 3 (ליד המשביר) טל: 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00, אחרי חצות בתנאים טלפוני בלבד
חיפה:
רח' הגפן 26, קומה ג', טל' 04-523566. שעות הקבלה כל יום 20.00-23.00
שה"ן - שירות רפואי נייד
ירושלים 24 שעות ביממה כולל רפואת שיניים
מוקד יום - 660585, 02-669531
מוקד לילה שבת וחג - 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל אביב, מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011 מנוי 3752 ול' השאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

שערי צדק – (כירורגית, אורטופדית, עיניים)
הדסה ע"כ – (ילדים, פנימית)
הדסה הר"צ – (נשים)
בקור חולים – (א.א.ג)

תורנות בתי-מרקחת

תל-אביב
שוק מקס 27 441449
בס מריבמן 66 237526
ירושלים
התחנה המרכזית יפו 234 520190
חיפה
סוד הנביאים 97 524115

רמת-גן
דיזה לבוטינסקי 65 7514485
חולון
ד"ר וורי סוקולוב 70 842433
בת ים
עצמאות בלפור 75 865585

פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה
פורת פ"ת 76 40967
הקריות
ניתן מרכזי נמיר כפר ביאן קרית ים 751680
חדרה
קופ"ח כללית המסילה 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' – 17.00-20.00
בגבעתיים: 66 ת"א, טל. 281228-9
חיפה: ימים א', ד' – 19.00-16.00
רח' הספורט 14 טל. 81520

נתניה 35316
באר-שבע 057-48111
תורנות רופאים וחולים
ד"ר שיינר זאב הבריכה מולד 18 252598
מרכז סיוע לקרבנות אונס — 24 שעות ביממה:
תל-אביב טל' 234819
ירושלים — 245554
חיפה — טל' 04-82611
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל-אביב, כר מכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א-ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ-18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ-15.00 עד 21.00
רייבנגף מכר שער 3 (ליד המשביר) טל: 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00. אחרי חצות בתנאים טלפוני בלבד
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ג', טל' 04-523566. שעות הקבלה כל יום 20.00-23.00
שה"ן - שירות רפואי נייד 24 שעות ביממה כולל רופאי שיניים
מוקד יום - 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

תורנות בתי-חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגית)

ירושלים
בקור חולים – (א.א.ג.פנימית)
שערי צדק – (ילדים,נשים,כירורגית, אורטופדית,עיניים, א.א.ג)

תורנות בתי-מרקחת

תל-אביב:
בריאות המלך ג'ורג' 28 283731
ארלוזורוב ארלוזורוב 76 230746
מוצ"ש, בית שר המלך ג'ורג' 54 280644
מוצ"ק, ארלוזורוב ארלוזורוב 76 230746
ירושלים
מרשאת רוממה הר"ב 28 523191
מוצ"ש, בקור חולים-שטראוס 5 223141
חיפה
הנשיא שד' הנשיא 35 333512

חולון
קופ"ח עין יהב 2 884854
בת ים
בלפור בלפור 90 583448
רמת-גן
הגפן ביאליק 38 723674
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה
הנשיא שד' ויצמן 36 23639
הקריות
מגל העצמאות 55 ק. אתא 441280
חדרה
קופ"ח כללית השסילר 55884

יום שבת

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים:
מ-6 בערב עד לפנות ב-7 בבוקר בתוצאת מד"א טל' 101.
ירושלים 523133
תל-אביב 460111
חיפה 512253
בת ים 781111
הרצליה 052-81335
נהריה 925335
רחובות 08-451333
בת ים 585555
חולון 803133
לוד-רמלה 08-221022
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'-ה' 20.00-8.00
בימי ו' 15.00-8.00
טלפונים 03-433500, 03-453500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 669911
תל-אביב 261111
חיפה 04-672222/3

תורנות בתי חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים,פנימית)
איכילוב — (כירורגית)
ירושלים

מרכזי מידע — אגד
04-549121 03-432777
02-528231-2

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

יום שבת	זמן הדלקת הנרות				יום שישי
		ש"ש	מוצ"ש		
פרק יומי	ירושלים	4.55	6.06		**פרק יומי**
משנה יומית	תל אביב	5.13	6.08		**משנה יומית**
דף יומי	חיפה	5.05	6.06		**דף יומי**
הלכה יומית	באר-שבע	5.11	6.08		**הלכה יומית**

המראות ונחיתות

(ע. להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן-גוריון בימים שישי ושבת 26-27.9.86:
יום שישי
המראות
ב-0100 אל-על (001) לניו-יורק, ב-0400 אל-על (5351) לקלן/בון והמבורג, ב-0545 פאן אמריקן (119) לפאריס, ניו-יורק ומיאמי, ב-0605 טי. ה. אי. (809) לפאריס וניו-יורק, ב-0605 טי. ה. אי. (891) לפאריס, וושינגטון ולוס אנג'לס, ב-0630 אל-על (363) לוינה, ב-0645 אל-על (541) לאתונה, ב-0650 סוויסאייר (333) לציריך, ב-0705 אייר פראנס (139) לפאריס, ב-0705 אל-על (385) לרומא, ב-0725 טארום (246) לבוקרשט, ב-0730 אל-על (523) לפאריס, ב-0740 בריטיש אייר וייס (577) ללונדון, ב-0745 אל-על (581) לאיסטנבול, ב-0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב-0905 אייר סיני (055) לקאהיר, ב-0930 אל-על (347) לציריך, ב-1000 אל-על (357) לפרנקפורט, ב-1030 אל-על (315) ללונדון, ב-1530 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב-1555 ק. ל. מ. (522) לאמסטרדאם, ב-1715 אליטליה (747) לרומא, ב-1755 איבריה (889) לברצלונה ומדריד.

נחיתות
ב-0400 בריטיש אייר וייס (576) מלונדון, ב-0515 אל-על (004) מניו יורק, ב-0820 אייר סיני (054) מקאהיר, ב-1150 אל-על (542) מאתונה, ב-1315 אל-על (582) מאיסטנבול, ב-1400 ק. ל. מ. (521) מאמסטרדאם, ב-1420 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב-1435 אל-על (364) מוינה, ב-1500 טי. ה. אי. (800) מסן פרנציסקו, ניו-יורק ופאריס, ב-1500 טי. ה. אי. (812) משיקאגו, בוסטון ופאריס, ב-1525 אל-על (036) מניו-יורק ואמסטרדאם, ב-1530 אל-על (1348) ממדריד וציריך, ב-1530 ס. א. ס. (771) מקופנהאגן, ב-1600 אל-על (5352) מקלן/בון והמבורג, ב-1605 אליטליה (746) מרומא, ב-1610 פאן אמריקן (134) ממיאמי, ניו-יורק ופאריס, ב-1630 אל-על (386) מרומא, ב-1640 איבריה (888) ממדריד וברצלונה, ב-1805 סוויסאייר (332) מציריך, ב-2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב-2035 לופטהאנזה (606) ממינכן.
יום שבת
המראות
ב-0545 פאן אמריקן (135) לפאריס, ניו-יורק ומיאמי, ב-0605 טי. ה. אי. (803) לפאריס, ניו-יורק וסן פרנציסקו, ב-0605 טי. ה. אי. (825) לפאריס ובוסטון, ב-0620 לופטהאנזה (607) למינכן, ב-0650 סוויסאייר (333) לציריך, ב-0655 ס. א. ס. (772) לקופנהאגן, ב-0730 ארקיע (441) למינכן, ב-0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב-1010 ארקיע (431) לפרנקפורט, ב-1530 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב-1715 אליטליה (747) לרומא, ב-2225 אל-על (005) לאמסטרדאם, שיקאגו ולוס אנג'לס.
נחיתות
ב-1215 טי. ה. אי. (884) מניו יורק, ב-1420 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב-1605 אליטליה (746) מרומא, ב-1610 פאן אמריקן (114) מסן פרנציסקו, ניו-יורק ופאריס, ב-1620 ארקיע (442) ממינכן, ב-1805 סוויסאייר (332) מציריך, ב-1900 אייר פראנס (136) מפאריס, ב-1955 ארקיע (432) מפרנקפורט, ב-2035 לופטהאנזה (606) ממינכן.
כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני המועד הנקוב לעיל, בטלפון 03-381111.

אופנת כל-בו שלום
מרכז פנורמה שד' הנשיא, חיפה
דרושות:
מוכרות-קופאיות
לפנות טל. 04-389127

לחברת בניה בחיפה
דרוש
מהנדס ביצוע
לאתר בניה באיזור הצפון
*נסיון קודם של 5 שנים לפחות.
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 2363 חיפה סודיות מובטחת.

רופאי שיניים
מנוסים
לעבודה/חלקית/מלאה
בכל רחבי הארץ
04-530785

זמיר שרותי כח אדם בע"מ
לסניפינו בחיפה ובקריות
דרושים/ות בדחיפות
רתכים
מעולים בשכר גבוה מאד
חיפה, רח' החלוץ 3, טל. 04-670373
קרית ביאליק, בן גוריון 63, טל. 04-709284
תעסוקה ברמה גבוהה

נדרשת מרפאות שיניים ארצית
דרושים
רופאי שיניים
כלליים ומומחים
בכל השטחים
בכל חלקי הארץ למשרות מלאות/חלקיות אנו מציעים
עבודה במסגרת צוות מיומן כולל מומחים בניהולו של מנהל רפואי
לקביעת ראיון להתקשר טלפונית:
03-214313, 03-264241/2/3, 03-255188

לחברה קבלנית לבנין בחיפה
דרושים
מנהל(ת) חשבונות עצמאי(ת)
* מדופלם, מנוסה - למשרה מלאה.
פקידה כללית
בעלת ידע בהנהח"ש ומזכירות
ל-6 שעות עבודה ביום.
נא לפנות בכתב יד תוך פרוט קורות חיים, נסיון בעבודה ושמות ממליצים לת.ד. 1983 חיפה, 31014 ולציין שם המשרה המבוקשת.

למפעל במפרץ חיפה דרושים
מהנדס מכונות
*בעל נסיון בהזרקת מוצרי פלסטיק לפתוח מוצרים
*נסיון בעבוד שבבי - יתרון.
מסגר מכני לעבודת אחזקה.
מועמדים בעלי נסיון של 5 שנים לפחות יפנו בכתב לת.ד. 10129 מפרץ חיפה. או טלפונית 04-727304
-סודיות מובטחת-

לעיתון "הארץ"
דרושה
פקידה למחלקת מינויים
למשרה מלאה
להתקשר 824271 מיום ראשון
בשעה 12.00 עד 15.00
שלוחה 521 למר ונשטיין.

דרושים
בחורים אחרי צבא
בעלי פרופיל גבוה ובעלי רשיון נהיגה לעבודה בבית מסחר גדול במשרה מלאה
כישורים נדרשים:
בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות וידע בסיסי באנגלית.
המתאימים יפנו למ.ד.א.ל.
טלפון 03-374178.
הנגב 4 חדר 18, תל-אביב

יותר טוב מנפאואר

לסניף רחובות
רח' הרצל 190, א'-ה', 08:00—14:00
ו' 08:00—12:00
טל: 461717, 08-473734
דרושים
מזכירה עברית/אנגלית
מנוסה, שליטה בשפה הערמנית כולל הדפסות. ידע במעבד תמלילים יתרון. ליום עבודה מלא, לתקופה ממושכת.
קלדנית (מסוף) אלפא נומרי
מנוסה, ליום עבודה מלא, לתקופה ממושכת.
מהנדס מכונות
5 שנות נסיון בתכנון ופיתוח בענף המתכת והאלקטרוניקה, יוצא צבא, פרופיל גבוה, לתקופה ממושכת.
הנדסאי/טכנאי כימיה
5 שנות נסיון לפחות בתהליכי ציפוי ובמתקן פיילוט. יוצא צבא, פרופיל גבוה, עד גיל 40, לתקופה ממושכת.
מבלטן פח
5 שנות נסיון לפחות, לתקופה ממושכת.
שכר גבוה ותנאים טובים
למועמדים המתאימים
מנפאואר MANPOWER
ירושלים • תל אביב • חיפה • באר שבע • רחובות

דקסון DEXON
מפעל לתרופות
טירת-הכרמל
דרושים
תעמלנים רפואיים בחיפה, ת"א וירושלים.
* רקע פרה-רפואי ונסיון קודם — יתרון.
* ידיעת השפה האנגלית ורכב הכרחיים.
עוזר/ת למנהל הכספים
לעבודה מעניינת הכוללת: טיפול בתזרים מזומנים, קשר עם בנקים, גביה מלקוחות ותשלום לספקים.
הכישורים הדרושים:
* בעל תעודת בגרות מלאה לפחות.
* רצוי נסיון קודם בתחום הנה"ל.
* שליטה טובה באנגלית.
אחראית מחלקת אריזה
12 שנות לימוד לפחות
כושר ניהול ואירגון
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ומס' טלפון לת.ד. 2115 חיפה 31020.

למשרד רואה חשבון גדול
דרושה:
קלדנית למחשב P.C.-I.B.M.
להנהח"ש
הכישורים הדרושים:
* קורס קלדנות מחשב
* נסיון מוכח בעבודה דומה
* ידע בהנהח"ש-רצוי
פניות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 1497 חיפה 31014 עבור "קלדנית".

א. ש. מפנה בע"מ
השמת כח אדם בכיר
למספר חברות שאנו מייצגים
דרושים:
מנכ"ל — לחברה מסחרית של ציוד מכני מתקדם התפקיד הכל כולל ניהול החברה מבחינה כספית מסחרית ואדמיניסטרציה כולל אחריות על השירות. כ-400 עובדים כ-100 מיליון דולר מחזור.
● בעל ניסיון בניהול חברה, ידע טכני ורקע מסחרי
משנה למנכ"ל — לקונצרן בענף המתכת המפותח על פיתוח מוצרים טכנולוגיים וקשר עם לקוחות
כישורים:
מהנדס במין, עם ניסיון ניהולי עד גיל 49
לחברה עתירת ידע
דרוש
מנהל מכירות אזורי עד גיל 40.
כישורים:
ניסיון בשיווק מוצרים מדויקים, רצוי ניסיון במערכות צבאיות. השכלה מהנדס אלקטרוניקה או מחשבים + מנהל עסקים – יוזה ממונה על כ-10 עובדים כולם אקדמאים
שכר 3,000 $ + רכב ותנאים נלווים
תל אביב 64387, רח' גורדון 74 טלפון: 03-242012

דרושים בדחיפות למשרד עו"ד בחיפה
עו"ד/מתמחה
לפנות בכתב יד קורות חיים ופירוט ציונים לת.ד. 4113 חיפה 31040
סודיות מובטחת

חום הנדסה אזרחית בע"מ
ויצמן 63 נהריה
דרוש
מודד
מסמה לעבודות עפר ופיתוח
טל: 04-923173

למפעל תעשייתי במפרץ חיפה
דרוש
מכונאי אחזקה טוב
בעל נסיון של 5 שנים לפחות,
שישמש גם כמנהל אחזקה
לפנות לאבי בטל' 04-721131

תלמה
לסניף המכירות המרכזי ברמת-גן
דרושים
1. מדגימות לקידום מכירות
באזורים: ת"א, רמת-גן, גבעתיים, ראשל"צ
2. סדרניות לסידור תוצרת החברה ברשתות
באזורים: הרצליה, רעננה, רמת-גן
העסקה הינה בהיקף של חצי משרה בימים א'-ה' בשעות אחה"צ
המעוניינות מתבקשות לפנות לאיל טלפון: 03-6513277/8 בימים א'-ה' בשעות 08.00-15.00

לחברת דוקר אינטרנשיונל בע"מ
חברה עתירת ידע בירושלים
דרושה
פקידת רכש
★ ידיעת השפה האנגלית
★ הדפסה בעברית ובאנגלית
★ נסיון בעבודות משרד – יתרון
5 ימי עבודה בשבוע
נא להתקשר טלפונית
02-822222, 02-820905

נשיונל סמיקונדקטור National Semiconductor
מחכה לכם עבודה מעניינת
בעלת אתגר
פרטים בעמודי הדרושים
בלוח הבטוח
מקווים כם איתנו!

משטרת ישראל
דרושים
שוטרי/ות תנועה וסיור
דרישות התפקיד: 11 שכ"ל לפחות,
לאחר שרות בצה"ל, בריאות תקינה גיל עד 35,
עדיפות לבעלי רשיון נהיגה.
מקום השירות: ירושלים, ת"א, חיפה.
המעוניינים/ות מתבקשים/ות לפנות
בצרוף תעודת השכלה ופנקס מילואים
לאחת מלשכות הגיוס המפורטות להלן:
תל-אביב: רח' הרכבת 14. טל. 03-628290
ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 8. טל. 02-244433
חיפה: דרך הטיבה גולני 21. טל. 04-661067
רחובות: רח' הרצל 206. טל. 08-487488
– סודיות מובטחת –

לשותפות פעילה / למכירה
מפעל גדול לרהיטים
בהזדמנות נדירה
ובתנאים נוחים.
ההשקעה הדרושה
100,000 דולר לפחות.
רציניים בלבד יפנו
לטלפון: 02-539662
ובבית: 02-761205

נ"תנובה" מחוז תל-אביב
דרושים
מחלקי מוצרי בשר ודגים
הכישורים הדרושים:
● השכלה תיכונית
● ידיעה טובה בחשבון
● רשיון נהיגה למשאית ו/או סמיטריילר
● ידע בשיווק מוצרי מזון
תינתן עדיפות בקבלה למועמדים בעלי נסיון מעשי בשיווק מוצרי מזון.
מועמדים מתאימים יעמדו במבחני כניסה לבדיקת התאמתם לתפקיד מחלק.
מועמדים מתאימים, תושבי תל-אביב. חולון והסביבה הקרובה, מתבקשים לפנות ישירות למר אורי לוין, מנהל מרכז הפצה "קר-פרי", רח' המשביר 25, איזור התעשיה חולון, טלפון 03-804447, 03-5591556-7, בין השעות 13.00 עד 16.00, לצורך ראיון וקבלת פרטים בקשר לעבודה.
– סודיות מובטחת –

עירית רעננה
המחלקה לתרבות נוער וספורט
לעבודה בבתי התלמיד בשעות אחה"צ והערב
דרושים
מורים מוסמכים
בתחומים הבאים:
מלאכת יד, קרמיקה, פיסול, ציור, אמאייל, שחמט, התעמלות נוער ומבוגרים, דרמה, תאטרון בובות, ריקודי עם, בלט, ג'אז מודרני, תכשיטנות, חדר כושר, חבורת זמר
מאמן לגלגליות
בפרטים נא לפנות למחלקה לתרבות נוער וספורט בעירית רעננה (לדבקה) בימים א'–ו' בין השעות 08.30 – 12.00, א', ג' אחה"צ בין השעות 16.00 – 18.30, טל' 052-22222

מקורות מדיניים / עקיבא אלדר

פרס עם שווארדנדזה: התוצאה הישראלית גברה על הנימוסים הדיפלומטיים

חשיבות הפגישה באי־קיומה עם שמיר

עקיבא אלדר התלווה למסע ראש הממשלה כשליח "הארץ"

אחת הבדיחות השגורות ביותר בפיו של ראש הממשלה במסעו באמריקה, דימתה את הרוסים לאמ־ בטיה אנגלית: "ברז אחד למים חמים והשני למים קרים. אין אצלם מים פושרים". אדוארד שווארדנדזה, על פי עדותו של פרס עצמו, היה הרבה יותר מפושר, כמעט חמים. הוא שפע הומור, ויותר על הקלישאות הידועות בפגישות קודמות, אפילו בנושא הי־ הודי הרגיש. האם באמת מסתתר תוכן חדש מאחורי החיוכים הסובי־ טיים, או שמא סיגל לעצמו שווארד־ נדזה את האופנה החדשה במוסק־ בה: אפשר להוציא את הנשמה למערב בלווית חיוך הארוכות. זה פועל טוב יותר מהטחת נעל בשולחן, לפחות בתחום יחסי ה־ ציבור.

פרס יצא מרוצה מהפגישה עם שר החוץ הסובייטי, אף שהוא לא הבטיח לו מאומה. מחמאותיו של פרס באו כמים זכים לפיו של שווארדנדזה, שספג ימים אחדים לפני כן מקלחות צוננים מנשיא ארה"ב. שעה קלה קודם פגישתו עם פרס שמע שוב דברי תוכחה מעל במת האו"ם מפי רונלד רייגן בעניין העיתונאי דני־ לוף. ספק איפוא אם בדיעבד אין הרוסים מרוצים שהתוצאה הישר־ אלית גברה על הנימוסים הדיפלומ־ טיים ושלפה למורת הכל צילום מהמפגש.

פרס התכונן היטב לפגישה. הוא ויתר על כרטיסים לשתי הצגות מצוינות בברודווי וזימן את יועציו לישיבת הכנה ממושכת. הוא ביקש ללמוד הכל על הסגנון החדש שהביא עמו מיכאיל גורבצ'וב לקר־ מלין ועל הסממנים המערביים שספג אנטולי דוברינין, האיש החזק בפוליטביורו, בעשרים השנים שעשה בארה"ב. קשה היה להצביע על חי־ דושים באידיאולוגיה הסובייטית. בעיקר בגישה לבעיית ההגירה שהיתה לבעיה המרכזית ביחסי ישראל־בריה"מ.

פרס הרבה לעסוק במסעו באמר־ יקה במצוקתם של יהודי בריה"מ, תוך שהוא מדגיש מיד כי "הרוסים אינם אויבינו". באחת מהופעותיו בקנדה נשאל לדעתו על דברי הביקורת שמשמיע באחרונה נתן שצ'רנסקי נגד ממשלת ישראל. פרס השיב "הוא חי עכשיו במדינה דמוקרטית". ניכר היה כי אינו מרוצה מהתנהגותו של אסיר ציון לשעבר. מקור יודע דבר אף לחש כי הרוסים משדרים באחרונה את המסר "ראו איזה נזק גורם לנו הציוני המשוחרר הזה. מדוע נשחרר סיר־ ובניקים אחרים כדי שיעמדו גם הם בראש התעמולה האנטי־סובייטית?" המומחים תמימי דעים: הסובי־ טים אינם יכולים להרשות לעצמם [illegible] אלא שבשנים האחרונות נהפך המונח "נושרים" לנחלת הכלל. הסובייטים לא ירשו לעצמם לפתוח את השערים בפני רבבות יהודים שינהרו לניו־יורק. מעשה כזה, הם חוששים, עלול לאיים על בסיס האידיאולוגיה שממנה שואב ה־ קרמלין את סמכותו.

פרס חזר ואמר כי יציאת יהודים חשובה בעיניו מיחסים דיפלומטיים — התנאי השני לשיתוף בריה"מ בוועידה בינלאומית. בהזדמנות אח־ רת דיבר על חשיבותה של דיפלומ־ טיה שקטה, "שאינה עומדת כמובן בסתירה למאבק הגלוי". הוא נקלע כאן למיצר, בין הרצון לקשור יחסים עם הרוסים, דבר שאינו מתיישב עם התנאי של יציאת יהודים, לבין החשש מפני לשונם הארוכה של משה ארנס וגאולה כהן, שלא יהססו לשסות בו את הפרה הקדושה של העלייה מבריה"מ אם יוותר על התנאי הזה ו/או על המאבק הקולני. פרס מבין היטב שהיהודים הם קלף מיקוח ביחסי בריה"מ־ארה"ב ואם למורת הכל ייפתח צוהר, יקרה הדבר במסגרת עסקה גדולה שהוועידה הבינלאומית שלו אינה אלא גרגר זעיר לעומתה. על כן מותר כנראה לשבץ גם את הפגישה עם שווארדנדזה במחלקת "חשיבותה של הפגישה בעצם קיומה". הפעם אפשר להוסיף: "באי קיומה עם יצחק שמיר".

המירוץ אחר שווארדנדזה נפתח עוד בארץ, כאשר התברר כי פרס, שמיר והשר הסובייטי יהיו באותה סביבה בשלהי ספטמבר. שמיר הפעיל את שגרירויותיו בוואשינג־ טון ובאו"ם. אנשיו של פרס אותתו לידיד ישראל זינגר, יועץ המתרים של המיליונר אדגר ברונפמן, המ־ קיים קשרים סדירים עם אחד מב־ כירי הדיפלומטים הרוסים בוואש־ ינגטון. עד ראייה סיפר כי השגריר בנימין נתניהו החוויר כאשר הבחין בכתוב בפתק שהעביר זינגר לפרס בשעת אירוע יהודי בניו־יורק. באותו ערב הגיעה שיחת טלפון לביתו של הקונסול הכללי בניו־ יורק משה יגר, שם התארחו באותה שעה פרס ויועציו לסעודת ליל שבת. הוא התבקש לצלצל מאוחר יותר שכן המסובים עסוקים בקי־ דוש. זה היה דיפלומט סובייטי שביקש לתאם פרטים טכניים בקשר לפגישה. מישהו טרח להסביר לו מהו קידוש. ביום ראשון דיווח נפרד נוביק לזינגר שמאמציו עלו יפה. זינגר עצמו מטיל ספק רב אם הפגישה בבניין האו"ם תביא ולוא גם יהודי אחד לארץ אבותיו או תחיש את הגל ישראל למוסקווה.

רשמי מסע

מטוס רה"מ

יש איזה קסם במטבע הלשון "מטוס ראש הממשלה" עד לאותו רגע שאתה נבלע בפתחו של הבואינג 707 הישן של חיל האוויר, בעיקר אם הינך כתב בדרגי שעיתונו שילם את מלוא מחירו של הכרטיס. אחוריו של המטוס נדחסים במיני מטען לשליחותו באמריקה. לראש הממשלה מוקצה חדרון ובו מיטה, שולחן וארבעה מושבים. היועצים, כמה פרוטוקוליסטים (טייסים המקבלים "צופר"), צלם לשכת העיתונות הממשלתית ואנשי הביטחון תופשים את המושבים הנוחים כמו אלה במחלקת עסקים. הכתבים, רובם בכירים למדי, נדחסים בפיסת ה־ מטוס שנותרה לפליטה. מישהו מקפיד שהעיתונאים יידעו את מקומם עד הסוף ומפלה אותם לרעה גם בתחום המזון. אין תימה שהם נוחתים אחרי 14 שעות חדורי רוח קרב. רק אצל הקצינים הכבדים המרוצעים אין אפליות. הם שלחו את כלבי הגישוש שלהם לרחרח אחרי חומרי חבלה גם בכליהם של אנשי הביטחון הישראלים.

יועצים מסורים

יועצי ראש הממשלה הם אנשים מסורים מאוד לאדונם. עובדה. כולם היו בהישג ידו במהלך המסע. באר־ צות הברית, היועץ המדיני ד"ר נמרוד נוביק והיועץ לתקשורת אורי סביר הם כמובן חלק בלתי נפרד מפמליית ראש הממשלה. הפעם נלווה אליהם גם היועץ לרווחה חיים אילת. מתאם הפעולות בארה"ב בענייני שיקום שכונות. בוואשינג־ טון הצטרף לצוות היועץ הכלכלי אמנון נויבך שיצא כחלוץ לטפל יחד עם הציר הכלכלי היוצא רן הלפרין בנושאי סיוע. בזווית העין קלטתי גם את יועץ השרות ה־ מסתורי [illegible] "בעניינים אחרים" פלט במבוכה. בעניינים אחרים היה באותם ימים בארה"ב גם היועץ לתפוצות אברהם בורג. הוא היה אורח המדרגיה הציונית של הקהילות הרפורמיות ומעניין מה היה אבא אומר אילו שמע את הבן יקיר קורא לרפורמים לכבוש את המדינה.

אמריקה נפרדה מפרס. היועצים באו להיפרד מאמריקה.

תעלומת פרימור

השם אבי פרימור שהופיע בר־ שימת הנוסעים במטוס רה"מ עורר ציפיות אפריקאיות שונות ומשונות. אולם, פרימור, סמנכ"ל משרד החוץ לענייני אפריקה ואסיה לא נראה בשטח. מתברר כי בדרך ארצה יועדה לפרס נחיתת ביניים קצרה בספרד לצורך פגישה עם נשיא סנגל. פרימור נערך ליציאה לספרד והיה עתיד להצטרף למטוס המיוחד בדרכו חזרה ארצה. נמסר כי הנחיתה בספרד בוטלה בגלל הפגישה עם שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארד־ נדזה, שבעטיה הוארך הביקור ביום נוסף. אפשר להבין מכך שהנשיא הסנגלי לא חשב שפגישה עם ראש ממשלת ישראל מצדיקה המתנה של יום נוסף בספרד. לי היה נדמה ששמעתי על ביטול הפגישה עוד בטרם נתקבלה התשובה החיובית מהשגרירות הסובייטית ב־ וואשינגטון.

פגישה קרדינלית

הקונסול הכללי בניו יורק משה יגר המליץ בפני יועצי ראש הממשלה להפגיש את פרס עם הקארדינל אוקונור, איש רב השפעה בקרב הקאתולים בארצות הברית. לא היה בכך שום דבר יוצא דופן אלמלא נקבע כי פרס יטריח עצמו אל כנסייתו של אוקונור בלב מנהטן. רבנים יהודים המורים מידי שנה מיליוני דולרים למגבית היו נותנים הרבה בעבור תמונה עם ראש ממשלת ישראל בבית הכנסת שלהם. כמה מהם העידו כי אוקונור אינו מועמד לתואר חסיד העם הי־ הודי ואפשר למצוא בנקל כמה אנשי כמורה פרוטסטנטיים חסידי ישראל שיתקשו להבין מדוע הטריח פרס את הקארדינל מניו יורק. ראש העיר היהודי אד קוך המצוי בה־ גישויות המקומיות הציע את ביתו למפגש, אך זה היה מאוחר מדי ופרס השאיר מאחוריו כמה יבלות מעוכות מיוחדות.

צלם שחור לבן

יעקב סער אינו סתם צלם הצר. הוא מנהל מחלקת הצילום בלשכת העיתונות הממשלתית. מישהו היה צריך להסביר לו שהוא אינו עוד צלם עיתונות שמותר לו לצפצף על כללי משחק דיפלומטיים למען התמונה. אפשר במאמץ להבין שיצרו העיתונאי של סער לא עמד לו והוא הסתער על היעד המבודד בבניין האו"ם. חבל שלא עשה מלאכתו המקצועית נאמנה עד הסוף.

אחד מאנשי הקונסוליה בניו יורק שסייע לסער להתגנב אל חדרו של נשיא מועצת הביטחון, שם נועדו פרס ושווארדנדזה, השאיר מאחוריו שני צלמים בכירים שליוו את פרס לכל אורך המסע — דוד רובינגר צלם ה"טיים" ושלמה אדר צלמו של ה"ניוזוויק" בישראל. השניים הת־ נחמו לרגעים בתמונותיו של סער שהועמדו כמובן לרשות הכלל. אולם עיניהם חשכו כאשר התברר להם כי הוא הסתפק בתמונות בש־ חור־לבן שלשבועוניהם אין חפץ בהם. הצלם הממשלתי לא טרח משום מה להודיע לסוכנות איפי שברשותו תמונה יקרת מציאות והיא הגיעה לידיה בשעה מאוחרת מדי. כך הופיעה למורת ב"הארץ" המנוי על סוכנות זו, תמונה של פרס צועד בגפו לעבר חדר הישיבות.

מסדרונות מפלגתיים / אילן שחורי

ההכנות בעבודה לרוטציה

במשרד ראש הממשלה סיימו השבוע להכין תיק עב כרס שכ־ כותרתו "הרוטציה". על הכנת התיק היה מופקד סמנכ"ל משרד ראש הממשלה אריה שומר, מקורבו של השר ויצמן וחבר תנועת "יחד". בחו־ דשים האחרונים הקפיד שומר לתעד את כל השגי שמעון פרס בראשות הממשלה, ולפרט את דרך העברת התפקיד ליצחק שמיר למחרת יום הכיפורים.

צמרת מפלגת העבודה, קיימה השבוע כמה דיונים לקראת העברת התפקיד ליצחק שמיר. פורום "שרי יגר" נועד אמש, כדי לסכם את דרישות המערך מהליכוד ערב מי־ מוש הרוטציה. גד יעקבי נועד באמצע השבוע עם פרס כדי לגבש סופית את תביעת המערך למטור־ כתו הכלכלית של פרס לאחר הרו־ טציה. פגישה נוספת של שרים בכירים בעבודה בעניין זה צפויה בראשית השבוע הבא, עוד לפני ראש השנה.

במפלגת העבודה מצפים כעת לשובו של מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר מארה"ב. הכוונה בי־ צמרת העבודה, לקיים מפגש בארבע עיניים בין פרס לשמיר, סמוך ביותר למועד הרוטציה, ובמהלכו להציג בפני הליכוד את הדרישות הבסי־ סיות של העבודה שיתפרסו בין היתר, פרט לעניין הכלכלי, גם לנושא המינויים הפוליטיים בארץ ובחו"ל, ומוסדות רשות השידור. במ־ קביל צפויים להיפגש בשבוע הבא גם השרים משה נסים ומשה שחל, כדי לתקן כמה סעיפים בהסכם הקו־ אליציוני, בעיקר לגבי הגדרות יע־ דיה הבאים של ממשלת האחדות, שהשתנו בעקבות הנסיגה מלבנון, והשיפור במצב הכלכלי.

החשש המרכזי כיום במפלגת העבודה הוא שהממשלה בראשות שמיר, תנסה לבטל את כל השגי שמעון פרס בשנתיים האחרונות. ההכרזות שהיו בימים האחרונים בנושא הגברת ההתנחלויות בגדה, עוררו כעס גדול במערך. ראשי המחנות הגדולים במפלגה יצאו השבוע בקריאה להנהגת מפלגת העבודה, להתנות את קיום הרוטציה בהמשך תהליך השלום ותהליך ההבראה הכלכלית.

אולם מסתבר כי גם בליכוד אין שוקטים על השמרים בימים אלה. צוות מיוחד בתנועת החרות, החל לפני כמה שבועות לאסוף חומר על תיפקודו של שמעון פרס כראש הממשלה, ועל פעילותם של שרי המערך במשרדים שהיו בתחום אחריותם בשנתיים האחרונות. בחו־ רות טוענים כי חשיפתו של חומר זה יעמיד את השגי פרס באור שונה לגמרי מכפי שמצטייר כיום. כוונתו של צוות זה לחשוף את החומר במועד שייבחר, על־פי ההתפתחויות הפוליטיות.

השר גדעון פת דיווח השבוע, כי נפגש עם נשיא המדינה חיים הרצוג, והלה הסביר לו כי למחרת יום הכי־ פורים יזמן אליו בשעות הבוקר את נציגי הסיעות בכנסת, ומיד לאחר מכן, בשעות הצהריים, תוטל על שמיר הרכבת הממשלה. קיימת אם כך האפשרות, שעוד באותו יום תכונס הכנסת לאשר את הרכב הממשלה החדשה.

ד"ר בורג: האמנם סוף הדרך

אם לא יהיו הפתעות של הרגע האחרון, ייפרד הד"ר יוסף בורג מן הממשלה, בראשית השבוע הבא. ביום רביעי השבוע נפגש בורג לשיחה עם ראש הממשלה, שמעון פרס, וסיכם עמו את הדרך שבה

[illegible] בימים האחרונים כי תפקודו כשר הדתות יהיה דומה לתקופה שהיה שר הפנים. השבוע הסביר, כי ינסה להראות את הציונות הדתית בדרכי נועם, ולא בדרך השתלטות [illegible] על חיי המדינה [illegible] התקופה שבה ישמש במשרד הדתות תהיה בעלת השפעה

עדיין [illegible] את [illegible] התנועה ואת ניצחונה הבחיר של סיעת הצעירים בראשותם של הגשר ויהודה בן־מאיר. השבוע טען ח"כ [illegible], כי ראה כיצד נעשים [illegible] בבחירות ללשכה. בפורום של הנהלת [illegible] ביקש [illegible] לקבל החלטה שתמנע את התפסרות

העבודה: בחירות ל[...] כמבחן כוח

[...]סוף נמצא הסוד לדרך בחירת הלשכה של מפלגת העבודה. בתה־ ליך זה היו כרוכים מאבקי כוח בין מנגנון המפלגה לשרי התנועה, ובין חברי־הכנסת לעסקנים מן השורה. אולם בתוך המפלגה מתחוללת ב־ ימים אלה סערה לא־קטנה, לנוכח התארגנות של כל גופי המפלגה הגדולים לגוש משותף, לקראת הב־ חירות ללשכה. מהלך זה עשוי לפגוע במחנות הקטנים בתנועה.

על־פי התקנון החדש של מפלגת העבודה, לשכת התנועה, הגוף הביצועי העליון של המפלגה תמנה 102 חברים. זה יהיה הרכב הלשכה, פרט ליו"ר המפלגה ולמזכ"ל: 50 נציגים במחוזות, 30 בבחירות אי־ שיות חשאיות במרכז המפלגה (שיתכנס ב־8 באוקטובר) ו־20 נצי־ גים שייבחרו על־ידי ועדה מסדרת.

תקנון הבחירות ללשכה אושר במרכז העבודה לפני כעשרה ימים בלבד, לאחר חודשים של מתח גלוי בין מזכ"ל המפלגה, עוזי ברעם, לבין כל שרי מפלגת העבודה כמעט. הכוונה הראשונה היתה, שבמסגרת הדמוקרטיזציה העוברת על התנועה, יאבקו הכל על מקומותיהם בלשכה.

חברי הכנסת והשרים סירבו להת־ מודד וטענו כי בכך עלולים הם להפסיד נקודות לקראת העימות הגדול במרכז — לקראת הבחירות לכנסת. השרים וחלק מחברי־הכנסת ביקשו להצטרף ללשכה, דרך 20 המקומות של הוועדה המסדרת. לכך התנגד ברעם בכל תוקף וטען כי מקומות אלה יש לשמור לתיקון עיוותים, ולבעלי תפקידים שהד תנועה חפצה ביקרם. המזכ"ל הציע כי השרים וחברי הכנסת יצטרפו ללשכה על תקן של מוזמנים ללא זכות הצבעה והכרעה.

על הצעה זו קמה זעקה גדולה. הטענה העיקרית היתה, שלא יתכן כי בגוף הסמכותי העליון של התנועה לא יותן לשרים ולחברי הכנסת להשמיע את קולם. העימות בין המזכ"ל לשרים גרר כמה פעמים דחייה באישור תקנון הלשכה. ורק לפני כעשרה ימים נמצאה הדרך לפשרה.

על־פי התקנון החדש של הלשכה, השרים וחברי־הכנסת יהיו על תקן של מוזמנים בלבד לישיבות הלש־ כה. ואולם במקביל ללשכה, יוקם פורום חדש, "מזכירות הלשכה" ובו

רפ"י—אומץ: דילמה בין מ[...]

תוך כדי המגעים הרשמיים והרש־ מיים־למחצה, שניהלו ראשי תנועת אומץ־רפ"י, עם מפלגת העבודה וה־ ליכוד, בעת ובעונה אחת, התכנסה השבוע ועידתם למושב השני. בשלב זה החלטתם היא כי פני אומץ להליכה נפרדת ועצמאית בבחירות הבאות לכנסת.

במפלגת העבודה עשו בשבועות האחרונים ניסיונות להביא לאיזה הסכם בין העבודה לאומץ. הדב־ רים נעשה בעיקר כדי לחייב את אומץ ללכת עם מפלגת העבודה לאחר הרוטציה, במקרה של פירוק ממ־ שלת האחדות — אם ינסה פרס להקים ממשלה צרה או להקדים את הבחירות. בשיחות, הבהירו ראשי אומץ שתי תביעות מרכזיות שלהם לראשי העבודה: מקום בכיר ותפקיד שר בממשלה ליגאל הורביץ, ומקום ריאלי לזלמן שובל ברשימת המערך בכנסת. במגעים עם אומץ, שהוף גם ראש הממשלה שמעון פרס, שנועד פעמים לשיחה עם הורביץ בעניין זה. מקום ריאלי לשובל לא יכול פרס להבטיח, אך הוא הבהיר כי אם יהיה הסכם בין שתי התנועות, יה־ חייב להעניק לשובל תפקיד ממ־ לכתי בכיר, או שגרירות במדינה אירופית חשובה (צרפת).

הגישושים בין העבודה לאומץ נקטעו בעקבות פגישת הפסגה של פרס ומובארק, ונסיעת ראש ה־ ממשלה לארצות־הברית. בינתיים נועדה השבוע תנועת אומץ למושב ועידתה השני. המושב הראשון נערך בטקס רב־רושם לפני חודשים מספר, והשבוע היתה הוועידה אמורה לבחור את מוסדות התנועה. במרכז יום הדיונים עמד נאומו של הורביץ, שלא הוציא כליכך למפלגת העבודה. הורביץ תקף בדבריו את המערך על יומרתו המדינית ועל נכונותו ללכת לפ־

הטור השלישי / לילי גלילי

חסן עיסא, קונסול מצרים באילת: איך אני מרגיש לעזוב? נורא, פשוט נורא

חסן עיסא, מונולוג פרידה

מונולוג הפרידה המובא כאן מפיו של קונסול מצרים באילת, חסן עיסא, שונה ודאי מהפרידות בכתב שעוד יבואו מן הסתם סוף צאתו של עיסא את ישראל. בסוף אוקטובר, לאחר הארכה של שישה חודשים נוס־ פים, יעזוב הקונסול את אילת, וישוב לשורות משרד החוץ המצרי בקהיר. ההארכה יוצאת דופן בשירות החוץ המצרי הקשוח. "זהו דבר מאד לא נורמלי אצלנו", מקדים עיסא ואומר בחיוך, "אבל הרי שום דבר אינו נורמלי אתכם". ואחר כך, בא המונולוג. לא מסמך מלומד מנוסח היטב של דיפ־ לומטי [illegible]

"איך אני מרגיש לעזוב את אילת? נורא, פשוט נורא. אני בכלל לא יכול לתאר לעצמי שאני באמת עוזב את המקום. איזו עיר, איזה אנשים, פשוט לא ייאמן. אני עוד זוכר, איך הגעתי לכאן לפני למעלה מ־4 שנים, למען האמת, הייתי מודאג מאוד. הייתי גרוש, לבד, ולא ידעתי איך אסתדר רחוק מתל אביב ומכל הזרים, ופתאום — לא ייאמן מה שקרה לי כאן, עם האנשים הנפלאים האלה. איך הם קיבלו אותי, איך לא עזבו אותי רגע לבד. הגברים, הנשים הילדים. והעיקר, גלית. לעולם לא אשכח את הערב הראשון עם גלית, הבת של מקס, השכן שלי. רק הגעתי, ופתאום דפיקה בדלת. נכנסת גלית, שהיתה אז בת תשע, ואומרת: "בישלתי עם אמא במטבח, והכנתי בורקס במיוחד בשבילך". זה היה נפלא. אף פעם בחיים שלי לא רקדתי (אני פשוט לא מצליח להבין את ההיגיון שבריקוד). אבל אז שאלתי את גלית: "אני יכול לרקוד אתך?", הרמתי אותה בי־ דיים, ורקדתי אתה.

את יודעת, שירתתי בהרבה מקומות. הייתי ברוסיה, הייתי ברומא, נהניתי בכל מקום. אבל כשהגיע הזמן ללכת, אמרתי: "צ'או־צ'או רומא", והלכתי למ־ קום הבא. ואילו אילת, את לא יכולה לתאר לך מה הפרידה הזו עושה לי. מה את שואלת, מה הייתי מייעץ ליורש שיחליף אותי באילת? אם זה היה תלוי בי, הוא לא היה מגיע לזה בכלל!"

לתשומת לב הקוראים: הנושא היה אילת; על טאבה, לא דיברנו.

[...]ן ורוח הרוטאציה

בימים אלה של שינויים במשפחת בורג המורחבת, אי אפשר להימנע מאבחנות בין האב והבן, העומדים על סף שינוי בחייהם. אברהם בורג דוחה את ההשוואה. הוא דווקא שש באופן אישי לשינוי אחרי שנתיים באותו מקום. האבא, זה סיפור אחר. בינתיים, יש לנו דווקא הצעה קונסטרוקטיבית: לפני כשבוע, הו־ פיעו יהודה אבארבנאל ובנו בפני קבוצה של יהודים מכובדים מלוס־ אנג'לס המבקרים בארץ. האב הציג ניתוח מדיני; הבן דיבר על היחסים ההדדיים בין ישראל והתפוצות. השופט, כך סיפרו, היה מוצלח במיוחד. "זה נכון", מאשר אברהם; "לא הייתי אמרגן, הייתי יוזם לנו איזה סיבוב הופעות".

[...]ציה המינימליסטית. אם יעבור [...]משרד החוץ, יש סיכוי קלוש [...]ויופקד על מחלקת התפוצות, מינוי [...]שיהיה כרוך מן הסתם במלחמת וע־ [...]ים המגינים על מבצרים מפני פולש [...]ן החוץ. אפשרות אחרת היא כי [...]ורג ימשיך לשמש כיועץ מ"מ [...]אש הממשלה לענייני תפוצות. [...]שמש כאיש הקשר של "הבוס" [...]חו"ל, לאחר שיצר קשרים עמוקים [...]ם יהדות התפוצות שמחוץ לממסד. [...]בל בכל שאנו מכירים את בורג [...]צעיר, יפנה מן הסתם לאפיק [...]עשייה, שממנו יוכל לפעול לקר [...]את בחירתו בבוא היום לכנסת [...]־12. בניגוד לכמה מעמיתיו, אין [...]ורג מסתיר את מגמותיו. כמי [...]למד בבית, להיות ח"כ או שר הוא [...]לי לא כבוד גדול, אבל בוודאי גם [...]א בושה.

[...]נמרק בשרות חוזר

על הקבוצה הראשונה, ומתקבל באהדה רבה, אך על רקע שגרירי מדים, למשל, שהוא כוכב עליון, ושגריר ארה"ב, נציב עליון, איך הוא תופס את תפקידו החדש? "את עיקר תפקידי אני רואה בשימור מערכת היחסים המיוחדת בין שני העמים, יחסים שהושפעו עמוקות מתודעת

[...]נציג אירגו בבריסל, בקהילה [...]אירופית. משביקש לשוב דווקא [...]ישראל, כשגריר, נתקל בתגובות [...]יהמות של עמיתיו: "מדוע לא [...]חו"ש, לא לשגנות?" הוא עצמו רואה [...]ת אחרת: "החוכמה היא לטפל [...]בעיות שאתה יודע ומבין. במקום

טיסות בתוך א[...]

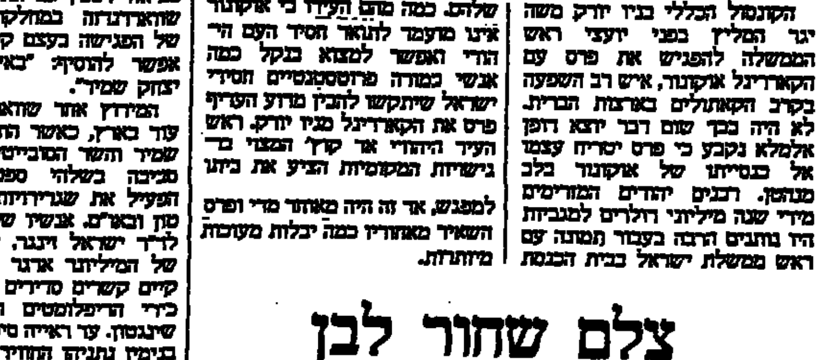

טוס לאמריקה ב־ט.ו.א ותוכל לקחת כל טיסת ט.ו.א בתוך אמריקה תמורת 537$ בלבד. איש מגיאות מן הצפון הרחוק ועד הדרום, וממזרח עד פאתי מערב. הכל שלך! הכרטיסים תקפים מ־1 בספטמבר 1986 עד 31 במרץ 1987. התאריך המאוחר ביותר לסיום הטיסות - 15 באפריל 1987. תוכל לבחור בין מינימום 4 למקסימום 6 טיסות־פנים, ועליך לרכוש את הכרטיסים 7 ימים מראש.

שיו
צוזו
פתוח
השמ
אנוא
טלפו

هكذا من الأصل

הארץ

יום ו', כ"ב באלול, תשמ"ו
26 בספטמבר 1986

ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מרדי 20 טל' 661166־8, ת. ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' הלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' הלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזהירה כתב־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel .824261

תשובה נמהרת לשאלה היפותטית

כאשר נשאל יצחק שמיר על־ידי כתב העיתון ניו־יורק טיימס, על עתידו של יוניפי"ל, השיב כי "יהיה חבל אם כוח יוניפי"ל ייצא מהשטח: במקרה זה, אנו, יחד עם צבא דרום־לבנון, ניטול את האחריות לביטחון האיזור". האם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ היה חייב להביע לעיתונאי שימשך אותו בלשונו? והאם הממשלה או הקבינט הסמיכו אותו לומר מה שאמר בחלק השני של תשובתו?

סקרנותו של העיתונאי מובנת: לפי הנשמע בפאריס ובניו־יורק ממקורות צרפתיים, יש נטייה להוציא את המרכיב הצרפתי מכוח או"ם שבדרום־לבנון. הערכותו מותש וריכוך במפקדת יוניפי"ל בראס נאקורה עשויים להתפרש כצעד המכין את הוצאתו מלבנון. אם כך יקרה, עלולים להתחזק גורמים מסוימים בנורווגיה ובהולנד, הלוחצים מכבר להוצאת יחידותיהן; אין תימה כי משקיפים רבים חוזים את התפרקותו של יוניפי"ל. מתבקשת איפוא השאלה מה יהיה אם אכן תתמלא תחזית זו?

עדיין לא ברור מה תעשה צרפת. ז'אק שיראק אמר בנאומו בעצרת האו"ם כי "הכוח (של או"ם) נעשה מטרה להתקפות שבקרוב לא יותירו ברירה אלא להוציאו, כדי להבטיח את שלומו"; אבל לאחר־מכן, במסיבת עיתונאים, אמר: "אין לנו (לצרפת) שום כוונה להוציא את היחידה שלנו, ואיננו קוראים לנסיגת יוניפי"ל". חוגי מנגנון האו"ם, המודאגים מתסמונת הדומינו העלולה להתחולל בעקבות סילוק המרכיב הצרפתי, עשו מאמץ רב לבלום מגמה זו; ואולם אין הכרח להניח, כי גם אם יסתלקו כמה מהיחידות המערב־אירופיות, לא יימצאו להן תחליפים מארצות אחרות. מזכ"ל האו"ם ועוזריו הקרובים ביותר ייאבקו במלוא כוחם להמשיך את קיומו של הכוח שנוצר לפני שמונה שנים, ולמנוע את המהלומה ליוקרת הארגון הבין־לאומי, שחיסולו היה כרוך בה.

ואולם אם נניח — ויש להביא בחשבון גם התפתחות זו — כי ייכשלו המאמצים: האם המסקנה היחידה שתתבקש במקרה זה מבחינת ישראל, היא זו שצה"ל, יחד עם צבא דרום־לבנון, "יטלו את האחריות לביטחון האיזור" יצחק שמיר התבטא באופן שאינו מותיר פירוש אחר, אלא שבמקרה זה יתפסו צה"ל וצד"ל את השטח שיוניפי"ל יתפנה ממנו.

מן הראוי להזכיר למ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, כי צה"ל אחראי לביטחונה של ישראל, ובכלל זה הגליל, וצד"ל אחראי לביטחונה של רצועת הביטחון הידועה — אך לאו דווקא לביטחונם של שטחי לבנון אשר יוניפי"ל מחזיק בהם עתה והוא עלול לצאת מהם.

יש מקום להעריך כי כוחות חיזבאללה ואש"ף אכן ינסו לחדור אל האיזור שבידי יוניפי"ל, במקרה שכוח זה ינטוש אותו; ולא מן הנמנע כי ארגון אל־אמל אף הוא יצטרף אליהם, כדי שלא לאבד מהשפעתו על האוכלוסיה השיעית. במקרה כזה, גלוי לעין כי שטחי־הספר הישראליים יהיו נתונים לאיום מחודש; אבל אין הכרח שישראל תזדקק שוב לניסיון לפתור את הבעיה על־פי הנוסחה הטריטוריאלית.

יש שיטות אחרות להבטיח את שלום הגליל, ויצחק שמיר היה מיטיב לעשות לו רמז עליהן, במקום לתת תשובה נמהרת העלולה להתפרש כאילו ישראל אינה יודעת שום פתרון לבעיה, ההיפותטית עדיין, זולת הפתרון הגלום בתפיסת שטח לצמיתות.

עידן ראש קטן

מאת יואל מרקוס

ביום ששי שאחרי יום ו' הבא יגיש פרס את התפטרותו לנשיא ובכך ייקבע מודל לסוג של משטר מסוכן, שהציבור והפוליטיקאים עלולים להתאהב בו אולי לשנים רבות

"בעוד חודש אני אהיה מרוטט", מתלוצץ עזר וייצמן ליד לשכת ראש הממשלה. הוא טועה כמובן. לא בעוד חודש אלא בעוד שבועיים. שכן כדי שיצחק שמיר יהיה ב־14 באוקטובר ראש ממשלה (כך לפי ההסכם), ובגלל יום כיפורים ושבת הנופלים לפני תאריך זה — צריך שמעון פרס להגיש את התפטרותו לנשיא ב־10 באוקטובר. כלומר ביום ששי שאחרי יום ששי הבא. וייצמן גם טועה בכך שהוא כל כך משועשע מה"ריטוט" או ה"הרטוט". זה רחוק מלהיות מבדיח. אנו על סף פרשת מים בחיי המדינה.

ראשית, זו הפעם הראשונה שאיש חירות יעמוד בראש ממשלת אחדות לאומית. צ'יף כל היהודים לשנתיים הבאות. "הפורשים" של ימי קדם המדינה נבחרו אחרי ארבעים שנה על "היישוב המאוחד". הולמבים, הבר־לים, הדימוגילים ודאי מתהפכים בקבריהם. מה שנחשב בעיני אבות המדינה ל"כוחות החושך" הגיעו לבכורה במדינה. ואילו הם, "החולמים והבונים" ובניהם, נידונו לשרת תחתם. שנית, אין שום בסיס להנחה הרווחת בימים אלה ש"הסדר השני" יחזיק מעמד מעט מאוד זמן. אני מעביר לנגד עיני את כל התסריטים ואת כל התחזיות שהוכרזו בימיה הראשונים של ממשלה זו, ואשר ניבאו באיזה תיזכום ובאלו נסיבות ובאלו תרגילים נאמנים תתפרק מפלגת העבודה את הליכוד מחוץ לממשלה. עצם העובדה שאנו כה קרובים ליום השישי שאחרי יום השישי הבא, היא עדות מספקת שכל הנבואות התבדו. אין שום סיבה להתייחס ביתר רצינות לתסריטים ולתחזיות העסקים במה שיקרה בשנתיים הבאות.

לחקות את פרס

יש אפילו סימנים מובהקים לכך שהליכוד יעשה כל אשר בידו כדי לתת לקדנציה של שמיר אותה תוחלת חיים שהיתה לכהונתו של פרס. קודם כל, שמיר ינסה לנווט לעצמו דרך שלטון של מתינות, רגיעה ואפטיות מדינית. עד 1984 היה צריך לחקות את בגין, אומר אחד ממקורבי ראש הממשלה המיועד. עכשיו הוא ינסה לחקות את פרס. חדי עין יכלו לשים לב לכמה הצהרות מיושבות, שנשמעו מפיו בחודש האחרון. למשל זו מסוף השבוע שיש לשים דגש על ביסוס התנחלויות תחת להקים נקודות חדשות. הוא גם יחקה את פרס וגם ישתף עמו פעולה. הוא יודע שסוד אריכות הימים הפוליטית טמון באי־מתיחות החבל, בשמירה על קוי היסוד של ההסכם הקואליציוני ומבין ששיתוף חייב להיות הדדי.

בסופו של דבר שני הנושאים הראשיים שהעסיקו את ממשלת פרס — כלכלה ולבנון — יעסיקו גם את הממשלה בראשות שמיר. והוא כבר הבהיר שהכלכלה, ולא "חישוב פרק" אחרי פרטנרים לשלום שאינם, יעמדו בראש מעייניו. הוא מדבר על רפורמה במסים כדי להקל על הנטל על הציבור (אנו כבר אוהבים אותו...), על סיוע לשכבות מצוקה, על צמיחה וכיו"ב. הוא ממש מבקש ליטול מידיו של פרס את הלפיד. בעניין לבנון, הנעשה רווחי יותר ויותר עקב ניסיונותיו של החזבאללה להתגולל ברחוב לבנון, אין שמיר מעוניין להזדהות למה שקרוי "הבוץ הלבנוני". הוא מתנגד למהדורה מחודשת של הידתקאות העבר וינסה, יחד עם יצחק רבין, שמעמדו בממשלה יגבר, לבדוק חלופות שימנעו חזרה לעידן הנוכחות המאסיווית בלבנון.

הסימן השני לכך שהתסריטים על פיצוץ מוקדם של ממשלת שמיר מופרכים מה', הוא שהשגיו של פרס ופעלתנותו הברוכה לא הגדילו את התמיכה הציבורית במערך. אין שום סיבה שהמערך ירצה ללכת לפתע לבחירות — לליכוד ודאי שאין סיבה. תיאורטית, אופציית הבחירות נתונה אמנם בידי מפלגת העבודה, אשר יחד עם גוש השמאל בכנסת יכולה לגייס 61 קולות אם תהיה אקטואלית פריצת דרך בעניין השלום. אך גם זה אינו מונח בכיס. הליכוד מאמין שיהיה בידו לנטרל קול אחד מהרוב הפוטנציאלי שיש למערך — למשל את יגאל הורוביץ בנושא שלמות ארץ ישראל — והעבודה תאבד את האיום היחיד על שלמות הממשלה: אופציית הבחירות. הסכנה הרצינית היחידה בכוח המאיימת על שמיר היא מצבו ה"ה שרון ולוי. אך אם הקריירה האישית יקרה להם, יקשה עליהם, והם גם יוזרו, לפגוע בשמיר כל זמן שירצה יוכל להחזיק ברסן ראשות הממשלה.

הנוחות שבשלטון משותף

ובכן, לא רק שיהיה "ריטוט" או "ריטורף" כלשונו של וייצמן. החברה המסודרת של ראשות הממשלה תקבע מודל לסוג של משטר שבו שתי המפלגות הראשיות יהיו סמוכות לקערת השלטון, וישאירו את הדמוקרטיה הצעירה שלנו בלי אופוזיציה, אולי לשנים רבות. אם היה איפעם צורך במפלגה שלישית, מפלגת מרכז שתאפשר לאחת משתי המפלגות הגדולות לשלוט ולעשות דברים במדינה, בעוד השנייה תשב באופוזיציה כפי שמתבקש במשטר דמוקרטי, אי אפשר לבחור רגע מתאים יותר מאשר תקופה זו. אלא שד"ש, אשר קמה בזמן הלא נכון, היכתה את המפלגה הלא נכונה ונכנסה לממשלה הלא נכונה, חיסלה כל סיכוי מעשי שתקום בעתיד הנראה לעין מפלגת חלום שכזאת.

בנסיבות אלה יש מקום לחשש, ששתי המפלגות המנוגדות באידיאולוגיה שלהן ימשיכו לחפש את הנוחות שבשלטון משותף במחיר שיתוק מדיני והשתלטות הדתיים על המדינה. כל זמן שמתכון ממשלת האחדות יפעל, עלול הציבור להתרגל, אם לא להתאהב, בשיטה של מצביע ראש קטן (שאינו צריך להכריע) ושלטון ראש קטן (שאינו צריך להחליט בדברים החשובים באמת לעתיד). אפשר שאנו אכן נכנסים לעידן של ראש קטן לאומי שיימשך גם מעבר לתקופת כהונתה של הממשלה הזאת. מביצה אפשר לעשות חביתה, אמר פרס. אבל מחביתה הזאת, ההולכת ומתבשלת בחוסר הכרעה ובשיתוק מדיני, באמת יהיה קשה מאוד לעשות ביצה.

עולים לפסגה

מאת א. שוייצר

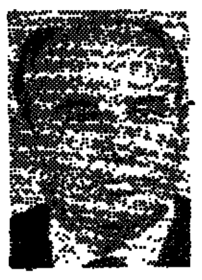

הערכת מצב במוסקווה והנטל הכלכלי של מירוץ החימוש דוחפים את המעצמות להידברות

ההיסטוריונים בעתיד יקבעו — כך מותר לנחש — את מפגש הפסגה בין רייגן וגורבצ'וב, שקיומו בקרוב אינו מוטל עוד בספק, להערכה מחדש סובייטית את מעמדם היחסי מול ארה"ב. חלפו הימים שבהם דיברו ליאוניד ברז'נייב וחבריו בפוליטביורו, על תורה "בקונסטלציה של הכוחות" לטובת ברית המועצות. השליטים החדשים בקרמלין מורעים מן הסתם לכך, שקודמיהם נתפסו לאופטימיות יתרה: ברית המועצות מוסיפה להיות מס' 2 אחרי האמריקאים. מירוץ העוצמה וההשפעה בין המעצמות לא הוכרע לטובת מוסקווה, והגיעה איפוא השעה לשוב אל המציאות.

הדחף האחר להידברות, משותף למוסקווה ולוואשינגטון. מירוץ החימוש, ובמיוחד הוואריאנט המואץ שלו בעטיו של פיתוח מערכות אנטי־באליסטיות, תלוי כחרב מעל לקרמלין והבית הלבן כאחד. הביטוי האמריקאי לתוצאות הכלכליות של התחרות המעצמתית הוא חוק גראם־רודמן; בצד הסובייטי, די להאזין לנאומו של גורבצ'וב ולהבחין ברגשים המשקיים בתוכניותיו לעתיד של ההנהגה הסובייטית כדי לאתר את מקור הדאגה הסובייטית. ריסון המאבק ביניהן נהיה לכורח לאמריקאים ולסובייטים כאחד: הפסגה הקרובה ואלו שיבואו אחריה ישמשו זירה, שבה ייקבעו במשא ומתן הכללים לודיקום בהשפעתו של אותו כורח.

צ'רנוביל כמאיץ

היו שהוטעו לגבי מגמת היחסים בין מעצמות העל, ע"י המלל הבלתי ידידותי, ולעתים עוין וכן ע"י מעשים שהעידו על חוסר התחשבות זו בצרכיה של זו. הסובייטים הציבו טילים לטווחים בינוניים באירופה, האמריקאים השיבו בפריסת טיליהם הם; הם הלמו בבת חסות סובייטית, לוב. והסובייטים גמלו להם בביטול מפגש שולץ־שוארדנדזה. האמריקאים עצרו מרגל סובייטי וגירשו מרגלים אחרים, ואילו הסובייטים עצרו את הכתב האמריקאי דניל־ף וטפלו עליו אשמת ריגול. אך המגעים נמשכו, הושג הסכם בוינה, ויש התקדמות במשא ומתן בז'נווה הן לגבי טילים לטווח בינוני ואפילו לגבי הטילים הבין־יבשתיים. ואמנם ההערכה הכללית בין יודעי דבר היא, כי ההסכמות שכבר הושגו, הגיעו לכדי מאסה קריטית: אפשר לערוך פסגה שלא רק תדיף בושם של שלום, אלא גם תספק תכלית מעשית שאפשר לנסחה בהסכמים המוכנים לחתימה.

מאז פוצצו האמריקאים לראשונה את המיתקן הניסיוני באלמוגורדו, הם נהיו נותני הטון ויוצרי הדפוסים המחשבתיים של העידן הגרעיני. הם היו אלה שגיבשו את התורה של ההרתעה הגרעינית מכוח ההשמדה ההדדית המובטחת, ששימשה עד לאחרונה אבן שואבת לאסטרטגיה האמריקאית והסובייטית כאחד. באופן טבעי, הם היו גם המחוללים של השלב הנוכחי בהתפתחות המחשבה והעשייה הגרעינית: ההגנה האנטי־באליסטית. החידוש המהפכני — אם כי עד כה בעיקר עיוני — זכה, כדרכם של חידושים, בתגובה שלילית, עד כדי הצגתו, ע"י הסובייטים, אך גם במערב ובארה"ב בכלל זה, כמכשול להסדר בין מעצמתי. אך התנגדות זו הולכת ונחלשת. הסובייטים קיבלו את הדין: השאלה העומדת עתה על הפרק נוגעת לקצב הפיתוח ושלבי הפריסה להבדיל מעצם השילוב של טילים התקפיים ומערכת אנטי־באליסטית בשתי המעצמות.

היקלטות הרעיון של מערכות משולבות יוצרת את הרקע להסכמה בין וואשינגטון ומוסקווה, וסייע ליצירת הרקע האסון בכור בצ'רנוביל. הוא המחיש את האימה של מלחמה שתתנהל בחילופי מטחים גרעיניים, ועודד את החשיבה על מניעתה באמצעות הגנה. אך מעבר לכך, הדגים בצ'רנוביל, שמלחמה גרעינית להשגת יעדים מדיניים היא בעצם בלתי קבילה, ובכך היקנה לטילים האסטרטגיים אופי של נרות חנוכה.

שחקנים ראשיים ושחקני משנה

ואולם, מפגשי הפסגה לא היו ממלאים את הייעוד שקבעו עבורם האמריקאים — הם הצד היוזם ובעל התנופה בשלב הנוכחי של המירוץ הבין־מעצמתי — אם ההסדרים המושגים בהם היו מוגבלים להאטת מירוץ החימוש ושינוי תוכנו. ארה"ב חותרת ל"לינקאג'" — הצמדה של הסדרים אסטרטגיים עם הסדרים אזוריים. (מי שקרא את נאומו של הנשיא רייגן בעצרת האו"ם, אינו יכול שלא להתרשם מתשומת הלב הרבה שהוא הקדיש לנושא). ויש יסוד לסברה, שבמוקדם או במאוחר, יגיעו שתי המעצמות גם לדיון על המזרח התיכון.

הסובייטים ערים לכך — ולא מתמול שלשום. כבר לפני שנה ויותר הציעו לאמריקאים מפגשים תקופתיים, בינתיים לצורכי בירור עמדות, בין פקידים בדרגי ביצוע גבוהים למדי. ההצעה התקבלה וה"ה מארפי ופוליאקוב כבר ערכו מפגשים אחדים מן הסוג הזה. עדות נוספת לכוונת הסובייטית יכולה להיות שיחרורם של סירובניקים כמו אנאטולי שצ'ראנסקי, המפגש הקטוע בהלסינקי בין נציגים רשמיים מברית המועצות ומישראל, ביקוריהם של סגני מיניסטרים סובייטיים בארצות האיזור ואחרון אחרון השיחה העניינית בין ראש הממשלה פרס ושר החוץ שווארדנדזה בניו־יורק. ואם שמעון פרס מגדיר את המגעים האלה כראשית הגידמול, מן הצד הסובייטי הם נושאים אופי של התמקמות לקראת המשא ומתן בין מוסקווה לוואשינגטון שנושאו הוא הסדר אזורי בין המעצמות, במסגרת הסדר מקיף ביניהן.

אנשי מדינה ישראלים הרואים בעין פקוחה את כיווני הדרמה העולמיים, ערים מן הסתם לעובדה, כי הפשרת הקיפאון בין ירושלים ובין העולם הקומוניסטי אינה פרי מאמץ ישראלי. מקורה ברצון הסובייטי להכשיר את הקרקע לקראת הסדר אזורי עם בת השיח היחידה שמוסקווה מושיטה, ארה"ב. ישראל אינה פארטנר בעיני הסובייטים, אלא נספחת לארה"ב, ובתור שכזו, אחת היסודות שייכללו בהסדר מזרח־תיכוני שהשגתו תשמש נושא לדיון בין המעצמות. זרם האירועים מצביע על כך, שבמוקדם או במאוחר, יגיע גם תורו של הסכסוך הישראלי־ערבי להידון בין וואשינגטון ומוסקווה. ואם יגיע — ואת זאת מוטב שנשנן לעצמנו — ישראל והערבים גם יחד ימלאו בדיונים תפקידים של שחקני משנה לכל היותר.

هكذا من الأصل

שבוע של ספרים
מאת בני ציפר

מקור

נשים, שבעה סיפורים
מאת רות אלמוג
הוצאת כתר, הספרייה קטנה, 1986, 124 ע'

למרות השם המיליטאנטי־כביכול "נשים" גבולת רות אלמוג לטובה מרוב הנאו־סופראוטיות ההיסטוריות האחוזות בעט הסופרים, בייחוד כבך שקור רומאנטי מובהק שולט בכתיבתה. עיקרה: הערפה הסמויה, שמעריפשת גיבורותיה שאהבה לא תתגשם פיסית, מפחד שהתגשמותה תמסמס את שלמותו של האני ותסחף אותו למצב של אי־שליטה. כדרכן של גיבורות הרומאנים הפסיכולוגיים הגדולים של כל הזמנים הבוחרות בשעבוד למחויבויות חברתיות ולבעל שאינן אוהבות, כדי שאהבתן האמתית תישאר בגדר דבר האסור בהגשמה, כך אוהבות שבע הגיבורות של האסופה שלפנינו את תמם הרמוזים של החיזור הארוטי: כדון ז'ואן מהפך, הן זקוקות לגבר רק כדי שילהט את דמיונן, ורואות במשגל עצמו דבר מיותר, אם לא רוחה. אלמוג מביאה שבע וריאציות־עשויות בקפידה על הרעיון הזה: סיפורים מתומצתים מאוד, מגובשים מאוד.

בסיפור "הצטמצמות" הפותח את הספר, בוחרת אבי־גיל, מורה מזוקנת, לדחות תלמיד־לשעבר המחזר אחריה ולדבוק בחייה המונוטוניים והבודדים מתוך אותה הכרה רומאנטית במחיצה בין מציאות להויה ארו־טית, העלולה להתמוטט. זה סיפורה המאוחר ביותר של רות אלמוג בספר, וגם המעניין ביותר, בגלל התיאור האכזרי, הפאתולוגי, של חיי הגיבורה, המתמכרת לטיפול בתולי־רוזוב ובאביה הזקן בנוסח וינה־לורוני מובהק. אלא שלוין ביטל את הנפש, ואילו אלמוג משקיפה אל מעבר לחולניות במשקפיים של רומאנטיקאית, המאמינה בגאולה דרך האהבה.

הקוטב המנוגד לנאטוראליזם הפאתולוגי של "הצטמצמות" הוא הסיפור "הניה כבר לא כתולה", המציג את אלמוג כותבת על גבול הפאנטאסטי. כמו אצל אדגר אלן פו ב"מסכה האדומה", הניה, בעלת האיטליה, היא גיבורת אגדה מודרנית־סימבולית, שסמ־ליה הם האדום והכחול: הכחול — צבע המספר שקעקעו הנאצים על זרועה, שולט על כל גופה בתחי־לת הסיפור — סמל לקשיחותה ואטימותה לעולם, והוא מתמוגג לאטו, ומפנה את מקומו לאדום — סמלה של האהבה — בעקבות יחסיה הארוטיים המהוסים והמרומזים עם נער ערבי המטפל בה לאחר שלקתה בשיתוק.

יתר הסיפורים שבספר משלבים את השניים — את הריאליסטי־חולני ואת הפאנטאסטי — בתערובות שונות. הסיפור "רחל שטרן, ברומא, פוגשת את פליני", מביא סיפור של אשה המגלה בגופה סימנים של סרטן, המבצעת פעולות שגרתיות של בוקר המתוארות בפר־סנות אינטנסיבית: עמידה בתור בבנק, נסיעה באו־טובוס וכו' ותוך כך מרקמת פרשה רומאנטית הזויה עם פליני בבית־קפה ברומא. ההזיה נמהלת במציאות וניתקת ממנה, מתוך אמונה סמויה שבארוטיקה הלא־מתגשמת יש משום מרפא פיסי וגם מרפא למצוקה נפשית. ב"כל הקיץ כל הלילות", הכתוב בנימה של פואמה בפרוזה, חוזרת אלמוג על מוטיב העצים המתים של העיר, כסמל של כיליון ושל ישועה כאחד, על רקע מצבה קצרה של פגישת אוהבים משכבר, וסירובה של האשה לחדש את אהבתם הישנה. ב"פרתי תמתי עד נצח" פורצת שוב המחלה כביטוי חיצוני של אכזבה קיומית.

"שלומית: סוס שהתה שחור, הכבלת גאוד זורם", שונה ברוחו מיתר הסיפורים, וחזק פחות מהם בגלל גודש דיבוריותו: זה סיפור אהבה של שלומית, אמנית ישראלית היושבת בפאריס, עם רופא צעיר ושמו עמנואל, על רקע הויות גנובות של בריחה ומוות בטאהיטי. הסיפור האחרון, "יומש פגישות", קשה ואניגמאטי: רות אלמוג חוזרת בו, כבפואמה, על מש־פטי מפתח ומוטיבים חוזרים של הליכה ושל עיוורון, על רקע פגישה מחודשת של אשה עם גבר שאהבה לאחר שנים רבות.

שירה

שירים חדשים
מאת מנחם בן
הוצאת אריה/ירון גולן, 1986, 80 ע'

מנחם בן הוא חלוץ הפגאניזם בספרות העברית, ואי אפשר לקחת ממנו את זכות הראשונים הזאת. בימים ששיא החשיפה שהרשתה לעצמה התרבות העברית לשאת היה השאלה אם ביאליק עשה או לא עשה עם אידה יאן, נכנס מנחם בן ברגל גסה אל מרכז הבימה עם "פלונטר". שירוזו בלי כחל ושרק על זקפותיו, גיחדיו, הרגעים האינטימיים ביותר בחייו ובחדרה אי־לה הנה סיפר כיצד "עבר" על הפסיכיאטרים של הצבא ושוחרר מהשירות. "פלונטר" גם לימד את בן שיעור במה שאוהב הפיליסטר הישראלי המצוי — לא את השירה אלא את העטיפה הסנסציונית שלה. אך גם אחרים למדו את אותו שיעור, והיום נהפכו חיי משוררים וסופרים ל"שואו־דבר" שבוע בשבוע במקומונים האופנתיים וכל אחד יודע את הפטנט.

יש לבן חצר ספרותית קטנה של מעריצים, והוי בהכרת ערך עצמו הוא מרשה לעצמו להכתיב אמנות ודעות דרך שיריו, שכמה מהם כתובים כמאניפסטים מחורזים, שרזה של כבעניות מרפשת עליהם: הנעה למחוק את המלה "יהודי" מהלכסיקון ולבתון את הרוצים להתאורה בקרבנו על־פי עבריותנו: להימנע מלהשתמש בשירותי הרבנות כגון מילה וקבורה, ולמול ילדים — כפי שעשה הוא עצמו — בפלים בלבד. כל זה מעניין מאוד, אם כי לא מקורי. מקורי הוא האופן שבו הופך כל נושא שבעולם לעילה לכתיבת שיר. ויהא זה כל אחד מהעניינים הנכבדים הנזכרים למעלה, אך גם תיאור התפלגות האכלוסים במקום מגוריו, בן יבנה, תיאור אבר המין של אשתו ושל נשים אחרות, ועוד עניינים שבינו לבינה הכתובים בתשוקה אמתית להרוס את השפה הארוטית העברית (גם זה הלום כבעני ישן). "למה אומרים שהמלה "זין" היא מלה גסה?" שואל המשורר (ע' 15), ומשיב בשורה היות ארוטית המחוב־רות בזין (כולל, "לדיין את הרכבות בתחת") ובשלל הטיות משתנות של המלה "קוס", כגון "אלה קוסנית" (ע' 22). בסוף הספר הומאר מפרשך ליונה וולך, שהולך ממנו ראוי לציטוט:

"פרי, מוקר, דודון
היינם בתוצלא־רץ.
הפסדתם את המוות של יונה וולך
יה".
אבן. יה.

פולקלור

ידע־עם, במה לפולקלור יהודי,
כרך כ"ג מס' 53—54
העורכים: יצחק גנוז, ש.ז. כהנא
הוצאת המרכז הארצי של חוקרי הפולקלור היהודי, תל־אביב, 1986, 116 ע'

פולקלור הוא מלה שיצאה כעט מהאופנה אצלנו. כאן נגמר התחום זה הלוחמים לבעון כורשת הבחות, שראו בהתייחסות לתרבותם כאל פולקלור בגנוד עלבון. "מורשת המזרח" — שם מנומס לכל הדעות — עברה אם כן לטיפולם של ההיסטוריונים, חוקרי ספרות או אנשי תולדות האמנות, ואילו מהביר המכורים על חקר הפולקלור נהפכו לאגודה אזוטרית־תמהבת המתב־גנת בבית ברחוב ויתקין 10 בתל־אביב (לא מזמן נערכה שם מסיבה לכבוד העברת המרכז שלה מקומה א' לקומה ב' באותו הבניין), והמוציאה בקטיים מזדבנים את כתב העת שלה "ידע עם".

"ידע עם" אינו מהודר ומפואר כ"פעמים", למשל, והוצגה פחות או יותר אותה קהל נושאים. גם הרבה יותר צנוע ביומרותיו ממנו, ומבאות בו כמה מאמרים מרתקים. אחד מהם, של אברהם קרן, מבוסס על מחקר שנעשה על השימוש בפתגמים בעיתונות הישראלית, הנועד להוכיח כי לא גם לא של הפתגם העממי בעידן הטכנולוגיה. קרן מצא כי השימוש בפתגם נפוץ בעי־תונות יותר משאפשר לצפות, אך השימוש בו הוא לרוב בצורת "אנטי־פתגם", כלומר: בצורת עיוות שלו, המכוון להשיג אפקט שנון ואקטואלי. הדוגמאות מרובות, וקרן מונה 300 שימושים כאלה, שאסף בעיתון "דבר" לבדו. ובהם: "צריך סוס־ יפה, כאדום בלבנה" ["דבר", 27.1.84], וב"הארץ" [1.10.87] "תחת כל פה רענן" (במאמר על מכת הדלפות).

יהדות תימן, הנחשבת למאגר של פולקלור אותנטי ומבודד זו כבר־ עון אתנוגראפי, תופסת מקום מרכזי בחוברת: משאל מדורי־כספי כותב על שירת הנשים העממית בתימן, המושרת בערבית. יהודה רצהבי מביא כמה מנהגים מיוחדים, של יהודי תימן בשמחות ובמוע־דים. מנהגי האכילה הם המרתקים ביותר: בשר העוף, למשל, נחשב בתימן למובחר הבשר. ולמלך המאכלים בכלל תינתן לחולים כרפואה. רצהבי מוצא יותוס מדרשי למרק התימני המפורסם הכולל תלתן (חילבה). ומתחום הרפואה התימנית הוא מביא סגולה לריפוי סבעי בעזרת כוויית־אש. מיכל אנדור מוסיפה לכך מאמר על מנהגי החתונה היהודיים בעדן.

בתחום הפולקלור המודרני, הנוצר הולך בימינו, כותב צבי פרידהבר על נשים שיצרו מחולות בחגים של ההתיישבות העובדת, שנהפכו לריקודי־עם סמוך לאחר מכן, ואין זוכרים תכופות כי גילם של הריקודים הללו אינו עולה על 30—40 שנה לכל היותר. בין הכוריאוגראפיות העממיות־כפריות הללו מזכיר המאמר את לאה ברגשטיין, ירדנה כהן, צ'שקה רוזנטל, שרה לוי־תנאי, רבקה שטורמן וגורית קדמן.

הומור

הומור יהודי — מבחר מאמרים על ההומור היהודי
בעריכת פרופ' אבנר זיו
תרגום: ראובן אנוך
איורים ועטיפה: דני קרמן
הוצאת ספרים, אוניברסיטת תל־אביב, 1986, 189 ע'

האם יש הומור יהודי? כבכל תחום דיון, מתנגשות שתי אסכולות, בעד ונגד, ואסכולת ה"בעד" גוברת — ולא מפני שיש בצדה כמה וכמה אוטוריטות, ובראשה פרויד, שכתב "איני יודע אם קיים עוד עם הצוחק לאופיו במידה כה רבה כפי שעושים זאת היהודים". בכך גם הגדיר פרויד את מהות ההומור היהודי כהומור עצמי, שבו משתמש לוקה את עצמו או את הקבוצה שאליה הוא שייך כאובייקט לצחוק — ומכאן קצרה הדרך לקשירת ההומור היהודי למאזוכיזם.

בספר אסף הפרופ' אבנר זיו 13 מאמרים, המייצגים את מיטב ההרצאות שהוצגו בכנס הבין־לאומי הראשון להומור יהודי שהיה ביוני 1984 באוניברסיטת תל־אביב. המאמרים סודרו בארבעה פרקים: שלושה העוס־קים בהומור יהודי בגלות ואחד המוקדש להומור בישראל. הפרק הראשון מתייחס להומור כדרך התמו־דדות עם הזהות היהודית, ומנתח את התלבטויותיהם ההומוריסטיות של קומיקאים יהודים בארה"ב, כוודי אלן, לני ברוס ומל ברוקס, בין התבוללות שלמה לבין הזהות היהודית. רות פומרנץ־אלר כותבת על הפונקציה שמילא ההומור היהודי כמגן בסביבה העוכרית של מזרח אירופה, על־פי סיפור של שלום עליכם. הפרק השני בספר מוקדש לבדיחות אנטישמיות ארסיות יותר וארסיות פחות, ולעובדה שההומור נתפס על־ידי לא־יהודים כתכונה יהודית — ובאותו הקשר נבחן ההומור השחור היהודי, על־פי ספרו של רומן כמו "דיוקנו של גינגיס כהן". ענף אחד בדיון נסוב על הפונקציה המינית בהומור היהודי: היהודי, הנתקף תמיד, מוצא באשה מטרה נוחה וקורבנה להתקפה — ומכאן התוקפנות האנטי־נשית החזקה במיוחד בהומור היהודי. בפרק השלישי — דיון על בדיחות העוסקות ברבנים ובמורים, שהתגלגלו בספרות העברית של המאה ה־19, [illegible]

מחקר של ההומור בישראל, החותם את הספר, נתקל בקושי הפשוט של מיעוט חומר: מה קרה להו־מור היהודי בישראל? המסקנה העגומה היא, שההש־תנות במעמדו של היהודי ממיעוט לרוב גרמה שאיבד את המאפיין החשוב ביותר של ההומור היהודי, הלקאה העצמית. עכשיו הגיע, כנראה, תורם של הערבים הישראלים.

מוסיקה

קול מקדם — שירים ורומאנסות
מוסיקה מאת יורי ארלשטיין
שרטוט התווים: יעקב סלקמן
עריכה מוסיקאלית: מיכאל גרשטיין
עיצוב: אלה ארלשטיין
הוצאה עצמית, 1986, 118 ע', מהדורה דו־לשונית, עברית־רוסית. בצירוף תקליט של הזמרת לאריסה גרשטיין.

יורי ואלה ארלשטיין הם זוג מהגרים מרוסיה שהעיסוק בקולטורה כבש אותם. היא כתבה ספר בישול והוא נשבה בקסמי הלהקה, וחלומו להוציא לאור את עשרות מנגינותיו התגשם לבסוף. "קול מקדם" הוא קודם כל אנתולוגיה אישית יפהפייה של שירים רוסיים, מפושקין עד צבטייבה, וממנדלשטאם עד פסטרנק, שאליהם מצטרפים נתן יונתן, לוריקה ושני פסוקים משיר השירים. השירים מובאים ברוסית, ובתר־גום עברי של י. רובינציק ברוך כלל, ומקצתם — בתרגומים ה"קלאסיים" של שלונסקי וחוסמן. הבנתי הלקויה במוסיקה מצד אחד, וברוסית מצד שני, אינה מרשה שאחרוץ משפט על טיב עבודת הלהקה של ארלשטיין. אך התקליט, ובו מבחר מהשירים המופיעים בספר, משבצע ביופיו הפשוט, העדין, המתנגן. חבל שמוסיקה זו תישאר נחלתם של בני הקהילה של עולי־רוסיה בלבד ותנוון עמה.

הגות

השיפוט האמנותי — מתווה אובייקטיביסטי מתון באסתטיקה
מאת גבריאל מוקד
הוצאת אגודת הסופרים העבריים
(סדרת מקור—מחקר), 228 עמודים

האמנם ייתכנו הערכה ושיפוט אובייקטיביים של יצירות אמנות? לדעתו של גבריאל מוקד הדבר אפשרי, וספרו "השיפוט האסתטי" מנסה לבסס גישה אובייקטיביסטית מתונה לשיפוט יצירות אמנות.

בקהילית הביקורת רווחים כיום הלגיטיזם ולאנטי־ביזטיזם, אשר על־פיהם כל שיפוט אסתטי הוא יותר לתאוריה מנקרית, לטעמם של אנשי מוזיאונים, או לשיח הפירשני (דקויות), מכיוון שלא קיימת, לדעת מוקד, הגדרה טובה למושג האמנות גובלת עוד יותר הביקורת הפוסטית. גם מוקד אינו מגדיר אמנות מהי. במקום לדבר על יצירות אמנות, הוא מבכר לדבר עליהן בתור "מערכים חושיים בעלי משמעות". הספר פונה אל התכונות של היצירות עצמן ושואל: האם זה נשגב, מורכב, הדור, דינאמי, חטוב וכיוצא באלה מב־חינות מבחינה עיקרית של הגרים, כלומר, מוקד תובע מבחנה אובייקטיבית של תכונות עיקריות של היצירה. הוא גורס שהערכה האסתטית בלתי־תלויה במחויבויות פילוסופיות רחבות יותר. כך מתנגד מוקד לפורמאליזם שעל־פיו האמנות היא ממלכת צורות טהורות. לדעתו, יש לשאול תמיד אם האמן מבצע ביצירה את התכונות העיקריות של הגדרים. כך למשל, עגנון הוא סופר גדול מפני שהוא מיצה את אפשרויות השפה העברית. הספר מחולק ל־29 פרקים, שכל אחד מהם כבד בעיה נכונה, תוך כדי כך שהוא לוקה בהכבון קטן בעשירה של מוקדים בתחום האסתטיקה.
ג.ד.

תערוכות

חומר, צורה ורגש

צבי אלדובי, תערוכה רטרוספקטיבית, מוזיאון הרצליה.

מאת נסים מבורך

אמן ותיק זה הוא בבחינת מקרה מאלף ומעניין, שכן הצליח לרתום למרכבתו את המופשט, מבלי לס־טות מבטיחות־לבו הבסיסיות. נטיות־לב אלה טשטנות, כמדומה, באיזו רגשנות יהודית מזרח־אירופית ובב־טייה מודגשת לפאתוסיות. הדבר מתבטא, למשל, בשמות־עבודותיו, כגון "בתכיון", "שומר מה מלילה", "דמות תנ"כית", "עיונות" וכיוצא באלה. הנה, מסתבר שהאיש מצליח, על־פי רוב, להעביר את רוח הנושאים האלה אל הצופה בלשון חוזתית אשר עלולה להזכיר ברוחה את סגנון־המשחק של הדורות הקודמים, כגון את הג'סטיקולאציות הדרישות של שרה ברנאר. גם נטייתו לעיצוב אנדרטאות בעלות נושאים רוחיים (ובכלל זה הצעה לאנדרטה לזכר השואה והתקומה בכיכר מלכי־ישראל, שכמעט הבוצרה לביצוע) משתלבת באאת. יש בכל אלה מידה גדולה של אותנטיות, אשר ממנה לא יוכלו להתעלם גם מי שאינם נוטים לחבב פרצי־רגשנות מודגשים כאלה.

יצוין, עם זאת, שאלדובי מציג גם עבודות פיגוראטיביות או מופשטות למחצה. הוא הינו, למשל, אנימ־אליסט מוכשר, אם גם לא תמיד מקורי במיוחד. כך בפסליו "ינשוף", "ציפור קטנה" וחולתם. במקרים אחרים מופיעים אצלו גם רמזים אנאטומיים־אנושיים ברורים, כמו ב"המלך שאול בעין דור", פסל הסטגן דראמאטיות חזקה וסימטרית לאמן זה.

מעל לכל מצטיין אלדובי ברמת־תחושתו את החומר. עבודותיו במת־כת, בעץ, באבן ובשילובים ביניהם, מלמדות על קימה של זיקת האמן אל החומר, שמספקת חלק גדול מן האנרגיה של המוטיבאציה היציר־תית שלו. כאותה מידה יכולתו להרכיב מחברים ולסגנן צורות היא חזקה. מושך את העין במיוחד, בתערוכה הנסקרת, "הושר", העשוי אבן וברונזה, ואשר מקיף את כל הרכבים של יצירתו של צבי אלדובי בתחומי החומר, הצורה, הנושא והרגש.

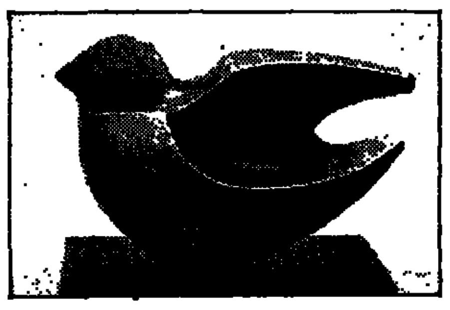

צבי אלדובי: ציפור. ברונזה, 1961

רינה מועלם

גלריה שרה לוי, פינלס 10, תל־אביב.

ריכון מינימאליסטי, הנשבר, לע־תים, על־ידי התפרציות ערבסקיות מאפיין את עבודותיה של רינה מועלם. זוהי מלאכת ציור יהודית ומקורית למדי, אשר מתמקדת, בעיקר, על ההיבטים החוותיים של התוצאה. עם זאת ניכר, בחלק מן העבודות, לפחות, עיגון בצורות הלקוחות מעולם הנגלה, כגון רישום אנאטומי אחד, נאה מאוד, המשולב כתמונה גדולה, וכן רמזים לעופות שחורים ומבשרי־פורענות או משהו מעין זה רעה המשקיפה מלמעלה על דמות־אדם וכל כיו"ב.

רינה מועלם עשויה להרשים את הצופה ביכולתה לשלוט היטב בכד חות המתפרצים לכל עבר. הכוונה היא, בעיקר, לצבעוניות הדורשה מאוד, הן מצד הגוונים והן מצד הקונטראסטים שביניהם. אין לאתר אצלה, מצד זה, אפילו מעידה אחת. גם התמיות הריבוד של צבעי־השמן שלה הן תקינים, בדרך־כלל, למעט מקרה אחד של תנוה מאוד לא־מקצועית של צבע שחור על־גבי שטח גדול.

גם בתחום המחבר מגיעה המצי־גה את כוחותיה הפגן היטב. ההרכבים הצורניים שלה, יהיו פש־טים ככל שיהיו, הם נעוים מאוד, ואף מרתקים. יהיו, על כן, מי שיקבעו, מן הסתם, כי בעניין זה מצויים הערכים החשובים ביותר של עבודתה.

הבה־רוכך, הופיעה כאן, בשלהי "עונת המלפפונים". הסגנות הרא־שונה, ויש לקוות שלא האחרונה של אמנות ציור טובה.

רינה מועלם: רמז של פורענות

עידון מופלג

רות הורם — עבודות חדשות, גלריה "דבל" עין־כרם.

מאת ניצה מליניאק

השנים הרבות שעשתה רות הורם במזרח הרחוק, במחיצת בעלה הדיפ־לומאט, הטביעו את חותמן על יצירתה העומדת בסימן של עידון מופלג. תוצאות מוצלחות במיוחד של מפגש התרבויות מהוות עבוד־תיה האחרונות בטכניקת תחריט האקוואטינטה שבוצעו בסדנת ההד־פס הירושלמית ובמרכז ברסטון. תחריטים קטנים ומעודנים אלה הינם בבחינת אמירות קצרות המתנ־צלות יוצר שמים־מים־הרים כתרוזי משורר סיני. לעומת זאת, עבודות הקראמיקה, המתבססות בדרך על אלמנטים מסוג ה"קדי־מידי" — פסולת בית־המלאכה הפיני המ־פורסם "ערביה" — אינן אלא שעשועים בלתי־משמעותיים בחו־מר.

קריאת הטווס

צללים לבנים, תערוכת גליה גביש,
אולם סיטר, משכנות שאננים.

יש להצטער על שאולמות התצו־גה הנאים של משכנות שאננים מבוזבזים על סוג ציור שיאה לו לקשט משכנותיהם של "מתעשרים חדשים".

לפנינו עבודות המצטיינות ביומ־רה הסרת־כיסוי מצד האיכותיות הציורית שהן האף הן מהות בסיס להערכה. במקרה זה נעשתה מלאכה קלה של ריסוס ושרבוט בגוירי שמן על גבי מצעים מגואלמאציים (בהת־חשב באופי הסקיצי של הציור) צבועים בשחור. התוצאה המתקבלת אמנם אלגנטית מצד זאת מכוח שילוב הצבעים — שחור, לבן, הבהק הזב וכו'. אולם המרחק בין מעשי דקוראציה וילאצבטיים, העוסים כסות אלגאנטית, לבין ציור אמתי, כמהו כמרחק שבין צווחתו הקצרה של הטווס העוטה מחלצות המפואר רות לבין שירת הזמיר.

ברברה קרוגר "זרוי מורי" (עשה את יומי), צילום

המלה באמנות חזותית

ג'ני הולצר וברברה קרוגר — מוזיאון ישראל, ירושלים.

מאת ניצה מליניאק

משרים בשים מורכבים, מלווים לעתים בסמואקום מעורן, המתעדים מצבים של בדידות בהמון ותחושות של ניכור רגשי וקיפוח מיני בעולם של טכנולוגיה ומסעני פרסום המוניים הם תמצית עבודתן של שתי אמניות אמריקאיות, שהציגו כבר בנפרד וכאמור במוסדות מכובדים מחוץ לארצן (הקונסטהאלה של באזל), עם זאת זו תערוכה שמעצם טבעה האליטיסטי אינה יכולה לעורר אמפאתיה בקרב קהל רחב. אמנם, ה"דוזן דאטר" שלה הוא מילולי יותר מאשר חזותי, אבל בכל זאת היא יוצרת ניכור אצל הצופה הישראלי. זאת, הן משום האמירות האמריקאיות כל־כך באופיין וב־משמעותן, הן בשל הפער הנושב מעבודותיה של ג'ני הולצר. אלה אינן אלא שלטים אלקטרוניים נושאי ביזובים, הברור שאין לגזור גזירה שווה לגבי מידת הרעננות הרגשית שמעורר סוג "אמנות" זה אצל קהל, המורגל לכל היותר בהשפעתם השולית של השלטים המרצדים בכיכר דיזנגוף, לבין קהל המונים, האמנון מינוקותו על מסרים המוקרנים על מסכי הענק שב"טיימס סקוור".

שתי האמניות, העושות שימוש במלה, הן תוצר מובהק של התרבות האמריקאית ובמידה רבה הן ממשי־כות דרכם של ג'וזף קוסות, לורנס וייגר והנס האקה. על בחירתה במבצע האלקטרוני אומרת ג'ני הולצר: "אפיון חשוב של השלטים הוא היכולת לנוע, שאותה אני אוהבת בגלל ומיוחד למלה העוד־ברת, אפשר להרגיש דברים, למשוך או לעמוד את הקריאה וזהי המק־בילה הקינטית לגיוון הקולי".

ברברה קרוגר משתמשת במבצע קונבנציונאלי יותר, משולל אמצעים קינטיים. היא משלבת תצלומי שחור־לבן בהגדלת־ענק (חמרי הב־דקה לטעמי) וטכסטים מודפסים, המודבקים מעליהם, כשכל הכותר הפונטאזי מסוטר בשוליים אדומים באופן היוצר אחידות, או אוכנו אסוציאטיבי לכותרות מודגשות כ־ עיתון.

אמירותיה הקצרות יכולות לשמש כרוזות מיליטאנטיות של התנועה הפמיניסטית, אולם דומה שזה ההיבט העיקרי בעבודתה, ומשום כך קשה למדי להבין את הטעם בהבאת התערוכה המשותפת ארצה והצגתה במוזיאון. עם זאת, מן הראוי לציין לשבח את עיצובו הנקי של הקטלוג, אף־על־פי שקשה לקבל את הצדרת עיקר הקטלוג (צילומים וטכסטים) מן ההכרה — דבר שאינו יכול להתפרש אלא כמין להטוט (גימיק בלע"ז) של פרסומאים שב־כוונתם לעורר צריכה מוגברת על־ידי שימוש בעטיפה כפוסטר שאינו משעתק דווקא את העבודה היותר חזקה בתערוכה יוצאת דופן זו.

על אי בודד

(סוף מעמוד ב'6)

לראשונה בשנת 85/84, מקץ ארבעים שנה. התסריט נכתב בשנת 1945 ועלילתו מתרחשת בשנת 1944.

הרעיון היה להציג את התנהגותו של אדם השאר בודד בוורשה שלאחר הריסתה בידי הגרמנים, כשתגבר בין ההורבות עד כניסת הרוסים, כעין ניצול, הנתון בידי איתני הטבע האימתניים יותר מאלו שלחסדם נתון היה רובינסון קרוזו המקורי. מילוש מספר שאת הרקע לכתיבת התסריט נתן לו סיפור אמתי ששמע מפי פסנתרן בשם שפילמן (יהודי) שלא עזב את העיר לאחר ההתקוממות הוורשאית וחי בה, בין ההריסות, עד ינואר 1945, למעלה מחצי שנה. הוא ראה עצמו לפתע כמין ניצול יחיד של האנושות על חורבות הציוויליזאציה. האגדה. כיצד ישקם משהו ממנה, משהו די המורך להיות? האם ימצא באנשים הללו להשתתף עמו במעשה־ראשית שכזה? על משהו מן השאלות הללו מגיש שני המחברים להשיב בתסריט המרתק שלהם, ברקע — הרגם של "רובינסון קרוזו" שהטקסט כלל התייחסויות מתמידות אליו. הגיבור, שמו פיוטר רפלסקי, מהגרם בכן חמשים המתעורר מעלפונו, בעיר ההרוסה, מוצא פרוח להתעורר בו ולהסתגר בו מפני הגרמנים העצים שעודם מצויים בוורשה וכו' וכו'. מקץ זמן מה הוא מוצא את שעת שלו בר־מותה של נערה המובלת בידו של איש ס"ס. הוא הורג את הגרמני ומציל את הנערה שאליה הוא מתקשר כאל בת. הוא וכלב בודד שמצא בין ההריסות, הנערה ועוד כמה ניצולים מורים — ביניהם איש המבטן להיפרד מחבילת הספרים שהציל מביתו הנחרב — מתחילים "לשקם את הציוויליזאציה". אכן, רובינסון הוורשאי — מיתוס שקרים עוד וגידים של מציאות מאריכת וסוריאליסטית יותר מכל אגדת־בלהה.

התסריט — שנכתב, כמדומה, בעיקר בידי אנדז'יבסקי על־פי הרעיון של מילוש — הזכיר לי טקסט אחר של מילוש שנכתב בעצם ימי המלחמה. הוא כלול בספר מסותיו "הזמנת פרטיות" שם מדפסות בבר־תגובות על איזושי ספרות וחיים בוורשה ובאמריקה של שנות החמישים והששים. לאחר עזיבתו של מילוש את שירות־החוץ הפולני והתיישבותו בברקלי בקליפור־ניה, שם הוא יושב עד היום. אך בכספה למסות אלה מצויים כמה טקסטים בשם "מסות ורשאיות", והם, לדברי המבוא הקצר, שרידים מתוך ספר שכתב מילוש בשנת 1942, בוורשה הכבושה, ושנים הם ראו אור רק עשרות שנים לאחר־מכן. הוא ניסה להשיב לעצמו בספר ההוא על השאלה "מדוע נחלה התרבות האירו־פית בישלון כה איום". נראה שלפשר־כך סקר בין השאר כמה מיתוסים יסודיים על התרבות הזאת הוראה את כשליהם, את סכנותיהם ואת האוטליה היפה והמתעתעת הצפונה בהם. אחד המיתוסים הללו היה זה של רובינסון קרוזו, או כדברי המסה העוסקת בו, "אגדת האי". מילוש מנסה לנתח כאן את החלום לפרוח לאי הבודד.

להיות לפתע מבודד מכל שאר כאי־האדמה — להתחיל הכל מחדש, בין השאר הוא מצביע על הצד הדתי של מבצע "התחולה מחדש". הוא מצביע עליכן, שלא בכדי היה רובינסון קרוזו אנגלי, ולא בכדי היה פרוטסט־נט. רובינסון של דיפו מתחיל בכך שהוא מצדיק על עצמו את הדין: האסון שפקד אותו הוא תוצאה של חטאו. לאחר מכן באה ההודיה לאל על שהציל אותו. ולו במחיר אסונה בחוסר זה הוא רואה אתגר המביא אותו לשיקום חייו ולהיעשותו שב ל"אדון הבריאה". מוסר ההמוד מאוד של הבא ועבודה עומד בבסיסו של "רובינסון קרוזו". וכוח לי שמילוש מצטט (הספר אינו לפני) מספרו של איפוליט טאן, ההוגה הצרפתי שכתב את "תולדות הספרות האנגלית", פסקה שבה מבקש טאן להסביר מדוע לא יכול היה "רובינסון קרוזו" להיכתב בידי סופר צרפתי, או אפילו סופר קאתולי. מוסר הזיים הצרפתי, טוען בערך טאן, לא יכול היה להביא את רובינסון הצרפתי לכוזר כזה שיאפשר לו את שגשגו בחזור האל. רובינסון הצרפתי הוא סטואיקן או אפיקורי. בכל מקרה, הבוזר הבסיסי שלו הוא פילו־סופי, שכלתני, נהנתני, לא יצלח ל"בניית הציוויל־יזאציה מחדש" על יסודות של אתיקה חסודה, אם גם צרת־מוחין. בקיצור, הצרפתי היה עשוי להיות אינטלק־טואל פרי, אינטלקטואלי פרי, מבלי שיוכל להיות רובינסון טוב.

כאן אפשר להזכיר ברובינסון של פול ולרי, רובינ־סון שלא נכתב וכאן אפשר להזכיר בלארובינסון של מישל טורנייה. אכן, לא פלא שטורנייה בחר לכתוב לא על רובינסון אלא על שישי, בחר את נקודת־התצפית האנתרופולוגית, ביקש להגן על ה"פרא", בוצא לתודר תיהם של ז'אן ז'אק רוסו [illegible] הרלאטיביסטים וההומאניסטים. רובינסון האנגלי אינו הומאניסט ואינו רלאטיביסט: הוא ירא שמים ואלוהים מצוי במרכז עולמו ככל שהוא בז־ע לעצמו כאל נזר־הבריאה, כי שהטבע הוא כלי בידיו.

כאשר נותנים את הדעת על רובינסון קרוזו המסד־ — שגם הוא, כמפורסם, מבוסס על בעקבה שהיה מעשה בספן הסקוטי אלכסנדר סלקירק שספינתו נטרפה והוא מצא עצמו על אחד האיים הקאריביים — ועל הבוצאים שלו בספרות או בסרטי הבריטי, עד לרון פלאמלי הבנה האריהבודד המשודד שלו (ובוב'סון לא מוצלח ביותר). גם האי הבודד הטלוויזיוני, קשה להשתחרר מן ההרגשה שאם האנגלים הם שיצבו מיתוס יסודי זה בעיצובים כפרוטסטנטיים, הרי זה לא רק מפני שהם פרוטסטנטים, אלא מפני שהם אנשי־אי ביסודם. מפני שהם בכל מקרה תרבותו על אי בודד שכזה. האי הבריטי. "אנגליה היא אי". כך מתחיל ההיסטוריון הצרפתי ז'יל מישלה כל הרצאה מסדרת הרצאותיו על תולדות אנגליה. לכאורה בילדי לאי־כוחל — אבל זו באמת עבודת יסוד של הזהות האנגלי, וכל המקל בכך ראש או אפילו שוכח זאת לרגע לא יבין את האנגלים הבודדים, המוזרים, השקועים הללו, הרובינסונים צרי־המוחין ורבי־העוצמה הללו, אנשי המלאכבלית.

זמורה ביתן מוציאים לאור
דביר

ספרים טובים

שחרור שבויים, הצניחות, התחבולות, חילוץ יהודים, הבאת אניות המעפילים, השליחויות הסודיות אל ראשי המדינות הקו־מוניסטיות, מבצעי רכישת הנשק, מבצעי הצלה של הרגע האח־רון — אלה הם רק ראשי פרקים בעלילותיו של שייקה דן. דמות עלומה לרבים, שהוא אחד מגיבורי דורנו.
גם על רקע תקופה סוערת זו של העם היהודי, שהצטיינה במעשי עלילה מדהימים, מזדקרים מבצעיו של שייקה כאפוס אדיר של הצלה וגאולה.
מאז מבצעו הראשון — הצניחה מעבר לקווי האויב באירופה הכבושה — הקדיש שייקה דן את כל שנותיו, מרצו ודמיונו להצלת יהודים ולהבאתם לישראל. סיפורו, שנכתב על ידי עמוס אטינגר, מתמצה בדבריו של ראש הממשלה, שמעון פרס: "הוא היה כבר לאגדה... צניחתו הראשונה היא עלילת גבורה אמי־תית... בלעדי מפעלו הכביר, הנמשך יותר מארבעים שנה רצו־פות, מדינת ישראל לא היתה מגיעה לעולם למה שהיא כיום".
בספר 446 עמודים מלווים ב־16 עמודי תמונות, נספחים ואינדקס.

מוסד ביאליק • ירושלים

ספר חדש

א.נ. גנסין: מחקרים ותעודות
בעריכת דן מירון ודן לאור
כתריסר מחקרים חדשים וקומץ תעודות המתמקדים ביצירתו של הסופר אורי ניסן גנסין ובאישיותו. 432 עמ'.

הדפסות חוזרות
יוסף בן שלמה: תורת האלוהות של ר' משה קורדוברו (הדפסה שנייה).
י.מ. גרינץ (מהדיר): ספר יהודית (הדפסה שנייה).

ספרים שיצאו לאחרונה
פילון האלכסנדרוני: כתבים, כרך א' (בעריכת סוזן דניאל־נטף. בשיתוף האקדמיה הלאומית למדעים)
בלהה ניצן (מהדירה): מגילת פשר חבקוק (בשיתוף עם אוניברסיטת תל־אביב).
מ.ט. קיקרו: כתבים נבחרים (תרגם מרומית והוסיף הערות א.ד. קולמן. מבוא מאת צבי יעבץ).
יוחנן אהרוני: כתובות ערד (מהדורה שנייה, מתוקנת ומורחבת. בשיתוף החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה).
משה ברש: מיכאלאנג'לו (הדפסה שנייה).
ירמיהו יובל: קאנט וחידוש המיטאפיסיקה (הדפסה שנייה, מתוקנת)

ספרי הספרייה הציונית
משה שרף: האבקה הדולקה ברומניה — שמואל פינלס וראשית הציונות ברומניה.
י. מאור: התנועה הציונית ברוסיה (בשיתוף עם הוצאת י.ל. מאגנס)
ע. מנדלסון: התנועה הציונית בפולין (1915—1962)

להשיג בבתי־המסחר לספרים ובמדור ההפצה של מוסד ביאליק, רח' פועלי צדק 2, ת"ד 92, ירושלים. טל' 710554

מוזיאון תל אביב
סדנאות הנוער והמבוגרים
מסע הכרות בעולם האמנות
ציור, רישום, פיסול, הדפס, ווידאו ועוד ועוד.
לקטנים ולגדולים
כרטיס מינוי שנתי יינתן לכל משתתף
הרשמה בביתן הלנה רובינשטיין שד' תרסי"ט 6, טל' 299750, 287196 בימים א'־ה'; 9:00—13:00, 15:00—19:00
לתשומת לב: נסגרה ההרשמה לחלק מן הסדנאות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה מבינוי למרפסת מקורה בקומת הגג
ברחוב אשכול מס' 40 גוש 7222 חלקה 8 תיק בנין 2106־040
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בפמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

האומנם כפר קאסם היה חריג?

ההיסטוריון ד"ר מאיר פעיל אמר לכתבת "הארץ" רונית מטלון, כי "בכל כפרי המשולש כפר קאסם היה אחד ויחיד", וכי מפקדים אחרים נהגו באותו יום ב-1956 בדרך יותר אנושית. מכאן, כמובן, הוא מסיק כי טבח כפר קאסם היה חריג (מוסף "הארץ", 19.9).

אבל ההיסטוריון מאיר פעיל הוא קודם כל פוליטיקאי, ועמדותיו הפוליטיות משפיעות כנראה על העובדות ההיסטוריות שהוא מציג. הנה, בספר "11 כמנות ירוקות בדרך" שכתב משה קוהרדב הופיע בשנת 1959, נאמר במפורש כי אנשים נורו ונהרגו גם בכפרים אחרים. על פי עדות אחת, "כל תושבי טירה היו כמעט בבתיהם חוץ משומר זקן שהיה שומר על שדות קני הסוכר. שמו היה ניימר איל מגייד והוא היה בן 65 או 70. לא היה בכוחו לרוץ לכפר והוא הלך כרגיל הביתה. כשהתקרב לכפר ירו ופצעוהו בידו. השומר צעק: 'אני מתושבי טירה והנה תעודת הזהות שלי'. ניגשו אליו שניים מבותות הביטחון הר-גוהר" (עמ' 22). גם בטייבה נהרג תושב אחד ונער קטן לאחר כניסת העוצר לתוקפו — ילד בגיל 11–12. בג'לג'וליה נורה ונפצע אורח אחד.

טבח מאורגן במצע אמנם רק בכפר קאסם, אבל האירועים של אותו לילה בכפרי המשולש עלו בקנה אחד עם מה שאמר רס"ן מלינקי בקבוצת הפקודות שהוציא באותו יום: אם בלילה יהיו כמה הרוגים (גירסה אחרת: רצוי שיהיו כמה הרוגים), יקל הדבר על שמירת העוצר בלילות הבאים (עמ' 58).

אהוד עין-גיל
תל-אביב

למלעיזים על היהדות מותר?

בחוזר של מנכ"ל משרד החינוך מן ה-1 ביוני מובאת ההלכה לאסור על ביקורי רבנים בבתי-הספר הממלכתיים וכן למנוע ביקורים מארגנים של תלמידי בתי-הספר בישיבות ובמוסדות תורה מחשש סכנה של "החזרה בתשובה". יש בכך במידה רבה איפה ואיפה.

בתחילת חודש אוגוסט נכחתי בכנישה של "האגודה למען יהדות הומניסטית חילונית" במועדון צוותא בירושלים. איני בא להגיב על עצם הדברים שנאמרו שם, דברי בלע ושלילה מוחלטת על היהדות וכל ערכיה המקודשים מדור דור. אבל נדהמתי לשמוע מפי שניים מן הנואמים דיווחים על ביקורים קבועים "רשמיים" שלהם בסמינרים למורים ומורות ובבתי הספר התיכוניים, כדי "לגלות את פרצופה האמיתי" של היהדות הדתית.

האומנם להם מותר, ולדתיים אסור?

הרב ד"ר אלחנן בלומנטל
ירושלים

איך אפשר?

אני לעולם לא אצפה בעודך השלישי. בגלל רותם.

ג. הירשקוביץ
תל אביב

*

אינני מבינה מאין בא לנשים כתובה בושה ודעלב כזה להביא לילדה כה כשרונית ונבונה כרותם.

צבי ברק

להתפרסמת את הפרק השלישי בסדרה: איך אפשר להעליב ילדה בגיל כזה אין בה כל אשמה ולא מגיע לה כאב נפשי כזה. אולי אשמתה בזה, שהיא נולדה מוצלחת?

זיוה אהרונוברג

הטלוויזיה של השבוע / הדה בושס

ממה ניזון רייגן

קצת מרוחק, אבל דומה שיש יסוד סביר להניח, שמקור ההשראה העיקרי בעולמו הדתי-האינטלקטואלי של נשיא ארה"ב רונלד רייגן ("קרא לי רון"), הוא עולם הקולנוע. רייגן מודה להלוטין לא רק עם דמותו הקולנועית, אלא גם עם דמויות של שחקנים נודעים לשם, בני דורו, כלון ויין, גרי קופר, ספנסר טרייסי, הנה אברהם. עד שאין הוא מבדיל עוד בין מציאות לדמיון. והוא מצטט ומספר מה שקרה בסרטים מסוימים — עלילות הרוב סרטים שיש בהם הלכידות פטריוטיים ומסריים לאמריקנים-אינדיבידואליסטים — ומתייחס לדברים אלה כאל אירועים שהתרחשו במציאות.

רייגן רואה עצמו בדמות גיבורים כרמבו, הרי המלוכלך, הגיבור האמריקאי הטוב הר אמיץ, הנלחם ברעים. זה עולם מערבוני בשחור-לבן. כך הוא נשיא ארה"ב מלה במלה, בפי אותם ריינגי, על אמרותיהם של גיבורים אלה, האמירים, שנעשו חלק בלתי-נפרד מעולם מושגיו.

מרהיבה התופעה המוחשית בכתבה על מוקר של פרופסור אמריקאי בנושא זה, ("מבט" ליל שבת). הרי זה האיש שגורל האנושות נתון בידיו. מה גם שהנשיא רייגן אומר את הדברים בבישרון של שחקן. הוא משכנע בכנותו. מיליוני אמריקאים חיים מפיו. השפעתו גדולה כל-כך שאנו עדים לנטייה בולטת בארה"ב לעבר הימין, גם בקרב אינטלקטואלים, מתרבים מסרי צי רייגן המשפרה. אפשר כנראה לנהל מעצמת-על לפי תסריט של סרט אמריקאי בינוני. ואולי התופעה אינה כה מדהימה.

אנו צופים ב"כן, אדוני ראש הממשלה" הפעם (יום ב'), במאבק-קרב בין משרד ראש הממשלה למשרד החוץ, ("רק הקרמלין יודע מה נעשה באמת במשרד החוץ"). המאבק הוא על שני עניינים: העניין האחד הוא פלישת כוחות של מרוחתינן לאי סנט ג'ורג', שאין יודע היכן הוא שוכן. ג'אוגרפיה אינה כנראה הצד החזק של שרים ועגלים; העניין השני קרוב ללבנו: הצבעה באו"ם נגד ישראל. ארה"ב חורשת מבריטניה להימנע. העגלים, כדרכם, מצביעים בעד אש"ף, תומכים בכסות משרד החוץ, תמיד ברעים. ואל תשאלו למה.

מתברר שרק השגריר הישראלי יודע באמת מה קורה, והוא משפיע על ראש הממשלה, האקר, ידידו מימי האוניברסיטה. למרבה הפליאה, הבימה הפעם אוהדת כלפי ישראל ועוקצנית כלפי משרד החוץ הבריטי הפרו-ערבי. זו קריקטורה נפלאה, שהאמת מבצבצת מבעד לקוויה העבים. השחורים. ואם כך הם העגלים המתוחכמים לכאורה, מה יש להתפלא על שנשיא ארה"ב ניזון מעולם הסרטים

אגב בורות, בתרגום העברי, של "כן, אדוני ראש הממשלה", באמור: "צ'מברלין חשב שהיטלר נמצא תחת שליטתו והאיטון חשב שנאסר נמצא תחת שליטתו"; (כך אמר ראש הממשלה האקר). הכוונה היא כמובן לאנתוני אידן, שר החוץ הבריטי. על ראש ממשלה ושמו איטון לא שמענו אפילו במשרדו של האקר. ואם אין זו טעות דפוס, הרי זו סתם בורות. והפעם אפילו אין היא מבדיחה.

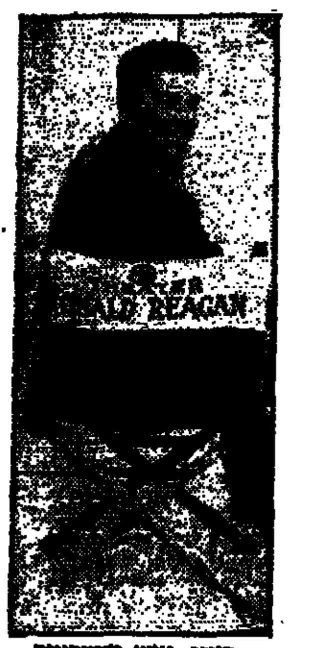

רייגן: איש מהסרטים

הפעם האשכנזים אינם אשמים

כאשר צופים בתמונות הנודדות של ילדי תימן, החולים המורעבים — הם נראים בצילומים מאה כילדים מדי-יום מאומות מארצות אפריקה הרעבה — אין מתפלאים על שמתוך 342 ילדים, מתו 316, שנשארו דווקא בכולם עלומיים במחנה ארבע נותרו בחיים, שניים אומצו, ו-22 ילדים נעדרים עד עצם היום הזה. אלה ממצאיה של ועדת בהלול-מינקובסקי, ועדת חקירה שהגישה את ממצאיה בשנת 1968, לאחר שהושמעו האשמות קשות על חטיפת ילדים מעולי תימן שבאו במבצע "מרבד הקסמים" של שנת 1949.

שנה תמימה חקרו גם דוד ברמן ורוני פרנת את הפרשה העגומה — והושפעת כפרשה לא פתורה הרודפת את הנוגעים בה. התוצאה — כתבה תעודית מעולה ומרתקת. בחלקיה היא מבטיחות כמבטנת תחקיר גדר-שתי-מתח, אלא שהמדובר בגורלם של ילדים ובני משפחותיהם.

מאז עיצובו של היום יבין את עריכת "מבט שני", צפינו בכתבות שהתנוו לכתבות תעודיות, ומתן שהתמקדו בידים לא אמנתות של הלטוריסטים. והנה חוזר "מבט שני", למגמות הקודמים. אני סבורה שמיכאל קרפין יוזר ויעמיד תבנית זו על רגליה, ואפילו יישמעו לפתים צעקות מן ההדרים בתם מתקבלות הולכות. אין לי ספק שקרפין מסוגל להשתלט שם על המצב.

פרשת ילדי תימן היא פרשה טראגית, רצופה הסתר-הבנה מסגים ושעיות ורגשות-אשם. יש מי שעושה בפרשה שימוש פוליטי לצרכיו. וכך, הרוחות לא נרגעו עד עצם היום הזה. בימן ופרנת השקיעו מאמצים היסטוריים לתאר בראיונות וצילומים ושקפיות מאז, תקופה שכיום קשה לנו להבינה. אחד שמעל בתחום קליטת העלייה מתאר את הסיטואציה שנוצרה בה בלאגן, מזעזעת נוראה, תוסר אנשים של מדינה בתחילתה, מדינה שקלטה כרבע מיליון עולים חדשים.

עליית "מרבד הקסמים" היתה אחת הדרמטיות ביותר, לא רק בשל אורחותיהם המיוחד של עולים אלה, אלא גם בגלל מצב-הבריאות הקשה של הילדים. ("שימשנו כאחות קרישה, יותר מאשר בעוזרה רפואית", מספרת מאשה קפלן, שנשלחה כאחות למחנה המרכזי בעין). "ילדים מתו כמו זבובים", בבתי-חולים מעולתים בארץ. הפרופ' מרסל אלקיים מתאר תקופה זו כמרגשת מאוד מבחינת הביוגרפיה הרפואית שלו — תקופה שהכל נרתמו בה "למלחמה עם המוות". אבל כל הכוונות הטובות אין בהן לעודד ולעזור להורים ובני משפחה, המתייסרים עד היום — אולי גם בגלל רגשות-אשם — ואינם יודעים מה עלה בגורל ילדיהם. זה אירוע מן הסתום מתמצת הבלבול והאוזוחדים (עד היום נשלחים צווי-גיוס לילדים שמתו). ואולי גם בשל היחס המסורתי כלפי העולים החדשים.

בכתבה ניתן ביטוי מרגש מאוד לאספקט האנושי. עלו דמעות בעיני, כשצפיתי במפגש המרגש כל-כך בין האחות המאמצת לבין אחותה ואחיה האמיתיים שחיפשוה במשך שנים, ותודות לשתי הכתבות, זומנו סוף סוף יחדיו. מרגש ומאלף היה גם הראיון עם רות צוקר ובתה המאומצת תמר. רות צוקר לא היתה מאמצת ילדה חולה ונוססת, שהרופאים אמרו נואש לחייה, אלמלא רצתה בתום לב להציל את חייה. לפנינו סיפור אהבה נוגע ללב.

אבל ישנו האינטרס הפוליטי.

פרשת האשמות והשחורות הב-משכת עד היום מושמעת בפי הורים תמימים, אך גם מפי אינטרסנטים שתפסו טרמפ על הבעיה הערתית. כיום הם מאשימים את האשכנזים הלבנים שחטפו את ילדיהם. האשמה זו קנתה לה מהלכים. "השחורים" מאשימים את "הלבנים". בכל מעשה תועבה הדברים נופלים על אוזניים קשובות. הנה דווקא בפרשה זו "הלבנים" הם שנרתמו לעזרת יהודי תימן. במקרים המעטים של אימוץ, נעשה הדבר מתוך רצון כן לעזור לילדים נטושים ואומללים שאיש לא רצה בהם. כך הם זכו במשפחות אוהבות, בחיים נורמליים.

סיפור האימים על כנופיה של חוטפי ילדים, שפעלה במנגנות, היא כמסתבר השערה בלבד. מחבר הספר שבו התפרסם סיפור-בלהות זה, מודה בפה מלא שהעניין כולו אינו אלא סברה פרועה. מה הפלא שהאינטרסנטים והפוליטיקאים העושים הון מטראגדיה אנושית, התנגדו להקרנת הכתבה, ממש עד לרגע האחרון. הם טענו שעמדתם אינה מוצגת ביטוי במשרד הבי-תבנת מנסת לחפות על מה שקרה באמת. שוב האשמה לא-מבוססת.

מסקנת התכנית היא, שהנבי-קות והחקירות בפרשת ילדי תימן אינן שלמות ומלאות. כנראה יהיה צורך עוד בוועדת-חקירה. לאמת שהנעדרים אכן מצאו את מותם ונקברו ללא שם. אין כאן הקשר למעשים פליליים מצד האשכנזים. המטרה היא לנקות פעם אחת ולתמיד, מכל חשד, את האנשים הקשורים בפרשה שלא תמה, ואולי להביא סוף-סוף מרגוע ללבם של בני המשפחות המוסתות. האינטרסנטים המוסיתים ימצאו ללא-ספק מקום אחר ללבות בו אש לא טהורה.

ללכת לישון עם פאר ולקום עם זילברמן

בלשונו של עמיתי ארם ברוך, "מי שהולך לישון עם מני פאר, קם בבוקר עם מנחם זילברמן". אכן, מי שהולך לישון בליל שבת עם מני (שם המנוח לאנשים המורים) קם ביום ראשון בקרב בכובש ראש, עם "חופש את הפיפס" (שם המעיד על החומר הקשבני של האורחים לה) ועם מנחם זילברמן הדוד מופע.

הכבן אין אלה הטיוטים הפרטיים של ארם ברוך, אלא תמונת-מצב של בידור ישראלי. ושאלת השאלות הצריכה להעסיק אותנו, היא "מדוע האשם לא פראייר של אף אחד" אבל הרי אנו המופיעים-הפראיירים של אלה המצווים לשעשע אותנו. אין ספק שיש נוצים לפראה הבינויה של דודו טופז, בהמונו של בדרן מצליח, ואישיותו וסיפור עם עזיה, ולמשמע כישרון ההמצאה של המשתתפים. אלה, מתוך הכרת ערך עצמם, בנגינות ידיים, הבעצאה גלויה מהכמתם, משמיעים כמה בדיחות תבוסות. למה להתאמץ, כאשר התפלות מצליחה והוולגאריות היא סימן ההיכר של ההווייה הישראלית? גם סורי הרכילות הרעבים לחומר מופנים הכול, ומקבים לזה הילה.

לפעמים דומה שהכל נוצר לבדרנים ומצוחקים. הכל עוסקים בהשיפה עצמית. הכל זועקים באוזנינו מתוך רוממים עצמיים: "אשרי יתום אני". והקהל האינטליגנטי מתגלגל מצחוק.

כבר נודוני בדר שלא להתייחס להפכויות אלו ולא לתפלותם של מנחים הפראייריים, שהרי זו מלחמה אבודה מראש. האני מפזרה את הנדר הזה. מהיכתום כל עם ראוי לבדרנים ולמצחיקים שלו, לתשדירי השירות ולילדים שלו. אבל אצלנו הנושה קשה מרי.

בעיה של התייחסות

שאלת הפפתח בדיון על פרנץ קפקא, ב"סוף צינטה" (יום א'), צריכה להיות: האם קפקא הוא קפקאוי? כלומר, "הוולגאריזציה של המינוח, כהגדרתו של ירון לונדון, אלא שהדיון הנוער הפעם ומעלה את בעיית קהל היעד של התכנית. שאלה זו מטרידה את עורכה, וכמדומה, אין לה פתרון מביה את הרעה. המתנצים לאולפן — הד"ר גבריאל מוקד, הסופר דן צלקה, והמתאר דוד מעין — הבהים במסוד אוהבים ומעריצי של קפקא בקרב אינטליגנציה מסרית. יש להוסיף עליהם את הד"ר פועה מבצל, שבעבודתה לימדה את קפקא עברית. הנב' מבצל בעלת זיכרון מופלא, הנות מחשבה, ודיבור רהוט.

אבל היא שייכת לאסכולה אחרת — זו של היכרות. אלא שאנו רנים בתבנית טלוויזיה. יש לי התחושה שרק חלק קטן מאד מבין הצופים אכן קראו את קפקא והם בקיאים בכתביו במידה כזאת, שיהיו מסוגלים לקלוט פירושים על פירושים, והערות על יצירת-מופת אחת, "הגלגול", והיון מלומד על פשר השם סאמסה.

גבריאל מוקד הוא היחיד הנוקט לשון הסברים כוללים, על האיש ותקופתו. הסברים עשויים להיות מובנים לרבים. אין היא נתפס לפרשים. אבל גם היא נכמה בביאוגרפים של אינטרפרטציות, המכוונים במקרה הטובה לקהל מצומצם מאד. גם לתגרזו חש כרואה, שהדיון לוקה, הבסיום, הוא מבקש מן המשתתפים להמליץ לאלה שלא קראו את קפקא, על שלוש יצירות משלו.

הבכן הבעייה היא בעיית התייחסות: האם זה דיון על קפקא, המיועד לקהל רוב של צופים האם נקודת-המוצא של דיון זה היא הביוגראפיה של קפקא, מאת רונאלד היימן המתויינים התעלמו מספר זה, מסיבות מובנות לי לפחות, דשמא זה דיון ספרותי, ברוח הרטשנית-הפרסונית של צלקה. אם כך, אפשר לצפות לרמה ישנונה ולסוד-עיוניה אחר. הנד עם זו היתה בעיה עקרונית באמת. בהיעדר קו מנחה ברור, דומה שהדיון על קפקא' נפל הפעם בין שני הכיסאות.

דיוקן

לא יכול לקרוא עיתון

מאיר שלו: "כתוב בעיתון" ללא מאיר שלו כבר יהיה סיפור אחר

מאז תחילת ספטמבר, אני מנסה בקוצר-רוח לראות את "כתוב בעיתון" חוזרת למסך הטלוויזיה ומביאה רוח-רוחים בתכניות של יום חמישי בערב. שהרי זה היום הגרוע ביותר של השבוע הטלוויזיוני, שבו רוחסים את כל השאריות שבמגירה. רצפיתי ציפייה-שווא. הנעבעים הם שהביאוני לחקור ולדרוש בתעלומה. אף הגעתי עד הנהלת הטלוויזיה. שם מסרו לי שאין כל אמת ברכילויות שהגיעו לאוזני, על לחצים מצד של כמה עורכי עיתונים שחשו נפגעים. אדרבא; מאיר שלו, כך נאמר לי במפורש, חזר מחופשה והתבקש להמשיך בביקורת שלו על העיתונות. כראות עיניו. הכלם הוא עצמו סירב, בטענה שהתוכנית שוחקת אותו.

גירסתו של מאיר שלו שונה, אם גם תזורת בה כמה מלות מפתח. שלו מודה שהוא חש שחיקה נוראה, אבל לדבריו, הסיבה היא שעבד שתים-עשרה שעות ביממה. דרישתו לתנאי עבודה מקובלים נתקלה בסירוב. מבחר שלו: מתחילת שידורה של "כתוב בעיתון" ביקשתי עזרה של תחקירנים, והיא לא ניתנה לי. את התכנית עשיתי בעזרת המפיק ישראל ויגר, והדית פולק, הספרנית של הטלוויזיה, שעשתה לי ביקורת ארכיוניות. כך היה עלי לקרוא מדי יום שמונה עיתונים, ובשבוע זה כמו לקרוא את "מלחמה ושלום". התקציב של התכנית כלל, בהתאם, קנייתם של שמונה עיתונים.

למעשה, מספר שלו, מצאתי עצמי עסוק שתים-עשרה שעות ביום, משעה שבע בבוקר עם עיתון "הארץ" בבימה, ועד לשעה לילה מאוחרת. חזרתי וביקשתי עזרה, ולא קיבלתי. לפני שיצאתי לחופשה, הודעתי במפורש כי לא אחזור, אם לא יעמידו לרשותי תחקירנים. לא רק כדי להקל על העומס, אלא אני זקוק לקוראים נוספים, כדי לרענן את פרספקטיבה. כשחזרתי בספטמבר, מצאתי שהעמידו לרשותי תחקירן אחד ויחיד — ובזה אין די. אף-על-פי ש"כתוב בעיתון" היא תכנית קצרה יחסית, היא מחייבת תחקיר עמוק גם מפני שהעיתונות המבוטה עומדת על המשמר, עם צוותים של עורכי דין — מוכנים ומזומנים למשפטי דיבה. אומר שלו: "נלחמתי מספר חודשים, אבל הביאו אותי למצב שבו איני יכול עוד לקרוא עיתון, ונמאס לי להוט".

אין איפוא שום תקווה שנראה אותו ב"כתוב בעיתון". שלו עבר למשך שנה לרדיו, ויגיש בו בליל שבת מדור אישי.

אבל העיתונות זקוקה למאיר שלו. עליה להיזהר שאין היא מחוסנת מפני ביקורת עליה. עליה לזכור שיש מי שמשגיח עליה בעין מקוה חודרת, רושם כל בורות, כל תופעה של חוסר אמינות. מי יעיר עכשיו, לאותו מבקר קולנוע במוסף "ידיעות אחרונות", המפליץ על "שואה" הוא כותב בזו הלשון: לכו לראות ותיוונו מכל רגע. ומי יצחק למקרא התיאור התנבלי ממש של רבאלה ולנסי, מטורבת הגט, שבו נכתב בפירוש כי עכשיו "רחמה סגור".

העיתונות הבטוחה בכוחה נוטה לקפוא על שמריה. היא זקוקה לביקורת, כמו שהטלוויזיה זקוקה לביקורת.

אני חוששת שהטלוויזיה תמצא מחליף למאיר שלו, שלא יהיה בעל אישיות עיתונאית כשלו, ולא יתעלה לרמת תחקירו והיושרה שכלו. לשלו עין ספקנית, חדה ובוחנת, הומור יבש וקולע, והופעה מצוינת. לחקירה, איש הכבר, שגון המשרע של מאר, שלא חשש מכוחה של העיתונות לעשות בו שפטים — והיא אכן לא העזה לפגוע בו.

"כתוב בעיתון" ללא מאיר שלו, זה כבר סיפור אחר. אולי סיפור ללא הומור. אולי בכלל יצליחו לשכנע שלא לנתח את "כתוב בעיתון" — תכנית שנבנתה ממש לפי מידותיו מכל מקום, אני כבר מתגעגעת לשלו.

התאונה במושב הבונים: הוועדה לא התכנסה אפילו פעם אחת

תאונת הבונים: סחבת נמשכת

ב-11 ביוני 1985 הודיעה הארץ מהתאונה במפגש דרך העפר עם מסילת הברזל ליד מושב הבונים, שבה קיפחו את חייהם 22 בני-אדם, מתוכם 19 נערים. לפני כחודש וחצי הוגש לראש הממשלה דו"ח צוות בודק, בראשות שופט, לעניין התאונה. בדו"ח ממצאים קשים כמו: "לא נוכל לומר כי גם עתה, יותר משנה אחרי אירוע התאונה נעשה כל שאפשר לעשות כדי למנוע הישנות מקרים מחרידים כאלה ולקדם פני רעה זו של תאונות במפגשי רכבת שבהן יקפחו בני אדם את חייהם".

הדו"ח מסכם ומבהיר את השתלשלות הפרשה לאחר התאונה. החקירה הראשונית של המשטרה היתה שגרתית, ולכן "ברור כי החקירה שנעשתה על ידי בוחן תנועה במקרה זה, לא יכלה לתרום דבר לחקירת גורמי התאונה הבסיסיים". ואכן, רק בשלב מאוחר יותר הוקם צוות חקירה מיוחד שהמליץ להעמיד לדין את נהג הרכבת, בעוד שבחקירה הראשונה נקבע כי האחראית לתאונה היתה הנהגת שנהרגה. מסקנות המשטרה, כמו צוין בדו"ח, שונות לחלוטין ממסקנות ועדת ליבנה שהוקים של התחבורה.

הדו"ח צוות הבדיקה מפרט את כל המחדלים של הרשויות השונות, שיצרו את מלכודת המוות שאליה נקלעו התלמידים נוסעי האוטובוס. אושרו ביקורים בשמורת טבע כאשר הדרך לשמורה היתה לא תקנית, ולא מתאימה לסטנדרטים בטיחותיים מקובלים. חסרו רמזורים בקטע המוביל למפגש הרכבת. לא נקבעו תחומי אחריות של הרשויות השונות בכל הנוגע למפגש הרכבת, ותשתית נקודת המפגש עצמה היתה ברמה לקויה.

הצוות הבודק, שהגיש את הדו"ח לראש הממשלה, לא היה מוקם לולא לחצם של ההורים השכולים, ולולא עקשנותם של חברי ועדת הכנסת לבטיחות בדרכים בראשות ח"כ אוריאל לין, שלא הירפו מהעניין. הם דרשו בירור מלא ומיצוי שאלת האחריות האישית של העומדים בראש הרשויות הממלכתיות והציבוריות שהזניחו את חובתם הבסיסית לדאוג לבטיחות באו־ר המפגש ואף עשו פעולות אשר תרמו ישירות להחמרת המצב במקום.

לאחר לחצים ומאבקים ציבוריים הוקם הצוות הבודק ומסר את ממצאיו, בתוספת המלצה כי תתמנה ועדת חקירה לפי חוק ועדות החקירה, שתהיה מוסמכת לקבוע את האחריות במישור האישי ובמישור הציבורי בנוגע לרשויות ונושאי תפקידים רשמיים וציבוריים.

עוד ביום שקיבל את הדו"ח מידי השופט עזרא קמא, אמר ראש הממשלה בראיון ל"מבט", כי הוא נוטה לאמץ את המלצות הדו"ח ולהקים ועדת חקירה. כשלב ראשון העביר את הדו"ח לעיונם של שרי הממשלה. אך בתשובה לשאלתי אם משהו התקדם בחודש וחצי האחרונים, השיבו לי מלשכת ראש הממשלה: "הנושא אמנם מאוד חשוב, אבל לראש הממשלה עוד עניינים חשובים. במשך החודש האחרון ביקר במצרים ובצפון אמריקה. עתה, כשחזר, ממתינים לו ענייני הביטחון בדרום לבנון ופרשת האזיות, כך שהדברים נדונים לחכות".

סמוך למועד שבו הוגש הדו"ח, אירעו כמה תאונות דרכים קטלניות נוספות. שוב נזעק הציבור ושרי הממשלה החליטו לקיים דיון מיוחד בעניין ליקויי הבטיחות בכבישים. בישיבת הממשלה התכוון שר התחבורה לדבר בעניין תוכנית התמוס שהכין אגף התכנון במשרדו לפיתוח תשתית התחבורה, שלביצועה יידרשו 460 מיליוני דולרים. אך שרי הממשלה אמרו כי לא קיבלו מראש את נייר העבודה, ולכן אין טעם לערוך את הדיון. שר התחבורה אמר כי נייר העבודה חולק לכל השרים עוד לפני ארבעה חודשים בהקשר לדיון אחר בתשתית הכבישים. אך השרים עמדו בסירובם לדון בעניין. לבסוף הוחלט להקים ועדת שרים בראשות שר האוצר משה נסים שתגבש המלצות.

מזכיר ועדות שרי הממשלה בדק ברישומים ואישר כי עד היום לא התכנסה הוועדה אפילו פעם אחת.

עבריין בעל כורחו

כך הופכים שומרי חוק למפירי חוק. לא ברור מדוע בתי המשפט נותנים יד למשחק

מעשה באדם ששכר חנות ברחוב מרכזי בתל-אביב והתכוון למכור בה עוגות. ביום שחתם על החוזה השכירות הלך למחלקת רישוי עסקים בעירייה וביקש לפתוח בהליך של קבלת רשיון עסק. הפקידה פתחה לו תיק ואגב כך הסבירה שאסור לו, לפי החוק, לפתוח את החנות בטרם יקבל רשיון. נאמר לו שעליו להמתין עד שיידרש על ידי העירייה להגיש תוכנית סניטארית של החנות.

לא נורא, השיב האיש, הרי שיפוץ החנות ייארך כחודש ימים. מכיוון שאמלא כל דרישות העירייה, בוודאי אקבל את הרשיון בתוך חודש ימים.

עד שתקבל את הרשיון תחלוף כחצי שנה, הסבירה לו הפקידה. זו פרוצדורה ארוכה.

האיש נדהם. מצד אחד לא יוכל לבקש רשיון בטרם שכר את החנות, מצד שני, אם ייאלץ להמתין חצי שנה עד שיותר לו לפתוח, יפשוט רגל. מה אעשה? הוא שואל.

תעשה כמו כולם, משיבה הפקידה. תפתח בלי רשיון.

הוא מתחיל לשפץ את החנות, מטלפן לעירייה יום יום, מנסה לזרז את ההליכים. ולשווא. חולף חודש, הוא פותח את החנות בטרם קיבל את דרישת העירייה להכנת התכניות הסניטאריות. חולפים שבועיים נוספים ולחנות מגיע פקח עירוני, רושם לו דו"ח, ומסביר כי הדו"ח יועבר לראש העיר שיוזמנו על סגירה. האיש מגביר את הלחץ, אינו מסתפק בטלפונים, מרבה לבקר בעירייה. חולפים שבועות נוספים ואז מגיעה דרישת העירייה לתוכניות. הוא מכין את התכנית המבוקשת ומפקיד אותה בעירייה. מקץ שבוע נוסף מגיע הפקח פעם נוספת, מרשיע לבעל החנות צו סגירה שמועדו למחרת בבקר.

מה לעשות? הוא שואל.

רוץ כבר עכשיו לבית משפט, מייעץ הפקח, ותבקש הארכה. אל תדאג יותר מדי, זו פרוצדורה מקובלת.

רץ האיש לבית המשפט העירוני, מגיש את הבקשה למזכירה המעבירה אותה לשופטת. לא לדאוג, אומרת גם המזכירה, השופטת נותנת כל הזמן, לכולם, הארכות.

ואכן הוא מקבל הארכה לשבוע ימים. בתום הארכה עליו להתייצב בבית המשפט ולהסביר את הסיבות לבקשתו. הוא מופיע כעבור שבוע, מסביר מדוע פתח את החנות ללא רשיון, מקבל הארכה לכמה חודשים, בתוספת קנס 200 שקלים.

בשלב זה של ההופעה בבית המשפט הצטרפתי אל האיש. לפי בקשתי הגענו כשעתיים קודם המועד שנקבע. רציתי להתרשם מה קורה בבית המשפט.

עשרה "נאשמים" הסבירו לשופטת, איש איש בתורו, כי הפכו אותם בעל כורחם למפירי חוק. הם שכרו חנות, שילמו מראש בעבור כמה חודשי שכירות וקנו ציוד, ולא נותר להם ממה לחיות וממה להחזיר חובות. לא עלה על דעתם כי יחלפו חודשים כה רבים בלי שיקבלו רשיון, אף על פי שהם ממלאים אחר כל סעיפי החוק.

הנאשמים נראו מהוגנים, אנשים הרוצים לחיות בכבוד וביושר, ונקלעו למצב הביש שלא באשמתם. לא ראיתי ביניהם בריונים. אלה לא פונים לעירייה לבקש רשיונות והפקחים פוחדים להתעסק אתם.

השופטת האזינה ברוב קשב לדבריהם, כאילו זה עתה גילתה לפתע שהם עוברים שבעה מדורי גיהנום בעירייה ונקלעים למצוקה שלא באשמתם. לבסוף נתנה לכולם, כל אחד בתורו, ארכה של כמה חודשים לקבלת רשיון, ועם זאת הטילה עליהם 200 שקלים קנס. כשהופיעו במקרה שני שותפים או יותר בעניין אותה החנות, קיבל כל אחד מהשותפים קנס בגובה 200 שקלים. אף לא פעם אחת כתבה השופטת בפסק הדין כי האנשים הללו נקלעו למצב בלתי אפשרי. וכי לא הם, אלא בשיטה, האשם. לא הבנתי מדוע לא הסתפקה בהטלת קנס סמלי של אגורה אחת בתוספת השמעת דברים קשים כנגד העירייה ההופכת אזרחים הגונים לעבריינים.

ראש העיר אומר שהוא מודע למצב שהוא בבחינת שערוריה, אלא שלטענתו אין המדובר בחוק עזר עירוני, אלא בחוק המדינה שאינו הגיוני ואינו צודק וכנגדו הוא חסר אונים. ראש העיר ער לכך שמדי שנה נקלעים אלפים למלכוד הזה. לוא בו היה תלוי הדבר, היה מוציא רשיון עסק זמני לחצי שנה, וחסל.

אך להט אינו יכול לרחוץ בנקיון כפיו. כל זמן שלא נמצא חבר כנסת שיילחם לשינוי חוק רישוי עסקים, חייב היה ראש העיר לעשות הכל כדי שאנשים ידונו בבקשות במהירות וביעילות. אך הסגנון העירוני פועל לאט, ופקידי העירייה גורמים סחבת במתן הרשיונות ותורמים גם הם למצב האומלל.

שלמה להט: לא יכול לרחוץ בנקיון כפיו

ישראל שווייץ: ההבדל הקטן

פרויקט א': הנחת צינור איסוף מים לאורך כ-200 מטר מתחת לכביש בדרך הרצליה מול בית הקרדשת "כיתן". העבודה הוחלה ב-20 ביולי וטרם הסתיימה. העבודה מתבצעת בעזרת כלים מכאניים ובמשך שמונה שעות ביום. מאז תחילת ביצוע העבודה הוסטה התנועה למסלול נגדי ונוצרים פקקי תנועה גדולים.

פרויקט ב': החלפת קווי מסילת רכבת חשמלית, כולל החלפת תשתית הכביש והצנרת מתחת לכביש בקטע של כ-400 מטר ברחוב הראשי של ציריך (בהנהפשטראסה). העבודה הוחלה בשבת, ה-16 בספטמבר, בשעות הבוקר המוקדמות, והסתיימה ביום א' למחרתו, בשעות הערב. עשרות רבות של פועלים עבדו בשלוש משמרות, ונעזרו בציוד מכאני רב. הפרויקט תוכנן מראש בצורה מדויקת. לא השאיר מקום להפרעות ולאילתורים. התנועה בקטע הזה הופסקה ליומיים בלבד בסוף השבוע.

חוות דעת מקצועית: מהנדס הבניין ד"ר יואב סרנה, עקב מתוך עניין מקצועי אחר ביצוע הפרויקט בשווייץ. הוא עוקב, מדי יום, בעל כורחו, כאורח החולף בדרך הרצליה, אחר הפרויקט כאן. כמומחה בתחום זה הוא קובע כי היקפי שתי העבודות פחות או יותר זהה. בעבודה בציריך לא השתמשו בכלי עבודה או בכל אמצעי אחר שאינו נמצא בארץ. ההבדל בין שתי העבודות הוא בתחום הביצוע, בארגון העבודה ובניהולה. בתכנון נכון וארגון יעיל היה אפשר לסיים את ביצוע העבודה בהרצליה בתוך כמה ימים.

הסבר רקע: עבודות מהסוג המתבצע בהרצליה נמסרות בארץ על ידי הרשות האחראית לקבלן שהציע, במכרז, את ההצעה הכספית הזולה ביותר. מבחינת הרשות, זוהי הדרך הזולה ביותר לביצוע העבודה. הקבלן גם לא נדרש לעבוד בשלוש משמרות ולהשתמש במספר קבוע מראש של כלים מכאניים.

הצעה: לחייב את הרשויות האחראיות לביצוע עבודות שיש להן השלכה כלכלית על הסביבה, להכין תחשיב כספי לא רק של העלויות הישירות (הוצאת הרשות), אלא גם תחשיב העלויות העקיפות — הפסדי זמן בתי עבודה, בזבוז דלק, תאונות, מריטת עצבים של הנוסעים בימי השרב הכבדים בגלל פקקי התנועה הענקים הנוצרים בשטח העבודה. יש למסור את העבודה לביצוע לאחר שיוכח כי במכרז זכה מי שהצעתו היא הזולה ביותר בשילוב העלויות הישירות והעקיפות גם יחד.

מרטין נובק — פרקליט אמריקאי פעלתן

תחילת הסיפור במכתב ששלח בינואר השנה יעקב אבן, הקונסול הכללי של ישראל בלוס־אנג'לס לעמרם בלום, האפיטרופוס הכללי. במכתב נאמר כי הקונסוליה מרבה להיעזר בשירותי משרד עורכי־הדין הרביס וולף וג'וזף סטון. "האנשים הללו הם יהודים תמים ועושים עבודתם נאמנה וביעילות וכאמור עד עצם היום הזה לא דרשו ולא קיבלו שכר לפעלם, בנוסף לתרומותיהם לארגונים ישראליים שונים".

במכתב מובעת פליאה, מדוע נצטוותה הקונסוליה שמסרה בין השאר גם תיקי עזבונות לטיפולו של אותו משרד עורכי־דין, להעביר את הטיפול בתיקים למשרד עורך־דין אחר בלוס אנג'לס, הגובה 6 אחוזים עמלה בעבור שירותיו.

בתשובה הסביר האפיטרופוס הכללי כי משרדו, משרד המשפטים, מטפל בכל ענייני העזבונות והצוואות־זכויות לטובת המדינה וכי ברחבי העולם פועלים כמה עורכי דין המטפלים בצרכים המשפטיים של העברת כספי העזבונות לארץ. "לא ייתכן", כתב האפיטרופוס, "שמדינת ישראל תפר הסכמים עמם, מה גם שהשירותים המשפטיים שקיבלנו במשך כל השנים היו מעולים מכל הבחינות".

ואכן, גם בשיחתו אתי חזר עמרם בלום על גרסתו ההגינית, אלא שלפתע צצה אל תוך הסיפור דמותו של עורך־דין מניו־יורק ששמו מרטין נובק. נובק משמש במשך למעלה מ-25 שנה כנציג האפיטרופוס לטיפול בענייני עזבונות ברחבי ניו־יורק. בלום עצמו מאשר כי נובק מוסמך לטפל בענייני עזבונות בניו־יורק ולא בשום מקום אחר ברחבי ארה"ב, שבהם פועלים, על־פי הסכם, עורכי דין אחרים. והנה לפני כמה חודשים היה זה אותו מרטין נובק שהתערב בלוס אנג'לס כדי לחסום את משרד וולף, שהקונסוליה הישראלית במקום היתה כה שבעת רצון משירותיו.

על התערבות זו אומרים בירושלים שהיא היתה מיותרת, וכי העניין כלל לא היה בסמכותו. אבל מסתבר שב-18 בחודש שעבר שלח מירושלים עוזרו של האפיטרופוס, בן־אהרן, מכתב ללוס אנג'לס ובו דרישה להעביר את פירוט תיקי הצוואות לירושלים ולעו"ד מרטין נובק מניו־יורק "כדי שנוכל לפתוח תיקים מקבילים".

בלום אומר: "מסכים אתך שאסור היה לערב את נובק בעניין. אין לו כל קשר לזה. אבדוק מה פתאום נשלח המכתב מירושלים".

זה שגורם מוסמך מאשר כל פעם מחדש, שהדברים אינם נוגעים לעו"ד נובק וכי אסור היה לשרבב את שמו לעניינים, אינה פותרת את הבעיה שהרי בסופו של דבר מדובר בעזבונות של מיליוני דולרים, המכניסים לעורכי הדין עמלות נאות אפילו במונחים אמריקאים.

בתי הכל-בו פתוחים במוצאי שבת 27.9.86 עד 22:00

שנה טובה לכל המשפחה

בימים א'-ה' בתי הכל-בו פתוחים רצוף עד 20:00

במשביר לצרכן 27.9-3.10.86

שבוע בלבן עדיין במחיר הישן

מצעי מיטה
שמיכות וכריות
כריות נוי
מפות ומפיות
וילונות
מגבות
שטיחונים

עד 20% הנחה

במוצאי שבת - ההזדמנות האחרונה
כלי בית ומטבח
15% הנחה

קניית השבוע
מבחר חולצות נשים תוצרת חוץ
רק 39.90 ש"ח
עד אזילת המלאי

מכנסי ילדים
15% הנחה

חולצות
שרוול ארוך
לנשים
גברים
וילדים
15% הנחה

מתנות לחג
מבחר עשיר של מוצרי נוי מזכוכית, קרמיקה וכסף
20% הנחה

חג במחלקת צעצועים
עם משחקי לגו, פישר פרייס וברבי
עד 20% הנחה
מתנה: אריזת של LEGO

נעלי ילדים
15% הנחה

מבצע בלעדי למחזיקי VISA
קנה היום ושלם אחרי החגים 2.11.86

תוי קניה של המשביר לצרכן - מתנה שכדאי לתת - מתנה שכדאי לקבל

המשביר לצרכן רשת בתי כל-בו ראשונה בישראל

פרסום הרשת

סכנה לריאות הירוקות

מאת חיים הנדוורקר

הכוונה להפעיל מחדש את תחנת רדינג ג' ליד מוזיאון הארץ בתל־אביב מקוממת לא רק את שוחרי איכות הסביבה

דבר כזה טרם קרה. שר הפנים, הרב יצחק פרץ, הפך בישיבת ועדת השרים לענייני כלכלה השבוע ללוחם הבודד למען איכות הסביבה. השרים האחרים, דוגמת משה שחל, אמנון רובינשטיין וגדעון פת, שסבורני היה כי יהיו רגישים יותר לצורכיהם של תושבי תל אביב, ייצגו דווקא את אינטרסיה של חברת החשמל — להפעיל מחדש את תחנת רדינג ג' סמוך למוזיאון הארץ בתל אביב.

שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, מסביר את עמדתו בעד הקמת התחנה בכך, שהיא תופעל בשעת חירום אמיתית או של הפסקה מוחלטת של זרם החשמל במדינה. בכל מקרה מבטיח רובינשטיין, כי יעמוד על כך שהדרישה שהעלתה בישיבת ועדת השרים, שלא יחלו בעבודות קודם שיבוצע סקר השפעה על הסביבה על־ידי גורם עצמאי, תהיה כלולה בהחלטת הוועדה ותעמוד במבחן הביצוע. יו"ר ועדת האנרגיה של הכנסת, ח"כ אוריאל לין, משרד הפנים ויו"ר האגף לאיכות הסביבה בעיריית תל אביב, הפרופ' אפרים סורוגבניק, טוענים לעומת זאת כי הגדרת המונח שעת־חירום היא מטעה. אין המדובר בהפעלה בשעת מלחמה, אלא בשעת־חירום חשמלית משמע, כשיש עומס־יתר על רשת החשמל. משום כך תופעל התחנה לעיתים קרובות — דבר שיהיה, לדברי לין, שואה אקולוגית.

דומה, כי שר האנרגיה משה שחל הצליח להעביר מהר מדי את ההחלטה על הצבת שתי הטורבינות בצפון תל אביב. רק היום, לאחר שכבר נתקבלה ההחלטה, ייפגשו שר האנרגיה ומנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי עם ראש עיריית תל אביב שלמה להט, כדי לדון בנושא ולשמוע את עמדת נציג תושבי העיר תל אביב. עיריית תל אביב עצמה טיפלה בפרשה בחודשים האחרונים במישור הביורוקרטי, ולא היה סיפק בידה לצאת למאבק ציבורי. בעירייה התעוררו לפעולה ציבורית, שבשלב זה לא ברור עד כמה תהיה רצינית, רק אחרי שכבר קבלה החלטה.

הדיקן: חשש מהמצבות

יתר על כן, במשרד האנרגיה שכחו על קיומה של ועדת מומחים בראשותו של הד"ר שמואל ברנר, מנהל המכון לחקר בריאות הסביבה. הפועלת זה מספר חודשים ובה חברים בכירים ממשרדי ממשלה שונים, ביניהם ממשרד האנרגיה עצמו (הסמנכ"ל לענייני חשמל, רם חכים). ועדה זו אמורה לתת חוות־דעת באשר לנזקים שייגרמו לבריאות הציבור עקב הפעלת הטורבינות. בתוקף תפקיד משרד הבריאות כמפקח על תחנת הכוח רדינג לענייני בריאות. הגורם היה, אפוא, שהיה עם אצבע על הדופק היה משרד הפנים. שר הפנים בא לישיבת ועדת השרים. התריע מפני קבלת החלטה והציע כי ההחלטה תעבור את הליכי התכנון והבניה המקובלים.

זו אמנם ביורוקרטיה, אבל זו הדרך החוקית הקיימת במדינת ישראל. האפשרות לציבור לבוא ולהביע את עמדתו בדרך של התנגדויות, בוודאי של ועדות מוסמכות, רשויות ממשלתיות מקצועיות כמו אנשי איכות הסביבה במשרד הפנים ועוד. הכל כדי להבטיח שלכשיופעל המתקן הנזק לציבור יהיה מינימלי. השר פרץ גם בא מוכן מכולם, בסבידיו ארבע חלופות להקמת התחנה באזור תל אביב. אך במקומות הרבה פחות בעייתיים. אולם הצעותיו נדחו.

רדינג ד': נבנה בתנאי לסגירת רדינג ג'

תחנת רדינג ג', המשוקמת סמוך לגני התערוכה, הוקמה על רקע עסקת־הנשק המצרית־צ'כית לקראת סוף שנות החמישים. ראש הממשלה דאז, דוד בן גוריון חשש, כי תל אביב תופצץ ורשת החשמל תיפגע. על כן ביקש להקים גיבוי לרשת. תחנה זו היא תת־קרקעית. יצויין, כי בכל הפירסומים בפרשה נתבקשו הכותבים על־ידי משרד האנרגיה שלא לציין, כי המדובר בתחנה תת־קרקעית. האיש שרווח על כך לציבור היה לא אחר מאשר שר האנרגיה משה שחל, בהופעתו בשידור ישיר בתוכנית הטלוויזיה "ערב חדש" ביום רביעי.

רדינג ג' הוקמה עם הקמת רדינג ד'. זה היה, למעשה, אחד התנאים להפעלת תחנת־הכוח החדשה. רדינג ד' נבנתה באמצע שנות השישים. כאשר היה מיתון קשה והבריכה עבודה בפני בחירות והעניין הראשי היה לספק עבודה לפועלים רבים. רשויות התכנון והבניה התנגדו להקמתה. בכלל זה היה היועץ המשפטי לממשלה דאז. ההתנגדות נבעה מטעמים של בריאות ומפגעים סביבתיים. אולם הממשלה דאז, ברצונה להקים את הפרוייקט במהירות, חוקקה את חוק רדינג ד', המאפשר לה את הקמת תחנת הכוח ללא הליכי התכנון והבניה הקבועים בחוק. לימים התברר, כי רדינג ד' אכן הוכח כמטרד ועל שולחן הממשלה עומדת הצעה לבטל את חוק רדינג.

אלא שבשעה שהצעה זו עומדת על הפרק, החליט שר האנרגיה לנצל את החוק כל עוד הוא קיים כדי להעביר את ההפעלה מחדש של רדינג ג'. השר שחל הבטיח בישיבת ועדת השרים, כי הפעלת שתי הטורבינות לא תגרום נזק לציבור. הטורבינות יופעלו מספר שעות קטן ביותר בשנה בשעות חירום בלבד, כביכול. הן אינן גורמות לזיהום אויר, ומי שטוען אחרת מטעה את הציבור.

השר שחל מסתמך בדבריו, בין השאר, על תסקיר השפעה על הסביבה של חברת החשמל שהוא גוף אינטרסנטי.

ואולם על־פי מסמך אחר, המתפרסם כאן בראשונה, מתבררת תמונה שונה. מסמך שחיבר יעקב שיינברג, מנהל המחלקה לאיכות הסביבה באיגוד ערים דן, לבקשת הפרופ' אפרים סורוגבניק, ראש האגף לאיכות הסביבה בעיריית תל אביב, עולה כי "חברת החשמל רוצה להשתמש בכוחה לבנות מתקן ללא כל התייחסות לרשות מוניציפלית. כדי למנוע את התנגדויות האחראים הצפויות באופן טבעי, שכן הם היחידים המבינים לקבוע את הנעשה בשטח".

"אין בידי נתונים מדוייקים. אך לאחר הפעלת תחנת חדרה אין צורך ביותר החשמל. רדינג ד' עובדת היום בתפוקה של כ־30 אחוז, כך שאין צורך בתפוקת חירום והחירום הזה בכלל לא מגיע."

הסיכונים הגלומים בסולר

"לתחנה יהיו השפעות וסיכונים מהרציניים ביותר, שכן התחנה מופעלת בסולר באמצעות טורבינות. בין היתר, מדובר בהשפעות רעש (לדברי מהנדס עיריית תל אביב, שמאי אסיף, יסבלו תושבי הסביבה מרעש הזהה לשני מנועי סילון מדגם בואינג).

עוד מעלה שיינברג, כי קיימים השפעות וסיכונים הנובעים מאיחסון והובלת הסולר. הוא מדגיש, כי ברבוע של שני קילומטרים באזור המאוכלס ביותר מצויים מתקני הגז הלאומיים ותע"ש ובדבר זה טמון סיכון.

שיינברג מתריע, כי יפלטו ריחות מרוחות האוזוקת מערכות הובלת ואיחסון הסולר. כבר היום סובלים תושבים בצפון תל אביב מריחות קשים שמקורם בריכוז גדול מאוד של מכלי דלק בסביבה.

הוא מדגיש, כי התחנה תפלוט חום בעלת השפעה על הסביבה כולה של 400 מעלות צלסיוס (הפרופ' סורוגבניק אומר, כי בבדיקה שעשה הועלה החשש, כי רוחות ישאו את גלי החום הללו לשכונות המגורים הסמוכות).

לדעת שיינברג, הפעלת התחנה תגדיל את עומסי הזיהום בתל אביב ללא צורך. לפי חישוביו, כל שעת הפעלה היא תוספת של 2,000 אוטובוסים לשעה לאוויר. במקביל יש לזכור, כי בשעות העומס והשיא בתל אביב והסביבה נעים בעיר כולה כ־1,500 אוטובוסים לשעה. הצעתו של משרד האנרגיה שקולה כנגד ריכוז כמות אדירה של אוטובוסים במקום אחד.

הדו"ח מוסיף גם, כי הפעלת התחנה תגרום להגבלות ומהדורות ולמעט הקמת פיתוח הריאות הירוקות של תל אביב בסביבה דוגמת פארק הקונגרסים.

מסקנתו של מנהל המחלקה לאיכות הסביבה היא, כי ברור מעל לכל ספק שתל אביב כעיר חייבת לדחות את ההצעה על הסף.

מה יאמר האזרח?

בישיבת ועדת השרים ביטא שחל את העמדה הרשמית של משרדו, באומרו כי הוא מקבל על עצמו כל קביעה של גוף מקצועי בטכניון, שיבדוק הנושא על כל צדדיו, על־מנת שאתר רדינג ג' לא יהיה מפגע. אולם מהווה הפניה לטכניון, על־פי חוק רדינג, הגורם האחראי להשפעות על בריאות התושבים הוא המפקח על הבריאות. הטכניון אינו יכול להחליף את המפקח על הבריאות שהחוק קובע. כך גם לגבי נושא ההשפעות על הסביבה. על־פי החוק הגורם המוסמך לתת חוות־דעת היא היחידה לאיכות הסביבה במשרד־הפנים. בפנייתו זו של שחל לטכניון, הוא מביע למעשה אי־אמון ביחידות הממשלתיות המקצועיות הקבועות בחוק.

יתר על כן, משרד האנרגיה מנמק את החלטתו להפעיל את חוק רדינג, בחשש לסחבת באישור התחנה ברשויות התכנון והבניה השונות. האם כבר מבקש שחל, שהוא משפטן במקצועו, לרמוז לתושבי ישראל ולמשרדים הממשלתיים על כך שאין לו אמון ברשויות התכנון והבניה. ומה יאמר על כך האזרח, הנזקק להם לבניית ביתו או לשינויי פיזי קטנים בביתו?

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תרבות וספרות

בין אוטופיה למציאות

השאלה הערבית והבעיה היהודית
מאת יוסף גורני
הוצאת עם עובד, אופקים, 445 עמ'

מאת יהושע פורת

התנועה הציונית היתה בעיני עצמה אז, לפחות, בעיני רובה תופעה מוסרית, העוטרת במבטן אמות־המידה ההומאניסטיות האוניברסאליות. תחייתו של העם היהודי היתה בעיניה לא רק הכרח הנובע ממציאות חייו העגומה של העם היהודי בגולה, אלא אף התגשמות חזון אוניברסאלי של שחרור העמים משעבוד לזרים. והנה, מראשית ימיה נתקלו העולים לארץ־ישראל בקיומו של קיבוץ לאומי אחר, הזר בארץ. קיבוץ זה התייחס בחשד אל העולים היהודים, הגיב בתדהמה במחתרתו ובסופו של דבר, גיבש עמדה פוליטית של התנגדות גמורה לשיבת היהודים לארץ־ישראל ולהפיכתה לארץ בעלת צביון לאומי יהודי.

ההתמודדות הרעיונית עם המציאות הזאת, ובכך עוסק הספר הנסקר כאן, היתה לאמיתו של דבר אחד משני הצירים המרכזיים שבהם עסקה הגות הפוליטית הציונית. הציר האחר נסב על שאלת מהותה של הלאומיות היהודית ומידת הכרחיותו של הריכוז הטריטוריאלי בארץ־ישראל כדי לקיימה לאורך ימים.

הגות הציונית בשאלה הערבית היתה מורכבת ומגוונת ביותר. היא הצמיחה ארגונים ומפלגות, וניתוחה לאורך זמן מגלה תמורות בעיצובה בקרב אותם הוגים, שבאלצו להסתגל אל תנאי המציאות המשתנה. אבל כך, נפרשת לפנינו יריעה רחבה ביותר, המכסה את מרבית תחומי המחשבה הציונית. שהרי, הדיון במהותה של הלאומיות היהודית עמד ביסוד ההגות הלאומית היהודית בכלל, והציונות בפרט, בשלבים הראשונים של התופעה הזאת; אך עם התפתחות התנועה הציונית ובניין הבית הלאומי היהודי בארץ־ישראל הפכה שאלת עתידה הפוליטי של הארץ ומעמד הערבים בה, בהווה ובעתיד, לנושא העיקרי של חיפושי הדרך הרעיוניים של התנועה הציונית.

הציונות המדינית היתה ביסודו של דבר הרצליאנית. היא תפסה את הפתרון הציוני כנובע מ"צרת היהודים" ותורה להעניק להם "קרקע מתחת לרגליהם". אולם, בהיות מנהיגיה הבולטים מושפעים גם מאחד־העם הבינו, שקרקע זאת חייבת להיות בארץ־ישראל וכי התגבשות הלאומיות היהודית המחודשת בארץ־ישראל חייבת להיכון על התרבות העברית המתחדשת. לעומתם, תפסה הציונות הדתית את הדבקות בארץ־ישראל במונחים דתיים (אם כי גם לה היה שלב מדיני, הרצליאני ואפילו אוגנדיסטי) כפרי ההבטחה האלוהית. אך לא ויכוח זה הוא שקבע את המפלגות השונות בתנועה הציונית בעניין היחס כלפי הערבים.

יוסף גורני בחר להציג את הוויכוח הזה על־ידי מיון הגישות השונות לארבעה זרמים: ההשקפה ההשתלבותית־אלטרואיסטית, ההשקפה הפרגמטית־הבדלנית, ההשקפה הליבראלית־מעשית וההשקפה הסוציאליסטית־קונסטרוקטיבית. עיקר הוויכוח בין השקפות הללו וגיבושן הוא השואי בעשור עד אמצע שנות ה־30 (זהו החלק החשוב שבספר) לאחר מכן הלכה ונשתררה התחושה בקרב רוב ההוגים הציוניים, כי השאלה הערבית אינה ראויה עוד לתשומת־לב מעמיקה כל־כך. מסבה זו התחולל לא מתוך מציאת פתרון, אלא מתוך הייאוש ממציאתו. אם עד אז האמין הרוב הגדול במחנה הציוני, שניתן במידה זו או אחרת ליישב את הפתרון הציוני של שאלת היהודים עם שאיפותיהם של ערביי ארץ־ישראל, הרי לאחר שנתגבר לכל במעט בשנים 1936—1939 מה עמוקה התנגדות הערבים לציונות, העדיף הרוב הגדול לדכו את עיקר הכוח במאבק עם בריטניה ובבניית תשתית למדינה היהודית.

ההתנגדות הערבית לציונות הציקה לכל הזרמים, כמעט, בתנועה הציונית. היוצא מן הכלל היחיד היה הזרם המכסימאליסטי שבתוך התנועה הרביזיוניסטית או בשוליה (א.צ. גרינברג, אבא אחימאיר, יהושע ייבין, אוריאל שלח והמשיכיהם). רק קבוצה זו רגלה בלאומיות יהודית או עברית פאשיסטיקלאית־אנטאיסטית, שאינה מנמה להישען על תפיסה אוניברסאליסטית. כל השאר עיגנו את ציונותם בתפיסה כללית של צדק הלאומיות. כך ז'בוטינסקי, כך הליבראלים וודאי שכך היו הציונים־הסוציאליסטים. אבל, אלה האחרונים עמדו בפני בעיה קשה: שיבת העם היהודי לארצו עמדה בניגוד לשאיפות הלאומיות של ערביי ארץ־ישראל והאמצעים שהיה צריך להפעיל כדי לממש את החזון הציוני עמדו לא פעם בסתירה עם עקרונות סוציאליסטיים.

הזרם הזה, הקונסטרוקטיבי, ראה בבניין העם זה מולדת את עיקרו של המעשה הציוני. לשם כך יש לכבוש את המוני היהודים לעבודה, אך באותה מידה יש לכבוש את מקומות העבודה עבור היהודים. תוך כדי כך צצה בחוזק שאלת היחס אל הפועל הערבי: האם לארגנו בהסתדרות עובדים בין־לאומית אחת? האם לעודדו להתארגן בהסתדרות עובדים נפרדת על בסיס לאומי או שמא להעדיף מסגרת פרופסיונלית של סקציות לאומיות?

הלבטים בשאלה הזאת היו ציר הוויכוח המרכזי בתוך תנועת הפועלים הציונית הארץ־ישראלית, ומאלפת היא העובדה שוויכוח זה לא הוצג בין המפלגות (מפא"י מול השמאל הציוני). עקרון הארגון המשותף, שהשומר הצעיר הדימו על גב בשנות השלושים, היה נחלת "אחדות העבודה" בשנות העשרים. וכך, אפילו ביחס לשאלת הפתרון הדו־לאומי של שאלת ארץ־ישראל. מסתבר שכאשר עסק השומר הצעיר מסיסמת "החברה הדו־לאומית" לעקרון "המדינה הדו־לאומית", דבק באותה מידה בשאיפה ליצור רוב יהודי בארץ־ישראל בתנאי מוקדם לפתרון מדיני זה, ועל יד־כך לא חרג לאמיתו של דבר מהקונסנזוס הציוני. יתר על כן, התנגדות השמאל הציוני, לרבות השומר הצעיר, להתבצרות בילטמור, נבעה בעיקרו של דבר ממכסימאליזם ציוני, מחשש שמא תביא התביעה למדינה בטרם עצור הרוב היהודי בארץ, לחלוקה ולוויתור על חזון הציונות הגדולה. מכסימאליזם ציוני זה הוא שאפשר לאנשי השומר הצעיר למצוא עצמם מתאחדים למפלגה אחת עם "התנועה לאחדות העבודה" שבקיצוניותה הציונית לא היה לה מתחרה אפילו בתנועה הרביזיוניסטית.

אכן, הזרם הציוני־סוציאליסטי נפתל עם עצמו, אך כשהגיעו רגעי ההכרעה העדיף תמיד את הגשמת החזון הציוני על־פני כל שיקול אחר. האם נפתוליו היו בלאבותיים, מיותרים, או אף מזיקים? נראה לי שאחת המסקנות העיקריות של הספר הוא, שנפתולים אלה היו כנים ובסופו של דבר מועילים, שכן הם סייעו לנוער היהודי האידיאליסטי לעמוד במתח שנוצר בין אמונתו הציונית לבין עקרונות אוניברסאליים של צדק ושיוויון, שהיוו את תפיסותיו הרעיוניות.

יוסף גורני

מסקנה מאלפת אחרת היא התרומה שתרמה ההתלבטות הערבית בבירור הזהות העצמית של ערביי ארץ־ישראל ליכולתם של הליבראלים והסוציאליסטים שבמחנה הציוני להתעלם מהתנגדותם של ערביי ארץ־ישראל לציונות. מכיוון שלאורך תקופת המנדאט (וגם אחריה) ראו ערביי ארץ־ישראל את עצמם כחלק מהאומה הערבית הגדולה, יכלו הוגי הציונות הסוציאליסטית לקבוע ש"ארץ ישראל אינה נחוצה לערבים מבחינה לאומית. הם קשורים בכרכים אחרים. שם, בסוריה, בעיראק, בחצי־האי־ערב, מולדת האומה הערבית" (דברי ב. בילינסון, עמ' 283). כך גם בן־גוריון, שעל יסוד תפיסה זהה הציע לשלב את ארץ־ישראל היהודית בפדראציה ערבית של המזרח־התיכון מתוך ביטחון שערביי ארץ־ישראל יזכו במימוש שאיפותיהם הלאומיות בעצם השתייכותם לפדראציה הגדולה של האומה הערבית (עמ' 286, 295 ואילך).

תפיסה כזאת היוותה את יסוד ההכרה שלאורך הקמת המדינה היהודית מותר לשקול העברה של ערבים מארץ־ישראל לעיראק או לארץ ערבית אחרת. זהו "בסך הכל מעבר ממחוז למחוז" (דברי אוסישקין עמ' 349). אם ייאמר שאין להביא ראיה מעמדתו של אוסישקין, הקיצוני כל־כך באמונתו הציונית, אענה, שאפילו ד"ר רופין, כאמור — נציג הגורמים הלא־ציוניים בתנועת הוכלת היהודית והאיש אגודת "איחוד" — אמר בישיבת הנהלה בדצמבר 1944 דברים דומים מאוד (עמ' 364).

בין כל הדברים הללו לבין ז'בוטינסקי ותנועתו אין מרחק תאורטי רב. ההבדל הוא בתחום ההגשמה הציונית. בעוד שהזרם הסוציאליסטי והזרם הליבראלי היו קונסטרוקטיביים וטענו שההגשמה הציונית תיעשה בבניית המולדת ובהגנה עצמית עליה, האמין ז'בוטינסקי שניתן לאלץ את בריטניה בכוח דעת הקהל היהודית והבינלאומית (תביעת "הפטיציה") לאפשר את הגשמת הציונות במעשה, [illegible] יהודי ("לגיונות"). ובמעט הקרבה הגדולה יותר בין אוסישקין הציוני לבין תנועת־העבודה מאשר בינו לבין תנועת ז'בוטינסקי.

מה שהיה משותף לכולם; למעט אנשי "ברית שלום" ו"איחוד" אולי, היתה התודעה לרוב יהודי בארץ־ישראל. עמדה כזאת שמה לאל כל אפשרות של הסכם פשרה עם הערבים שהזהרו לשמור על ערביותה של פלשתין, ושראו ברוב היהודי את הסכנה העברית העומדת בפני הגשמת שאיפתם. ציונות גדולה, לא "אחד העמית" אלא זו של הרצל, וייצמן, ז'בוטינסקי ובן־גוריון, עמדה בניגוד גמור לשאיפות הלאומיים של ערביי ארץ־ישראל.

הסכם פשרה עם הערבים היה לכאורה אפשרי בדרך של חלוקה. אך הערבים לא הכירו בלגיטימיות של המפעל הציוני. אפילו בחלקה של הארץ. מה גם שחשדו, שמדינה יהודית בחלקה של ארץ־ישראל, לא תהיה אלא בסיס להמשך ההתפשטות היהודית על־פני הארץ כולה. ואכן, יש בדברים שכתב בן־גוריון אל בנו, שלא לפרסום כמובן, מיד לאחר פרסום המלצות ועדת פיל בזכות החלוקה, משום אישור לחששות הערבים: בן־גוריון הסביר אז לבנו שצבא המדינה היהודית המוצעת שיגן על גבולותיה, אולי גם יורחב אותם בשעת הצורך להתיישבות: "אם מתוך הסכמה והבנה הדדית עם שכנינו הערבים ואם בדרך אחרת" (עמ' 334).

אין ספק כי הציונות נשענה על האמונה בדבר זכותם ההיסטורית של היהודים על הארץ ועל ההכרח להצילם ממצוקתם. לשם כך היתה מוכנה לקבוע שעדיפה זכותם הקולקטיבית של היהודים על זו של הערבים תושבי הארץ. אולם, רוביה על כל אגפיה, הוזו והרגישו שזכויותיהם של הערבים כפרטים יישמרו במדינה היהודית, וכי עדיפות היהודים מתבטאת אך ורק בזכות לשוב לארץ אך לא לשעבד ערבים משעבד אליה. כך ברל כצנלסון (עמ' 288—289) וכך זאב ז'בוטינסקי (עמ' 305). המציאות הישראלית, המקיימת שוויון אזרחי בתוך המדינה, אך מעניקה עדיפות ליהודים בכניסה אליה (חוק השבות), מעוגנת בהגות הציונות בצורה ברורה.

יוסף גורני לא דן כלל בספרו, העמוס כלאו הכי, במניעי התנגדות הערבים לציונות. הוא התייחס לכך כנתון המובן לכל. אלה מבינינו שטרם הבינו זאת, מוטב להם שיפנו את מבטם לעבר התנגדותו של הציבור הישראלי לבת "הכושים העבריים" ולתורתם ("אנחנו עם הארץ האמתי"; "הארץ שייכת לנו"; "איננו מודיקים לאיש" וכו'), צדקם באחרונות חייהם, בוהתם ובאמונתם של "הכושים העבריים" בעינינו אינה עולה על זרתם של שבי־ציון בעיני ערביי הארץ.

הדרך שבה ארגן גורני את החומר הרב, העשיר והמאלף המובא בספר, מאששת דיון אנאליטי. אפשר כמובן לחשוב על דרכים אחרות, טובות אולי לא פחות, אך איש איש ודרכו וטעמו. אינני מתכוון להתווכח עמו על־כך. אך ירושה לי להעיר על אי אילו קביעות, מוטעות, לדעתי, שהשתרבבו לספר: איני מכיר מקרה אחד שבו עסקו ערבים פלשתינים בתקופת המנדאט בדיון, אם הם ישות לאומית נפרדת מזו של האומה הערבית כולה (עמ' 11). אני בטוח שיהיו לא מעט חולקים על קביעתו של גורני, שהלאומיות היהודית "היתה ברורה מבחינה ההיסטורית מהיה". האם גם אנשי "הבונד", "הפולקיסטים" — חסידי דובנוב, הקומוניסטים והליבראלים המתבוללים חשבו כך (עמ' 11)? אין לדעת על סמך מה קבע גורני, שמשטר המנדאטים העניק הכרה בין־לאומית לתנועה הלאומית הערבית (עמ' 14). רק התנועה הציונית הוכרה בכתב המנדאט הארץ־ישראלי ולא שום דבר מקביל ערבי. בריטניה לא כרתה ברית עם המשפחה ההאשמית בשנת 1916 והדרוזים אינם משפחה, כי אם כת דתית (עמ' 110). ביוני 1928 התכנס בירושלים הקונגרס הערבי הו' ולא הז' (עמ' 118).

מפא"י קמה, כידוע רק בראשית 1930; לכן לא השתייכו בשנת 1928 ארלוזורוב, בקיבצי וקפלנסקי למפלגה אחת — מפא"י, כי אם לשתיים: הראשון ל"הפועל הצעיר" ואילו שני האחרים ל"אחדות העבודה" (עמ' 244). קשה להבין כיצד יכול היה גורני להגדיר את "פועלי ציון שמאל" ואת "השומר הצעיר" כ"שתי קבוצות שבאגף השמאלי של מפא"י" (עמ' 292). לא אירע כדבר הזה מעולם, ואילו שרידי "פועלי ציון שמאל" הצטרפו למפא"י רק עם הקמת מפלגת העבודה בסוף שנות ה־60. רופין לא השתייך לתנועה הרביזיוניסטית ולאצ"ל (עמ' 338), אם כי נכון הדבר שעד 1939 היה מקורב אליהם והשתתף בכינוסיהם ("הירדן", "בוהרב" וכו'). הבל ששגיאות מעין אלה נפלו בספר, שהוא מכל הבחינות האחרות מהימן ומעניין.

שבחי לוליטה

לוליטה
מאת ולאדימיר נאבוקוב
תרגום מאנגלית ואחרית דבר: דבורה שטיינהרט
הוצאת הקיבוץ המאוחד/ספרי סימן קריאה,
בית הוצאה כתר, ירושלים, 352 עמ'

מאת מרדכי גלדמן

מכיון שתרגומה החדש של דבורה שטיינהרט ל"לוליטה" כבר הגיע לכותרות וכבר זכה לכך שידברו בו ויכתבו עליו הרבה, ומכיון שספר זה כבר היה מזמן לאבן פינה של חוקרי הסיפור המשמעותיים עליו את קולמוסיהם ואומליהם — אני מוצא עצמי פטור מדיון מעמיק ומקיף בספר, ומרשה לעצמי הערות הערות במקום מסה מקיפה. מי שיש לו צורך במסה מקיפה וטובה ימצאנה בנקל בשולי הנוסח העברי אליו צורפה מסתה של המתרגמת שהיא בהירה ומבהירה.

בפתיחת דברי עלי להתוודות כי לוליטה הוא מן הספרים האהובים עלי ביותר בתחום הסיפור הארוך. שלושה האהובים עלי בסוג זה הם "אידיוט" של דוסטוייבסקי, "הטירה" של קפקא ו"לוליטה". אני מניח כי העדפתי את השלישייה דנן מצביעה על הפסיכולוגיה שלי במעט במידה שהיא מצביעה על שיקולי האסתטיים, אך אינני מתכוון להלאות כעת את הקורא לא בעיון אינטרוספקטיבי כללי וגם לא בביקורת כוח השיפוט האסתטי שלי. מכל מקום, אשר ל"לוליטה" — אשתדל להסביר כאן קצת מאהבתי המופלגת כלפיה, אך לפני שאני מפרש את אהבתי עלי להתוות את גבולותיה. אהבתי לספר מגיעה עד אותו מקום בו המספר המבוגר משיג לעצמו את לוליטה בעקבות מות אמה והם מתיידים במלונות אמריקאיים נוראים, המרמזים על אפשרויות חלום תפנוקים אידיליים, אך קורסים תמיד אל הבאנאלי, המסחרי, ההמוני, הגס והסכבי. מכאן ואילך — מן המקום בו המבוגר המבוגר ולוליטה מתחילים את חייהם כזוג, הספר מידרדר לכדי פארודיה שטותית. יחסיהם של המבוגר המבוגר ולוליטה מתוארים באורח מאורי מופרז בחלק זה, ומה שהיה מן חוק בלבד במאניג הסגנוני בחלקו הראשון של הספר נעשה לנימה דומינאנטית בחלקו השני, וכך הפך הספר בחלקו השני לפארודיה של עצמו. נראה, כי מאותו רגע שלוליטה הושגה, התשוקה חדלה להיות הזרם המושכל בעוצמה את המלים המוחשבות — נעשה המספר לשוטה, אוטומאטי הצפוי, כאילו נכשה המוזה את המספר. מסתבר, שהושגתה של לוליטה — המוזה — הוא כמעשה כליאתה של ציפור או כתוקעתו של פרפר בסיכה על לוח של ציידי פרפרים מדעיים או פרוורטיים. אותה היפה הקסמה הקסמה. כי עד להשגתה, לוליטה היא המוזה של המבוגר המבוגר ושל נאבוקוב — לוליטה היא זרם, זרמה של התודעה המתחשמלת על־ידי זרם הליבידו. לוליטה היא ערפר התודעה היוצרת, וקיבועו של הערפר. כליאת הציפור המצבעת תמיד הנבה באורות — הוא נמצאו מותו של זרם התודעה המפרפר, המקפץ, הרוחני. השגתה של לוליטה היא הפיכתה מיצור של רוח, יצור המפעיל את הרוח, מזה שקופה חוזרת, ליצור של בשר. אך לוליטה היא מטבעה יצור של רוח, בת־התודעה ומחוללת התודעה, יצור של זיכרון ואשליה. לוליטה היא היא האהבה והחושניות כשלעצמן התודעה היוצרת והאינדיבידואלית הנובעת מהן בדרך הסובלימאציה. מושא אהבתו של המבוגר המבוגר אינו ניתן להשגה מטבעו, כי הילדה טובה, שהיא תמיד מתאריות הנעלמת לתוך המבוגרת אליה היא מתפתחת.

ייתכן שבינתיים הבינו כבר קוראים אחרים כי לפי שעה אני מפרש את האהבה המגית של המבוגר המבוגר כלפי קטינה בעיקר כבגעגוע ליצירה רוחנית ולאינטגרציה — כמאמץ פאראדוכסאלי לשחזר את קיומו הרוחני מן החומרי, המיוצג באופן ארכיטיפיאלי על־ידי האם. ילדותיותה הנצחית של לוליטה נובעת לשיטתי (המאוד יונגיאנית כאן) — גם מן הקשר בין העלומים והאביב להירדש ולהתחדשות שבמעשה היצירה וגם מכך שהמוזה של המבוגר המבוגר היא צעירה במובן של טריה — היא הוויה רוחנית הקרובה עדיין קרבה יתרה לכוחות התאווה החושניות המאפיינים את הקשר עם האמהי הארכיטיפיאלי. מכאן — מכך שילדה היא גם לאראם אך גם חלק מן האם — נבעת כמעט בהכרח העובדה הפאראדוכסאלית שהמבוגר המבוגר הוא יישות בת־תודעה, מבודדת כמעט־ותמות, יישות שהיא הפשית מכל הקשר שייכותי במשפחה, אך הוא גם משעבד באופן מסוף ומסובך לקסמיה החושניים והסמליים של ילדה צעירה. המבוגר המבוגר הוא אפוא מבוגר וילד, או למען הדיוק — מבוגר וילדה גם יחד. קיומו נפרד, עצמאי ומבודד, הוא שבוי בקיומו כבמוהרסוס או בזוליות, קיומו דומה לקיומם של מרגלים, בלשים ופושעים, אך המבוגר המבוגר הוא גם בנה של האם, האינסאנציה של האם המחוברת אליה עדיין בעבותות, בגלל תלותו הרוחנית (של המבוגר המבוגר) בחושני ובתשוקת הבשר.

אבל כאן כדאי לזכור שהקונפליקט בין השעבוד לחושני לבין משאלות הגנו להשיג אוטונומיה ואינדיבידואציה, קונפליקט זה מאפיין את האמנות כולה. האמנות מטבעה שהיא חושנית מאוד אך מצד שני היא מהווה תמיד מרחב סובלימאטיבי, מציאות רוחנית שאין מספקים בה ישירות שום תשוקה, עולם של משחק המקביל למציאות המעשית. תשוקתו של המבוגר המבוגר היא אפוא בעלת אופי פאראדיגמאטי (דגמי) מאוד. ייתכן שפאראדיגמה זאת היא המאפשרת לסיפור לפרוץ את הסדינים המוסריים, ולהפוך מעשה של פיתוי קטינה לאחד הסיפורים הפופולאריים בין קוראים אניבים מאוד. אבל אין זאת הפאראדיגמה היחידה שהסיפור כוסס בתוכו. הפאראדיגמה השנייה היא זאת של התשוקה לאובייקט בלתי אפשרי.

תשוקתו היוצרת באה תמיד על סיפוקה באורח חלקי ביותר. לא זו בלבד שמצויים תמיד מושאי חשק (אידיאליים) חדשים, בלתי ניתנים להשגה בגלל כללי המוסר והמציאות, אלא שבנוסף, גם כאשר מושאים נחשקים מושגים לבסוף, אין הם מספקים את כלל המאווים החושניים, הרגשיים והרוחניים־נפשיים, שאדם עשוי להביא לקשר עם האחר הנחשק האהוב. במלים אחרות — במקביל למושאיו הנפשיים, קיים תמיד איזה מושא הווי, הנמנע והאסור על־ידי המציאותיות או המוסר, שאותו אינו מסוגלים להשיג מטבע הדברים, ואשר כלפיו זרם הדמיון הליבידינאלי התת־קרקעי מתנועל את מהלכיו. במובן זה סיפור לוליטה, כסיפורי אהבה גדולים אחרים, מייצג את כמיהתה האירוטית של זרם הליבידו, אשר איננו ניתנת למימוש בגלל עצם מבנה החוויה הפסיכולוגית האנושית ובגלל כללי הקיום המציאותיים והמוסריים. סיפורי אהבה כאלה הם גם סיפוריהם של דון ג'ובאני, רומאו ויוליה, טריסטאן ואיזולדה, שלומית וכן נישואי פיגמליון ושהרגה. לשני הסיפורים "סוף טוב", האמנת גיבוריהם ממומשת, אך הם בנויים בעיקר סביב התלאה הנפתלת העוברת על גיבוריהם בדרכם למימוש אהבתם. האהבה למושאים שמטבע הדברים אין לממשם, היא שהולידה את רוח המוסיקה לאפשרות שהולכה לפי יצירות אלה. "לוליטה" עצמו היא סיפור המעניין למחבר ליברוניתית ולסלוזין, המסוגל כמוצארט, ואגנר, פוצ'יני ושטראוס לייצג את נהר התשוקה האירוטית הזורם במעמקיה של אותן חיות שכל שעה וכל עונה היא שעה יפה לזיווגן.

אבל סיפור "לוליטה" אינו רק ראוי לתשומת־לב מעמקים־אסורה ומשלות כלפי מושאים הנמנעים על ידי המציאות והמוסר. לוליטה היא גם סיפורה של המציאות האמריקאית, על פניה של המוטאנה המבוגר המבוגר, המבודדת והאינדיבידואליסטית בעל כורחה, מסוך ממציאות, משתקפת לה מערבולת החיים האמריקאיים, המונהגת על־ידי פרסומים אינקופיים להצגה צריכה. על־פני המוטאנה משתקפת מציאות שהיא תענוג מרשות שנוצר על־ידי מגישולאנטורים לקידום מכירות. בעולם זה, שצורות המצאותה, הפאראסה, הגרוטסקה בלבד מתאימות לתיאורה, אין עוד שום ערך ממשי מלבד מימושו של החלום האמריקאי השטחי, המשחק על־ידי מאגאזינים מצוירים וסרטי־פרסומת. ההתנהה הרוחנית של ארץ זאת, המבוקשת להישאר צעירה לעד כלוליטה, עוברה לידי אמצעי התקשורת המדיה, הפופולארית והמסחרית. הבעיה הסופית של המנעות ההר אהבתו המבודדת, המיוסרת והמשחתת של המבוגר המבוגר ללוליטה. היא כמעט כאיזה קו של ערך מוחלט, קואורדינטה של ממשות, כמעט כאהבת האל, כמעט כמו של אמת ועמקות בתוך רצף קיומי גמול פנימיות. שהגבול בינו לבין מרחות הסלולויד המבוטסטמת ביותר מיטשטשים והולכים מרגע לרגע.

מכתבים מאנגליה / מאת יורם ברונובסקי

אנגלים על האי הבודד

לפני זמן לא רב מת בלונדון איש אחד בשם רוי פלאמלי, שכבר נכנס להיסטוריה כבעל הפטנט על תבנית הרדיו המשודרת שנים רבות יותר מכל תבנית אחרת של הבי־בי־סי. בשנת 1941 הגה פלאמלי את הרעיון של תבנית "האי הבודד" שבה מתארחת אישיות ידועה כלשהי, שמותר לה לבחור תקליט וספר הדברנוי כלשהו וכו'. הרעיון תפס, הסדרה היתה לפופולארית ביותר במשך שנים אחדות, אחר־כך נשתנה משהו, ובכל זאת עד היום לא איבד הרעיון הפשוט את קסמו. עובדה שתכניתו של רוי פלאמלי רצה עד לפני זמן קצר, ותחנות־שידור בארצות אחרות חיקו ומחקות את הרעיון שלו. בין השאר היתה תבנית "על אי

ציור־השער של המהדורה הראשונה של "רובינזון קרוזו" (1719)

בודד" גם ב"קול ישראל" במשך שנים, אינני יודע אם עודנה משודרת. לאמתו, הרעיון השנבר לאלוזיה האנגלית, חזון פלאמלי הזה לכבב, באחרית־ימיה, כמאורח אישים והכוכבים על האי הבודד הסולוריוני. הוא עצמו נעשה מין דמות אגדתית, גם מגוחכת משהו, ששמה מעורר אצל המקומים חיוך סלוני ואף פיהוק קל. אבל ההסתרים הרבים, בגלל שידור חוזר של תבנית־טלוויזיה שבה התארח פלאמלי עצמו על "אי בודד", העידו על הזיבה הרבה למוסר הזה שהוא יצר לפני כמעט חצי מאה, ואשר אישיותו התפגה משהו, הכלוקקת משהו, היתה מגולית לו לגמרי. בעוד זמן מה, הדיע השודרן בסיומו של הסדר על פלאמלי בבי־בי־סי מסלול א', יוחלט אם יש טעם להמשיך בתכנית האי הבודד גם בלי פלאמלי. הפטנט נשאר רכושה הבלעדי של משפחתו.

מאורע עגום זה התחולל בעצם הימים שבהם העסיקתי לקסודות, ומכילא מחשבות, מהחומי הרובינסונדות", הספרות שבאה בעקבות ספרו הנצחי של דניאל דיפו על הפליט הבודק אל האי הבודד ומתחיל את הכל מחדש, תודלה לבדו ואחר־כך בחברת ששת. ממילא לא יכולתי להימנע מלהתרגש קמעא ממותו של הבאמבא הרחוק של דניאל דיפו, מחדש הרעיון שלו בהתאמה לעידן המדיה האלקטרונית. דימויי־מקדים כאלה טיבם שהם מרגשים כמו מזג־אוויר גרוע בשעה שאתה עצוב, מין התאמות של החוץ אל הפנים. כך או כך, נושא רובינסון קרוזו, או האי הבודד, עניין אותי מאז ומתמיד. זהו אחד המיתוסים הגדולים של הנפש האנושית, וכמעט קשה להאמין שרק דניאל דיפו, לפני לא יותר מ־300 שנה, הלביש את המיתוס הזה בלבוש ספרותי ראשון. אמנם מאז לא חסרו לו מחקים ועיבודים למיניהם, כיאה למיתוס או לסיפור העונה על צורך־יסוד של הנפש, צורך הלובש צורה אחרת בכל דור ובכל נסיבה. גם היעשותו של הרומאן של דיפו לספר־ילדים תואמת את היותו מאותם הספרים המיתיים, המשמרים את רזהי היסוד של האנושות. בדומה ל"דון קישוט" גם "רובינסון קרוזו" נקרא בדרך־כלל רק בקיצורים ובעיבודים; נדמה שכל ילד מתבגר מכיר את השם "רובינסון קרוזו" גם מבלי שקרא את הספר או את עיבודו. אני עצמי קראתי את הספר המקורי לראשונה רק לפני שנים מעטות. הזמני שהכרתי אך כבר כמה וכמה עיבודים ואדאפטציות שלה: כתבתי כבר שנים לפני־כך מאמר על התשוקות הרובינסונית של קפקא, וקראתי למאמר ההוא בשם ששאלתי משמו של ספר בהוצאת "אולימפיה" הנודעת: "חיי המין של רובינסון קרוזו". ייתכן שהכרתי אז גם את התבנית שהיתה למשורר פול ולרי לכתיבת ספר שגיבורו יהיה רובינסון קרוזו של האינטלקט הטהור: ספר על אדם המתעורר כשהוא לבדו בעולם, והכלי היחיד שנמצא לו הוא שכלו המופשט (בעוד שלרובינסון המקורי נמצאו הכלים שנותרו מן האנייה הטרופה). אכן, מי לא השתעשע בחלום הרובינסוני, ומה רבים הסופרים ששיוו או תיכנו לשוות, לבוש ספרותי להאריאנט שלהם של חלום האי הבודד. שני לבושים כאלה נקרו לי בשבוע מותו של רוי פלאמלי, איש האי הבודד.

הראשון היה "ששת" של הסופר הצרפתי מישל טורנייה, "ששת" בלבוש העברי של אהרון אמיר, בהוצאת "שוקן". לספר מאלף זה הקדיש דיון לוזור ולא אאריך בענייניה, אלא רק אגב הדיון בלקטורה הרובינסונית הנוספת שלי משבוע זה. הנה כי כן, נקרה לידי גיליון של כתב־העת "דיאלוג" המופיע בווארשה, פולין, והוא כתב־עת מבוין המוקדש לענייני תיאטרון, רדיו וטלוויזיה. בגיליון המתואך לאוגוסט שנה שעברה, אך שהופיע רק בראשית שנה זו האלי, לכאן, הגיע בכל מקרה באיחור, מודפס תסריט בשם "רובינסון הווארשאי" ומחבריו הם שני יוצרים פולניים ששמותיהם ידועים ישה גם בארץ: צ'סלב מילוש ויז'י אנדז'ייבסקי (האחרון מחברם של "פנינים ואפר", "האינקוויזיטורים", "מולג על הגבעות" ועוד — אם להזכיר רק את הספרים שראו אור בתרגומים עבריים). עבודתם המשותפת היחידה של מילוש ואנדז'ייבסקי חוברה ארבעים שנה לפני שהופיעה בדפוס, והמערכת של "דיאלוג" מצרפת דברי הסבר של מילוש עצמו, ותיק של מסמכים הקשורים בהיווצרותו של "רובינסון הווארשאי". מילוש עצמו — שלאחר פרס נובל ואירועי שנות ה־80 המוקדמות, בשנעשה לבעין משורר לאומי של תנועת סולידאריות, החל להשתתף בכתבי־עת ספרותיים רבים בפולין — הוא שהביא את המוקדים למציאת כתב־היד הנשכח של "רובינסון הווארשאי". כאשר ספר לאנדז'ייבסקי במאמר־זיכרון בשבועון קאתולי המופיע בקרקוב. זה היה ב־1983; שנה מת אנדז'ייבסקי, ובעקבות סיפור של מילוש איך עבדו יחדיו על התסריט ל"רובינסון הווארשאי" (לפי הרעיון של מילוש), ואיך הולח הצנזורה להתערב בתסריט ולשנותו עד ששני המחברים סירבו לחתום עליו לבסוף, נמצא כתב־היד המקורי של "רובינסון" והתפרסם

סוף בעמ' 7 ב'

לקראת פרסום

במרכבתו, עם צלו

מאת תומאס מאן

הקטע להלן מובא מתוך ספרו של תומאס מאן "לוטה בוויימר", שיראה אור בקרוב בהוצאת "זמורה־ביתן, מוציאים־לאור". בקטע, חלק משיחה בין לוטה לגתה.

"לידידי", אמרה, "כוראה הרגשתי. אם הנושר בה עלי תהרוס אפילו להזדיין את ביטחונך העצמי, שבו תלויה כל־כך טובתו של העולם. אני מניחה גם, כי להם־האשמה השוקר אותך לפעמים נובע בראשו־בראשונה לאשה הראשונה שוויתרת עליה, זו ראשית הויתורים התוודים: כותני לבת־העם, שהושטת לה יד לפרידה מעל הסוס; שכן אנו יכולים לקרוא ולהרגיש, כי נפרדת ממני בגרגש־אשמה קלים יותר משהרגשת בפרידה ממנה. המסכנה תחת תלולית־העפר בבר אורה, כי לא רחשתי לה חיבה יתרה, מפני שלא נהגה יפה והתנפה לניוון, והלא חובה היא שישמש אדם מטרה נרצה לעצמו, גם כשהוא משמש אמצעי. הנה היא טמונה בארמת בךָ, בעוד אחרות נחנות ממעמד־אלמנות מכובד לאחר חיים פוריים, שלעומתם אין כל חשיבות לריטוט־ראש מדאיג קצת. ואני היא המצליחה, בגיבורה המבורה ללא־ספק של ספרונך בךָ האלמות, ואין לחלוק על כך על אף הבלבול הקטן בעניין העיניים השחורות; ואפילו הצייר הסיני, יהיו השקפותיו זרות לנו כאשר יהיו, מצייר אותי ביד רועדת על הכמיכית לצדו של החתן — אותי ולא אשה אחרת. אני גאה בזה ואינני מרשה לחלוק על כך, שאולי היתה שוכבת העפר מעורבת בעניין, אולי היסוד טמון בה, וייתכן כי היא שפתחה את לבך לאהבת־דודאר — זאת אין איש יודע — אבל לעיני הבריות עומדים תורישני ובסיבותי. תרדתי היא, שבאחר הימים יגלו הבריות שהיא האמתית השייכת לך בשורות־הצבה כלאורה לספרדיקה, וידיעה זו תהדיר אותי מגזלותי תעקור את תמונתי מהגומחה במקדש־האנושה. הוא העניין המדאיג אותי לעתים עד דמעות".

"קנאה" שאל בחיוך. "כלום לאורה הוא השם היחיד שיצטלצל על שפתיים עיונות? קנאה במה באמתך, לא, בבכוראתך ודמותך האמתית? כשעטן נוצר ומחליף צורה, האין הוא אותו עוץ עצמו ומאה שמותיו של אלוהים, כלום אינם שמי של האשה? ואין הם מבינים אתכם "ילדים אוהבים"? החיים הללו הם גלגולי־צורה, האחרות ביימתי, ההמשך בתמורה. ואת היא, סולכו תבכן אות באוהבתי — והאשמתי. האם נסעת כדי להתנבא?"

"לא, גתה," אמרה. "באתי לחפש את האפשרי, שמגרעותיו לעומת הממשי ברורות כשמש, אבל הוא מוסיף להתקיים לצד הממשי בעולם, בצורת "אילו" או "לולא", וכראי שנחפש אותו. האינך סבור כך, ידיד ותיק, האינך מחפש לפעמים את האפשרי בתוך הממשות המבטבות שלך? האפשרי הוא תמר של הוויתור, יפה אני יודעת זאת, תומר של הוויתור והביזון הדרים יתריה, וכל הממשות ויציבה הם האפשרי שנתגמן. יש משמש מתייר בבחון, אני אומרת לך, ואנו, הקטנים, חייבים להתנגד לו בכל כוחנו, גם כשהראש רועד מרוב מאמץ, שאם לא כן יהיה בקרוב [illegible] אלא הגשנה והאמנות עליונה, חדש. מה כה גדול שאין איש מנוס לשאול על מחיר האפשרי שבה כל הכבוד?"

"המתבכותך, ילדה יקרה, מביאה אותך לצורת שבה מבחיקה".

"לכל הפחות הרשתי לעצמי, שיורשה לי לדבר ולשבה בצורה אינטימית קצת יותר משיורשה המון הורים. אבל ירושה לי לומר גם זאת, גתה לא הרגשתי טוב תנוח ביותר בחיוצנך, בבית־האמנות ובנגו־דהים שלך; השתי מועקה ודרתה, הרשה לי להודות בזה, וריח הקרבן הציק מדי בקרבתך — אין כוונתי לקטורת, לה היתי מסכימה, גם אוסיבנייה מסכימה לה לגבי ריאצה של הסקידים. אבל לקורבנות־אדם היא מתנגדת ומתערבת למניעתם — ולצערי מביזה סביבתך רושם של קורבנות כאלה, והיא דומה כמעט לשדה־קרב, לממלכת מלך רשע. הרימרים הללו, הרוטנים והועפים תמיד, שכבוד־הגבר שלהם נתפס לפתיון, ובבך המסכן על שבע־עשרה כמות השמעניה, והד קטנה שישא לאשה לקראת השנה החדשה והיא תתעופף בקמה העליונה כיתוש באש, ואל נשכח את מריה בומרשה, שלא ידעה לנהוג כמוני, והשוחפת הביאה אותה אל מותות לתלולית — מי הם כל אלה אם לא קורבנות גדולתך. הו, נפלאה היא הקרבת קרבן, אלא שגורל מר הוא להיות קרבן!"

אורות הדרים הבהבו וקיפצו על דמותו של בעל־המעיל היושב לצדה. אמר:

"נפש יקרה, הרשי לי לומר לך דברים מן הלב, לפרידה ולפיוס. את מדברת על קרבן, אבל הקרבן הוא סוד ויש בו אחדות גדולה, כמו בעולם, בחיים, באישיות, וביצירה, ובכל יש גלגול. הקריב לאלים, ולבסוף היה האל קרבן. השתמשת במשל הוביב עלי והקרוב לי ביותר תפשי מלאה אותו מאד: משל היתוש והאש הקטלנית המפתה. אם תאמרי, שהנני האש אשר הפרפר מתעופף עליה בחמדה, הרי בגלגול הנני גם הנר הדולק המקריב את גופו כדי שיאיר האור, הרינו גם הפרפר השיכור האובד בשלהבת: הרי כאן המשל של כל קרבן בגוף ובחיים לשם גלגול רוחני. נשמה וקנה, יקרה, ילדותית, אני הוא הקרבן בתחילה ובסוף, אני הוא המקריב אותו. יום אחד נשרפתי לך, ואני נשרף לך כל הימים לרוח ולאור. דעי, כי המטמורפוזה היא האהבה ביותר על ידידך ונטועה בו, היא תקוותו הגדולה והעמוקה בתשוקותיו: משחק הגלגולים, שינוי הפנים, כשהישיש נהפך לנער, הנער לבחור, ותמות־אדם שתוי־הגיל משתנים בו, נעורים עולים בכוח מאני מהזקנה, והזקנה מהנעורים; תנוח דעתך, קרובים וחביבים היו לי המבאתך ובואך אלי, כשהרמות הזקנה מקושטת בסימני־הנעורים. אחדות, אהבה, הפרדות והתגלות, התחלפות, חילוף הדברים, החיים המראים פעם פנים טבעיות ופעם פנים מוסריות, העבר המתגלגל בהווה, וזה מצביע על זה ומקדים את העתיד, אשר שניהם, העבר וההווה, כבר נשאו אותו ברחם. הרגש המאחר, הרגש המקדים — הרגש הוא הכל. נפקח עינינו, נקרע אותן לרווחה לראות את אחדות העולם. עולם גדול, עליך, יודע, את רוצה בכפרה המתינו; אני רואה אותה רוכבת לקראתי בלבוש אפור. אראה תשוב שעתם של הדר וסמל, כפי שצלצל חצות הדר בצהריים, ולא יישאר לי אז אלא הדבר הראשון והאחרון: הזכות שנתן לי אלוהים להגיד את ייסורי. ואז תהיה הנשיקה פרידה בלבד, פרידה לעד, מאבקמות של הרגע, ותבוא שעת הייסורים הנוראים, הייסורים המקדימים קצת את המוות, הם המיתה, אף שאינם עדיין מוות. והמוות, המעוף האחרון אל השלהבת, ביחידות ובמלואה, כלום ייתכן כי גם זה אינו אלא גלגול? תמונות יקרות, נוחו בלבי השלו, ומה יחידותי יהיה הרגע כשנקיץ כולנו יחדיו".

הקול הסוער מימים רחוקים התנדף. "שלום לקעתך" לחשה. המרכבה נעצרה. דומה שאור פנסיה מתמזג עם אורות שני הפנסים שבפתח המלון. מגר עומד ביתקע, זיין שלובות על גבו, ואפו הקודר סוקר את לילה־התמיו שמכוכבי מפורחים, והבר הוא רץ על המדרגה בבעליו הרכות, כדי להקדים את המשרת בפתיחת הדלתות. אין זו ריצה ממש, אלא ריצת איש שגמל ממנה, והוא מרפש בכבוד, ומורים ידיו בתנועת אצבעות יפה.

"גברתי אשת יועץ־החצר", אמר, "ברוך בואך, כמו תמיד? ודאי בילתה הגברת אשת יועץ־החצר ערב מרומם בהיכל־המוזות שלנו היורשה לי להציע ידע זו לשם משען בצאת אלוהי הרוחנים, הגברת אשת יועץ־החצר, חייב אני לומר לסייע ללוטה של הדר לרדת מהמרכבה של גתה, הרי זו חוויה — וכיצד אכנה אותה חוויה הראויה להיכתב על ספר".

תרגם: צבי ארד

ישראל אלירז

לא רחוק מכפר חיטים

אני הולך אחרי עיני אל
עץ הזית היושב שר

כוכבים קטנים נופלים
ממנגד הזית הלבנים

בתוך האדמה והוא
כרכבי המשורר במנן אומר,

היתה המלחמה בהרים
מירי־האבק הגדול
משנה ימיהם הכל

יודע עלינו כל מה
שיש לנו לדעת על עצמנו

איך היתה אלה אומרים?
"על זה לפני המלחמה היה"

בבקר אפשר לעשות
בצהרים לבאת ולשאול:
מכאן לאן?

אמונה ודעה

מסילות באמנות
מאת דוד גלעדי
הוצ' יבנה, 1986. 244 עמ'

מאת נסים מבורך

המחבר, לשעבר מבקר־אמנות "במעריב", הוציא מתחת ידיו 82 מאמרים ביוגראפיים־ביקורתיים, המתייחסים לשמנה זוהה של אמנים ישראליים שבחר, על פי טיבה־הבנתו וטעמו האישיים. איזו גישה אנציקלופדיסטית הנחתה אותו להביא את נבחריו בסדר אלפאביתי, כמו ערכים לבסיקונים, מה שמנע תיאור מגמתי כללי, תקופתי, אסכולי או ערכי של האמנות המקומית. ברם, תכונה זו עשויה להצטייר גם כאור חיובי, אם נקודת־המוצא קובעת שכל אמן ייתפס כמודע המתייחסות בעולם יצירתי נפרד.

כתיבתו של גלעדי היא רהוטה ובהירה כמחשבתו, ומחשבתו הנהרצת היא זו אשר גרמה להרכב המבחר שלו.

גלעדי מזכיר אמנים ידועי־שם לצדם של כאלה שהם מפורסמים פחות, ולעתים אף במעט אנונימיים, המשותף לכולם, לפי שיקולו, הוא מידת תרומתם למלאכת־הרכבת־הפסיפס הרבגוני של האמנות המקומית, ותוך הקפדה על רמה מסוימת, על־פי מיטב שיפוטו. ברם, המחבר מתעלם לחלוטין מקיומם של זרמים חדשים ושל התפתחויות חדשות באמנות הישראלית. בולטים אצלו בהיעדרם אביבה אורי, יגאל תומרקין, מיכל נאמן, מיכה אולמן וזולתם, אשר ממלאים תפקיד מרכזי וחיובי בהתפתחותה של האמנות הישראלית העכשווית. דומה, אפוא, כי האמן עצר מלכת אצל המחבר או שלחלופין לא פרצו נטיותיו־לבו האישיות מעברים בתוך חומות שהוא עצמו הקים אותן.

באותו כיוון קשה גם שלא להשתומם, תוך בקשה של סליחה, מחילה וכפרה מן המתות, ושל רחמים מן המפרויות, על העובדה שאין בו, בספר זה, כל רמז לסוגים מסוימים של עשייה, בתחום המרשמי ובשוליה, במיצב ובכל כיו"ב הכלים. ייתכן שהתשובה לכך, שנוח מאוד יהיה להסתתר מאחוריה, תהיה שהעוסקים בכך אינם בחזקת־אמנים, ותבופות לא תעמוד תשובה כזאת בסתירה לדעתו של הרים. עם זאת קשה לקבל תמונה שלמה על האמנות הישראלית ללא הבנתם של אלה, ולו לדרואן, וזה בתוך דמויות שמילאו תפקיד בלשוני בהתהוות ביזוני־התפתחותה של האמנות הישראלית, או בתוך מיני אסתיטיות לאמנות אז, במישור הדובי, במסגרת ההתפכחות שהביאה לעשייה הפוסט־מישנית.

על כן, מבחר זה, המצויד בשפע של איורים בצבע ובשחור־לבן, וה"הקדמה" של הד"ר גדעון עפרת, משקף גישה מגמתית ברורה ואף קיצונית, שהיא שישמוסית, אולי למבקר. לכן, יותר משמתאר ספר זה את האמנות הישראלית, מתווה הוא הבהרה אישית של מחבר בתיתום האמונה והדעה.

העורך: אברהם רמן